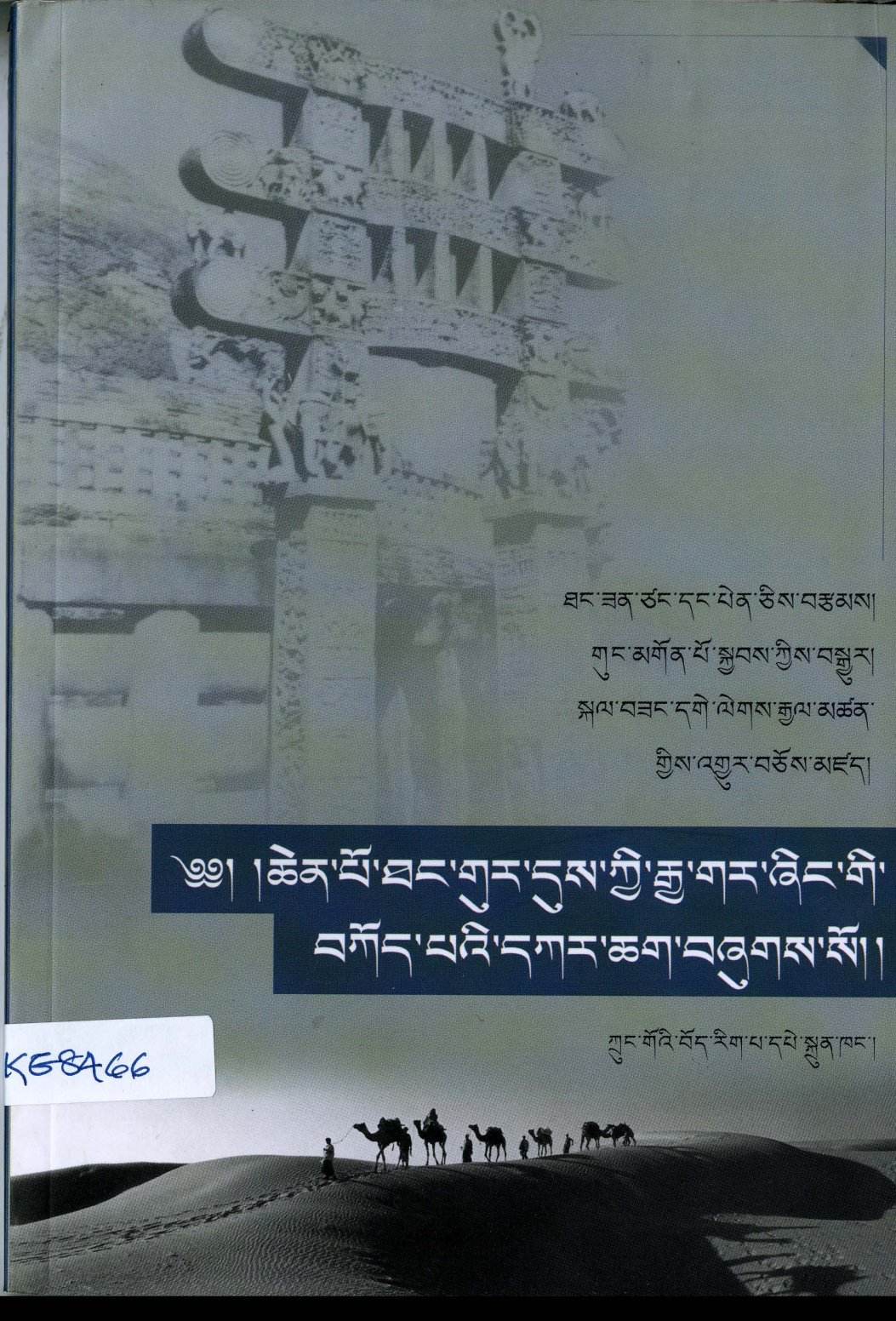

ཐང་ཟུན་ཅང་དང་ཤེན་ཅིས་བཟམས།

གུང་མགོན་པོ་སྐུ་བས་ཀྱིས་བསྐྱར།

སྐལ་བཟང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་

ཀྱིས་འགྱུར་བཅོས་མཛད།

༡༡། །ཆེན་པོ་ཐང་གུང་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ཞིང་གི་
བཀོད་པའི་དཀར་ཆག་བཟུགས་སོ། །

གུང་གོའི་ཐོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

K58A66

༡༡།   ཆེན་པོ་ཐང་གུར་ཏུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་
          ཞིང་གི་བསོད་པའི་དཀར་ཆག་
          བཟུགས་སོ། །

ཐང་ཟན་ཅང་དང་པེན་ཅིས་བཅམས།
      གུར་མགོན་པོ་སྐུབས་ཀྱིས་བསྐྱར།
      སྐལ་བཟང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཆོན་
      ཀྱིས་འགྱུར་བཅས་མཛད།

གུར་གྱི་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱན་ཁང་།

ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བསྟན།

(ཆེན་པོ་ཐང་གུར་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་དཀར་ཆག་བཞུགས་
ས་) (《大唐西域记》) ཞེས་པའི་དཔེ་དཔ་འདི་ནི་གུང་མགན་པོ་སྐུབས་ཀྱིས་
བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། བསྐྱར་མཐའ་གང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱགས་
ནས་ཁོང་ནི་སོག་པོའི་ལྷ་བཞུགས་པའི་དཀར་ཆག་དང་། ད་དུང་《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་》གི་
ཚཱ་པ་པོ་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་རྗེ་དེ་སོན་ཁག་པོ་འདུག

དེ་ལ་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཙོ་བོ་ཐང་ཟན་སྒྲ་མ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཏུ་
 མ་བརྒྱད་དེ་ཁ་ཆེ་དང་རྒྱ་གར་མཐའ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཤོང་ཁྱེར། ས་
 ལུལ་བཅས་ལ་གནས་ཡུལ་བརྒྱ་དང་སྟུང་བཅུ་ལྷ་བརྒྱད་ལ་མེད་མ་ནས་ཁོང་གིས་
 དངོས་སུ་མཐོང་ཞིང་ཚོས་པའི་ཡུལ་སྤྱངས་དང་། ཤོང་ཁྱེར། ཡུལ་སྟོལ་གོ་མས་
 གཤིས། ཐོན་དངོས། གནམ་གཤིས། སྐད་དང་ཡིག། ཆབ་སྲིད། དཔལ་འབྱོར།
 རིག་གནས། ཚོས་ལྷགས་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གསལ་པོར་བཞོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་
 བཞིན་བརྒྱར་འབྲས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་པོད་ཡིག་གི་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་བརྒྱར་
 ཡོད་པས། རྒྱ་བྱེད་ཆེན་གྱི་ཆ་ནས་སྟན་སྟུང་ཆོགས་ཤིང་གོ་སྒྲ་བ། ཆོག་སྦྱར་
 རེགས་པ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྱམས་པས། འདི་ནི་པོད་རྒྱ་ཡིག་
 བརྒྱར་དང་། ཚོས་ལྷགས་ཞིབ་འཇུག་ ད་དུང་ཨ་ཤེ་ཡ་དཀྱིལ་དང་ཨ་ཤེ་ཡ་སྟོ་
 མའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་དང་ཚོས་ལྷགས་ཡོ་རྒྱས་བཅས་པར་ཡང་ཞིབ་.....
 འཇུག་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་གཤམ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ལགས་པས་སྟོག་པ་པོ་ཀྱན་གྱི་སྦྱར་.....
 ལམ་དུ་བརྒྱར་བ་ལགས།

ཡུང་གོའི་ཐོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས།

२००५ལོའི་ཟླ་ ༡༢ པར།

དཀར་ཆག

མེད་གཞི།	(1)
ས་བཅད་དང་པོ། ཡུལ་ལྷུ་མ་བཅུ་མ་བཞི།	(1)
ལྷ་ཤི་རིའི་ཡུལ།	(1)
གུ་ཆེའི་ཡུལ།	(2)
1. ལྷ་གནས་པའི་མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲག	(3)
2. རྩྭ་རི་ཤར་རུབ་ཟེར་པའི་དགོན་པ་གཉིས།	(3)
3. ཆོག་མཆོད་ཆེན་མོ།	(4)
4. རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲག་དང་རུ་པོའི་ལོ་རྒྱུས།	(5)
ལྷ་རྩེ་གའི་ཡུལ།	(6)
1. རི་བོ་གངས་ཅན་དང་མཚོ་དྲངས་མོ་ཆེ།	(6)
2. རྒྱ་མུང་འདབ་དཀར་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ།	(7)
3. འདྲོད་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ།	(8)
4. རྒྱ་མུང་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ།	(8)
5. གྲོང་ཁྱིམ་ཏྲ་ར་མི།	(9)
6. གྲོང་ཁྱིམ་མཁར་རྒྱུང་དང་གྲོང་ཁྱིམ་རྒྱུང་དཀར། གྲོང་ཁྱིམ་གྱིས་	
ལྷོ།	(9)
ལྷོ་ལྷོ་གྲོང་གི་ཡུལ།	(10)
འཕྲི་ལྷོ་གྲོང་གི་ཡུལ།	(10)

ལྷ་ཏྲ་གྲི་ཡུལ།.....	(11)
ལྷ་ཏྲ་རིལ་ལྷ་ཡུལ།	(11)
དགའ་བའམ་སྒྱིད་པའི་ཡུལ།	(11)
མི་མ་ཏའི་ཡུལ།.....	(12)
ཀ་སུ་ནའི་ཡུལ།.....	(13)
གུ་ཤམ་མི་ཀའི་ཡུལ།.....	(13)
ཏེ་ཏན་གྲི་ཡུལ།.....	(13)
ལྷ་ཏེའི་ཡུལ།	(13)
ལྷ་ཏིའི་ཡུལ།	(14)
ཏ་རི་ལྷ་ཀའི་ཡུལ།.....	(14)
ལྷ་ཏྲ་ནའི་ཡུལ།.....	(14)
ལྷ་ཏྲ་ཀའི་ཡུལ།.....	(15)
ལྷ་ཏྲ་རའི་ཡུལ།.....	(15)
ཏ་མིའི་ཡུལ།	(16)
ཏ་པ་ལྷའི་ཡུལ།	(16)
ཏ་ལྷ་མའི་ཡུལ།.....	(17)
ལྷ་མན་གྲི་ཡུལ།.....	(17)
ཏ་ཏྲ་ཡ་ནའི་ཡུལ།.....	(17)
ཏེ་ཤའི་ཡུལ།	(18)
ཏྲ་ཏྲ་རའི་ཡུལ།.....	(18)

ཀྱ་མི་ཏའི་ཡུལ།	(18)
རྒྱ་ཀ་འི་ཡུལ།	(19)
ཅི་མི་ལྟའི་ཡུལ།	(19)
ཏུ་རིན་གྱི་ཡུལ།	(19)
རྒྱ་ཏའི་ཡུལ།	(20)
1. རྒྱ་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་།	(20)
2. བེ་མེད་གྲོང་ཁྱིམ་དང་རྒྱ་རིའི་གྲོང་ཁྱིམ།	(22)
རི་མ་ཏའི་ཡུལ།	(23)
ཏུ་ཤི་ཀ་ནའི་ཡུལ།	(23)
ཏ་ར་ཀ་ནའི་ཡུལ།	(23)
འེ་མེའི་ཡུལ།	(24)
རྒྱ་ཡན་ནའི་ཡུལ།	(24)
1. རྫོང་སྐྱ་འདྲ་དང་སྟོན་པའི་སྐྱ་བརྒྱན་གཟིམ་སྐྱབས་ཅན།	(25)
2. རྒྱ་མིག་ཇིང་བུའི་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཅིག	(26)
ཀ་མི་ཤེའི་ཡུལ།	(26)
1. རྒྱལ་བུ་རྫོང་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་།	(27)
2. ཏ་ར་ཀ་ཏའི་གཙུག་ལག་ཁང་།	(29)
3. སིཏ་ཤུ་ལའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་ཨ་ར་རྫོང་རི།	(30)
4. གངས་རིའི་སྤོ་ལ་མཚོ།	(31)
5. རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་རྒྱན་པས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ ཁང་།	(34)

༤. མེ་རུ་ཀུའུ་རི་དང་སྤྱ་མཚོ་ཞིག་.....	(34)
ས་བཅད་གཉིས་པ། ཡུལ་གསུམ།	(36)
རམ་པའི་ཡུལ།	(36)
རྒྱ་ག་རའི་ཡུལ།	(37)
༡. གོང་ཁྱེར་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྩེས་ཡུལ།	(37)
༢. ཡ་པོང་ཞིག་གི་སྤྱོད་རུ་གཙུག་ལག་ཁང་།.....	(38)
༣. གོང་ཁྱེར་ཉེ་རྒྱ།	(40)
ཐུན་རྩ་རའི་ཡུལ།	(42)
༡. བི་སར་རའི་ཤིང་དང་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་རྒྱ།.....	(43)
༢. མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྤྱ་འདྲ།	(44)
༣. དགེ་སློབ་ཅིབ་ལོགས་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་བཅས་ཀྱི་རྩེས་ ཡུལ་སྐོར།	(45)
༤. བུ་རྒྱར་རྩ་ཉིད་ཡུལ་དང་དེའི་རྒྱུད་རྩེས་ཡུལ་སྐོར།	(48)
༥. གོང་ཁྱེར་རྩ་རུ་ཤ།	(49)
༦. རི་པོ་ཏ་རྩ་ཀ་ར་དང་གཞན་གྱི་རྩེས་ཡུལ།.....	(49)
༧. བྱ་ད་ཀ་ཏ་ན་ཐའི་གོང་ཁྱེར།	(51)
༨. བ་ར་རུ་རའི་སྤྱོད་ས་དང་བུ་མ་ཟེ་པ་ཉི།	(51)
ས་བཅད་གསུམ་པ། ཡུལ་བརྒྱད།	(54)
ལྷ་རྩེ་ནའི་ཡུལ།	(54)
༡. དྲང་སྤྱོད་བཟོད་པའི་རྩེས་ཡུལ།.....	(55)
༢. ལྷ་རྩེ་སོག་མ་མེད་གནས་པའི་རྩེ་མིག་དང་རྩེན་པའི་རྩེས་ཡུལ།	(55)

༡. རི་པོ་ཉེ་རུ། ..... (57)
 ༢. མ་རྒྱ་བ་ནའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ..... (57)
 ༣. མ་ཤིའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ..... (58)
 ༤. ཤི་བི་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས། ..... (58)
 ༥. སང་ཁའི་གཙུག་ལག་ཁང་། ..... (59)
 ༦. རྒྱལ་པོ་ལྷེ་མཚོག་གིས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན། ..... (59)
 ༧. ལོ་ཉ་ར་ཀའི་ཕྱི་མཚོད་རྟེན་དང་འཕགས་པ་སྦྱར་རས་གཟིགས་
 དབང་ལྷག་གི་སྦྱ་བརྟན། ..... (60)
 ༨. རི་རྩེ་ལོ་རི་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་སྦྱ་ཆེན་དང་རྒྱལ་པོ་འཕགས་
 རྒྱུས་པའི་ལོ་རྒྱུས། ..... (61)
 ༩. ཐ་རི་རའི་ཐང་། ..... (64)
 བ་རུ་རའི་ཡུལ། ..... (64)
 ར་ཤ་ཤི་ནའི་ཡུལ། ..... (65)
 ༡. གཏེར་ཆེན་བཞི་འབྱུང་ས། ..... (65)
 ༢. རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན། ..... (66)
 ༣. ཤར་ལྷའི་མཚམས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ཞིག་དང་རྒྱལ་པོ་ཐུང་ན་མེད་ཀྱི་
 བུ་ཀྱ་ན་ལའི་ལོ་རྒྱུས། ..... (67)
 སི་རྩེ་ག་ལུ་རའི་ཡུལ། ..... (69)
 ༡. སྤང་ཁྱིའི་ཉེ་འདབས་མཚོད་རྟེན་དང་དྲང་སྤང་གས་དཀར་ཅན་
 སྤལ་བ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིབ། ..... (70)
 ༢. རྩོ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་མ་རྒྱ་པའི་ལུས་སྤྱོད་མ་སྦྱར་པར་བཏང་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིབ། ..... (71)

༡. རི་ཆེག་སྐུ་ཅིག་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག	(71)
ལྷ་ར་ཅིའི་ཡུལ།	(72)
ཀ་སྐེ་ར་བའི་ཡུལ།	(72)
༡. ཡུལ་འཇུག་ས་ཚུལ་སྐོར།	(73)
༢. དགེ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུ།	(74)
༣. རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཤ།	(75)
༤. རྒྱ་ཏ་རའི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ངན་ཚར་བཅད་པའི་ལོ་རྒྱུ།	(76)
༥. སྤྱོད་པའི་ཆེམས་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན།	(77)
༦. གཙུག་ལག་རྒྱུང་བ་དང་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བཟང་པོའི་རྩིས་ ཤུལ།	(78)
༧. སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སུ་གཟུ་ར་དང་དགུ་བཙམ་པ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུ།	(79)
༨. གང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་འགྲེལ་པ་མཁས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་ཤུལ།	(80)
ཟ་ཁུ་ཤེའི་ཡུལ།	(81)
ཀ་ཅ་ཤ་རྒྱ་རའི་ཡུལ།	(81)
ས་བཅད་བཞི་བ། ཡུལ་བཙུ་ལ།	(83)
ཀྱེ་ཀའི་ཡུལ།	(83)
༡. ཅ་ཀ་རའི་སྤྱོད་ཁྱེར་རྟེན་པ་ཞིག་དང་རིག་ས་ཆེན་རྒྱལ་པོ།	(83)
༢. སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་དེ་མིན་ཀྱེ་རྩིས་ཤུལ།	(86)
ཅོན་བུ་འའི་ཡུལ།	(87)
༡. ཅོན་བུ་འའི་ཡུལ་མིང་ཡོད་ཚུལ་སྐོར།	(87)

༡. མེ་བཏང་བའི་ནགས་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྒྲོབ་དཔོན་	
ཀ་བྱའི་བྱའི་རྩེས་ཤུལ།	(88)
ཇ་ལྟ་རའི་ཤུལ།	(89)
ཀྱ་ཏའི་ཤུལ།	(89)
ག་ཏའི་ཤུལ།	(90)
ས་རི་ཡ་ཏའི་ཤུལ།	(91)
མ་བྱ་རའི་ཤུལ།	(92)
༡. ལྟན་པ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་རྩེས་ཤུལ།	(92)
༢. དག་བཙམ་པ་ཉེར་སྤྲོས་ཀྱི་རྩེས་ཤུལ།	(93)
༣. ཐུའུ་ཞིག་གིས་ལྟན་པ་ལ་སྤྲང་ཅི་ཡུལ་པའི་ཡོ་རྒྱུ་དང་ལྟན་པའི་	
རྩེས་ཤུལ།	(94)
ས་རྩ་ཞི་པ་རྩ་རའི་ཤུལ།	(95)
༡. བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས།	(95)
༢. ལྟན་པའི་རིང་བསྐལ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་དང་གོ་མི་རྒྱའི་	
གཙུག་ལག་ཁང་།	(96)
ཅུ་པ་ཡི་ནའི་ཤུལ།	(96)
༡. ལྟན་པ་དང་དག་བཙམ་པ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན།	(97)
༢. ཐུ་སྤྲང་གཞུང་སྒྲའི་སྒྲུབ།	(97)
མ་ཏི་བྱ་རའི་ཤུལ།	(98)
༡. ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དེའི་ཡོ་རྒྱུ།	(99)
༢. སྒྲོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་དང་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱུ།	(100)

१. སྒྲུབ་དཔོན་དྲི་མེད་བསེས་གཉེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།	(103)
༤. མ་ཡུལ་རའི་ཤོར་བྱེད།	(103)
ཕ་ཁི་མ་ལུ་རའི་ཡུལ།	(104)
རྟོ་ཤར་ལུ་ཡུལ། (ག་ཅི་ཤན་གྱི་ཡུལ།)	(105)
ཨ་ཁི་ཙི་རའི་ཡུལ།	(106)
སྤི་ཤར་ལུ་ཡུལ།	(106)
ཀ་ཉི་རའི་ཡུལ།	(107)
१. གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་	
གསུམ་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས།	(107)
२. དགེ་སྦྱོར་མ་ལྷན་ལའི་མདོག་གིས་སྟོན་པ་མཇལ་པའི་གནས། ...	(109)
ས་བཅད་ལྔ་པ། ཡུལ་དྲུག	(110)
ཀུ་ལྷ་ལྷའི་ཡུལ།	(110)
१. ཡུལ་མིང་ཡང་ཚུལ།	(110)
२. ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་དང་ཚུལ་སྤྱད་སྦྱང་པའི་སྐོར།	(112)
३. ཚུལ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མས་ཐང་ཟན་སྒྲ་མ་མཇལ་བ།	(114)
༤. ཤོར་བྱེད་ཀུ་ལྷ་ལྷ་གྱི་ཆོས་སྦྱོང་གྱི་ཆོགས་ཆེན།	(115)
༥. ཤོར་བྱེད་ཀུ་ལྷ་ལྷ་ཉི་འདབས་གྱི་སྟོན་པའི་རྗེས་ཤུལ།	(117)
༦. ཤོར་བྱེད་ན་རྒྱ་ཉི་ལྟ་ཀྱི།	(118)
ཨ་ཤོ་ཀའི་ཡུལ།	(119)
१. སྒྲུབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་དཔལ་ལྷན།	(119)
२. སྒྲུབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་སྒྲུབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་	

སྐྱར།.....	(120)
ཨ་ཡ་ལུ་ཁའི་ཡུལ།	(121)
ལྷ་ར་ན་གའི་ཡུལ།	(122)
1. རྟན་པའི་རྩེས་ཤུལ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཨཱཱ་དེ་བའི་ཨོ་རྒྱལ།	(123)
2. རྩེ་པའི་ལྷ་ཁང་དང་དེའི་ཨོ་རྒྱལ་སྐྱར།	(124)
3. རྩེན་པའི་སྤྱིང་ཆེན།	(124)
རྟོ་ཤེལ་འི་ཡུལ།.....	(126)
1. ཅན་དན་ལས་ཤུབ་པའི་རྟན་པའི་སྤྱི་བརྟན།	(126)
2. གོ་ས་ལའི་དང་དབྱིག་གཞེན། རོགས་མེད་བཅས་ཀྱི་རྩེས་ཤུལ།	(127)
3. ཀ་ཅ་ལུ་རའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱུད་གིས་ལུ་སྤྱོད་གས་ པ་བརྒྱལ་བའི་སྐྱར།	(128)
མི་སྤྱ་ཀལ་འི་ཡུལ།	(129)
གྲོང་ཁྱིམ་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྩེས་ཤུལ།.....	(130)
ས་བཅད་བྱག་པ། ཡུལ་བཞི།	(131)
ཤ་ར་ལ་སྤེའི་ཡུལ།	(131)
1. མགོན་མེད་ཟས་རྩེན་གྱི་བཞུགས་ཁང་གི་ཤུལ།	(131)
2. རྒྱལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཤུལ།	(132)
3. རྟན་པས་དགེ་སྟོང་ནད་པ་ལ་བྱས་གནད་བའི་ཨོ་རྒྱལ།	(132)
4. སྤྱི་འཕེལ་བྱ་དང་མེད་འགལ་གྱི་བྱས་རྒྱུ་འབྲུལ་གནད་ས་དང་རྟན་ པའི་རྩེས་ཤུལ།	(133)
5. གཞུགས་ལག་ཁང་ཉེ་འཁོར་དུ་ས་གཤོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཨོ་ རྒྱལ།.....	(134)

༤. དྲི་གཙང་ཁང་གི་གྲིབ་མ་ཕྱི་པའི་ལྟ་ཁང་སྒྲིབ་པའི་སྐོར།	(136)
༥. རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར།	(136)
༦. མིག་ཐོབ་པའི་ནགས་ཚལ།	(138)
༧. སངས་རྒྱལ་འོད་སྤྲང་སྤྲུ་འབྲངས་སའི་གྲོང་ཁྱིམ།	(138)
གཤིས་པའི་ཡུལ།	(139)
༡. རྟོན་པ་རྒྱལ་བུའི་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།	(139)
༢. རྒྱལ་བུ་རྟ་དཀར་ལ་བཅིབས་པ།	(141)
༣. འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མི་ལོ་ཁྲི་པའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་ འབྲངས་ཡུལ།	(141)
༤. རྟོན་པ་གྲིབ་བསེལ་ལ་བཞུགས་པ།	(142)
༥. རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྒྲིབ་པོས་ཤུག་བརླབས་པའི་གནས།	(143)
༦. ཡབ་སྲས་མཇལ་ཏེ་ཟས་གཙང་ཆོས་ཉན་པའི་གནས།	(144)
༧. ཆངས་པའི་ལྟ་ཁང་ཞིག་དང་མདའི་རྒྱ་མིག་གི་སྐོར།	(145)
༨. ལུ་མ་བི་ནིའི་ཆལ་དང་རྟོན་པ་སྤྲུ་འབྲངས་པའི་གནས།	(146)
རམ་པའི་ཡུལ།	(147)
༡. མཚན་རྟོན་འོད་འཕྲོ་ཞིང་སྒྲོན་མེ་འབྲིན་པ་ཞིག	(147)
༢. གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག	(148)
༣. རྟོན་པ་དང་པོར་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་འབྲང་པའི་ས་གནས།	(148)
༤. སྤྲར་སྤྲངས་ཐལ་བཅིགས་བའི་མཚན་རྟོན་ཞིག	(149)
ཀྱ་ཤའི་ཡུལ།	(150)
༡. དག་བཙས་པའི་ཚུར་ཁང་རྟོན་ཤུལ།	(150)

༡. ས་ལའི་ཚལ།	(150)
༢. བཙམ་ལྷན་འདས་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཐེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ།	(152)
༣. རྟོན་པའི་སྤྲུང་ལ་ཞུགས་ཤུལ་པའི་གནས།	(152)
༤. རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རིང་བསྐལ་བཞགས་པའི་སྐོར།	(153)
༥. རྒྱང་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག	(153)
ས་བཅད་བདུན་པ། སྤལ་ལ།	(155)
མ་ར་ཏ་སའི་ཡུལ།	(155)
༡. མར་ནའི་ཚུ་སྤང་མཐའ་འཁོར་གྱི་རྩིས་ཤུལ་སྐོར།	(155)
༢. སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལྷང་བསྟན་པའི་གནས།	(157)
༣. སངས་རྒྱལ་གྱི་རྩིས་ཤུལ་དང་སྤྲ་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུ།	(158)
༤. སྤང་དང་བྱ་ཤུ་བ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ།	(158)
༥. ཀུན་ཤེས་རྒྱའི་ཐུ་སྟགས་ལྷ་ལྷེ་བཟང་པོ་བདུལ་བའི་གནས།	(160)
༦. རལ་ལྷན་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར།	(160)
༧. རི་དྲུགས་གསུམ་གྱི་མཆོད་རྟེན།	(163)
ཅ་རྩའི་ཡུལ།	(164)
༡. རྟོན་པའི་རིང་བསྐལ་གྱི་མཆོད་རྟེན།	(165)
༢. རྣ་བ་མ་སྤག་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུ།	(165)
༣. མ་རྩ་སྤྲ་དང་དེ་མེན་གྱི་རྩིས་ཤུལ།	(166)
བེ་ཤུ་ལྷའི་ཡུལ།	(168)
༡. བསྟན་པས་མདོ་ལྷེ་དྲི་མེད་གྲགས་པ་གསུངས་སའི་གནས།	(168)
༢. རྟོན་པའི་རིང་བསྐལ་བཞགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་དེ་མེན་གྱི་ རྩིས་ཤུལ།	(169)

३. དེ་མེད་གྲགས་པ་དང་རིན་ཆེན་བཞེགས་ཀྱི་ཁང་ཤུལ།	(170)
༤. ལྷན་པས་བདུད་མིག་རྟོ་ཅན་ལ་ཐུ་ངན་འདའ་བར་ཞལ་འཛེ་བའི་གནས།	(170)
༥. བུ་སྟོང་གིས་མ་མ་དང་མཇལ་བའི་གནས།	(172)
༦. ལྷན་པའི་རྗེས་ཤུལ།	(174)
༧. སྤང་རྩིང་གོག་པ་ཞིག་དང་ལྷ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བའི་ལོ་རྒྱུས།	(174)
༨. བདུན་སངས་རྒྱལ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུ་བར་མཛད་པའི་གནས།	(175)
༩. བེ་ཤེ་ཏ་རྒྱ་རའི་གཙུག་ལག་ཁང་།	(175)
༡༠. ཀུན་དགའ་པོས་སྐྱེ་གདུང་ཚུགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གནས། ...	(176)
རྒྱ་རི་ཤིའི་ཡུལ།	(177)
ཉ་དང་ཉ་པའི་ཆོགས་བདུས་པའི་གནས་དང་རྗེས་ཤུལ་གཞན་གྱི་སྐོར།	(178)
ནི་པ་ལའི་ཡུལ།	(179)
ས་བཅད་བརྒྱད་པ། ཡུལ་གཅིག་.....	(181)
མི་ལྷ་ཏ་ཡུལ། (སྟོད།)	(181)
༡. ལྷ་རིའི་བུའི་སྤང་ཁྱེར་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས།	(181)
༢. རྒྱལ་པོ་ཐུ་ངན་མེད་ཀྱིས་བཙོན་ར་བྱས་པའི་གནས།	(182)
༣. རྒྱལ་པོ་ཐུ་ངན་མེད་ཀྱིས་རིང་བསྐལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ། ...	(184)
༤. རྟོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས།	(185)
༥. དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་ལོ་རྒྱུས།	(186)
༦. རྒྱལ་པོ་ཐུ་ངན་མེད་ཀྱི་སྐྱེགས་རྩིང་པ་ཆེན་པོའི་ཤུལ།	(187)

༡. བྱ་གཤམ་གི་སྐྱོད་ཚལ་ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་།.....(188)
 ༢. ཨ་ཐུ་ཀ་ཞེས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེ་བ་ཞིག .....(189)
 ༣. ལྷ་རྩེའི་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་དང་ཨུ་དེ་བའི་ལ་རྒྱས་སྐྱོར། .....(190)
 ༡༠. འདྲེ་བམ་ཟེ་པའི་ལ་རྒྱས།.....(191)
 ༡༡. ལངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་མཛད་ཤུལ་དང་པན་ཉི་ར་
     ཤུལ་ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་། .....(192)
 ༡༢. ཡོན་ཏན་འད་རང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ངང་
     ཚུལ་བཟང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་།.....(194)
 ༡༣. ལྷ་ཡ་རིའི་སྤྱང་ཁྱེར་དང་ག་ཡ་གོའི་རིའི་སྐྱོར།.....(196)
 ༡༤. བྱང་རྒྱལ་པའི་སྒྲོན་གྱི་རི་དང་སྒྲོན་པ་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་
     སྐྱོར།.....(197)
 ༡༥. བྱང་རྒྱལ་སྒྲོན་ཤིང་། .....(197)
     1. རྩ་རྩེ་གདན།.....(198)
     2. བྱང་རྒྱལ་ཤིང་དང་དེ་མེན་གྱི་རྩེས་ཤུལ། .....(199)
 ༡༦. སྒྲོན་པ་མཆོག་མཛོན་དུ་མཛད་པའི་དུས་དང་དེའི་རྩེས་ཤུལ།
     .....(202)
 ༡༧. བྱང་རྒྱལ་ཤིང་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྩེས་ཤུལ། .....(204)
 ༡༨. བྱང་སྐྱོང་ཁྱེ་ལོགས་ན་མ་རྩ་བོ་རྩེའི་གཙུག་ལག་ཁང་། .....(208)
 ས་བཅད་དགུ་བ། སྤུལ་གཅིག་.....(210)
 མི་ལྷ་ཏ་ཡུལ། (སྤུངས།) .....(210)
     ༡༩. སྤུལ་སྤངས་གི་མཆོ་ལྷིང་། .....(210)
     ༢༠. ལུ་སྤྱོད་ལས་ངན་བ། .....(211)
     ༢༡. རི་བོ་བྱ་རྒྱང་དང་རྩེ་བཙུན་འཕགས་པ་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོའི་

ལྷ་རྒྱལ།	(212)
༢༢. བྱང་ན་སྤྲོན་རི་པོ་དང་སྤྱག་ཚལ་སྐོར།	(213)
༢༣. ཀྱུ་ཤའི་གྲོང་ཁྱིམ།	(215)
1. མྱང་པོ་བརྒྱལ་བའི་གནས།	(215)
2. ཤེ་རིའི་བྱ་སྤྱོད་བ་ཚབ་པའི་གནས།	(216)
3. དཔལ་སྤྱོད་དང་འབས་ཟབ་མེད་ལྷ་རྒྱལ།	(216)
4. འཚོ་བྱེད་གཞན་རྒྱུད་རྒྱུ་ཤུལ།	(217)
༢༤. བྱ་ཚོད་སྤྱངས་པའི་རི་པོ་དང་སྤྲོན་པའི་གནས་རྒྱུ་ཤུལ།	(218)
༢༥. རི་པོ་རྒྱ་རྒྱ།	(219)
1. བི་རྒྱ་རའི་རྩོ་ཁང་དང་བཅུན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷ་རྒྱལ།	(220)
2. རྒྱུ་ཤུལ་གཞན་གྱི་སྐོར།	(221)
༢༦. གཙུག་ལག་ཁང་འོད་མའི་ཚལ།	(222)
1. ལངས་རྒྱལ་གྱི་རིན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་།	(223)
2. ཀྱུན་དགའ་པོའི་སྤྱོད་མའི་མཚན་རྟེན་ཞིག	(223)
3. རྩེ་རྩྭ་དང་པོའི་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པའི་གནས།	(224)
4. ཀྱུ་ལྷ་ཀའི་རྒྱུ་དང་རྩོའི་ཀྱུ་པའི་ལྷ་རྒྱལ།	(225)
༢༧. རྒྱལ་པོའི་གྲོང་ཁྱིམ།	(225)
༢༨. གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ན་ལེན།	(226)
གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉི་འཁོར་བྱ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་ཤུལ། ...	(228)
༢༩. ཀྱུ་རྒྱ་ཀའི་རྒྱངས་དང་མོ་འགལ་གྱི་བྱ་བསྟུ་མས་པའི་གནས།	(231)
༣༠. རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་པོས་སྤྲོན་པ་བསྟུས་ཏེ་མཇལ་བའི་ གནས།	(232)

༡༡. ཀ་ལ་བི་ན་ཀའི་ཚྲངས་དང་འཕགས་ཤུ་རའི་བྱ་བལྟམས་པའི་གནས།	(233)
༡༢. བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བྲག་ཕྱག་	(234)
1. ཁྱད་ཁྱད་མཚོད་ཉེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།	(235)
2. ཕྱག་རོན་མཚོད་ཉེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།	(235)
༡༣. རྗེ་བཙུན་རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན།	(236)
༡༤. འདས་སངས་གསུམ་ཀའི་བཞུགས་ཁྱི་དང་མཛད་ཤུལ་སྐོར། ...	(237)
ས་བཅད་བརྩ་བ། ཡུལ་བརྩ་བདུན།	(238)
ཨི་ར་ན་ཟླ་ཏའི་ཡུལ།	(238)
༡. རི་ཕོ་ཨི་ར་ན།	(238)
༢. གོ་བཞིན་སྐྱེས་ན་བ་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རི་བ་འཁྱུངས་ཡུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས། ...	(239)
༣. རི་ཕོ་ཆེག་སྐྱ་ཅིག་ཐོག་སྟོན་པའི་རྗེས་ཤུལ།	(241)
རྩ་རྒྱའི་ཡུལ།	(242)
ཉེ་རྒྱུ་རྩི་རིའི་ཡུལ།	(243)
བེ་ན་ཟླ་ཐརྒྱའི་ཡུལ།	(244)
བ་ཤི་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་།	(244)
ཀ་མ་རུ་པའི་ཡུལ།	(245)
ལྷ་ཁྱེད་མེད་རྒྱལ་པོས་མཇལ་བ།	(246)
སརྩ་ཏ་ཐའི་ཡུལ།	(247)
ཡུལ་རྒྱག་པོ་བཤད་སྟོལ།	(247)
ར་སྟོ་རི་ཏའི་ཡུལ།	(248)

ག་རུ་ཉི་ས་ལ་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ།	(248)
གཙུག་ལག་ཁང་སོ་མ་དུ་རི།	(249)
ལུ་ཤུའི་ཡུལ།	(250)
1. ལུ་ཤུ་ཉི་ལོ་གཙུག་ལག་ཁང་།	(250)
2. ཅ་ཅ་རྩ་ཉི་ལོ་ལྷོ་ཁྱེད།	(251)
ཀུང་ཡུ་ཐའི་ཡུལ།	(251)
ལི་རྒྱའི་ཡུལ།	(252)
ཀོ་ས་ལའི་ཡུལ།	(253)
1. མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་དང་ཨ་རུ་དེ་བ།	(254)
2. མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་མགུལ་བཅད་པའི་ལོ་རྒྱུས།	(255)
ཨ་རྒྱའི་ཡུལ།	(256)
སྤྱབ་དཔོན་རྒྱལ་ལྷན་སྤྱད་པའི་མཆོད་རྟེན།	(257)
རྩ་ན་ཀ་ཏ་ཀའི་ཡུལ།	(257)
1. ཤར་རི་དང་རུབ་རི་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཡོད་པ།	(258)
2. སྤྱབ་དཔོན་ཆོད་མ་པ་རྩ་རྩི་བི་ཀ་དང་ཆོད་མའི་སྐོར།	(258)
ཏུ་རི་ཡའི་ཡུལ།	(259)
འཕགས་པའི་ལོ་རྒྱུས།	(260)
ཏ་བི་རུའི་ཡུལ།	(260)
དཔའ་ལྷན་ཆོས་སྤྱད་གི་ལོ་རྒྱུས།	(261)
མ་ར་ཀུ་ཏའི་ཡུལ།	(262)
1. རི་བོ་མ་ལ་ཡ།	(262)

༡. རི་པོ་པོ་ཏ་ལ།	(263)
ས་བཅད་བཅུ་གཅིག་པ། ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ།	(264)
སིཾ་ལའི་ཡུལ།	(264)
༡. སེང་གེ་འཛིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ།	(264)
༢. རྟོན་པའི་ཆོམས།	(266)
༣. སྐ་བརྟན་སྐར་པའི་ལོ་རྒྱུ།	(266)
༤. རི་པོ་ལྗང་དང་ལན་ར་ཀ་རའི་སྒྲིང་།	(268)
ཀོ་ཀ་ན་པུ་རིའི་ཡུལ།	(269)
རྒྱལ་པོ་ཁང་ཁྱིམ་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྩེས་ཡུལ།	(270)
མ་སྐར་ཐའི་ཡུལ།	(271)
༡. སྐང་ཁྱིམ་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྩེས་ཡུལ།	(272)
༢. རྒྱལ་ཞུགས་སྦྱང་པས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་།	(272)
ཟ་ཏ་ཏ་ཏ་པའི་ཡུལ།	(273)
མ་ར་བའི་ཡུལ།	(274)
༡. རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཁྱིམས་ཉི་མའི་རྩེས་ཡུལ།	(274)
༢. བམ་ཟེང་རྒྱལ་ཆེན་པའི་ལོ་རྒྱུ།	(275)
ཨ་ཐ་རིའི་ཡུལ།	(276)
ཁི་ཐའི་ཡུལ།	(277)
ཟ་ར་བའི་ཡུལ་ལ།	(277)
དེའི་རྒྱུད་གྱི་རྩེས་ཡུལ།	(278)
ཨ་ན་རྟ་པུ་རའི་ཡུལ།	(278)

ལུ་ར་ཐའི་ཡུལ།	(279)
ཀུ་ར་རའི་ཡུལ།	(279)
ལུ་ར་ཡ་ནའི་ཡུལ།	(280)
ཁི་རྟའི་ཐའི་ཡུལ།	(280)
མ་ཉི་ཤ་ར་ཐའི་ཡུལ།	(281)
མི་རྩུའི་ཡུལ།	(281)
མི་ཁྱིམ་ཚངས་མས་ཚོས་གོས་ཀྱི་རྩྱ་ལྷོ་ལྷོ་ར།	(282)
རྩ་ར་མི་ཤ་རྩུའི་ཡུལ།	(283)
རྩ་ཉི་མའི་རྩ་ཁང་།	(283)
པ་རྩ་ཏའི་ཡུལ།	(284)
ཨ་བྱ་པ་ཐའི་ཡུལ།	(285)
ར་རྩ་རྩའི་ཡུལ།	(285)
པ་ར་སའི་ཡུལ།	(286)
པེ་ཏ་ཤི་རའི་ཡུལ།	(287)
སྒོང་ཁྱིམ་བྱང་ཁྱིམ་གྱི་རྩེས་ཡུལ།	(288)
ཨ་པི་བྱའི་ཡུལ།	(288)
སྒོང་ཁྱིམ་ཉི་འཁོར་གྱི་མཛེད་ཡུལ།	(289)
རྩ་ར་ཏའི་ཡུལ།	(289)
ས་བཅད་བཅུ་གཉིས་པ། ཡུལ་ཉི་ཤ་ར་གཉིས།	(291)
ཙྰ་ཀུ་ཁིའི་ཡུལ།	(291)

ཕྱ་རི་ས་ཏ་རྣའི་ཡུལ།	(292)
ཨ་རྩ་ར་བའི་ཡུལ།	(292)
ཁ་སི་ཏ་རི་ཡུལ།	(293)
རྩའི་ཡུལ།.....	(293)
མང་ཀུན་གྱི་ཡུལ།	(294)
ཨ་རི་ནི་རི་ཡུལ།	(294)
ཉི་ར་རྩའི་ཡུལ།	(294)
ཉི་མའི་ཡུལ།	(295)
པ་རི་ཏ་རི་ཡུལ།	(295)
ཉེ་མ་རྩ་རི་ཡུལ།	(295)
ས་ར་ཐུ་ནའི་ཡུལ།	(296)
ཨིན་སོ་ཀུན་གྱི་ཡུལ།	(297)
ཁུ་རང་ཏ་རི་ཡུལ།	(297)
རྩ་མ་ས་རྩའི་ཡུལ།	(297)
ཤེ་ཁི་ནི་རི་ཡུལ།	(298)
ཤ་རྩའི་ཡུལ།.....	(298)
ཀ་རྩན་ཏ་རི་ཡུལ།	(300)
1. ཡུལ་འཛུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས།	(300)
2. ཀུ་མ་ར་རྩིས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་།.....	(301)
3. རྫོ་ཁང་པ་གཉིས་ནང་དག་བཙམ་རེ་བཞུགས་པའི་སྐོར།.....	(301)

༤ བུ་ཆུ་མྱེ།	(302)
ཟུ་ཤའི་ཡུལ།	(302)
དག་སྤྱང་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་པའི་ལོ་རྒྱུས།	(303)
ཁ་ཤའི་ཡུལ།	(304)
ཤོ་གུ་ཀའི་ཡུལ།	(305)
གུ་ས་ད་ནའི་ཡུལ།	(306)
༡. ཡུལ་འཛུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས།	(306)
༢. བེ་རོ་ཙ་ནའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས།	(307)
༣. ག་ཤི་ར་རྒྱའི་རི་བོ།	(308)
༤. སོ་ཀ་ཡའི་སྤྱང་ཁྱུར།	(308)
༥. བྱེ་བ་སྤང་གཟེར་མའི་ལོ་རྒྱུས།	(309)
༦. ས་མ་རྩ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་།	(310)
༧. ཤ་བ་མོངས་པ་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་།	(311)
མཚུག་བྱང་།	(312)
ཡུལ་ཁག་གི་ཐོད་རྒྱ་ཤར་རྒྱུ་ཤར།	(313)

སྒྲུང་གཞི།

༡༡། ཁ་མོ་གུ་ཅུ་མཆུ་སྤྱི་ཡི། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ། རྒྱ་ཐང་མིའི་ཡུས་ཀྱིས།
ཐོད་སྐད་དུ། ཆེན་པོ་ཐང་གུར་དུས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་དཀར་
ཆག་ རྟོན་པ་སྤྲོན་མེད་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །
སྤྲོམ་ནི། སངས་རྒྱས་སྙིང་གི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པ་ཡི། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་
ཡུལ་ལ་ཆེན་པོ་ལགས། །དེ་དག་སོ་སོའི་ཆར་གཏོགས་མི་གཏོགས་དང་། །ལམ་
ཀྱི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་མཐོང་བའི་ཡུལ། །ལ་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའི། །
ཡུལ་ལྷགས་ས་ཆོགས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི། །བཀོད་པ་ཐང་དུས་ཡིག་ཆར་
རྒྱུང་པ་དག །བསྐྱེད་ཉེ་མོ་ཆེན་ཕྱེ་སྤོད་གསུམ་འཛིན་པ། །ཐེག་ཆེན་ལྷ་ཡིས་རྒྱ་
ནག་སྐད་དུ་བཅམས། །དོན་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་རི་ལྷར་ལུས་བཞེན་དུ། །ཐོད་ཀྱི་
ཡི་གེར་གྱི་བ་འདི་བཞེན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱིར་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་།
ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན། །ཡང་སྦྱོས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་
རགས་རིམ་དང་། །གསེར་དབུལ་ཟངས་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་རྣམ་པ་
བཞི་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
ཆོས་མངོན་པ་ལྟར་ལ། །འདིར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དངོས་དང་དེའི་ཆར་
གཏོགས་པ་རྣམས་སུ་ཐང་ཟན་སྤྲོ་མ་དངོས་ཀྱིས་སྤྲོབས་པ་དང་། །ལམ་གྱི་ཉེ་
འཁོར་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆེ་མོངས་དག་བཤད་པ་ལ། །འཛིག་རྟེན་འདིར་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་མི་འབྱུང་བ་ན། །འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདིར་མི་བདག་ཆེན་པོ་
བཞི་ཕྱོད་པར་གྲགས་སྟེ། །སྤྱིང་གི་སྟོང་ཆར་རྒྱན་གཤེར་ཆེ་བའི་གནས་སུ་སྤང་པོ་

ཆེད་ལྷ་མང་ཞིང་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྤང་པོ་ཆེད་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་.....
 གཅིག རུབ་ཀྱི་ཆར་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉེ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེད་རིགས་མང་པོ་འབྱུང་
 བས་རིན་པོ་ཆེད་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་གཉིས། བྱང་གི་ཆར་གྲང་ལྷགས་ཆེ་
 བའི་ཡུལ་དུ་རྟ་མང་ཞིང་གཙོ་བོར་རྟ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་རྟ་དེ་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་
 བ་དང་གསུམ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་མི་ཚས་དར་སོ་ཆེ་ཞིང་ཞིབ་ལ་མི་མང་པོ་འདུས་
 པས་མི་དེ་བདག་པོ་ཞེས་གསུམ་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་ཚས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ། རིགས་ལྡན་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལྷག་ཟིག་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱ་ནག་ཁྲིམས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཟེར་རྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ཐང་ཡིག་ལས། འཇིག་རྟེན་ཚས་ལྷགས་ནམ་
 གཉིས་ལྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐེག་དང་ལུ་ལྷགས་ཐེག་། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མི་ཐེག་པ་
 དང་། ལུ་ལྷགས་ཕྱི་པ་ནང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པས། ཚས་ལྷགས་རགས་རིམ་
 སྒྲིམ་ན། དཔྱ་འདུལ་གཉེན་སྦྱང་མགས་འཇིག་རྟེན་ཚས་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་
 ཞིང་། སྤྱིད་སྤྱང་གཙོ་ཆེ་ལ་ཐར་པ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 ཚས་ལྷགས་ཟེར་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་དང་རུང་བ་ཇི་སྟེད་.....
 ལྱང་གཙོ་ཆེར་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་
 ལྷ་ཚས་སུ་གསུམ་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གར་བའི་རང་བཞིན་ནམ་ངང་རྒྱད་ནི་ཕལ་
 ཆེར་དཔའ་ཅལ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཆེ་བས་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་སྤྱག་སྤན་ཐུབ་པ། ལྷ་ཚས་ལ་
 དགའ་བ། ཆ་ལྷགས་སྐར་རགས་ཞིང་ཆེན་བཅིངས་ཤིང་དཔྱད་བ་གཡས་པ་
 གཅེར་བྱར་ལྷུང་བ། སྤྱི་སྤྱི་བོར་བཅིངས་ཤིང་ལྷག་མ་ལན་འབྱུང་བ། ཁ་སྤྱི་
 འབྲུག་པ། མི་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་གོང་དང་གོང་ཁྱིར་དུ་བོང་
 པའི་ཁང་པ་ཁང་བཅིགས་ནམས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །རིགས་ལྡན་གྱི་མི་ནམས་ནི།
 རྒྱལ་ལྷགས་ལ་རི་མི་སྟམ་པ་མངོན་ཚས་རྒྱུད་བ། དང་རྒྱལ་རྟ་ལམ་གྱིང་པོ་ནོར་
 ལ་གཅིགས་སུ་ཆེ་བ་སྤྲེལ་ཅིང་སྤྱི་ར་རིང་བ། སོས་འབྲུན་ཐུང་ལ་ཐུབ་ལྟེང་

མ་གཡོན་ཏུ་བསྐྱེད་པ།   མཁར་རྫོང་རྣམས་སུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པར་སྤྱོད་
 པའོ། །སྤྲལ་བྱིག་པ་ནི་གྲགས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་གསོད་གཙང་ལ་མི་འཛེམ་པ།
 མྱེང་བའི་གྲུང་ལ་གནས་ཤིང་རྟ་ལྷགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ཅ་ཆུ་བཟང་སར་སྤྲོ་ཞིང་སྤྱོད་...
 པ་གནས་གཅིག་གི་ངེས་པ་མེད་པའོ། །རྒྱ་ནག་པ་རྣམས་ནི།   མིའི་བྱད་བཞིན་
 ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་པལ་ཆེར་གཟུགས་བཟང་བ་རྒྱད་ཅུང་བཟང་འཇམ་ཞིང་སྒྲོ་རྩོ་
 བ།   འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷགས་ལ་གཅིགས་ཆེ་ཞིང་ཞིབ་པ།   རྩལ་ལྷགས་གཙོ་
 བོར་འཇིན་པ་ལྷ་གོས་རྒྱན་སྟགས།   རྩལ་སྒྲོན་ལས་བྱེད་དམངས་ཀྱི་མཆོག་
 དམན་གྱི་དབྱེ་བས་དབྱེ་བས་དང་ཁ་དྲོག་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་...
 ཏུ་གོས་ཀྱི་གོང་པ་སྟེར་མ་གཡས་སུ་བསྐྱེད་པ།   འབྲུ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་འདེབས་
 ཅིང་མཁར་རྫོང་རྣམས་སུ་བོང་བའི་ཁང་པ་དང་ཁར་བཅིགས་རྣམས་སུ་སྤྱོད་...
 པའོ། །དེ་ལྟར་བདག་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས།   འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་
 བཅི་ཞིང་སྒྲོ་ཞིབ་ལ་ཀྱན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་།   བཟོ་བའི་གནས་གང་ལ་ཡང་
 པལ་ཆེར་མཁས་པས་མིའི་བདག་པོའི་ཡུལ་ཁོ་ན་མཆོག་ག་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཟེར་...
 རོ།   །འགའ་ཞིག་ནི་ཐར་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱང་པོ་ཆེའི་བདག་པོ་
 མཆོག་ཡིན་ཟེར་རོ།   །དེ་དག་ལས་རྒྱ་གར་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་
 བཞོད་པ་དང་རྩལ་ལྷགས་བྱིམ་གྱི་སོ་ཆོས་སྤྱབ་རྩལ་སྟགས་ནི་སོ་སོའི་ཡིག་ཆང་...
 ཏུ་གསལ་ཞིང་འདྲིར་སྐབས་སུ་མ་བབས་སོ། །

ས་བཅད་དང་པོ།   དུལ་སྐྱམ་རྩ་སྐུ་ལ།

ལུ་ཤི་རིའི་ཡུལ།

ཀྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནི།   བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་
གི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱར་དགོས་ཤིང་།   རྗེ་བཙུན་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་བཀའ་ནན་སྒྱུ་པོར་བབས་པས་ཀྱ་ནག་གི་ཡིག་ཆང་ནམས་ལ་ལེགས་.....
པར་བཅུགས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།   །དེ་ཡང་ཅི་ནའི་ཡུལ་འདི་ནས་སྟོན་ཅུབ་གི་
མཆོམས་ཀྱ་གར་གྱི་སའི་ཆ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་བརྗོད་ན།   ལུ་
ཅག་གི་ཡུལ་དབྱུས་ནས་རྩབ་བྱང་མཆོམས་གི་ལྷགས་རིའི་སྒྲིའི་ཕྱིར་ཐོན་ནས་.....
ཡུས་གྲར་གི་ཡུལ་བརྒྱད་དེ་ཀུ་ཐང་གི་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ལ་ཐུག་ཤི།   སྐར་སྟོ་
ཚུགས་སུ་འཁྱོག་ཅིང་བརྒྱད་དེ་ཐུན་པ་ན།   ལུ་ཤི་རིའི་ཡུལ་ཟེར་བ་ཡོད་དོ།   །
ལུ་ཤི་རིའི་ཡུལ་དེ་ཤར་རྩབ་རྩ་ལེ་དབར་རྩག་བརྒྱ་ལྷག་དང་སྟོ་བྱང་རྩ་ལེ་དབར་
བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་དོ།   །དེའི་དབྱུས་གི་མཁར་ཁོར་ཡུག་རྩ་ལེ་དབར་རྩག་
བརྩན་ཅམ་ཡོད་ཚུགས་བཞིར་རི་བྱག་ཤིན་རྩ་ཆེན་པོ་བསྟོད་དཀའ་བ་ཞིག་ལ་.....
བརྟེན་པས་ཡུལ་དེ་བསྐྱར་སྐྱབས་སྐྱང་དོ།   །རི་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མིག་མང་
པོའི་རྒྱ་འདྲེས་ཏེ་རྒྱ་སྐྱང་རྩ་རྒྱར་པ་ཡུལ་མི་ནམས་གིས་ཡུར་བ་བྱས་ཏེ་ཞིང་མང་
པོར་འདྲན་པར་བྱེད་དོ།   །འབྱུང་རིགས་ཡུང་དཀར་པོ་ནག་པོ་འདིའི་མ་ཡིག་ན་
ཡུར་ཟེར་བ་འདྲ་ཞིག་གིས་འདུག་གོ།   །ནས་སྟོ་རྒྱ་ལྷག་དེ་ཞིམ་དཔྱན་འབྱམ་རྩ་
ཡི་འབྲུག་ན་ནམས་འབྱུང་དོ།   །ཁྱད་དོ་སྟོམས་པ་མི་རྒྱུད་དྲང་པོ།   ཡི་གེ་མོགས་

རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གར་ནས་དྲུང་ཉེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡི་གེ་ལ་བརྩོན་ཐི་
 ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ། །སོས་སུ་ཕྱིར་པ་དང་ཐེར་མ་གྱོན་ཞིང་སྤྲེལ་ག་པ་ལྷ་མོ་མི་
 གྱོན་ནོ། །ཁོར་རྩལ་ནི་གསེར་དྲུལ་ར་གན་གྱི་དོང་ཙེ་རིགས་གསུམ་ལ་གཙ་
 བོར་བྱེད། བདག་པོ་ནི་རང་ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་དག་དཔོན་ཏུ་བསྐྱོད་ཞིང་།
 དགོན་ཐེ་བརྟུ་ཐག་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ལ་གྱོན་སྒྲོམ་པར་དགེ་འདུན་ཉིས་སྟོང་ལྷག་
 ཙམ་ཐེག་དམན་པ་ཤ་ལྷག་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱོད་ཐེ་པ་ཁོ་ནའོ། །སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་
 ཡུགས་ཕྱིར་ཀྱང་གར་དང་འདྲ་བ་ལ་བྱུང་པར་རྣམ་གསུམ་མ་དག་པའི་ཤ་ལྷག་.....
 པར་འདྲེམ་པའོ། །ཡུལ་དེ་ནས་སྟོ་ཅུབ་ཕྱོགས་སུ་ལེ་དབར་གཉིས་ལྷག་བསྐྱོད་དེ་
 རི་རྩུང་ཞིག་དང་རྩུང་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་། ལེ་དབར་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ཕུ་
 ངམ་ཐང་ཞིག་བཀྲལ་བ་ན་གུ་ཆེའི་ཡུལ་ཡོད།

གྲུ་ཆེའི་ཡུལ།

གྲུ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་ཅུབ་ཏུ་ལེ་དབར་སྟོང་ལྷག་སྟོ་བྱང་ཏུ་.....
 ལེ་དབར་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ། དཔུས་གྱི་མཁར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་བརྟུ་
 ཐག་གཅིག་དང་བདུན་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ། འབྲུ་དང་བཟའ་ཤིང་གི་
 རིགས་ནི། འབྲས་དང་སེའུ་འབྲུ་དང་ཁམ་བྱ་དང་བྱེད་ཆོག་མ་བྱུང་བ་མ་
 གཏོགས་གོང་གི་སྤྱི་ཤི་རིའི་ཡུལ་དང་འདྲ་ཞིང་། རྩལ་གསེར་དྲུལ་ར་གན་གྱི་
 དོང་ཙེ་ཞེ་དཀར་ནག་རྣམས་སོ། །བྱང་རྫོ་སྒྲོམས་པ་འདུད་བརྒྱུང་སེལ་འཁྲེལ་
 གྱི་རིགས་ལ་ཅིས་ཆེ་ཞིང་དེ་དག་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་མཁས་སོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་གར་
 ནས་ལེན། དགོན་ཐེ་བརྟུ་ལྷག་ཙམ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷ་སྟོང་ལྷག་མཆིས་ཐེ་པ་གོང་
 མཚུངས། སྤྱོད་གཉེར་རིམ་གྱིས་ཐེ་པ་གཙུག་ཆེའོ། །སྤྱོ་བོ་པལ་ཆེར་དགའ་འདུན་
 ལ་འཆགས་ཤིང་ལེ་ཡོ་ཆེའོ། །

༡. ལྷ་གནས་པའི་མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲག

མཁར་དེའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ལྷ་རྩལ་པའི་དགོན་ལྷེ་ཆེན་པོའི་མདུན་
ན་ལྷ་གནས་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེར་ལྷ་མ་ཅུང་པ་མང་པས་ལྷ་པོ་
འགའ་ཞིག་ནི་སྤྱོད་པར་སྤྱུལ། འགའ་ཞིག་ནི་རྟ་གསེབ་ཏུ་སྤྱུལ། བྱང་མེད་
ནམས་ཀྱི་བྱོུ་ལྷ་བ་དང་རྟ་གསེབ་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཚོད་མ་དང་མཛད་པས་མི་དང་
རྟ་ལ་ལྷ་སྤྱག་སྤྱོད་པ་མང་སྟེ། ལན་ཅིག་ལྷལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲག་གི་
རྟ་ཚོད་མ་ཞིག་ལ་ལྷ་སྤྱག་རྟེན་ལ་རྟའི་ཡོན་རྟ་ཚང་བ་ཞིག་བྱང་བ་གཅེས་སྤྱོད་
ཀྱིས་བརྒྱུད་ཏེ་རྒྱུ་རྩ་རང་གི་བཞོན་རྟ་བྱས་ཤིང་ལྷགས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མི་
གཞུ། སྐབས་ཤིག་བརྗེད་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་རྩ་བར་རིག་ཅམ་བྱས་པས་ལྷས་མི་
མངོན་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱུ་དེས་མི་རིང་བར་རྒྱལ་པོ་ཡང་འདས་སྐད་དོ། །ཡང་
དེའི་ལྷ་རྩལ་ཏུ་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་གཞོན་རྩ་ཐམས་ཅད་དཔའ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་དང་པ་ཤིན་
ཏུ་མི་བསྐྱུན་པ་གཏུམ་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོ་དཔོན་རྩ་མི་བཀུར་ཞིང་
བཀའ་ཡང་མ་ཉན་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོས་འཁྲུགས་ཏེ། ཅུ་ཅུ་སྐྱེ་སྐྱེ་གི་ཐུག་མང་པོ་
པོས་ནས་བརྗེད་པ་བྱིན་ཏེ་མ་ཅུང་བ་དེ་དག་མ་ལྷས་པར་བསད་དོ། །དེ་ནས་
རྒྱལ་པོ་ཡང་མ་རིང་བར་གཤེགས་སོ། །ཁྱོང་བྱིར་དེ་ཀའི་ནང་གི་ཁྱོན་པ་ཐམས་
ཅད་སྐམས་སོ། །

༢. རྟོ་ཀྱུ་རི་ཤར་རུབ་ཟེར་པའི་དགོན་པ་གཉིས།

ཁྱོང་བྱིར་དེའི་བྱང་སྤྱགས་ན་ལེ་དབར་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ན་རྩ་ཁྱང་.....
ཞིག་གིས་ཚོད་པ་ན། རྟོ་ཀྱུ་རི་ཤར་རུབ་ཟེར་པའི་དགོན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།

དགོན་གཉིས་ཀར་བཞུགས་པའི་རྟེན་ནམས་བཟོ་བྱང་ཏུ་འཕགས་ཤིང་། རྒྱན་
 བཀོད་སྟགས་ཀྱང་ཐུན་ཐུན་ཆོགས་པ། དགེ་འདུན་ནམས་སྒྲིམ་སྟེང་ལ་
 དང་ལྷ་སྦྱང་གཙང་ཞིང་། དེའི་དགོན་སྡེ་གཡོན་མར་ཁྱེད་ལྷག་ཙམ་གྱི་རྩྭ་ཡང་
 ཁི་དབྱིབས་ཏུང་ལྷ་བུའི་རོལ་ཁུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་རྒྱུ་མིང་ཏུ་སྤྱད་གང་ཆོན་
 བརྒྱད་ཞིང་ཏུ་ཆོན་བརྒྱད་ཡོད་པ་གསུངས་ཀྱི་ཉི་མར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ།

༡. ཆོགས་ཆེན་ཆེན་མོ།

ཁྱེད་ཕྱིར་དེའི་རུབ་སྒྲིའི་གཡས་གཡོན་ཏུ་རྩྭ་འདྲ་གཉིས་བཞེངས་.....
 ལྷབས་ཙན་མིང་ཏུ་སྤྱད་པུ་ལྷག་ཡོད་པ་འདུག་གོ། དེའི་བྱང་ཏུ་ལྷ་རྟེན་གྱི་
 ཏུས་སོ་ཙན་ལ་རྟེན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་སྐབས་ཞག་པོ་བརྟུ་སྒྲིའི་རིང་ཡུལ་གྱི་དགེ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷག་རྒྱལ་པོ་ནས་འབངས་སལ་བའི་བར་ཡར་ཚང་མ་འདུས་
 ཉི་གསུ་སྦྱང་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་འཁོར་བྱེད་ཤིང་རྩྭ་ལ་རྟེན་བྱངས་ཉི། མཆོད་
 རྒྱུ་མང་པོ་བསྐྱེངས་ཤིང་མཆོད་པ་སྤྲུ་ཆོགས་བྱེད་དོ། །ཡར་རོ་མར་རོ་གཉིས་
 ཀྱི་ཉི་མར་རྒྱལ་སྒོན་ཁག་ནམས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་འབེལ་
 གཏམ་བྱེད་དེ། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་མན་བདེར་གང་འོས་ཅི་འཆམས་
 སྟགས་སྟག་མར་སྤྲུ་ཆེན་ནམས་ལ་འདྲི། དེ་ནས་རྒྱས་ཙན་དག་ལ་བསྟོས་
 བརྟུན་ནས་དེའི་སྒྲིག་གོ། སྦྱིར་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་ཆེ་ཞིང་རྟེན་ལ་བཀྱར་
 ཉི་ཆེ་བའོ།

༤. རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་མེ་རྟག་དང་རྩ་པོའི་ལོ་རྒྱུས།

གཏམ་རྒྱུད་ཞིག་ན་སྔོན་ཡུལ་འདིའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་མེ་རྟག་ཞེས་བྱ་བ་...
 དད་བཙོན་ཆེ་བས་སྒྲུགས་གཞན་གྱི་གནས་ཆེན་མང་པོ་མངལ་བར་བཞེད་ནས་...
 ཆས་པར་བརྩམས་པ་ན། ཡ་མ་གཅིག་པའི་རྩ་པོ་ཡུལ་བསྐྱེད་བར་བཅའ་པའི་
 ཆོ། རྩ་པོ་དེས་སྐམ་རྒྱུད་གསེར་ལྷགས་མ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤུལ་ནས་ལྷེ་མིག་རང་
 གིས་བཟུང་། ཇི་སྟེན་རྒྱལ་པོ་ཉིད་འཁོར་ནས་མ་སྐྱེ་བས་གྱི་བར་འབྱེད་མི་ཏུང་
 ཞེས་ཞུས་སོ། རྒྱལ་པོས་རྒྱ་མཆོན་དྲིས་བས། སྤ་མ་རྒྱུབ་ཅིང་སྤ་མ་ནོ། སྤ་མ་
 སྤྱབས་ཆེན་སྤ་མ་འཇིགས། ཟེར་རྒྱལ་པོ་ལོ་ཤས་རིང་གནས་སྐྱོར་མཛད་ནས་
 འཁོར་ཅ་ན། སྤ་མ་མཁན་དག་གིས་རྩ་པོ་དང་བཙོན་མོ་མཛད་གཙུགས་གྱི་ཚུལ་
 རྒྱལ་པོའི་སྒྲན་ཏུ་གསོལ་བས་རྒྱལ་པོ་སྤུགས་ཁྲོས་ཏེ་རྩ་པོ་ལ་དྲིས་པས་སྐམ་རྒྱུད་...
 བྱས་ཏེ་གཟིགས་དང་ཟེར་ནས་ལྷེ་མིག་སྤུལ་སོ། བྱས་ཏེ་བཏུས་ཅ་ན་རྩ་པོའི་པོ་
 མཆོན་འདུག་པ་རྒྱལ་པོས་མཛོང་ནས་རོ་མཆོར་ཏེ་སྤྲ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཞིང།
 ལྷག་པར་མཆེད་གཉིས་མཛོང་བར་གྱུར་ནས་གཟིམ་ཁང་ཏུ་ནང་རྩབ་མེད་པར་...
 འགྲོ་ཏུང་པའི་གནང་བ་བྱིན་ནོ། །ལན་ཅིག་ཤན་པ་ཞིག་བ་ལང་མང་པོ་བསྐྱས་
 བས་གྱི་བདར་གྱིན་འདུག་པ་རྒྱལ་པོའི་རྩ་པོ་དེས་མཛོང་ནས་དྲིས་པས་ཤན་པས་
 སྤྲས་པ་གསོད་པར་བྱའོ། །བསད་ནས་ཅི་བྱེད་དུ་མ་བུར་གཏུབ་སྟེ་གཡོས་སུ་སྦྱར་
 རོ། །དེར་རྒྱལ་པོའི་རྩ་པོས་རང་ལ་དཔགས་ཏེ་སྟོང་རྩེ་ནས་བ་ལང་དེ་དག་རིན་
 གྱིས་ཉོས་ཏེ་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བྱས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་པོ་དེས་མཛོང་ཆོས་
 ལ་པོ་མཆོན་ཉིན་སྟེ་མཆོན་སྟེས་གྱིས་སོས་ཏེ་སྤ་མ་ཁོ་བཞིན་དུ་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་
 གཟིམས་ཁང་ལ་འཇུག་འཕྲོ་བ་ཤོལ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་གསོལ་སོ། རྒྱལ་པོས་རྒྱ་

མཚན་དྲིས་པས་པོ་མཚན་སྤྲོས་སྤྲོས་བྱང་བའི་ཚུལ་ན་མས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྲོས་.....
 པས། རྒྱལ་པོ་ལྷག་པར་དང་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་བཅིགས་ནས་ཡུལ་ཏེ་དགེ་
 འདུན་གྱི་ཐེ་ཡང་བཙུགས་སོ། །ཡུལ་དེ་ནས་རྩལ་མུགས་སུ་ལེ་དབར་དུག་བརྒྱ་
 ལྷག་བཟོད་དེ་བྱེ་སྤྲང་རྒྱུ་ཞིག་འདས་པ་ན་རྩ་རོ་ཀའི་ཡུལ་སོ།

རྩ་རོ་ཀའི་ཡུལ།

རྩ་རོ་ཀའི་ཡུལ་དེ་ནི་ཤར་རྩལ་རྩལ་ལེ་དབར་དུག་བརྒྱ་དང་ལྷ་བྱང་རྩལ་.....
 ལུམ་བརྒྱ་ལྷག་ དབུས་གྱི་མཁར་ཁོར་ཡུག་རྩལ་ལེ་དབར་ལྷ་དུག་ཅམ། མའི་
 རང་བཞིན་ཡུལ་ཡུགས་སོགས་དང་རིག་པ་རྒྱ་གར་ནས་ལེན་ཚུལ་ན་མས་ནི་གོང་
 གི་གྲུ་ཆེའི་ཡུལ་དང་འདྲ་ལོ། ཡུལ་སྤང་རྒྱུ་མི་འདྲ། དེར་འབྱུང་བའི་མྱིང་པ་
 དང་ཐེར་མ་གཉིས་སྤལ་ལ་ཡང་བས་ཡུལ་གཞན་རྩལ་བྱིན་ནོ། །དམོན་ཐེ་བརྒྱ་
 ལྷག་རྩལ་མར་དགེ་འདུན་ལྷོང་ལྷག་ཅམ་གནས་ཤིང་ཉན་ཐོས་ཐེ་པ་སྤྲོས་རྒྱལ་ཡོད་
 སྤྲོས་བའི་ཐེ་པ་ཁོ་ནསོ། །

༡. རི་བ་གངས་ཅན་དང་མཚོ་དྲངས་མ་ཆེ།

དེ་ནས་རྩལ་བྱང་མཚོ་མས་སུ་ལེ་དབར་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་བཟོད་དེ་བྱེ་མའི་...
 ཐང་ཆེན་པོ་བཀལ་བ་ན་རི་པོ་གངས་ཅན་ཟེར་བ་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་བཙོང་ལའི་
 རྒྱལ་ལོགས་ཡིན་ལ་དེར་རྒྱ་སྤྲང་ལལ་ཆེར་གྱི་རྒྱན་ཤར་མུགས་སུ་འབབས་པ།
 རི་སུལ་ཐམས་ཅད་ཁ་བ་འབྲུགས་པས་གང་ཞིང་དབྱར་ཆ་བའི་རྩལ་རྒྱུང་ཟད་.....
 འརྒྱ་ཡང་མོད་ལ་འབྲུགས་པར་སྤང་རོ། །ས་གྲང་ཞིང་ལམ་གྱི་ལྷ་ཅན་ཤིན་རྩལ་
 བཟོད་དཀའ་བ། སྤྲོས་རྒྱུང་བ་གཙུག་རྒྱུ་ཆེ་བ་དག་གནས་པས་ལམ་འདི་

བརྒྱད་དེ་འགྲོ་བ་དག་གིས་རྒྱུ་མི་གྱུན། ཀ་ལེད་མི་འཆར་སྐད་ཆེན་མི་
 འདོན། གཞན་ཏུན་ལྷ་ཏུ་རྒྱུ་དྲག་པོ་ལྷ་ཞིང་གསེག་མ་འཛོར་བ་དང་ཁ་
 ཆར་འབབས་པས་སྒྲེ་པོ་མང་པོ་འཆི་ཞིང་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་ཐར་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་...
 པར་སྒྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་ལེ་དབར་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་བསྐྱོད་པ་ན་མཆོ་དྲངས་མོ་
 ཆེའམ་འགའ་ཞིག་གིས་མཆོ་ཆན་ཟེར། ལ་ལས་བ་ལྟའི་མཆོ་ཟེར་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་
 ལེ་དབར་སྒྲུང་ལྷག་པ། ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་དངོས་རིང་ཞིང་སྟོ་བྱང་གི་མཐའ་རྒྱུང་ཉེ་
 བ་སྒྲུགས་སྒྲུགས་ནས་རྒྱ་སྒྲུང་མང་པོ་འབབས་པ། སྒྱ་དང་ཉེ་པོ་ཆེ་འདྲེས་མར་
 གནས་པ་རྒྱའི་མདོག་སྟོ་ནག་རོ་རྒྱུང་བཅད་ལན་ཆ་བ། བན་ཚུན་ཏུ་རྒྱ་འབྲུལ་
 བྱེད་པ་དག་གིས་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །ཉེ་མང་པོ་འདུག་ཀྱང་རྒྱས་ཆོགས་གཟུལ་
 སྐར་མ་བརྟགས་པར་གྱུ་ཆོམ་ཏུ་འརྒྱག་པར་མི་བྱེད་དོ། །

༡. རྒྱ་སྒྲུང་འདབ་དཀར་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ།

མཆོ་དེ་ནས་རྒྱབ་བྱང་མཆོམས་སུ་ལེ་དབར་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་བསྐྱོད་པ་ན་རྒྱ་
 རྒྱུང་འདབ་དཀར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་
 དབར་དྲུག་བརྒྱན་ཅམ་དང་དེར་ཆོང་པ་སྟོ་ཆོགས་དང་ཉོར་སྟག་འདྲེས་མར་.....
 གནས་ཤིང་། ཡུང་དཀར་ནག་ནས་སྟོ་སྟོ་བ་རྒྱན་འབྲུམ་རྣམས་མོད་ཅིང་ནགས་
 ཆལ་ཁྱུང་དོ། །སྒྱིར་གྲང་ལྷག་ཆེ་ཞིང་སྒྱིང་པ་དང་ཐེར་མའི་གོས་གྱུན་ནོ། །དེ་
 ནས་རྒྱབ་ཏུ་གྲོང་མང་པོ་ཡོད་པར་སྟོ་སྟོ་སྟོ་དཔོན་སེལ་མ་ཡོད་སྟུན་མོང་ལ་.....
 དབང་བའི་དཔོན་ཆེན་ལྷག་ཟིག་རིགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །

३. འདྲི་དཔ་ཅན་གྱི་ཡུལ།

འདབ་དཀར་ནས་ཀྱང་ཤར་ནའི་ཡུལ་གྱི་བར་ཐུན་མོང་རྩ་འདྲི་དཔ་.....
ཅན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྱུ་མཚན་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྐལ་ཆགས་ཆེ་བ་གཡོ་སྒྱུ་
འབྲས་སྟགས་ལ་གྲོམས་པ་དག་ལ་མཁས་པར་བཅིང། །ཡི་གེ་ཀླ་ལི་སྒྲུལ་ཅུ་ལྟག་
ཅམ་ལ་འགྲེལ་བསྒྱུར་གྱིས་སྒྲེལ་མ་ཅན་ཕན་ཚུན་གང་བྱུང་སྟོབ་ཅིང་དཔོན་སྟོབ་
གྱི་ཐ་སྟངས་རྒྱུར་རོ། །གོས་སྒྱ་ཐྱིང་པ་དང་ཐེར་མ་ཐུན་ཞིང་ཤིང་བལ་གྱི་རས་ལ་
སྟགས་པ་ཐུན་ནོ། །ཡང་གོ་སྟགས་གྱི་སྟོང་གཡོག་དང་བན་གྱི་རས་ཤམ་ཐབས་
སྒྱ་ཐུན་ཞིང་། ཐྱིར་གོས་འཐུག་ལ་དྲོགས་པར་སྒྱ་ཐྱིང་བྲེགས་ཅིང་སྒྱིག་ཅུག་
གཅེར་བྱར་འཛོག་པ། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་སྒྱ་ཚང་མ་བྲེགས་ནས་གོས་དར་གྱིས་
མགོ་པོ་དཀྲིས་པ། ལུས་ཆལ་ཆེ་ཞིང་རང་བཞིན་སྤར་མ། རྒྱར་ལ་བཙོང་པ་
པ་བྱ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པ། རྒྱར་ཡོད་བཀྱར་ཞིང་རྒྱར་གྱིས་དབུལ་བ་མ་རབས་སྒྱ་
བཅིང། །འོན་ཀྱང་སྟོ་གོས་ལ་ག་ཅིགས་སྒྱ་ཆེས་པས་ཆེས་སྒྱག་པ་དག་ཀྱང་རན་
དོན་ལ་སྟོང་ཅིང་སྒྱ་རྩན་གྱིས་འཆོ་བའོ། །ཤིང་འཐུ་བ་དང་ཞིང་སྟོང་པ་མང་
རོ། །

༤. ཁུ་མིག་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ།

འདབ་དཀར་ནས་རྩབ་སྟོགས་སྒྱ་ལེ་དབར་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་བཤོད་པ་ན།
ཁུ་མིག་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ཡོད་དོ། །གནས་དེའི་ཁོར་ཡུག་རྩ་ལེ་དབར་
ཉིས་བརྒྱ་ལྟག་ མདུན་ངོས་སྒྱ་རི་པོ་གངས་ཅན་ཡོད་པས་གང་ངར་ཆེ། རྒྱར་

སྐྱེ་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་རེ་བཞིན་དབྱར་ཡུལ་དེར་སྤོས་ཏེ་སྤྲ་གུར་གྱིས་གནས་པར་.....
 གྲགས། རྒྱ་མིག་དང་མཚོ་དང་མཚུ་དང་ནེ་ལྷ་གསེང་དང་ལུ་མ་སྐྱེས་ཤིན་
 ཏུ་མང་བས་མིང་ཏུ་དེ་ལྟར་གྲགས་སོ། །སྐྱེས་ཀའི་རུས་མེ་རྟོག་རྩ་ཚོགས་སྦྲེས་
 ཤིང་གོས་ཆེན་ཁ་ཐིམ་བཀམས་པ་དང་འདྲ་བས་མངོས་པར་སྤྲང་རོ། །དེར་
 གནས་པའི་རི་རྩ་གས་ཤུ་བའི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མིས་བཀོལ་ཏུ་ཅུང་བ་པལ་.....
 ཆེར་རྟོར་སྐྱེས་རྒྱལ་པོས་གཡེར་ཁར་དང་རྒྱན་སྤྲད་དེ་གཞན་གྱིས་མི་འཆོ་བའི་
 བྲིམས་གྱིས་བསྐྱུང་བར་བྱེད་རོ། །

༥. གྲོང་བྱིར་ཏ་ར་སི།

རྒྱ་མིག་སྤྲོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནས་སྦྱོགས་སུ་ལེ་དབར་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་.....
 བཞི་ལྷ་ཙམ་བསྐྱོད་པ་ན། གྲོང་བྱིར་ཏ་ར་སི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་
 དབར་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་ཡོངས་པའི་ནང་ཏུ་རྟོར་སྐྱེ་གི་ཆོང་པ་རིགས་མང་པོ་.....
 གནས་ཤིང་། རུས་ཚོགས་དང་ཡུལ་ཚོས་སྐྱེས་ཡུལ་འདབ་དཀར་དང་མཐུན་
 རོ། །

༦. གྲོང་བྱིར་མཁར་རྒྱུང་དང་གྲོང་བྱིར་རྒྱུ་དཀར།

གྲོང་བྱིར་གུས་ལྟན།

དེ་ནས་སྤྱོད་སྤོས་སུ་ལེ་དབར་བརྒྱ་ཙམ་བསྐྱོད་པ་ན། མི་བྲིམ་སུམ་བརྒྱ་
 ཡོངས་པའི་མཁར་རྒྱུང་ཅིག་ལ་རྒྱ་མི་ཤ་སྟག་གནས་པ་དེ་སྤོན་ཏུ་ཅུ་ཤིའི་དམག་...
 གིས་བྱིར་བར་གྲགས་སོ། །ཟས་གོས་ཆ་ཡུགས་སྤྲད་ནི་སྟག་ཟིག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུར་
 འདུག་ཀྱང་རྒྱུ་ལུགས་སྐྱེས་པལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་པ་ལྟར་འདུག་གོ།

དེ་ནས་ལྟ་བུ་ཕྱགས་སུ་ལེ་དབར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བཟོད་པ་ན་གྲོང་ཁྱིམ་...
 རྒྱ་དཀར་ཞེས་བྱ་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུང་གྲགས་བརྟན་ཅམ་མོངས་པ། ཡུལ་ཆོས་
 དང་ལེ་ཏྲིག་སོགས་ནི་ཏ་ར་ཡི་དང་པལ་ཆེར་མཚུངས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཟང་ངོ་།

དེ་ནས་ཡང་ལྟ་བུ་མཚམས་སུ་ལེ་དབར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བཟོད་པར་.....
 གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་རྒྱག་བརྟན་ཅམ་རྒྱན་གཤེར་
 ཆེ་བས་ནགས་ཆལ་སྟག་པོ་ཡོད་ངོ་།

ཅུ་ཁྱིམ་གྱི་ཡུལ།

དེ་ནས་ལྟ་བུ་ཕྱགས་སུ་རྒྱུང་གྲགས་ལྷ་བརྟན་ཅམ་བཟོད་པའི་སར་གྲོང་ཁྱིམ་...
 ཅུ་ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་སྟོང་ལྷག་པ། ཞིང་བཟང་པོ་དང་
 བཟང་ཤིང་དང་མེ་ཏྲིག་གི་རིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། གྲོང་དང་གྲོང་བརྒལ་
 དང་སྟོང་ས་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་ཏུ་ཅུ་ཁྱིམ་གྱི་ཡུལ་ཞེས་ཟེར་...
 ངོ་།

ཉེ་ཁྱིམ་གྱི་ཡུལ།

དེ་ནས་ལུབ་བྱང་ཕྱགས་སུ་རྒྱུང་གྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ན་ཡུལ་ཉེ་ཁྱིམ་...
 ཉེ་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་སྟོང་ལྷག་ལྟ་བུ་དང་ས་ཤིང་ཤར་...
 ལུབ་བྱི་ངོས་དོགས་པ། ལུབ་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུང་འདབ་མ་ཅན་དང་ཉེ་བ་ཡུལ་ཆོས་ས་
 ཆོས་སྐབ་ཚུལ་སོགས་ཅུ་ཁྱིམ་གྱི་ཁྱད་དང་མཐུན་ནོ། ཁོང་མ་སྟག་ཐིག་གི་མངའ་
 རྒྱུ་གཏོགས་སོ།

ལྷ་ཏི་ཁྱི་ཡུལ།

ཡུལ་དེ་ནས་ལྷ་ཏི་ཁྱི་ཡུལ་མཆོམས་སུ་རྒྱུད་གྲགས་སྤྱོད་ལྷག་བཤོད་པ་ན་ལྷ་ཏི་
ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་བཞི་སྤྱོད་ལྷག་པ། རྒྱུགས་བཞི་ན་རི་པོ་
བཞི་ཡོད་ཅིང་ས་ཤིན་ཏུ་གཤིན་པ་ས་འབྲུ་སྒྲ་ཆོགས་དང་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་འབྲུང་
ཞིང་། ཅ་ཆུ་ཡང་བཟང་པས་སྒྲུགས་གསོ་སྒྲ། བསེར་བྱ་བསེལ་ཞིང་། མིའི་རང་
བཞིན་དཔའ་ཞིང་ཆུ་བ་ལ་སྤྱིང་ཁམས་ཆེ་བ་གཟུགས་མི་སྒྲུག་པ་འཐབ་ཅོད་ལ་.....
དགའ་བ། སན་ཚུན་མི་འབྲུམ་ཞིང་སྤྱི་དཔོན་མེད་པ་ཞིག་གོ།

ཙུ་རི་རྩེའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ལྷ་ཏི་ཁྱི་ཡུལ་སུ་རྒྱུད་གྲགས་ཆེག་སྤྱོད་ལྷག་བཤོད་པ་ན་ཙུ་རི་རྩེ་
ཞེས་བྱ་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུད་གྲགས་སྤྱོད་དང་ལ་བརྒྱ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ། ཤར་ཆུ་
ལྷང་འདབ་མ་ཅན་ཉེ་བ། ཆུ་པོ་དེ་ནི་བཙོང་ལའི་རྒྱུ་ལོགས་ནས་ལྷ་ཏི་བྱང་གི་
རྒྱུགས་སུ་འབབ་པ་རྣམས་ལྷ་ཏི་ཡུལ་ལ་འུར་སྒྲ་ཆེ་ལ་དྲུག་པ། ཡུལ་ལྷགས་སོགས་ཉེ་
རྩེ་སོགས་དང་འདྲ། རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུག་ཟིག་གི་མངའ་འོག་ཏུ་འདུག་
གོ།

དགའ་བའམ་སྤྱིད་པའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ལྷ་ཏི་ཁྱི་ཡུལ་སུ་རྒྱུད་གྲགས་སུ་བྱེ་མ་དང་གསེག་མའི་ཐང་ཆེན་པོ་ཆུ་གཏན་
ནས་མེད་ཅིང་རྒྱུད་རིང་པོ་རི་ལ་བལྟས་ནས་ལམ་དཔོག་དགོས་ཤིང་། སྤར་
བཤོད་པའི་མིས་པོར་བའི་རྩས་པ་སོགས་ལ་མཆོན་མ་བྱས་ཏེ་དགའ་ཆོགས་ཀྱིས་

རྒྱུད་གྲགས་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བསྐྱོད་པ་ན་དགའ་བའམ་སྦྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་
 དེའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུད་གྲགས་ཆེག་སྟོང་བརྒྱན་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཤར་ལུབ་ཏུ་
 ཡངས་ཤིང་སྟོ་བྱང་ཏུ་དོགས་པ་དབུས་ཀྱི་མཁར་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་ལེ་དབར་ཉི་ཤུ་.....
 ལྷག་རི་བླག་ཤིན་ཏུ་བཙན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཚོང་པ་
 མང་པོ་འདུས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཆོགས་དང་། ཡུལ་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རིགས་
 ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ས་གཤིན་པས་འབྱུ་ལྷ་ཆོགས་སྟེ་ཞིང་མེ་རྟོག་དང་ཤིང་
 རྟོག་གི་ཚལ་གྱི་རིགས་ཀྱང་མང་ངོ་། །ཡུལ་དེར་རྟ་བཟང་པོ་འབྱུང་ངོ་། །མིའི་
 རང་བཞིན་ཡང་བཟོ་རིགས་མང་པོ་ལ་མཁས་ཤིང་དཔའ་མཛངས་རྒྱལ་ཕོད་པ།
 ཡུལ་འདི་ཡུལ་འཁོར་གཞན་དག་གིས་གཙོ་བོར་བྱེད། རྒྱལ་ཡུགས་ཀྱང་མངོས་
 ཆོས་ཆེ། དེའི་རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྟོང་ལ་མཁས་ཤིང་སྟོད་པ་བཟང་བས་ཡུལ་གཞན་
 ལལ་ཆེར་དེའི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་ཏོ། །དེར་ཁྱེ་ཉེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷེ་ཅིག་ཡོད་པ་
 དེའི་མི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དཔའ་རྩལ་ཆེ་ཞིང་གཡུལ་ཏུ་སྟོག་ལ་མངས་པ་.....
 མེད་པས་དག་ལྷ་མེད་པ་ཞིག་གོ།

མི་མ་ཉའི་ཡུལ།

ཡུལ་དེ་ནས་ཤར་སྟོང་མཚམས་སུ་མི་མ་ཉེ་སྟེ་འབྱུང་ཡུལ་ཟེར་བའི་ཡུལ་...
 མཐའ་སྟོར་ཏུ་ལེ་དབར་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཐང་ཆེན་པོར་ཆགས་ཤིང་.....
 རྟོགས་ཤར་ལུབ་དོགས་ཤིང་སྟོ་བྱང་ཡངས་པ། ཡུལ་ཆོས་རྒྱུ་ཆོག་པ་ཞིང་
 སོགས་དགའ་བའི་ཡུལ་དང་མཐུན་ནོ། །

ཀ་བ་ཏ་ནའི་ཡུལ།

དེའི་བྱང་ཚུགས་སུ་མི་རིང་བར་ཀ་བ་ཏ་ནའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོར་ལེ་.....
དབར་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་དང་བརྒྱ་ཕྱག་བཞི་ལྔ་ཙམ་ཤར་རུབ་ཡངས་ལ་སྟོ་རུབ་.....
དོགས་ལ། ཡུལ་ཆོས་དགའ་བའི་ཡུལ་དང་པལ་ཆེར་མཐུན་ནོ། །

གུ་ཤམ་མི་ཀའི་ཡུལ།

དེ་ནས་རུབ་ཚུགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་སུ་མ་བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིན་པ་ན་གུ་ཤམ་མི་ཀ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ལེ་དབར་སྟོང་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཤར་རུབ་དོགས་པ་སྟོ་
བྱང་ཡངས་པའོ། །

ཉེ་ཏན་གྱི་ཡུལ།

དེ་ནས་རུབ་ཚུགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཉེས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ན་ཉེ་ཏན་ཉེ་ཤར་
སྐྱིད་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིད་དོ། །དེའི་མཐའ་སྟོར་རྒྱ་ལེ་དབར་ཆེག་སྟོང་ལྷག་
ཡིད་དོ། །

ཐུ་ཉེའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཡང་རུབ་རྒྱ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་ཕྱིན་པ་ན་ཐུ་ཉེ་ཉེ་དབུས་སྐྱིད་

ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དེའི་མཐའ་སྐྱོད་ལེ་དབར་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ཤར་
ཅུབ་ཡངས་ལ་སྟོང་བྱང་དོགས་སོ། །

ཟུ་ཉིའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཅུབ་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་བཞོད་པ་ན་ཡུལ་ཟུ་ཉི་ཉེ་ཅུབ་
ཟིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དེའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་དོ། །

ཏ་རི་ལྷ་ཀའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཡང་སྟོ་ཅུབ་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིན་པ་ན་ཏ་རི་ལྷ་ཀའི་...
ཡུལ་ཤར་ཅུབ་བླ་ལྷའི་ཐུང་འགམ་ཏུ་ཆགས་ཤིང་ཤར་ཅུབ་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་སུམ་ཅུ་
ཙམ་དང་། སྟོ་བྱང་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་པ་སྟེ་རྒྱ་ཁྱོན་དེ་ཙམ་སོ། །ཡུལ་
སྐད་ཀྱི་བྱང་པར་མ་གཏོགས་གཞན་ཅུབ་ཟིང་རི་ལྷ་བ་བཞིན།

ཟླ་ཤློན་ན་བའི་ཡུལ།

དེ་ནས་སྟོ་ཅུབ་མཚམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་སུམ་བརྒྱ་བཞོད་པ་ན། ཟླ་ཤློན་
ན་ཟེར་བའི་ཡུལ་དེའི་མཐའ་སྐྱོད་ལེ་དབར་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་...
སུ་ཏ་ནའི་ཡུལ་ནས་འདིའི་བར་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟུང་རྩེའ་དང་ཡོ་བྱང་...
སོགས་དགའ་བའི་ཡུལ་དེར་འབྱུང་། །

ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོ།

དེ་ནས་ལྷོ་རྩལ་ལྷགས་སུ་རྒྱུང་བྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཞོད་པ་ན་.....
བྲག་རི་འཇིགས་སུ་རྒྱུང་བ་ལམ་འཕྲང་རྟོགས་ལ་གྱུ་ཕྱ་ཅན་ཤིན་ཏུ་བཞོད་དཀའ་
བ་ཡོད་དོ། །ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཡས་གཡོན་གྱི་བྲག་
ལྱང་ལོགས་དང་འདྲ་ཞིང་ཁ་དོག་ལྷགས་ཀྱི་མདོག་དང་མཚུངས་པ་ལ་ལྷགས་.....
ཀྱིས་གཡོགས་པའི་སྒྲོ་ཞིགས་ལ་བྲིལ་བྱ་གཡེར་ཁ་མང་པོ་བཏགས་པ་ཡོད་དོ། །

རྩ་རྩ་རའི་ཡུལ།

དེ་ནས་རྩ་རྩ་མེད་པའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཉམ་ང་བ་བརྒྱུད་དེ་ཤར་སྤྱོད་.....
ལྷགས་སུ་རྒྱུང་བྲགས་སུམ་བརྒྱ་བཞོད་པ་ན། རྩ་རྩ་གཤི་སྐད་ཐེ་མིན་ཏེ་ལྷགས་
ཀྱི་སྒྲོ་ཞིགས་སུ་བྲགས་པའི་ལམ་འཕྲང་རྟོགས་སོ། །དེ་ཐོན་པ་ན་རྩ་རྩ་རའི་སྤེ་ཐོད་
(རྩ་ལག) དཀར་གྱི་ཡུལ་དེ་ནི་སྤོ་བྱང་ངོས་སུ་ལེ་དབར་ཆེག་སྤོང་ལྷག ཤར་
རྩལ་ངོས་སུ་རྒྱུང་བྲགས་སུམ་སྤོང་ལྷག་པ་ཤར་བྱ་བཅོང་ལ་ལ་བཞེན་པ། རྩལ་
ཏུ་རྩ་རའི་ལ་རེག་པ་སྤོ་བྱ་གངས་རི་ཆེན་པོ་དང་ཉེ་བ། བྱང་བྱ་ཐེ་མིན་ལ་བྲག་
པ། དབུས་ནས་སྤྱི་ལྷོ་ལྷང་ཆེན་རྩལ་ལྷགས་སུ་འབབ་སོ། །སྤོན་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་
པོའི་རབས་ཆད་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བའི་རྩེས་ལ་སྤོབས་གངས་ཆེ་དག་གིས་.....
མིལ་བྱར་བགོས་པས་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱན་བྱ་ཡུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲག་ཐིག་.....
གི་ཡུང་ལེན་ནོ། །དལུན་ཟླ་ཐ་རྒྱུད་གི་མཆུག་ཙམ་ན་གཞོད་ཁ་ཆར་འདྲེས་མ་
འབབས་སོ། །འདི་ནས་བཟུང་རམ་པའི་ཡུལ་གྱི་བར་ཡམས་ནད་དང་རིམས་ཀྱི་
རིགས་ཆེས་མང་ངོ། །དགེ་འདུན་རྣམས་ཉོར་ཟླ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྒྱ་ཤུག་

ལ་དབྱར་ཁས་སྒངས་ནས།   གསུམ་པའི་ཉ་ལ་དགག་དབྱེ་མཛད་སྒྲིལ་འདུག་
 གོ   །ས་རྒྱ་ཞིང་རྒྱན་ཆེ་ལ་ཆར་བ་ཡང་མང་པས་མི་རྣམས་བྱད་དབྱིབས་མི་
 མཛེས་ཤིང་གཡོ་སྐྱེ་དང་སྤྱིང་ཁམ་རྒྱུང་།   ཡི་གེ་ནི་ཀླ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལྟ་འདྲ་
 ཞིང་པ་ལྟ་དང་ཐོད་ཡིག་ལྟར་འབྲེད་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ།   །ཡོངས་སྒྲོད་ནི་གསེར་
 དངུལ་གྱི་འོ་ཀ་དབྱིབས་གཞན་མི་འདུའོ།   །རས་དང་རྣམ་སྤྱུག་ཐེར་མ་རྣམས་
 གྱུན་ནོ། །

ཏ་མའི་ཡུལ།

དེ་ནས་རྒྱ་སྒྲུང་པ་སྤྱོད་བརྒྱུད་དེ་བྱང་ཕྱགས་སུ་སོན་པ་ན་ཏ་མའི་ཞེས་བྱ་.....
 བའི་ཡུལ་ཤར་རུབ་དུ་རྒྱུང་གྲགས་སུ་མ་བརྒྱ་ལྷག་སྟོང་བྱང་དུ་རྒྱུང་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་
 ལྷག   དབུས་ཀྱི་མཁར་ཁོར་ཡུག་དུ་ཡེ་དབར་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཤར་རུབ་དུ་རིགས་
 པའི་ནར་སྤབས་ཅན་སྟོང་བྱང་དུ་དོགས་པ།   དགོན་ཐེ་བརྟུ་ལྷག་ཙམ་ལ་དགེ་
 འདུན་ཆེག་སྟོང་ལྷག   མཛོད་རྟེན་དང་ལྷ་རྟེན་རོ་མཛར་བ་བྱིན་ཅན་དག་ཀྱང་
 བཞུགས་སོ། །

ཤ་པར་མའི་ཡུལ།

དེའི་ཤར་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཤ་པར་མའི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་རུབ་དུ་.....
 རྒྱུང་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག   སྟོང་བྱང་དུ་རྒྱུང་གྲགས་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག   །དབུས་ཀྱི་
 མཁར་ཁོར་ཡུག་དུ་ཡེ་དབར་བརྟུ་ལྷག་པ་ལ་དགོན་ཐེ་ལྔ་ཙམ་ལ་དགེ་འདུན་ཏ་
 ཅང་མི་མང་བ་གནས་སོ། །

ལུ་ཕུ་མའི་ཕུལ།

དེའི་ཤར་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཕུལ་ཏུ་ཕུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཤར་རུབ་ཏུ་.....
རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ལྷག་ལྷོ་བྱང་ཏུ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་མཁར་ཆེན་ལེ་དབར་བརྒྱ་.....
ལྷག་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲལ་བྱིག་གི་རིགས་བརྒྱད་དོ།   །གཙུག་ལག་ཁང་
གཉིས་ཙམ་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ལྷག་གནས་སོ། །

ཕུ་མན་གྱི་ཕུལ།

དེའི་ཡང་ཤར་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཕུ་མན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕུལ་དེའི་ཤར་རུབ་.....
ཏུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་   ལྷོ་བྱང་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ།   ཉེ་བའི་
མཁར་མཐའ་རྫོང་ཏུ་ལེ་དབར་བརྒྱ་དང་རྒྱག་བདུན་ཙམ།   །རྒྱལ་པོ་ཡང་ལྷག་
བྱིག་གི་རིགས་རྒྱད་དོ། །དགོན་ཐེ་གཉིས་ཙམ་ལ་དགེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཁྱུང་དོ། །

གོ་རྒྱ་ཡ་ནའི་ཕུལ།

དེ་ནས་ལྷོ་རུབ་གྱི་མཆོམས་པ་ལྷུ་འགྲམ་དུ་གོ་རྒྱ་ཡ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་.....
ཕུལ་དེའི་ཤར་རུབ་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་དང་།   ལྷོ་བྱང་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་
སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཉེ་བའི་མཁར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་བརྒྱ་ལྷག་   དགོན་ཐེ་གསུམ་
ལ་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་མཆོམས་སོ། །

ཉེ་ཤེས་ཡུལ།

དེའི་ཤར་འདབས་སུ་ཡུལ་ཉེ་ཤེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་ཁུབ་ཏུ་རྒྱུང་།
གྲགས་སུ་མ་བརྒྱ་ལྟ་ལྟོ་བྱང་དུ་ལ་བརྒྱ་ལྟ་ལྟ་ དབུས་ཀྱི་མཁར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུང་།
གྲགས་བརྒྱ་བརྒྱན་ཅམ་ཡོད་དོ། །

ཁོ་རུ་རའི་ཡུལ།

དེའི་ཤར་ཡོགས་སུ་ཁོ་རུ་རའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་ཁུབ་ཏུ་རྒྱུང་།.....
གྲགས་སྟོང་ལྟ་ལྟོ་བྱང་དུ་ཡང་དེ་ཅམ་པ། རྟེ་བའི་མཁར་མཐའ་སྐར་དུ་ལེ་
དབར་ཉི་ཤུ་ལྟ་ལྟོ་གཡོན་བཅོང་ལ་དང་ཐག་ཉེད། །

གྲ་མི་ཏའི་ཡུལ།

དེ་དང་མི་རིང་བར་གྲ་མི་ཏའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་ཁུབ་ཏུ་རྒྱུང་གྲགས་ཉིས་.....
སྟོང་ལྟ་ ལྟོ་བྱང་དུ་རྒྱུང་གྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་པ་བཅོང་ལ་མ་བརྟེན་པ་
གཞུང་མཁར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཉེ་བར་ཉི་ཤུ་ལྟ་གོ། །སྟོ་ཁུབ་མཚམས་སུ་གཞོལ་བ་
ན་རྒྱ་རྒྱུང་པ་སྟུ་འབབ་པོ། །སྟུང་གི་པ་རྩལ་ན་ཡུལ་གི་ཁི་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་
ཡོད་དོ། །དེ་ནས་སྟོ་ལྟགས་སུ་རྒྱུང་པ་སྟུ་བཀལ་བ་ན་རྩམ་སི་རྒྱ་ཉི་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། ལྷ་ཨ་རྩི་ན་དང་། ཉི་རྩ་ཀ་དང་། ལྷ་ར་ཏ་དང་། མ་རྩ་ར་དང་།
མི་ཏ་དང་། ཉི་མི་རྩི་དང་། ཉེ་ར་ཏུ་དང་། ཨ་རྩི་དང་། བ་ཀན་རྩམས་ཡོད་

ད། རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ནས་བཅམས་ཏེ་རྩ་བ་ཏུ་ཁོ་སྤེའི་ཡུལ་ཨརྒྱ་མ་ལ་
ཁོགས་པ་ཐང་བཅོད་པའི་ལམ་ཡིག་གནས་སོ། །

རྩ་ཀ་རྩེ་ཡུལ།

རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ནས་རྩ་བ་སྤྱོད་ས་སུ་རྩ་ཀ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་.....
དེའི་ཤར་རྩ་བ་ཏུ་ལེ་དབར་ལ་བརྩ་ལྟག་དང་རྩ་བྱང་ཏུ་ལེ་དབར་ཉིས་བརྩ་ལྟག་...
ཅམ། རྩེ་བའི་མཁར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་བརྩ་ལྟག་སོ།

རྩ་ཁྲི་རྩེ་ཡུལ།

དེའི་རྩ་བ་ཏུ་རྩ་ཁྲི་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེའི་མཐའ་སྐྱར་ཏུ་ལེ་དབར་...
སྐྱར་ལྟག་ དབྱས་མཁར་ཆེན་པོ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྩ་བྱང་གྲགས་བརྩ་ལྟག་བཞི་ལྟག་
ཅམ་སོ། །

རྩ་རིན་བྱི་ཡུལ།

དེའི་རྩ་བ་བྱང་ཁོགས་སུ་རྩ་རིན་ཟེར་བའི་ཡུལ་དེའི་ཁོར་ཡུག་ལེ་དབར་...
བརྩ་བྱང་བརྩ་ལྟག་ དབྱས་མཁར་མཐའ་སྐྱར་ཏུ་རྩ་བྱང་གྲགས་ལ་རྩ་བྱང་ཅམ་སོ།
དགོན་རྩེ་བརྩ་ལྟག་པར་དགེ་འདུན་ལ་བརྩ་ལྟག་གནས་སོ། །

ཕྱ་ཉའི་ཡུལ།

དེའི་རུབ་ཏུ་ཕྱ་ཉ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་རུབ་རྫོང་སུ་རྒྱུད་གྲགས་.....
བརྒྱུད་བརྒྱ་ལྷག་ ལྷོ་བྱང་རྫོང་སུ་རྒྱུད་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྱང་པ་ལྷུ་འི་
རྒྱུན་དང་ཉེ་བ་དབུས་མཁར་མཐའ་སྐོར་རུ་ལེ་དབར་ཉེ་ལྷུ་འི་སྐོར། ཕལ་ཆེར་
གྲིས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུད་བྱར་འཛོད་དོ། །མཁར་དེ་ཤིན་ཏུ་བཙན་པ། མི་བྱིས་མི་
མང་བ་ས་གཤིན་པ། རྒྱུ་དང་ཐང་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་རྟག་དང་འབྲུ་དང་ཅི་
རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གྲངས་གྲིས་མི་ལངས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ཕྲག་
གཅིག་ལྷག་ལ་དགེ་འདུན་རྣོད་ཕྲག་གསུམ་བཞི་གནས་པ་ཉན་ཐོས་ཐེ་པ་ཤ་ལྷག་
གོ།

༡. ལྷོ་ཕྱ་ཉའི་གཙུག་ལག་ཁང་།

མཁར་གྱི་བྱི་ལོགས་ལྷོ་རུབ་མཚམས་སུ་ལྷོ་ཕྱ་ཉའི་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་.....
ཁང་ནི། རྒྱལ་པོ་ལྷ་མ་དག་གིས་བཞེངས་པ། གངས་ཙན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་
གཏོགས་པའི་མ་ཙེ་ལ་མཁས་པ་ལྷ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཁོ་
ན་ལ་བསྐྲགས་པ་མཛད་པར་གྲགས་སོ། །དེར་བཞུགས་པའི་རྟེན་གྱི་རིགས་དང་
མཚོད་ཇས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱ་བོད་སོགས་བཛྲོད་གྲིས་མི་ལངས་ཤིང་ཡུལ་.....
གཞན་དག་གིས་འབྲན་མི་བཙོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱ་བརྟན་
བྱིན་ལྷབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ལན་གཅིག་ཡུལ་སྐོན་གྱི་
དཔོན་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩེ་འཕྲོག་པར་བསྐྱོས་ཤོས་.....

པར། ལྷ་དེས་ལྷས་མི་ཤེས་པ་བརྟན་པས་ཇག་པ་ཐམས་ཅད་སྒངས་ནས་རང་
 ཞིང་སོང་བ་དང་། ཡང་ད་ལྷ་ལྷག་ཟིག་ཡེ་རུ་ཁོ་རྟན་ཏེ་རྟོར་སྐག་གི་རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོའི་བྱ་ཅིག་གིས་པ་ལས་གསང་སྟེ་དམག་མང་པོ་དྲངས་ནས་གཙུག་ལག་.....
 ཁང་འཛིན་པར་ཆས་ཏེ་ཐང་ཞིག་རུ་སྐར་བཏན་པ་ན། དེ་རུབ་མི་ལམ་རུ་ལྷ་
 དེ་ཁོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་སྟིང་ཁམ་ཆེ་བ་བྱོད་མི་སྐྱགས་སམ་གསུངས་ནས།
 ལྷག་མཉུང་འཕངས་པ་སྟིང་ཀར་ཟུག་པ་མིས་ཤིང་། སད་པལ་སྟིང་ན་ནས་
 ཆེར་སྐྱགས་ཏེ་ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་སྤྲོས་པ་ཡབ་གྱིས་གསན་ཏེ་བྱ་ལ་དྲག་རུ་སྤྲོས་སོ།
 དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རྟོངས་པ་མཐོལ་བཤགས་བྱས་ཀྱང་། སྐར་ལུལ་རུ་པལ་
 ཤི་བར་གྱུར་ཏོ། །

གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ནང་གི་མདུན་ངོས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་རུ་སྟོན་པའི་བླ་ས་.....
 བྱམ་གྱི་ལྷ་པོའི་ཆོད་ནི་འབྲས་བུའི་པོ་ཆེ་གང་ཅམ་ཤོད་བ་ལ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་.....
 རྒྱ་རིན་པ་པོ་ཆེ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་དཀའ་བ་འོད་འཛེར་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །
 ཡང་སྟོན་པའི་ཆེམས་ཁ་དོག་སེར་ལ་འཛེར་བ་སྲིད་རུ་ཆོན་གང་ལྷག་པ་ཅིག་.....
 དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྷག་རུ་བཞེས་པའི་ཅ་ཀྱ་ཤའི་ལྷག་མ་སྲིད་རུ་བླ་
 རྟོག་སྤྲོས་སུ་ཆོན་བདུན་ལུ་བ་གོས་བཟང་གིས་དཀྱིས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་.....
 ཆོགས་ཀྱི་སྤྲོས་བརྒྱན་པ་བཅས་བྱིན་རྟེན་སྤྲུལ་གསུམ་སྤྱིང་ལ་བབས་པའི་ཉིན་.....
 ཞལ་སྟེ་སྟེ་བླ་ས་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ན། ལས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་འོད་
 འཕྲོ་བ་མཐོང་ངོ། །དཀོན་ཆེ་དེའི་བྱང་ངོས་སུ་མཆོད་རྟེན་འདོམས་ཉིས་བརྒྱ་
 ལྷག་ཅམ་རྟོ་རྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མས་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་.....
 བ་བཀོད་པ། རྟེན་དེ་ལ་རིང་བསྐལ་བཞུགས་པས་རུས་བཟང་ལ་འོད་འབར་
 བར་སྐར་ངོ། །དེའི་ལྷ་རུབ་ངོས་སུ་སྤྱིང་བ་པའི་ཁང་པ་ཅིག་ཡོད་པར་སྟོན་ནས་
 འགྱུར་ལ་བཙོན་པ་དག་གིས་བསྐྱོམ་པས་འབྲས་བུ་བཞི་མངོན་རུ་བྱས་ཤིང་ཆོ་.....

འཕུལ་བསྟན་དེ་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་བྱང་ལ་རྟེན་ནས་ད་ལྟ་ཐག་རིང་……
 ཐོ་ནས་སྒྲེ་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུ་ཞིང་། སྟོན་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་རྟེགས་
 པའི་ཤུལ་དང་། སྒྲིས་བཞེངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་མ་མཆིས་སོ། །མཆོད་རྟེན་
 དང་སྟོན་ཤིང་གི་ཤུལ་མི་གསལ་བ་ཡང་ཆེས་མང་ངོ་། །དེར་དགེ་འདུན་བརྒྱ་
 ལྷག་ཞིག་གནས་པ་ལས་བསམ་གཏན་ལ་བཙོན་པ་ཡང་མང་པོ་སྤང་ཞིང་རྟེགས་
 པའི་ཆོད་བཟུང་དགའ། །

༡. ཐི་མེའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་ལྷ་རིའི་གྲོང་ཁྱིམ།

གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་རུབ་བྱང་མཆོམས་སུ་རྒྱུང་གྲགས་ལྡ་བརྩ་ཅམ་ཕྱིན་པ་ན།
 ཐི་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཏུ་རྒྱུང་གྲགས་བཞི་བརྩ་ཅམ་གྱི་
 སར་ལྷ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ནང་ཏུ་མཆོད་རྟེན་
 སྤིད་ཏུ་འདོམས་བྱུག་ལྷག་པ་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་
 རུབ་བརྟེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལེན་པ་ན་ཆོང་དཔོན་ག་གོན་དང་བཟང་པོ་གཉིས་……
 ཀྱིས་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་མཐོང་བས་དད་དེ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་……
 ལམ་གྱི་གསོལ་ཆས་ཆ་ཤས་སུལ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱབས་གསུམ་
 དང་བསྐབ་པའི་གཞི་ལྡ་དང་། དགེ་བ་བརྩ་བའི་ལམ་བསྟན་ཞིང་། ཉིད་གྱི་
 རྒྱ་སེན་ཀྱང་བཅལ་བ་མཆོད་རྟེན་དེར་བཞུགས་སུ་བརྩག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་རུབ་རྩལ་ཏུ་རྒྱུང་གྲགས་བརྩན་ཏུ་ལྷག་ཕྱིན་པའི་སར་སངས་རྒྱས་……
 འོད་སྤངས་གི་རུས་སུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་འདོམས་བཞི་ལྷག་ཡོད་པ་……
 གཅིག་བཞུགས་སོ། །

རི་མ་ཏའི་ཡུལ།

གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་དེའི་སྒོ་ནུབ་མཚམས་ནས་གང་འདི་ཡུལ་ཏུ་ཞུགས་ཏི་
ཕྱིན་པ་ན་རི་མ་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིད་དོ། །དེའི་ཤར་ནུབ་ཏུ་རྒྱང་གསལ་བཅུ་
པག་ལྷ་རྒྱལ་སྒོ་བྱང་ཏུ་རྒྱང་གསལ་བཅུ་ལྷག་པ། དབུས་ཀྱི་མཁར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་
ལེ་དབར་བཅུ་ལྷག་ཡིད་དོ། །

རྩ་ཤི་ཀ་ནའི་ཡུལ།

དེ་ནས་སྒོ་ནུབ་མཚམས་སུ་རྩ་ཤི་ཀ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིད་དོ། །དེའི་
ཤར་ནུབ་ཏུ་རྒྱང་གསལ་ལྷ་བཅུ་སྒོ་བྱང་ཏུ་རྒྱང་གསལ་སྒོང་པག་ལྷག་ཅམ། རྩ་
བའི་མཁར་ཆེན་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱང་གསལ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅམ་གྱི་ནང་ན་རི་མང་པོ་
སྤང་རོ། །ཡུལ་དེར་རྟ་བཟང་པོའི་རིགས་འབྱུང་བེད་རོ། །

ཏ་ར་ཀ་ནའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་ཏ་ར་ཀ་ན་ཟེར་བའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་ནུབ་ཏུ་
རྒྱང་གསལ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་དང་སྒོ་བྱང་ཏུ་རྒྱང་གསལ་བཅུ་པག་ལྷ་རྒྱལ་སྒོ་བྱང་གྲོང་
ཁྱིམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱང་གསལ་བཅུ་ལྷག་ཅམ། ནུབ་ཕྱོགས་སྟ་ར་མའི་ཡུལ་ལ་
ཐུག་གོ།

དེ་མི་ཡི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཡང་རྒྱ་ཏའི་ཡུལ་ནས་ལྷོ་ཕྱགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ཙམ་ཕྱིན་པ་
ན་དེ་མི་ཡི་ཡུལ་དེའི་ཤར་རུབ་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་བརྒྱ་ལྷོ་བྱང་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་
སུམ་བརྒྱ་ལྷག་གཞུང་མཁར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ལྷ་ཙམ་གྱི་ནང་སྤེམ་
བརྒྱལ་ཞིང་སྒྲུང་གཤོང་མང་བ་ཤིང་རྟོག་དང་མེ་རྟོག་གི་རིགས་དགོན་ཞིང་ནས་
དང་གྲོ་སྒྲན་འཁོལ་བ་བསིལ་ཆེ། མིའི་རང་བཞིན་རྩྱབ་ཅིང་རྩལ་ཆེ། གཙུག་
ལག་ཁང་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པར་དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་ཙམ། གནས་པ་དག་ཡོད་
སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་པ་ཁོ་ནའོ། །

རྩ་ཡན་ནའི་ཡུལ།

ཤར་ལྷོའི་མཚམས་སུ་གངས་རི་ཆེན་པོའི་སུལ་ནས་ཕྱིན་པ་ན་གྲག་.....
གཡང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོད་དཀའ་བ་རྟོག་ཏུ་ཁ་བ་བྱ་ཡུག་འཇུགས་པ། དབྱར་ཡང་
འབྲུགས་པ་མི་བཟུ་བ། ལམ་འཕྱང་དོགས་ལ་མི་མིན་གདུག་པ་དག་གནས་
ཤིང་། ཆོམ་རྒྱན་མང་པོས་གང་བའི་ལམ་འཛིགས་སུ་བྱང་བ་རྒྱང་གྲགས་དུག་
བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིན་པ་ན་མོ་ཏ་ཏའི་ཡུལ་མཐའ་རྩ་ཡན་ནའི་ཡུལ་དེའི་ཤར་རུབ་རྒྱང་...
གྲགས་ཉིས་ལྷོང་ལྷག་ལྷོ་བྱང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་པ་གངས་རིའི་ནང་གནས་སོ། །
གཞུང་མཁར་རི་དང་བཞུན་ནས་བཅོགས་པ། ལྷོ་བྱང་རིགས་པའི་རོས་ལ་ལེ་
དབར་དུག་གདུན་ཙམ་བྱང་རོས་མཐོ་ཞིང་། ཡོ་རྟོག་གི་རྩ་ཙམ་དང་མེ་རྟོག་གི་
རིགས་ཆེས་དགོན་ཞིང་། ཕྱགས་གྱི་རིགས་མང་། བྱང་གཞུགས་མི་སྤྱག་པ་
ཤས་ཆེ་པས་ཆེར་གདུག་རྩྱབ་ཆེ་ཞིང་སེམས་དྲངས་བས་འབྲིད་སྤྱ། དད་པ་
བརྟན་པ་གོས་སུ་གོ་སྤྱགས་དང་ཐེར་མ་རྒྱན་པ། དེ་གེ་དང་རྩྱལ་ཕྱགས་ཡོངས་

སྤྱད་ཀྱི་རྩལ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཅི་ཡང་ཆེད་ཐོང་དཀར་དང་མཐུན་ལ་སྤྱད་ཅུང་ཟད་མི་.....
 འདྲའོ། ཁར་བཞིན་གྱིས་དད་མོས་ཆེ་བ་ཡུལ་གཞན་དག་ལས་ཁྱད་ཏུ་འཕགས་
 ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ནས་འདྲེ་སྤྱོད་ཡན་ཆད་ལ་བཞད་གད་གྱི་ཕྱིར་ཏུ་
 ཡང་མི་སྤྱད་པ། སྤྱད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྤྱོད་ཏུ་གཏོང་
 ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ལེགས་ཉེས་མཐོང་ཆོས་ལ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །
 དགོན་སྡེ་མང་ཞིང་དགེ་འདུན་ཡང་སྤྱོད་ཕྱག་ཏུ་མ་བཞུགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྐྱ་བའོ། །

༡. རྟོལ་སྤྱོད་འདྲ་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བརྟན་གཟིམ་སྟབས་ཅན།

ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་རི་བོ་གཅིག་དང་...
 རྒྱ་ཁྱུང་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་འགྲམ་ཏུ་རྟོལ་སྤྱོད་མྱིང་ཏུ་འདྲོམས་སུམ་ཅུ་ཅམ་.....
 གསེར་གྱི་མདངས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར། ཉེ་འོད་མོག་པས་འོད་གསལ་ཞིང་
 འཆོར་བའོ། རྟོལ་ཤར་ལོགས་སུ་དགོན་སྡེ་ཞིག་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཡལ་གྱིས་
 བཞིངས་པ་དང་། དེའི་ཤར་ཏུ་ར་གན་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བརྟན་
 བཞིངས་སྟབས་ཅན་མཆུར་འདྲོམས་ཉེ་བྱ་ལྟག་པ། ཐོག་མར་ལྷུར་བཞོས་ནས་
 རྒྱགས་པ་ཕྱིས་རིལ་བུ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཞིག་བཞུགས་སོ། །

གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་ཤར་ལོགས་སུ་རྒྱང་གསལ་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་གསུམ་ལྟག་.....
 ཅམ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བརྟན་གཟིམ་སྟབས་ཅན་མྱིང་ཏུ་སྤྱོད་.....
 སྤྱོད་ལྟག་ཡོད་དོ། རྟོལ་ལ་རེ་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དང་བཅུན་མོ་སྤྱོད་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆོགས་ནས་བསྐྱེད་བཀྱུར་བྱེད་ཅིང་མཆོང་པ་དེའི་མིང་ལ་...
 ཐོག་པ་མེད་པའི་ཆོགས་མཆོང་ཆེན་མོ་ཞེས་ཟེར་དོ། སྤྱོད་པས་འགར་རྒྱལ་པོ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་གཏོང་བ་ལ་སྤྱོད་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བང་.....

མཛོད་ནས་ནོར་ཇས་ལྷགས་ཏེ་སྐར་བྱ་བར་བྱེད་དོ། །

༡. ཆུ་མིག་རྫིང་བྱེད་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག

དེའི་ཤར་ལྗོངས་རྒྱང་གྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིན་པས་གངས་རི་ཆེན་པོ་.....
དང་། དེའི་ཤར་འདབས་སུ་ཆུ་མིག་རྫིང་བྱེད་འབྱེད་པ་མེ་ལོང་ལྟར་དྲངས་པ་
ཅིག་དང་དེར་ནགས་ཆེལ་དང་སྤང་སྤྲོངས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས་སུ་.....
གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་འདུག་པའི་ནང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེམས་དང་། བསྐལ་
པ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་གི་ཆེམས་སྤིང་དུ་ཆོན་ལྷ་ལྷག་ཞེས་སུ་...
ཆོན་བཞེ་ལྷག་ཡོད་དོ། །གསེར་གྱི་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་དུ་ཆོན་གསུམ་ཞེས་
དུ་ཆོན་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་
ལྷགས་ལས་བྱས་པ། འབྲས་པོར་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དགྲ་ཅམ་ཤོང་བ་དག་
བཞུགས་ཞེས་། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་སྐོ་གསེར་གྱི་སྐོ་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྲས་པ།
ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྐྱར་རྣམ་སྤྲན་དགྲ་བ་ཤ་ནའི་རས་ལས་རང་...
བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་ཅུང་ཟད་རྩལ་བ་དག་ཡོད་དོ། །

༡. སྤྱི་ཤིའི་ལྷུལ།

དེའི་ཤར་འདབས་སུ་གངས་རི་ལ་ལྷགས་ཏེ་ལ་ན་ག་བརྒྱལ་བ་ན་ག་པོ་...
ཤི་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷུལ་དེའི་མཐའ་གྱུར་ལེ་དབར་བཞེ་སྤྲོད་ལྷག་པ། རྒྱབ་གངས་
རི་ལ་བརྟེན་པ། དེ་ཡང་གངས་རིའི་རྒྱུད་ཀྱི་རི་གསུམ་ལས་རི་ནག་པོ་ལ་བརྟེན་
པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁོར་ལྷག་དུ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པས། ས་བཞེལ་ཆེ་བ་ལོ་
རྟོག་གོ་དང་བཟའ་ཤིང་མོད་པ། རྟོ་བཟང་པོ་མང་བ་གྱུར་གྱུམ་སྐགས་ལྷུལ་

གཞན་གྱི་ཇས་དགོན་པོ་ཡང་འདུ་བ། མིའི་ངང་རྒྱུ་སྤྱང་ལ་ངག་ཅིང་ཞིང་
 རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་རྒྱུ་བ། ཡི་གེ་ཐོད་དཀར་དང་པལ་ཆེར་འདུ་བ་ལ་ཡུལ་གཞན་
 དག་དང་མི་འདུ། གོས་སྤྱ་རས་ཞིབ་དང་ཐེར་མ་གོ་སྤྱགས་རྣམས་དང་།
 ཡོངས་རྒྱུད་ནི་གསེར་དདུལ་ར་གན་གྱི་དོང་ཅེ་རྣམས་ཡིན་ལ་ཡུལ་གཞན་དག་གི་
 དོང་ཅེའི་དབྱིབས་དང་མི་འདུའོ། །རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་ཏེ་ད་ལྟར་ཞལ་བཞུགས་
 པ་ནི་དཔལ་མཛེས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཆེ་བ་སྤྱིད་བསྐྱུང་ལ་མཁས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་.....
 ལྷག་པར་དད་ཅིང་བཀྱར་སྟེ་ཆེ་བ། ཉེ་སྤྱར་གྱི་ཡུལ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ལྷག་པ་
 དག་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ། འབངས་ལ་སྟོང་བཅེ་བ། ཡོ་རེ་ཞིང་དུས་མཆོད་
 ཆེན་པོའི་སྐལ་བས་སྤྱ་དགེ་བའི་རྩ་བར་དམིགས་ནས་དདུལ་གྱི་སྟོན་པའི་སྤྱ་བརྒྱན་
 དབངས་སྤྱ་འདྲམས་དོ་དང་སྤྱ་བརྒྱད་པ་རེ་བཞེངས་པར་བྱེད་ཅིང་རན་སྤྱོད་ལ་
 སྤྱིན་པ་ཡང་གཏོང་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ལྷག་པར་དགེ་འདུན་
 དུག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་འདུས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་སྟོབས་ཅིང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་
 དཀར་ཅི་ངང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཤིག་གསོས་དང་། རྟེན་རྣམས་གྱི་རྒྱན་རྟིང་
 པ་གསོ་བ་དང་། ལྷག་པར་དགེ་འདུན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱུལ་མ་
 འདེབས་བཞིན་པའོ། །ཁྱི་རྩལ་པའི་ལྷག་ཁང་ཡང་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ཡོད་པར་
 གཅེར་བྱར་རྒྱུད་པ་དང་ཡུས་ལ་ཐལ་བའི་སྤྱག་པ་དང་ཐོད་སྐམ་གྱིས་ཐོད་དང་.....
 མི་དུས་གྱི་ཆོངས་སྤྱད་ཐོགས་པ་དག་ཀྱང་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གནས་སོ།

༡. རྒྱལ་བུ་སྤྱོད་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་།

སྤྱོད་ཁྱེར་གྱི་ཤར་འདབས་སྤྱ་རྒྱུད་གཤམ་གསུམ་བཞི་ཙམ་ན་གཙུག་ལག་
 ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དེར་དགེ་འདུན་སྤྱམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཆོགས་པ་དག་ཉན་.....
 ཐོས་པ་ཤ་ལྷག་གོ། །འདི་ནི་ཡིག་ཆོང་ལས་སྟོན་སྟན་རྟ་རའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀ་

བློ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པར་གྱུར་བའི་རྒྱལ་ཡུལ་གཞན་དག་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་...
 རྒྱལ་ན་ལག་བཞི་པའི་དབྱང་ཚྭ་སྒྲུབ་བཤམས་ཏེ། རྒྱལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ན་
 བཅོང་ལའི་ཤར་གྱི་ཚུ་སྐྱེད་གི་འགྲམ་དུ་འབྱོར་བའི་ཚོ། ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 སྒྲུག་ནས་རང་གི་བྱ་གཏའ་མར་ཕུལ། ཀ་འཁྲུག་རྒྱལ་བྱ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱམས་
 པས་གཏའ་མར་བཟུང་ཡང་། དགུན་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་གང་འདྲོད་དང་།
 དབྱར་ག་མི་ཤའི་ཡུལ་དུ་དང་། རྩོན་དབྱིད་གཉིས་སུ་རྩོན་རྩེ་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་
 ཏུ་བཅུག་པས། རྒྱལ་བྱ་དེས་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རེ་རེ་བཞེངས་
 པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་གསུམ་གྱི་མ་གྲུལ་དབྱར་རྒྱས་ཀྱི་གནས་དེ་ཡིན་པར་.....
 གྲགས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ཆེགས་རོས་སུ་རྒྱལ་བྱ་དེའི་
 འདྲ་རིས་གོས་རྒྱན་དང་བཅས་པ་བྲིས་པ་ཡོད་དོ། །ཁྱིས་སུ་རྒྱལ་བྱ་རང་ཡུལ་
 ཏུ་བཏང་བས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལྟར་ལོ་རེ་བཞེན་དགེ་བའི་བྱ་བ་.....
 རྒྱམས་མ་ཆག་པར་སྐྱབས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ར་བའི་རྩ་སྤྱོད་ལྟའི་སྤྱོད་
 བརྒྱན་ཆེན་པོ་ཞབས་གཡས་རྩུང་བྱང་བཏགས་པའི་འོག་དུ་གཏོར་ཆེན་པོ་སྐྱབས་...
 ཏེ། ཕྱི་རོས་སུ་གཏོར་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོན་དུ་སྐྱབས་པ་ཡིན་པས།
 གང་གི་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་གསོ་བའི་རྒྱས་སུ་འབབ་པ་ན་གཏོར་འདི་སྐྱེད་...
 ལ་ཤིག་གསོས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཡི་གེར་བྲིས་ཡོད་པ། །ལན་ཅིག་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བྱ་དེ་ཐོས་ནས་དགེ་འདུན་གཏུག་མར་གནས་པ་དག་.....
 བསྐྱེད་དེ་གཏོར་ལེན་ནོ་སྒྲུབ་དུ་བསམ་ནེ་སྐྱོར་བ་དན་པ་ཚོན་པ་ན། གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་སྐྱེད་མའི་དབྱ་རྒྱན་ལས་ནོ་ཅོ་ཞིག་ཐོན་ཏེ་གཤོག་པ་བརྒྱབ་ཅིང་.....
 སྐད་བཏོན་པ་དང་ས་འགྲུལ་དམག་མི་རྒྱམས་ཀྱང་མན་རྩོན་དུ་འབྱུལ་བས།
 རྒྱལ་པོ་དབྱང་བཅས་སྒྲུག་ནས་བཤགས་པ་ཕུལ་ཏེ་རང་གནས་སུ་བྲིས་སོ། །

གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་རྒྱབ་རྒྱུགས་སུ་བྲག་ལ་བརྐོས་པའི་ཕྱག་པ་དུ་མ་.....

དག་གི་རྒྱལ་བུ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་བུ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །དེར་ཡང་
གཏེར་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་གནོད་སྐྱོན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་རེ་ཡོད་པ་དག་
གི་མཐུས། གནས་དེར་ཚམས་རྒྱན་བྱུང་བ་དག་ལ་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོན་པ་འཕ།
གཅན་ཟན་དང་སྐྱལ་གཏུག་པ་སོགས་འཇིགས་སུ་བྱུང་བའི་གཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་
པར་བྱེད་དོ། །

བྲག་ལུག་དེ་དག་ལས་རྒྱལ་ལོགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་གསུམ་བཞི་ཙམ་ན་རི་
བོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཅེར་སྐྱོན་རས་གཟིགས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་སྐུ་བརྟན་
བཞུགས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་སྐུ་བརྟན་དེ་ལས་
རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་བྱིན་ལྟེངས་མཛད་པ་ཡོད་ཟེར་རོ། །

༡. ཏ་ར་ཀ་ཅུའི་གཙུག་ལག་ཁང་།

ཁྱོད་ཁྱེད་ཆེན་པོའི་ཤར་ལྗོངས་རྒྱང་གྲགས་སུམ་ཙམ་བྱིན་པར་ཏ་ར་ཀ་
ཅུའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཟེར་བ་ཡོད་དོ་དེ་ནི་སྐལ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཏ་ར་ཀ་ཅུས་.....
བཞེངས་པས་མིང་དེ་ལྟར་བྱ་གསས་སོ། །ལོགས་ཤིག་ན་འདྲམས་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་
མཐོ་བའི་མཆོད་རྟེན་གསེས་སྐྱོང་གི་ཉིན་འོད་འཕྲོ་བ་དང་མར་མེ་སྐར་བར་བྱེད་
དོ། །མཆོད་རྟེན་དེའི་བུམ་པ་ལྗུང་གཟེད་ཁ་བུབས་པ་ལྟ་བུའི་བུ་ག་ཞིག་ལས་
ཉིལ་མར་འབབས་པ་དང་སེལ་སྟེན་གྱི་སྐྱ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དག་ཀྱང་འབྱིན་ནོ། །
གཏམ་རྒྱུད་རྟེན་པར་ཏ་ར་ཀ་ཅུས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་.....
ཟིན་པའི་རུབ་མོ་མི་ལམ་ན་མི་ཞིག་གིས། འདི་སྐད་ཏུ་མཆོད་རྟེན་ལེགས་ཀྱང་
ནང་ཏུ་རིང་སྤེལ་མེད་པས་མ་ལེགས་ཟེར། རིང་བསྤེལ་རྟེན་ཐབས་དྲིས་པས་
ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་ཞུས་ན་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟིན་སོ། །སང་ཉིན་མི་ལམ་
ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཞུས་པས་ང་ལ་དེ་འདྲ་མེད་ཟེར་རོ། །སྐོན་ས་ཐོན་ཙན་མི་ཞིག་

གིས་ཀྱལ་པོ་ལ་རིང་བསྐལ་འབྲལ་བར་བྱང་བ་སྐྱོན་པོས་ཀྱལ་པོར་ཞུས་ན་འགྱུར་
 པར་དོགས་ཀྱང་ཅི་དགར་བཞེས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་བུམ་པའི་.....
 བར་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ། །ཕྱིས་མི་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཀྱལ་པོས་གསན་པ་
 དང་དེར་བྱོན་ནས་གཟིགས་པས་རིང་བསྐལ་བཅུག་པའི་ཤུལ་དེ་རང་འཕྱར་དུ་...
 སོང་། ཏིལ་མར་གྱི་ཁྱད་བྱ་འདི་ཚུང་དུ་སོང་བ་ལས་དུས་བཟང་ལ་སྤར་ལྟར་
 ཏིལ་མར་དྲི་ཞིམ་ལ་འབབས་སོ། །

༡. སིཏ་སྤྲ་ལའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་ཨ་ར་རྫོང་རི།

གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་སྐྱོ་སྒྲུགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་བཅུ་ན་སིཏ་སྤྲ་ལ་སྟེ་དཀར་...
 པོ་སྐྱོང་བ་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་ཉེ་འཁོར་གྲོང་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིད་དོ། །ས་གཡོ་
 བ་སོགས་ཡུལ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མང་དུ་བྱང་ཡང་སྒྲུགས་དེར་གཏོགས་སོ་ཙག་.....
 འགྲལ་བ་ཅམ་ཡང་མ་བྱང་བར་གྲགས་སོ། །སིཏ་སྤྲ་ལའི་གྲོང་ཁྱིམ་དེ་ནས་སྐྱོ་
 སྒྲུགས་སུ་ལེ་དབར་སུམ་རུ་ལྷག་ཅམ་གྱི་སར་ཨ་ར་རྫོང་ཟེས་པའི་བྲག་གིན་དུ་མཐོ་
 ཞིང་རྩེ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རེ་བཞིན་འདྲམས་ཉི་ཤུ་ཅམ་ཇེ་མཐོར་ཡུར་ཏེ་སྤར་
 ཉིལ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིད་དོ། །དེ་ནི་ཙུ་ཀྱ་ཀྱའི་ཡུལ་གྱི་ན་ཉེ་ར་ཞེས་བྱ་བའི་རི་
 དང་རྩམ་པ་མཐུན་ནོ། །གཏམ་རྒྱུད་ལས་སྐྱོན་རི་དེའི་ལྷ་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་
 བས་རིམ་གྱིས་འོང་སྟེ་ས་དེར་སྐྱེལས་པ་དང་། ཨ་ར་རྫོང་རིའི་ལྷས་མ་བཟོད་
 དེ་བྲོས་པར་བཅམ་པ་ན་ཙུ་ཀྱ་ཀྱའི་ལྷས་བཀག་སྟེ་སྤྲོས་པ། བདག་ཙུ་ཀྱ་ཀྱའི་
 ཡུལ་གྱི་རི་ན་ཉེ་ཏར་གནས་པ་སྟེ་ཁྱོད་དང་དེད་གཉིས་མཛའ་པོར་བྱས་ཏེ།
 ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མཆོད་པ་ལུན་མོང་དུ་
 སྤང་བར་བྱའོ་ཟེས་བས། རིའི་ལྷ་དེས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་བས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་
 སྐབས་རི་གཉིས་མཉམ་དུ་འཕེལ་ཞིང་མཉམ་དུ་ཉིལ་བར་འགྱུར་བར་གྲགས་སོ། །

༩ གངས་རིའི་སྤྲོ་ལ་མཆོ།

རྒྱལ་པོའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱལ་བྱང་དུ་རྒྱུང་གཤམ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་.....
 འདས་པ་ན་གངས་རིའི་སྤྲོ་ལ་མཆོ་ཅིག་ཡོད་པར་ཆར་འབབ་གཙོད་ཀྱི་སྐབས་.....
 མཆོད་ཅིང་བསྐྱལ་ན་རེ་བ་བསྐྱར་བྱེད་དོ། །གཏམ་རྒྱུད་རྒྱུང་པ་ལས་སྟན་རྟ་
 རའི་ཡུལ་འདི་ན་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ།
 མཆོ་འདིར་གནས་པའི་སྐྱུས་བཀུར་ཏི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད། ཉིན་བཞིན་གདུགས་
 ཆོད་ལ་བབས་དུས་དག་བཙམ་པས་ཅ་རུར་བའི་བྲི་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ནམ་.....
 མཁར་ལྗོང་ཞིང་འགྲོ་འོང་བྱས་པ་ལ། ལན་ཅིག་ཉི་གནས་དགེ་ཚུལ་ཞིག་གིས་
 བྲི་སྟན་གྱི་འོག་ཏུ་ཡིབ་ཅིང་། དུས་ལ་བབས་པ་ན་བྲི་སྟན་ལ་འཇུག་ཏེ་འོང་
 བས། སྤྱིར་རྒྱལ་པོས་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ལས་དག་བཙམ་པ་ལ་ལྟའི་ཞལ་
 ཟས་དང་། དགེ་ཚུལ་ལ་མའི་ཟས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་བྱངས་ཟིན་པ་དང་། དག་
 བཙམ་པས་སྐྱུ་རྒྱལ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཅི་རིགས་པར་བསྟན། དེ་ནས་དགེ་ཚུལ་
 ཀྱིས་རྒྱང་བཟེད་བཀྲ་བཤལ་བྱེད་པ་ན་རྒྱང་བཟེད་ལ་འབྱར་བའི་འབྲུ་མཐོར་ཏེ་
 གྲི་བསྐྱམ་པས་བཅོད་སྟོམས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་རིག་ནས་ཁོང་ཁྱོས་སྐྱེས་ཏེ་བྱིར་
 ཡོག་པ་དང་སྟོན་ལམ་འདི་ལྟར་བཏབ་པོ། །བདག་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་
 པའི་དགེ་ཅ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོན་པའི་མཐུ་རྣམས་ཆབ་གཅིག་ཏུ་སྦྲིན་
 ཏེ། །དོ་རྒྱལ་བདག་སྐྱེ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་ནས་སྐྱུ་རྒྱལ་ཆེ་གེ་མོ་བསད་ལ་ཆབ་དུ་
 བྱར་ཏེ་དེའི་སྤྲོ་ལ་དབང་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པོ། །བདེན་
 སྟོབས་བཙན་པས་དགེ་ཚུལ་དེ་རྒྱལ་མོ་དེར་ཆེ་འཕྲོས་ཏེ་སྐྱུ་མ་རུང་བ་མཐུ་ཆེན་
 ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་བས། འཆོ་བ་སྦྱར་མཁན་གྱི་སྐྱུ་དེ་ཡང་ནད་ཀྱིས་ཉམས་དམས་པར་

ལྟར་པས། ལྷ་ཀྱལ་མ་རྩང་བ་དེས་དེ་བས་ད་དེ་དེའི་ཡུལ་ལ་དབང་བསྐྱར་རྟེ།
 ཆར་བ་དང་མེར་བ་དང་རྒྱང་དམར་བཏང་ནས་རྩ་དང་ཤིང་དང་མེ་རྟོག་ཐམས་
 ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད། གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད། གཙུག་
 ལག་ཁང་ཤིག་རལ་རྩ་ལྟར་པ་དག་གསོས་ཡང་ཤིག་རལ་རྩ་བཏང་བ་ལན་དུག་……
 བདུན་བྱང་བར། ཀྱལ་པོ་ཀ་ཞིས་དོགས་པ་སྟེས་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་ལ་དྲིས་བས་
 དག་བཅོམ་པས་དེ་ལྟར་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱང་པས། ཀྱལ་པོ་ཁྲོས་ཏེ་
 དམག་དཔུང་བཏོགས་ཏེ་མཚོ་དེ་སྟེན་པར་ཆས་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་ཀྱལ་མ་རྩང་བ་
 དེ་ཤིན་རྩ་སྟག་ནས་བམ་ཟེ་ཀན་པོ་ཞིག་རྩ་བརྩས་ཏེ་ཀྱལ་པོའི་ཕེབས་ལམ་རྩ་……
 བསུས་ནས་བྱས་པ། ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གསན་རྩ་གསོལ། ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་
 རྩོན་སྟེ་བ་རྩ་མར་བསྐྱོད་ནམས་བསགས་པའི་མཐུས་མིའི་ཀྱལ་པོར་སྟེས་ཤིང་……
 གང་བཅམས་སལ་ཆེར་མི་འགྲུབ་པ་མེད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རན་པ་སྟུང་དག་ཟླ་
 བྱེད། ལྷ་ནི་རྩད་འགྲའི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་གཟི་བརྒྱེད་དང་སྟོབས་ཆེ་བ་
 འཇིག་རྟེན་མིའི་དོ་ཟླ་མིན་ནོ། །ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དགོངས་ཤིག་དང་བཙོང་ནས་
 ཀྱལ་ན་རིགས་དམན་དང་འགན་ཟླ་བྱས་པ་ལ་མཚར་མི་ཆེ། གལ་ཏེ་ཡམ་ན་
 ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྟན་ལ་མི་གནོད་དམ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་མ་གསན་པས།
 བམ་ཟེའི་ལྷས་མི་སྤང་བར་ལྟར་མ་ཐག་རྒྱང་དམར་དང་ཁ་ཆར་བྱ་ཡུག་རྩས་……
 གཅིག་རྩ་བྱང་ཞིང་། ཐོག་མེར་དྲག་པོ་བབས་པས་དམག་མི་ཐམས་ཅད་ཅི་བྱ་
 གཏོལ་མེད་རྩ་ལྟར་བ་ན། ཀྱལ་པོས་དགོན་མཆོག་སྐབས་སུ་སྟན་ནས་སྟོན་
 ལམ་བཏབ་པ་བདག་སྟེ་བ་མང་པོར་དགེ་བའི་ཅ་བ་བསགས་ཤིང་མིའི་ཀྱལ་པོར་
 ལྟར་ཞིང་། རྩེ་བ་འདི་ལ་ཡང་སྟོགས་ལྟུང་གི་དགེ་བ་ཅི་ལྟས་སུ་བསགས་པ་བདེན་
 ན་བདེན་པ་དེའི་མཐུས་ལྷ་མ་རྩང་བ་འདི་ཅི་བདེ་བར་ཆར་ཆོད་པར་ལྟར་ཅིག་……
 ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་མ་ཐག་སྟུང་མ་རྩང་བའི་མཐོང་སྤང་ལ་ཀྱལ་པོའི་ལག་པ་……

གཉིས་གཤོག་པ་གཉིས་སུ་ཡུར་ལུས་ཀྱང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་བྱ་ལྷུང་མཆུ་ཕྱེར་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་རལ་པ་དང་གཤོག་པ་དང་མཆུག་མ་ཅན་ཏུ་ཡུར་ནས་
 སྤྱ་རྒྱུ་མཉམ་མེད་ཏུ་བཅོམས། དེ་ན་རྒྱལ་པོས་དམག་མི་རྒྱུ་པ་བཟུལ་ཏེ་མི་
 རེས་རྟོ་རེ་ཁྱུར་ཏུ་བཅུག་ནས། མཆོ་དེ་བསུབ་པར་གཟས་བ་ན་སྤྱ་མ་རུང་བ་
 དེས་ལུས་དངོས་སུ་བཟུལ་ནས། སྤྱ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་མགོ་བརྒྱད་དེ་ནོངས་པ་
 བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་ཞུ་བ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དགོངས་ཤིག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
 ངན་བུ་དང་འདི་ཉ་བུའི་ཤ་ཁོན་བྱས་ན། བྱིས་བསྐལ་བ་བྱེད་དམ་བསྐལ་བ་
 གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་སམ་བཞི་ལམ་ལྔ་ལྔ་བརྒྱན་སོགས་སུ་ལན་
 ཆག་སྒྲེལ་ན། ལས་དཀར་ནག་གི་རྒྱུ་མི་སྤྱུ་པ་ལག་པས་ཁྱ་ཁྱ་ཅག་ཐར་
 སྤོབ་པའི་རུས་ཏ་ཅང་རིང་བར་འཁྱུར་རམ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་བྱིར་བདག་
 འཁོར་བཅས་མ་གསོད་གནས་མ་བཤིག་པར་བཟོད་པ་བཞེས་ཤིག ཅི་དགར་
 དགོན་པ་དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཤིག་བདག་གིས་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ། །འོན་
 ཀྱང་དེ་སྤྱ་རྒྱུ་མཉམ་དེ་གཉིད་སྤྱུག་བཞིན་ངས་ཆེ་བས། རི་པོའི་སྤྱ་ལ་སྤྱིན་ནག་
 རུང་ཟད་ཅམ་བྱུང་མ་ཐག་གཞི་བརྒྱུངས་སུ་རྒྱག་ཅིག་དང་དེས་དྲན་པ་གསོ་བར་
 འཁྱུར་རོ། །ཞེས་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོ་ཀ་རི་རྒྱས་བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་གཙུག་ལག་
 ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་བཅས་བཅིགས་ཤིང་། གཞི་བརྒྱུད་བ་སྤྱུ་མི་རྒྱུད་ཟེར་
 པ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྤྱ་ལ་ད་ལྟ་ཡང་འདུག་གོ། །མཆོད་རྟེན་ཕྱི་ནང་ཏུ་རྟོན་པའི་སྤྱ་
 གཏུང་ལྷ་རི་རམ་བྱེ་གང་ལྟག་བཞུགས་པར་བྱའོ། །

༥. རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་བཅུན་མོ་ཆུན་པས་བཞེངས་པའི་

གཙུག་ལག་ཁང་།

རྒྱལ་པོའི་མོ་བྲང་གི་རྒྱལ་བྲང་མཆམས་སུ་རྒྱ་ཡུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་
ལྷོ་འགམ་དུ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྷོན་པའི་སྐུ་ན་བྲ་
དུས་ཀྱི་ཆོམས་སྲིད་དུ་ཆོན་གང་ལྷག་ཡོད་པ་དང་། ཤར་ལྷོའི་མཆམས་སུ་གཙུག་
ལག་ཁང་ཞིག་ཡོད་པར་ལྷོན་པའི་དབུ་ཚད་ཀྱི་ཆལ་བུ་སྲིད་དུ་ཆོན་གང་ལྷག་པ་
ཁ་དོག་དཀར་མེར་འཛེར་བ་གཅིག་དང་དབུ་སྐྱ་མཐིང་ཁ་གཡས་སུ་འབྲེལ་དུང་
གཡས་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བརྒྱུད་ན་སྐྱ་གང་ལྷག་ཅམ་བསྐྱམ་ན་ཆོན་ཕྱེད་ལས་
མེད་པ་ཞིག་འདུག་གོ། རྟེན་འདི་དག་ལ་ཟླ་རེ་བཞེན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་ཉིན་རྒྱལ་
པོ་ནས་དམངས་ཀྱི་བར་ཆོགས་ནས་བྱས་གསོལ་དང་མཆོད་པ་ཆག་མེད་འབུལ་
གྱིན་ཡོད་སྟེད་དོ། །ཡང་དེར་རྒྱལ་པོ་འདིའི་བཅུན་མོ་ཆུན་པས་བཞེངས་པའི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཡོད་པར་གསེར་བྲངས་ལས་སྐུ་བ་པའི་མཆོད་རྟེན་དཔངས་
སུ་འདོམ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་དོ། །དཀར་ཆག་དུ་དེའི་ནང་དུ་ལྷོན་པའི་རིང་
བཟེལ་བྲེ་གང་ལྷག་ཡོད་ཅེས་བཀོད་འདུག། ཟླ་བ་འབྲུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉའི་རུབ་
མོ་སྒྲོན་མེ་དང་འོད་སྐྱ་ཆོགས་འཕྲོ་ཞིང་སྐར་ཐིམ་པ་ཞིག་འདུག་གོ།

༦. མེ་ཅུ་ཀུལྱར་རི་དང་སྐུ་མཆོ་ཞིག

གོང་བྱིན་གྱི་ལྷོ་རྒྱལ་མཆམས་ན་མེ་ཅུ་ཀུལྱར་ཉེ། སྐང་པོ་རབ་བརྟན་
ཟེར་བའི་རི་པོའི་ལྷ་དེ་སྐང་པོ་ཆེ་ཅུ་སྐུལ་ཉེ་ལྷོན་པ་འཁོར་བཅས་གདན་དྲངས།

རྩོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིད་པ་དེའི་སྤྱིང་དུ་བཅའ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་.....
 བཞུགས་པ་ལ་གཏུགས་ཚེད་སྤུལ་ལོ་རྩོམ་པ་དེར་བྱིས་སྤྱུ་ལྟལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་.....
 མཚན་རྟེན་བཞེངས་པ་དབངས་སུ་འདོམ་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཡོངས་པ་ཞིག་ཡིད་དོ། །
 དེར་སང་མཚན་རྟེན་སྤྱང་བརྟན་དུ་གྲགས་སོ། །ནང་དུ་རིང་བསྐལ་སྤེ་རྒྱང་གང་
 ཡིད་ཟེར་རོ། །རི་བོ་དེའི་ཤོད་ན་མཚོ་ཞིག་ཡིད་དོ། །མཚོ་དེའི་སྤྱུ་ལྟལ་གྱིས་
 ལྟན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་གཏུགས་ཚེད་སྤུལ་ཆོས་མཉན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནམས་
 གྱིས་སོ་ཤིང་འཆོས་ཉེ་བོར་བའི་དུམ་སྤན་དག་ལས་རྩང་མ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་ཟེར་རོ། །མཚོ་དེའི་མཐའ་སྐྱོར་ན་ཡིད་པའི་ཆོལ་དེ་ལ་སོ་ཤིང་གི་ཆོལ་ཞེས་
 གྲགས་སོ། །བྱིས་སྤྱུ་མཁོན་པོ་ཞིག་གིས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཞེངས་པའི་
 མིང་ལ་སོ་ཤིང་ཆོལ་གྱི་དཔོན་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། དུལ་གསུམ།

རམ་པའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་ཚུགས་སུ་ལྷང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དེ་རྒྱང་གྲགས་དུག་བརྒྱ་.....
ལྷག་ཅམ་ཕྱིན་པ་ན་རྒྱ་གར་བྱང་ཚུགས་རམ་པའི་ཡུལ་ལོ། དེའི་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་
རྒྱང་གྲགས་སྤྱང་ལྷག་རྒྱབ་གངས་རི་ལ་བརྟེན་པ། ལོགས་གཞན་གསུམ་ན་རི་
ནག་པོ་རམ་འདག་གི་རྩལ་རྒྱ་གནས་སོ། །ཉེ་བའི་མཁར་གྱི་མཐའ་སྐྱར་རྒྱང་
གྲགས་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ། མོ་ལོ་བརྒྱ་ཅམ་རྒྱལ་པོའི་རབས་ཆད་དེ་མཐུ་ཅལ་སུ་ཆེས་
ཀྱིས་ཉལ་ཐོབ་ཀྱིས་སེལ་བྱར་སོང་སྟེ་ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མེད་དོ།
གལ་ཆེ་རིགས་རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ཤི་ལ་ལྷ་བར་བྱེད་དོ། །ས་ཆ་གང་རྩོལ་ས་པ་
འབྲས་མེར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་བྱར་ཤིང་མོད། ནགས་ཚལ་མང་ཡང་བཟའ་
ཤིང་དགོན་ནོ། །གང་སེལ་དང་སད་བཅའ་ལས་ཁ་བ་མི་འབབ། མིའི་རང་
བཞིན་སྲུ་གར་ལ་དགའ་ཞིང་གཡོ་རྒྱུ་དང་ཁྲམས་ཆེ། རྟོང་ཁྱར་ཆེ་ཞིང་པལ་ཆེར་
སྒྲི་མི་བཏན། རྩ་རབས་པ་དག་གི་ལུགས་སྒྲིལ་བཟང་པོ་ཡལ་ནས་གང་བྱང་བྱང་
རྒྱ་འགྲོ། གོས་སུ་ཐེར་མ་རས་དཀར་གྱོན་ནོ། །གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ལྷག་ལ་
དགེ་འདུན་ཁྱུང་རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་རྒྱུད་པ་ཤ་ལྷག་གོ། །ཕྱི་རྩལ་པའི་ལྷ་ཁང་ཡང་
བརྒྱ་ཐུག་རྒྱ་མ་ཡོད་པར་ཕྱི་རྩལ་པ་ཤིན་རྒྱ་མང་དོ། །

ན་ག་རའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྒྲིའི་མཚམས་སུ་རྒྱང་གཤམ་བརྒྱ་ཙམ་ཕྱིན་པ་ན་རྒྱ་ཐུང་.....
ཆེན་པོ་ཅིག་དང་ལ་གཡང་ཆེན་པོ་ཅིག་འདས་པ་ན་ན་ག་རའི་ཡུལ་སྟེ། །དེའི་
ཤར་ཅུབ་ཏུ་རྒྱང་གཤམ་དུག་བརྒྱ་ལྷག་སྟོ་བྱང་ཏུ་རྒྱང་གཤམ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་
ཕྲག་ལྷ་དུག་ཙམ་བསྐྱོད་དཀའ་བ་གཞུང་མཁར་ཐ་གུར་རྒྱང་གཤམ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ནི་
དཔོན་ཆེན་པོ་མེད་ལ་ཀ་པི་ཤིའི་འོག་ཏུ་གཏོགས་སོ། །ས་གང་རྫོ་སྟོ་མས་ཤིང་
གཤིན་པ་མེད་རང་བཞིན་ནི་སྟོད་ལ་གུང་པ་བརྒྱལ་ཤོད་ཆེ་བ་སྟོབ་གཉེར་ལ་.....
ཤུགས་དུག་ཆེ་ཞིང་ནང་བའི་བརྟན་པ་ལ་དགའ་ཕྱི་རྩལ་པ་ལ་པལ་གྱིས་ཚད་.....
མར་མི་འཛིན་ནོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་དག་འདུན་དེ་ཙམ་མི་
མང་རོ། །ཕྱི་རྩལ་པའི་ལྷ་ཁང་གོམ་པོ་ལྷ་ཙམ་ལ་ཁོ་རང་གི་བྱུང་མཐའ་འཛིན་
པ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གནས་སོ། །

༡. སྒྲོང་ཁྱིམ་ཉི་འདབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡུལ།

སྒྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཤར་ཏུ་རྒྱང་གཤམ་གསུམ་ཙམ་ན་ཚས་རྒྱལ་ལྷ་དཔོན་མེད་.....
གྱིས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་དཔངས་སུ་འདོམ་དུག་ཏུ་ལྷག་ཡོད་དོ། །དེར་རྫོ་
ལ་སྟོན་བྱང་རྩལ་མེས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟོད་པའི་རུས་བཙམ་ལྷན་འདས་མར་མི་
མཚད་གྱི་དུང་ཏུ་ཡུང་བརྟན་སྟོབ་པའི་ནམ་འགྱུར་རལ་པ་སྟུང་པ་ཤ་བའི་པགས་
པའི་གོས་སུ་སྟོན་པ་བྱིས་འདུག་དེའི་གནས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་སྟེད་དོ། །
བསྐལ་པ་འཇིག་ཀྱང་རི་མོ་འདི་དག་མི་འཇིག་ཟེར་ཞིང་། །གས་སྟོང་གི་རུས་

ནམས་སུ་མེ་ཏྲིག་གི་ཆར་འབབ་པ་སྐགས་སྒྲར་བས་སྒྲུབ་པ་ཕྱག་མཆོད་ཏུ་བ་ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་པའི་སྤྱལ་མཆིས། །

དེའི་རྒྱབ་སྒྱུགས་སུ་དགེ་འདུན་ཁྱུང་ཤས་བཞུགས་པའི་དགོན་པ་ཅིག་དང་། དེའི་ལྷ་རྩེས་སུ་ཡང་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆུང་བ་ཞིག་འདུག་ལོ། ཤོང་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཤུམ་ནང་དུ་སྟོན་པའི་ཆོས་མ་བཞུགས་ཟེར་ཡང་ད་ལྟ་མི་འདུག་ལོ། དེ་དང་མི་རིང་བར་མཆོད་རྟེན་སྤེལ་དུ་སྤྱུ་སྤུ་ཐུ་ལྷག་ཅམ་འདུག་པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་མཁན་མི་འདུག་བརྗོད་དུ་འཕགས་པ་མིའི་བརྗོད་པོས་བསྐྱན་པར་མི་རུས་པ་པལ་མོ་ཆེས་ངོ་མཆར་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་སྒྲར་དོ། །

ཕོ་བྲང་གི་ལྷ་རྩེ་བ་མཆོས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ཅམ་སྤང་བ་ན་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། སྟོན་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཤོང་ཁྱིམ་རྒྱ་ཞིང་གཤེགས་པའི་ཆོ་འདིར་སྟོན་ཏེ་གདན་བཤམས་པ་ལ་དར་ཅིག་བཞུགས་པའི་ཤུལ་དུ་ལུལ་མི་སྤུན་མོང་ནས་མོས་གྲུས་གྱིས་བཞེངས་པ་ཡིན་སྐད་དོ། དེའི་ཤར་ལོགས་སུ་མི་རིང་བར་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། སྟོན་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་གྱི་དུས་སུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྟོན་སྤྱད་པ་སྤྱད་པའི་ཆོ་གནས་འདིར་མེ་ཏྲིག་འཆར་སྐད་དོ། །

2. བོང་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་།

ཤོང་ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་རྩེ་རྒྱབ་སྒྱུགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཏེ་ཤུ་ཅམ་གྱི་སར་པ་བོང་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྫོང་འབའ་ཞིག་ལས་བཞེངས་པ་ཁང་བརྟེན་དུ་མ་དང་ལྷན་པར། དགེ་འདུན་ལྷ་ཞོག་ཕྱག་བདར་མཁན་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱང་དོ་སྤྱི་ཤུ་ལྷག་པའི་མཆོད་རྟེན་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །གཙུག་ལག་

ཁང་དེའི་ལྷ་རྒྱལ་མཆོམས་སྤྱོད་བས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལོགས་གཉིས་ཀྱི་བྲག་ཀྱང་.....
 མཐོ་བ་གལས་མའི་སྤྱིང་ནས་རྩ་བྲག་གི་སྤྱིང་ནས་ཕྱར་ཏེ་འབབས་པ། གཡོན་
 མར་བྲག་ལག་མཐིལ་ལྷར་མཉམ་པའི་དབུས་ན་བྲག་ཁྱུང་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ཀྱས་ར་.....
 གནས་སོ། །སྤོ་ཤིན་ཏུ་དོགས་པ་ནང་ཐུན་ནག་འཐིབས་པ་རྩ་རྒྱུན་ཏུ་ཐིག་པ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་གྲིབ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་བྲིས་སྤྱད་དང་འདྲ་བ་.....
 མཆོན་དཔེའི་དོད་གསལ་པོ་འཆར་བ་སྤྱང་ཟེར་གྱང་ད་ལྷ་གསལ་པོ་མེད་གྱང་།
 སྤལ་བ་དང་ལྷན་པ་འགས་གསོལ་བཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་ན་རིམ་གྱིས་གསལ་པོ་.....
 འཆར་ཡང་ཡུན་རིང་མི་གནས་ཟེར་རོ། །ཐུན་མོང་གི་སྤྱང་རོར་དབྱིབས་རགས་
 པ་ཅམ་ལས་མི་མཐོང་རོ། །ལོ་རྒྱུས་ནི་སྤོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་བཞུགས་
 པའི་དུས་ན་སྤྱ་རྒྱལ་འདི་བ་སྤྱང་ཇི་ཞིག་ཏུ་ཐུར་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞོ་དང་འོ་མ་.....
 འབྱལ་བའི་དུས་ཆོགས་ནོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས། རྒྱལ་པོ་དྲག་ཏུ་སྤོས་ཤིང་སྤྱོས་
 པས་སེམས་བསུན་ཏེ་གསེར་གྱི་དོང་ཆོས་མེ་རྟོག་ཉེས་ཏེ་རིང་བསྐལ་ཅན་གྱི་.....
 མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པར་སྤལ་ཏེ་སྤོན་ལམ་ལོག་པ་བཏབ་ནས་བྲག་འདི་ལ་མག་
 རྒྱགས་གྱི་བཏབ་པས་སྤྱང་པ་རེ་བཀྱམ་པས། བྲག་སྤྱག་དེའི་ནང་དུ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་
 གཏུག་པ་ཅན་ཏུ་སྤྱོས་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མཁྱེན་ནས་ཡུལ་དེའི་མི་
 རྣམས་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ཡུལ་དབུས་ནས་རྩ་འབྱལ་གྱིས་འདིར་གཤེགས་སྤྱ་རྒྱལ་ལ་.....
 ཞལ་བསྟན་ཞིང་། སྤྱི་སེམས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བཟོབས་ཏེ་གཏུག་སེམས་ཞི་བར་
 མཛད་དེ་སྤོག་གཅོད་སྤྱང་བའི་སྤྱ་གཅིག་བསྤྱང་བའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤོམ་པ་.....
 གནང་། སྤྱ་རྒྱལ་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་སོ། །སྤོན་པ་འཁོར་
 བཅས་ལ་བཀྱར་སྤྱི་བྱེད་པར་དམ་བཅས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱ་དན་ལས་
 འདའ་ཁར་སྤྱ་དེ་ལ་བཀའ་ཆེམས་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་འབྲུག་ཅིང་ཞེ་སྤང་འབར་.....
 བའི་ཆེ་ངའི་གྲིབ་མ་འདི་ལ་རྩོས་ཤིག་དང་གཏུག་སེམས་ཞི་བར་འཐུར་རྟོ། །

བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་.....
 བཅེ་བས་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་སྤྱི་ཁྱིམ་མ་.....
 འཇོག་པར་འགྱུར་ཞེས་དབྱུགས་དབྱུང་མཛད་དོ། །ཁྱུང་བུའི་ཕྱི་ལྷགས་ཀྱི་
 རྒྱུགས་གཉིས་སུ་རྩོལ་བ་བྱ་བཞི་པ་རེ་རེ་ཡོད་པར་གཅིག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་.....
 སྤྱི་ཁྱིམ་མ་དང་ཅིག་ཤོས་ལ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་རྒྱུ་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བ་
 གསལ་མི་གསལ་ཙམ་སྤང་བ་དང་ཉེ་སྤྱོད་ཏུ་བཙམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་.....
 བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་བུ་ཡིན་ཟེར་བའི་བྲག་ལྷག་ཏུ་མ་མཆིས་སོ། །
 བྲག་ལྷག་དེའི་རྒྱབ་བྱང་མཆོམས་སུ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅག་སར་མཛད་....
 རྟེན་ཞིག་དང་རྟེན་པའི་དབྱུ་སྤྱོད་ལྷག་མེན་བཞུགས་པའི་མཛོད་རྟེན་ཞིག་.....
 ཡོད། །དེ་དང་མི་རིང་བར་རྟེན་པས་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་གསུངས་
 པའི་གནས་སུ་བཞེངས་པའི་མཛོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཁྱིམ་མ་ཡོད་པའི་རྩོའི་
 གཡས་སུ་ཕ་མོང་ལེབ་མོ་ཞིག་གི་ཕྱིང་ཏུ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ནམས་
 བཀྲས་ཏེ་ཉེ་མར་བསྐྱོས་པའི་རི་མོ་ལམ་ཙམ་མཛོད་བ་ཡོད། །

༣. སྤྱོད་ཁྱུང་ཏེ་རོ།

སྤྱོད་ཁྱུང་དེའི་ཤར་རྒྱུགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་སུ་མ་ཐུ་ལྷག་པའི་སར་སྤྱོད་.....
 ཁྱུང་ཏེ་རོ་ཞེས་པ་ཁོར་ལྷག་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ལྷ་ཙམ་ཤིན་ཏུ་བཅན་པ་མེ་རྟོག་.....
 དང་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བས་གཏམ་པ། མཛོད་དང་རྒྱུང་པོས་བརྒྱན་པ་ཡོད་
 དོ། །སྤྱོད་ཁྱུང་གི་མི་ལམ་ཆེར་མཛོད་ལ་གྱུང་པ་ཡང་དག་པའི་དད་པ་ཅན།
 ཁང་བ་ཉིས་བཅིགས་དང་ཡང་བཅིགས་ཀྱི་ནང་རིན་ཆེན་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་.....
 པའི་མཛོད་རྟེན་རྒྱུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབྱུ་ཆོལ་མཐའ་.....
 སྤྱོད་ཏུ་སྤྱོད་གང་དང་ཆོན་དོ་དབྱུ་སྤྱོད་ཏུ་ག་ནམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཁ་དོག་.....

དཀར་མེར་འཛར་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཆམ་ཆུང་ཏུ་བཅུག་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་
 ཏུ་བཞུགས་སོ། །ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་པ་རྟགས་བྱེད་ཆེ་དྲི་བཟང་བསྐྱེས་པའི་རྟག་
 ཆ་བྱག་པའི་བཏབ་ན་ལེགས་ཉེས་གྱི་རིམ་གསལ་བར་འཆར་རོ། །ཡང་རིན་པོ་
 ཆེ་ལྷ་བཏུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་སྟོན་པའི་དབུ་རིལ་
 བོར་དབྱིབས་པརླའི་ལོ་མ་དང་འདྲ་བ་ཁ་དྲིག་དབུ་ཆའ་གྱི་མདྲོག་དང་འདྲའོ། །
 ཅིག་ཤོས་གྱི་ནང་ཏུ་སྟོན་པའི་སྒྱུན་འབྲས་ཤིང་རྟོག་ཨ་མ་ཙམ་གསལ་ཞིང་འཛར་
 པ། ཡང་རིན་ཆེན་ལྷ་བཏུན་གྱི་སྒྲིམ་ནང་ཏུ་སྟོན་པའི་སྒྲིམ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་སྐབ་
 པ་ཁ་དྲིག་དམར་མེར་ལོ་ཏ་ཅང་མང་པོ་འདས་པས་རུང་བད་ཆུང་བོས་པ།
 སྟོན་པའི་མཁར་སིལ་འཁོར་བཅས་ལྷགས་དཀར་ལས་བྱབ་པ་ཙན་དན་གྱི་.....
 འཆར་བཟུང་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་སྤ་ཆོམ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིམ་གྱི་ནང་ཏུ་
 བཅུགས་ཏེ་བཞག་པ། བྱིན་རྟེན་ལྷ་པོ་ཤིན་ཏུ་བྱིན་སྐབས་དང་རོ་མཆར་ཆེ་བ་
 ཞིག་སྟེ། ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོ་དབང་དྲང་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་སྤྲུགས་ནས་རང་གི་
 གནས་སུ་བྱེད་ཏེ་ཕོ་བྲང་ནང་ཏུ་མཆོད་པའི་བྲུགས་བྱས་པར་འཕྲལ་ཏུ་མི་སྤང་.....
 བར་རྒྱར་ཏེ་དར་ཅིག་ལ་རང་གནས་སུ་བཞུགས་འདུག་སྟེ། །ཀ་ནི་ཤི་རྒྱལ་
 པོས་ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོང་བགས་པའི་སྤྱིར་དགེ་བསྟེན་ལྷ་ལ་གཏད་
 བས་སྟེ་བྲངས་ཏེ། སྤྱི་པོ་མང་པོས་མཆོད་ཇས་འཛིན་བཅུག་ནས་རྟེན་རྣམས་
 སྒྱུན་བྲངས། རྟེན་མཇལ་འདོད་པ་རྣམས་ལས་རྟེན་རེ་ལ་གསེར་ཌམ་རེ་འབུལ་
 བ་དང་། པ་རྟགས་ལྷ་བ་རྣམས་ལས་གསེར་ཌམ་ལྷ་རེ་འབུལ་དགོས་ཞེས་དྲིལ་
 བསྐྱགས་ནས་ཆོང་འདུས་སུ་འགྲིམས་པས་འབུལ་མཁན་མང་ཏུ་བྱུང་ཞིང་།
 རིམ་པས་བྲངས་བསྟན་ཏེ་བྲངས་བས་བསྐྱེད་ལན་བཅུ་ཕྱག་ཏུ་མའི་བྱར་བྱས་.....
 བྱང་མཇལ་མཁན་གྱི་བ་ཙམ་ཡང་བྱུང་སྟེ། །ཁང་བཅིགས་དེའི་རྒྱབ་བྱང་
 མཆོམས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་དེ་ཙམ་མི་མཐོ་ཡང་ཡ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་སྤྱི་པོ་.....

དག་གིས་མཛུབ་མོ་བཅུགས་པའམ་ལྷན་གྱིས་རེག་ན་ས་གཡོ་ཞིང་དྲིལ་བུ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་སྐྱ་གཤམ་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །

ཐུན་རྒྱ་རའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྒོའི་མཚམས་སུ་རི་སྒུལ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱང་གསལ་ལྗེ་བརྒྱ་ཙམ་...
བསྐྱོད་པ་ན་ཐུན་རྒྱ་རའི་ཡུལ་ལོ། །དེའི་ཤར་ཅུབ་ཏུ་རྒྱང་གསལ་སྒོང་ལྷག་སྒོ་
བྱང་ཏུ་རྒྱང་གསལ་བརྒྱུད་བརྒྱ་ལྷག་ ཤར་ཏུ་སྒྲིལ་སྒྱུང་ལ་ཤྲོག་པ་དབུས་གྱི་
མཁར་ལ་བྱ་ཤ་ཤར་བེར་རོ། །མཐའ་སྒོར་ཏུ་རྒྱང་གསལ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ།
བདག་པོ་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་རབས་ཆད་ནས་ཀ་པི་ཤིའི་མངའ་འོག་...
ཏུ་གཏོགས་སོ། །པོ་བྱང་ནང་ཤིག་རལ་གྱིས་སྒོང་ས་ལ་ཁད་ཏུ་འདུག་གོ། །ཁྱ་
གཅིག་ན་མི་ཁྱིམ་སྒོང་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་དོ། །ས་ཆ་གང་རྒྱ་སྒོམས་པ་དབྱར་
ཅུང་བཅད་དོད་ཆེ། །བྱས་མ་དང་ཡུ་ར་འདེབས་སོ། །བཟའ་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ལྷག་
པར་མང་ཞིང་བྱང་པར་བྱར་ཤིང་མང་། སད་དང་གངས་མི་འབབས་སོ། །
མིའི་རང་བཞིན་སྒྲིང་ཁམས་སྤར་ཤས་ཆེ་ཞིང་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་འགྱུས་པ། དང་
པ་རྒྱང་ཞིང་སལ་ཆེར་བྱ་སྤྲེགས་ལ་མོས་པ། ཡུལ་འདི་བྱབ་འཇུག་ལྟ།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད། དག་བཅོམས་ཆོས་སྒྲོབ། འཕགས་པ་ཡིད་
བཞིན། དགེ་སྦྱང་ཅིབ་ཡོགས་སོགས་གྱི་འབྲངས་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གཙུག་ལག་ཁང་
སྒོང་ལྷག་ཡོད་ཀྱང་ཞིག་རལ་ཆེ། མཚོད་རྟེན་ཀྱང་རབ་ཏུ་མང་ཞིང་། བྱི་རྩལ་
པའི་ལྟ་ཁང་ཡང་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་མ་དང་། བྱི་རྩལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་དག་
ཀྱང་མང་ལ་འདྲེས་མར་གནས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ནང་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་
སྤྲེགས་བྱ་རྟིང་བ་ཅིག་སྤང་བ་སྒོན་པའི་གསོལ་ལྷུང་གྱི་ཁྱི་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་དོ། །
སངས་རྒྱས་ལྷ་དན་ལས་འདས་ནས་ལྷུང་བཟེད་རིམ་གྱིས་ཐེབས་པ་ཡུལ་འདིའི་...

སྐྱེ་པོའི་ཕྱག་མཆོད་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་ལྷུང་རྟེ། ཡོ་བཀུ་ཕྱག་ཏུ་མ་
འདས་ནས་རིམ་པས་པ་ར་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏུ་ཁྱེར་རོ། །

༡. བི་སར་རའི་ཤིང་དང་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནིས།

དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤར་ལྗོངས་མཚམས་སུ་རྒྱུང་གྲགས་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་ཕྱིན་.....
པ་ན་བི་སར་རའི་ཤིང་གི་དུ་ཁྱེར་བཀུ་ལྷག་པ་ཡལ་ག་དང་ཡོ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་.....
བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལྟོང་གི་འདས་པ་ནམ་བཞི་བཞུགས་ཤིང་ལྷན་...
ཁྱི་དང་སྐྱེ་བཟན་ཀྱང་ཡོད། མ་ཕྱོན་པ་དགུ་བཀུ་དགུ་བཅུ་ཙམ་དུག་པོ་ནམས་
བཞུགས་པར་འགྱུར། ལྷན་པས་ཀྱང་དེར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་ཕྱོགས་ནས་
བཞུགས་རྟེ། ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་བསྩལ་བ། ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་
ཡོ་བཞི་བརྒྱུ་འདས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནིས་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ།
གནས་དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མི་རིང་བའི་སར་དའི་ཤ་དང་ཏུས་པའི་རིང་བསྐལ་.....
མང་པོ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བཅིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནོ། །
ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཡོ་བཞི་བརྒྱུ་ཡོན་པ་ན་...
རྒྱལ་པོ་ཀ་ནིས་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ་འཇམ་གླིང་ན་དབང་ཆེ་བར་ལྷུང་རྟེ། ལས་
རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །ལན་ཅིག་
རི་དྲགས་བཤོར་ཞིང་སོང་བ་ན་རི་བོང་དཀར་པོ་ཞིག་ལུང་བར་རྒྱལ་པོ་རྟ་.....
རྒྱགས་ཀྱིས་རི་བོང་དེའི་རྩེས་སུ་བསྐྱེགས་པ་སྐང་རྩུང་ཞིག་བཀྲལ་བ་དང་རི་བོང་
དེ་མི་མཐོང་པར་ལྷུང་རྟེ། ལུ་རྩུང་བ་ལང་འཆོ་བ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་རྟེ་མཆོད་རྟེན་ཁྱེ་
གསུམ་ཡོད་པ་ཅིག་བཅིགས་འདུག དེར་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་མཚན་རྒྱིས་པས་དེས་རྩོན་
ལྷན་པས་འདི་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཡོད་པས་ཐུགས་ཚུལ་ཐོབ་པར་རིང་བར་ཡིན་ཞུས་.....
པས། རྒྱལ་པོ་ཡ་མཚན་དང་དང་པ་ཚད་མེད་པ་སྐྱེས་སོ། །ས་དེའི་ལོགས་ཅིག་

ཏུ་མཚོད་རྟེན་ཁྱུ་བཞི་བརྒྱ་ཡོངས་པ་ཅིག་བྱས་བརྒྱག་ཀྱང་མཚོད་རྟེན་ཆུང་བ་དེ་
 མཐོ་བར་ལྷུང་བས་རྒྱལ་པོ་འབྲུགས་ཏེ་རང་གིས་བཅིགས་པ་བཞིག་ནས་གཏོར།
 ཡང་བཅིགས་པ་ལྷ་མ་བཞིན་ཏུ་ལྷུང་བས་རྒྱལ་པོ་མེས་ཁོང་ཏུ་ཆུང་ཅིང་སྤྱིས་.....
 བ། འཇིག་རྟེན་མིའི་བྱ་བ་ནི་ཚོད་གཟུང་བ་སྤྲ་ཡི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ནི་
 དཔག་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ནས་འགྱུར་འཛངས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་བྱས་.....
 བས་ཡོགས་སོ། རྒྱལ་པོ་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་གྱི་ནང་ཏུ་རིང་བསེལ་བྲེ་ལྷ་
 བཞུགས་སོ། གསེར་བཟངས་ཀྱི་གདུགས་འཁོར་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས་སོ། །སྤུལ་
 པའི་བྱ་ཆུང་གི་མཚོད་རྟེན་གཉིས་ད་ལྟ་ཡོད། བྱིས་པ་བྲོ་ནད་ཀྱིས་བྱིན་པ་དག་
 མེས་མཆེ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་དང་མེ་ཏོག་གིས་མཚོད་ཅིང་དྲི་ཞིམ་ལུལ་ཏེ་གསལ་བ་
 བཏབ་ན་པལ་ཆེར་སྤུལ་ཏུ་ནད་ལས་གྲོལ་བར་འལྱར་རྟོ། །

༡. མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྤྱུ་འདྲ།

མཚོད་རྟེན་དེའི་ཤར་ཡོགས་སུ་རྫོང་ལྷོགས་བུའི་སྤྱིང་ཏུ་རྫོ་ལ་བརྐོས་.....
 པའི་མཚོད་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པ། གཅིག་ནི་ཁྱུ་གསུམ་ཅིག་ཤོས་ཁྱུ་ལྷ་དབྱིབས་
 དང་རྒྱབ་སྟགས་གོང་གི་མཚོད་རྟེན་དང་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །ཡང་རྫོ་ལ་བརྐོས་
 པའི་སྤྱུ་བརྟན་གཉིས་གཅིག་ནི་ཁྱུ་དྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་ལྷོན་ཤིང་གི་དྲུང་ཏུ་སྦྱིལ་.....
 ཀྱང་མཚོད་དེ་བཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ཉེ་འོད་ཀྱིས་རེག་ན་གསེར་མདངས་
 འསྟོ་བ་རི་མོ་རྣམས་མཐིང་མདོག་ཏུ་སྤྱང་བ་ཡོད་དོ། །གཏམ་རྒྱུད་རྟིང་བ་ན་
 མོ་བརྒྱ་སྟག་ཏུ་མའི་སྤྲ་རྣམས་ན་རྫོ་བམེབ་ནས་སྟགས་མ་ཆེ་བ་གསེར་མདོག་ཅན་...
 མར་ཚད་ཅམ་དང་ཆུང་བ་གྲོ་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་ནས་རྫོ་ལ་བརྐོས་ཏེ་རི་མོར་.....
 བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་རོ། །མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་ལྟ་རྟོགས་སུ་བྱུང་བའི་བྱིས་སྤྱུ་གི་དྲུང་
 འདོམ་གསུམ་ཁྱུ་གང་བ་རྟོད་ཆ་སྤྱུ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་སྤྱང་ཆ་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བ་.....

ཞིག་ཡོད་དེ་གཏམ་རྒྱུད་རྟིང་བ་ན།   རྟོན་སྤང་པོ་ཞིག་སྤྲོད་མོ་བྱས་པ་ལས་
 གསེར་རམ་གཅིག་རྟེན་དེ་རྟོན་པའི་འདྲ་སྤྱེ་ཞིག་གིས་པར་འདྲི་ནས་ལྟ་བུ་གིས་བ་
 ལ་གསེར་རམ་དེ་ལྷལ་ཏེ་ཞུས་པས་བརྗོད་བསམ་ཁས་བླངས་སོ།   །གཞན་ཞིག་གིས་
 ཁྱེད་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཡང་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ནས་ལྟ་བུ་གིས་པས་གཞུགས་
 གཅིག་བཞེངས་ཟིན་པ་ན་འཁོར་གཉིས་ལྟན་ཏུ་ཡོད་ནས་སོ་སོ་ནས་སྤྱེ་འདྲ་བྲིས་
 པར།   བརྗོད་པས་བཞེངས་ཟིན་པའི་སྤྱེ་འདྲ་གཅིག་གོ་དེ་ལ་མཚུབ་མོས་རིམ་པར་
 བཟླ་བ་ལས་ཁོང་གཉིས་མེ་ཆོས་པ་ན་བརྗོད་པས་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་གསེར་རམ་རྒྱུད་.....
 རྗོད་པ་མ་ཡིན།   ལྟས་རྒྱ་འཕྲུལ་བཟླ་བ་ཡིན་ལས་ཆེ་ཟེར་བའི་མོད་ལ་དེ་ལྟར་
 ཏུ་ཁྱེད་པས་ཁོང་གཉིས་དག་འཕགས་ཕྱག་བཅའ་ནས་སོང་སྟེན་དོ།   །མཚོན་
 རྟོན་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཕྱགས་སུ་གོས་པ་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་སར་རྩ་སྤྱེ་བཞེངས་ལྟ་བུས་.....
 མི་སྤྱིད་ཏུ་འདྲིམ་གསུམ་དང་ཁྲ་གསུམ་ཁོངས་པ་ཞལ་བྱང་ཏུ་གཟིགས་པ་ཞིག་.....
 ཡོད།   ལུབ་ལ་ལར་རྩ་སྤྱེ་དེས་མཚོན་རྟོན་ལ་སྤྲོད་པ་མཛད་དོ། །ཡང་ལན་ཅིག་
 རག་རྒྱན་མང་པོ་ཞིག་རྩ་སྤྱེ་དེ་རྒྱ་བར་ཕྱིན་པ་ན་རྩ་སྤྱེ་དེས་བསྐྱེད་པ་མཛད་པས་.....
 རག་རྒྱན་ནམས་སྤྱག་ནས་ཕྱིར་ལོག་པ་དང་རྩ་སྤྱེ་དེ་རང་གནས་སུ་གཤེགས།
 རག་རྒྱན་ནམས་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྤྱོད་རན་དོར་ཟེར་རོ།   །ཡང་མཚན་མོ་ལ་ལར་
 ཐག་ཉེ་བའི་སྤྱོད་ནམས་རྒྱ་ཞིང་གཤེགས་བཞུད་མཛད་པ་ཡང་མཛོད་ཟེར་རོ།།

༡. དགེ་སྤྲོད་ཅིབ་ལོགས་དང་སྤྲོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ བཅས་ཀྱི་རྟེན་གྲུལ་སྤྲོད།

དགེ་སྤྲོད་ཅིབ་ལོགས་ནི་རྟོན་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ་ལོ་བརྒྱུད་ཏུ་
 ཡོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གསར་ཏུ་དག་གིས་འབྱས་པ།   རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་

དགོས་པ་གཉིས་ཏེ།   གཅིག་ནི་སེམས་ནང་དུ་འཛིག་ཅིང་མཉམ་པར་བཞག་
 ནས་བསམ་གཏན་ཁོ་ནར་གཞིལ་བ་དང་།   གཅིག་ནི་གསུངས་རབ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཁ་ཏྲ་ན་བྱེད་པ་ལ་བྱིང་ཆས་ཤིང་ཁོག་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་
 ལུས་པས་ཅིའི་ཐུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་ཞེས་སྤྲེལ་པས།   ཅིབ་ལྷགས་ན་རེ་བཙོན་
 འགྲུས་བསྐྱེད་ན་མི་ལུས་བྱ་བ་མེད་དོ་ཟེར་ནས།   བདག་གིས་ཕྱེ་སྡོད་གསུམ་ལ་
 མ་སྦྱངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཙ་བ་མི་ཆོད།   མངོན་ཤེས་དུག་མི་འཛོལ་པས་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་མངོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་ཉལ་ཏེ་ངལ་མི་གསོའོ་ཞེས་.....
 དམ་བཅས་ཤིང་།   ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཅིབ་ལྷགས་སྟན་ལ་མ་རེག་པས་མཆོད་ལ་
 དགེ་སྦྲོང་ཅིབ་ལྷགས་སུ་གྲགས་སོ།   །དགེ་སྦྲོང་ཅིབ་ལྷགས་ཕྱེ་སྡོད་གསུམ་ལ་
 སྦྱངས་པ་མཐར་ཐུག།   ཁམས་གསུམ་གྱི་ཙ་བ་བཅད་མངོན་ཤེས་དུག་དང་རྣམ་
 ཐར་བརྒྱད་ཐོབ་པས།   ཐམས་ཅད་ངོ་མཆར་དུ་བྱུར་རྟོ།   །ཁོང་གི་བཞུགས་
 ཁང་ལ་དགེ་སྦྲོང་ཅིབ་ལྷགས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཞེས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་བྲན་.....
 གསོས་སུ་བྱུང།   །དེའི་ཤར་ལྷགས་སུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཆོས་མངོན་པ་མངོད་
 བཅའས་པའི་གནས་ཁང་ཡོད་དོ།   །དེའི་སྟོང་ས་སུ་སྦྲོབ་དཔོན་ཨ་ཁུ་འི་ད་ཉེ་
 ཡིད་བཞིན་ཞེས་བྱ་བས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་མངོད་པའི་གནས་ཡིན་པ་འདུག་གོ།
 སྦྲོབ་དཔོན་དེ་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་ཅམ་ལོན་པའི་དུས་སུ་བྱུང་སྟེ།
 གཞོན་ལུང་དུས་ནས་སྤྲོལ་པ་ཆེ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྦྲོབ་པ་ལ་འདུན་པ་ཆེ་ཞིང་.....
 ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་སྟེ།   ལན་གཅིག་མཉན་
 ཡོད་དུ་རྒྱལ་པོ་ཡིད་མ་ཡེ་ཏི་བྱ་སྟེ་ལུལ་བྱང་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་མངའ་ཐང་ཤིན་དུ་
 ཆེ་བ་བྱུང་ཞིང་།   གཏོང་མོད་ཆེ་བས་ངན་སྦྲོང་ལ་ཉིན་བཞིན་གསེར་ཤམ་ས་ཡ་
 ལཱི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ།   སྦྲོབ་དཔོན་བང་མངོད་གཉེར་མཁན་གྱིས་བང་
 མངོད་སྦྲོངས་སུ་དོགས་ནས་ཐབས་ཀྱིས་ལྷ་དགོངས་སུ་གསོལ།   སྦྱིན་པ་ཏ་ཅང་

ཚད་ལས་ཐལ་བས་འབངས་རྣམས་ཀྱི་ཁྲལ་ཏ་ཅང་ཕྱི་བར་འགྱུར་བས་མི་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཀྱིན་འདུག་ཞེས་ཁྲལ་པས།   རྒྱལ་པོས་སྐྱབས་པ་བར་
 མཛོད་གང་ལས་ནོར་ལྷག་བྱུང་བ་ལས་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཞྭ།   འབྲུག་ས་ཅིང་སྟོགས་
 པ་མན་བཏགས་བྱས་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲགས་པ་འདོད་ནས་བར་མཛོད་སྟོངས་ལུ་
 བཅུག་ནས་ཁྲལ་བསྐྱན་པ་མིན་ཟེར་ནས་མ་གསན་ཡང་རི་དྲགས་བཤོར་བར་.....
 མང་ཙ་ན་ལག་ཁྱོད་ཅིག་བྱུང་བ་བདས་པས་མ་ཟིན།   མི་ཅིག་རྗེས་ཚལ་དུ་
 བཏང་བས་རྟེན་ནས་གསེར་ཤམ་ཁྱི་སྐྱག་གཅིག་བྱ་དགར་བསྐྱལ་ཡ།   །སྒྲོབ་
 དཔོན་ཡིད་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་ཐངས་རེ་བཞིལ་བ་ལ་གསེར་ཤམ་ཁྱི་སྐྱག་རེ་ཉེར་བའི་
 ལྷལ་མི་རྣམས་ལ་གྲགས་ཆེ་བས།   རྒྱལ་པོས་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་འབྲན་སེམས་སྦྱེས་
 ཏེ་དམའ་དབབ་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་པའི་མཁས་པར་གྲགས་པ་བརྒྱ་ཙམ་བསྐྱུས་ཏེ།
 བསྐྱོར་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྐབས་ལུ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་དགུ་བཅུ་ཙམ་དགུའི་སྒྲོབས་པ་....
 ཚད་པར་གྱུར་ཏེ་འཕྲོས་སྐབས་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་པའི་མི་གཅིག་ལྷས་པ་ལས།
 དར་ཅིག་ལ་མེ་དང་དུ་བ་ཞེས་འཆར་པ་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་བ་གཅིག་བྱ་དེས་དུ་བ་སྦྱོན་....
 དུ་འབྱུང་བས་དུ་བ་དང་མེ་ཟེར་ན་འཐད་དེ།   ག་རིམ་འབྲུགས་ཞེས་ཚད་པས་
 རྒྱལ་པོ་ཡང་སྦྱགས་རིས་ཀྱིས་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་པའི་ཆ་བཟུང་བས།   སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 རོག་པ་བསལ་ན་རྒྱས་མོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀུར་བའི་བསམ་པས་ཅང་མི་ཟེར་.....
 བར་དབྱིག་གཉེན་ལ་བཀའ་ཆེམས་ཤིག་བསྐྱར་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐུང་ན་ལས་.....
 འདས་སོ། །དེ་ནས་མ་འགྱངས་པར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ས་ཤོར། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མའི་དུས་
 ལུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཡིད་བཞིན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་ཡོད་ཚུལ་ཁྲལ་.....
 པས།   རྒྱལ་པོ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་པའི་མེ་དང་གསར་བ་འགའ་བཅས་བསྐྱུས་ནས་
 ཚོད་དུ་བཅུག་པས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་པའི་ཐམས་ཅད་ཆེག་མེད་དུ་པམས་
 སོ། །

༤ བུ་སྐར་ན་ཉི་འུ་ལ་དང་དེའི་རྒྱུ་རྗེས་ལུ་སྐར།

རྒྱལ་པོ་ག་ནི་སྐར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་རྒྱུ་གྲགས་.....
 ལུ་བཙུ་ལྷག་ཙམ་ན་རྒྱ་ཁྱུང་ཆེན་པོ་གཅིག་བཀལ་བ་ན་བུ་སྐར་ན་ཉི་འུ་ལ། །
 དེའི་ལྷེ་བའི་མཁར་ཁོར་ལུག་ཏུ་རྒྱུ་གྲགས་བཙུ་བཞི་ལྷག་ཙམ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱིས་གང་བ་ཁང་བཅིགས་དང་ཡང་བཅིགས་མང་བ། རུབ་སྐྱོའི་སྤྱོད་གས་ན་
 ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པར་ལྷའི་གཟུགས་བརྟན་བཟོ་བྱས་ཏུ་འཕགས་ཤིང་བྱིན་.....
 རྒྱབས་ཤིག་ཏུ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དང་། ཤར་སྐྱོའི་སྤྱོད་ལ་ན་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་
 བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆང་གཞི་ནི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་.....
 རྣམ་བཞིས་ཆོས་བསྟན་པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་རོ། རྒྱ་གར་ལུ་དབུས་ཀྱི་མཁས་
 པ་པལ་ཆེར་གནས་འདིར་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་མང་རོ། རྒྱུ་དཔོན་བ་སྤུ་
 མི་ཏ་ལྷེ་དབྱིག་བཤེས་དག་བཅོམ་ཆོས་རྒྱབ་ལ་སྐྱེས་པ་མང་རོ། རེ་བྱང་གི་
 བྱང་སྤྱགས་ན་རྒྱུ་གྲགས་བཞི་ལུ་ཙམ་གྱི་སར་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱུང་བ་ཞིག་རལ་
 ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། །དགེ་འདུན་ཆེས་ཉུང་བ་ལ་ཐེག་དམན་པ་ཤ་ལྷག་གོ །དེའི་
 སྤྱགས་ཤིག་ན་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་དཔངས་སུ་བརྒྱ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་
 པ་དང་སྤྱ་འདྲ་བཟོ་ཤིག་ཏུ་བཟང་བ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྟོན་བྱང་
 རྒྱབ་སྟོད་པ་ན་གནས་འདི་ཉིད་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལན་སྟོང་ཏུ་རྒྱལ་པོར་ཡུར་པ་ན་མིག་.....
 ལན་ཏུ་མར་སྤྱོན་པར་བཏང་ཟེར་བ་དེར་དོའི་མཚོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱོད་ཆོས་.....
 གྱིས་མཛེས་པ་གཉིས་ཆང་པ་དང་དབང་པོས་རེ་རེ་བཞེངས་ཟེར་བ་ཡོད་རོ། །
 དེ་ནས་རུབ་བྱང་མཚམས་སུ་རྒྱུ་གྲགས་ལུ་བཙུ་ཙམ་གྱིས་སར་སྟོན་པས་གནོད་
 སྤྱོད་མོ་སྤྱག་མ་འདུལ་པའི་གནས་ཡིན་ཞེས་པར་མཚོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད། ལུ་མི་
 རྣམས་སྤྱུ་འདྲོད་པས་སྤྱག་མ་མཚོད་སྤྱུ་འདུག་གོ །དེ་ནས་བྱང་སྤྱགས་སུ་

རྒྱུད་གྲགས་ལྟ་བུ་ཙམ་ཕྱིན་པ་ན་སྒྲོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་པ་ཤུག་གས་གནས་.....
 འདིར་མ་མ་དབུལ་ཞིང་མིག་ཁོང་བ་ཤིང་རྟག་གིས་སྤྱི་ཞུ་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་
 རི་དྲགས་བཤོར་བ་དང་སྤང་བས་མི་ཞིག་གིས་རི་དྲགས་ལ་མངའ་འཕངས་པ་.....
 ཤུག་ཀར་ཕོགས་ཏེ་བརྒྱལ་བ་པ་མའི་རིམ་སྒྲོ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་.....
 མཐུས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོན་སྤྱད་ནས་གསོས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་འདུག་གོ།

༥. རྒྱུད་ཕྱིར་སྒྲོན་པ།

དེའི་ཤར་སྒྲོན་རྒྱུད་གྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིན་པར་རྒྱལ་བུ་ལོ་རྒྱུད་བཟང་.....
 གིས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ཆེབས་པ་སྤྱང་པོ་ཆེ་བམ་ཟེ་སྤྱིན་པར་གནང་བས་ཡབ་ཀྱིས་.....
 བཀའ་བཀྲོན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་སྤྱད་བྱས་པའི་ས་ཡོད་དོ།
 དེར་རྒྱུད་ཕྱིར་སྒྲོན་པ་ཤེས་པ་དེར་མཆོད་རྟེན་ཞིག་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་.....
 བུ་ལྷག་ལ་དགེ་འདུན་སྤྱོད་རྒྱུད་བཞུགས་སོ། དེར་སྒྲོན་སྤྱོད་དཔོན་
 དབང་ལྷག་སྤྱོད་ཆོས་མངོན་པའི་གཏམ་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱར་བཙས་མཛད་
 པའི་གནས་ཡོད་དོ།

༦. རི་པོ་ཏ་རྒྱལ་ར་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལྟ་

རྒྱུད་ཕྱིར་སྒྲོན་པའི་ཤར་སྒྲོན་ཕྱི་ལོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པར་དགེ་འདུན་ལྟ་བུ་ལྷག་ཙམ་གནས་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
 འཛིན་ནོ། །ཡང་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་དང་། རྒྱལ་བུ་ལོ་རྒྱུད་
 བཟང་ལ་བྱ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་ཡོད་པ་བམ་ཟེ་སྤྱོད་མོ་པ་ལ་སྤྱིན་པ་བཏང་བའི་.....

གནས་དང་ཤོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱང་ཁྱུང་གྲགས་ཉི་ཤུ་ལྷག་པར་རི་པོ་ཏ་རྩ་ཀ་ར་ཞེས་
 བྱ་བ་རྒྱལ་བུ་ནོར་བཟང་ཡབ་ཡུམ་དཀའ་སྤྱད་མཛད་པའི་བྲག་ཕྱག་གཉིས་ཡོད་
 རོ། །བམ་ཟེས་རྒྱལ་བུའི་བུ་བུ་མོ་གཉིས་འཁར་བས་བརྒྱུད་ས་ཏེ་ཁྲག་ཟག་པ་
 ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་རྩ་དང་ཤིང་གེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོག་དམར་སྒྲུག་
 ཏུ་འདུག་གོ། །དེའི་ལོགས་ཤིག་ན་སྒོན་གྱི་དྲང་ཤོང་ཞིག་གི་སྒྱིལ་བུ་ཡིན་ཟེར་
 འངག་མའི་སྒྱིལ་བུ་རྩིང་བ་ཅིག་འདུག་གོ། །དེའི་རྩལ་སྒྲུགས་སུ་རྒྱུང་གྲགས་བརྒྱ་
 ལྷག་ཙམ་ན་རི་རྒྱུང་ཞིག་བཀྲལ་ནས་རི་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྒོ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་...
 འབྲིང་ཙམ་ལ་དགེ་འདུན་ཏ་ཅང་མི་མང་བ་གནས་ཏེ་སྤྲེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་...
 སྒྲུབ་དག་གོ། །དེའི་ལོགས་ཤིག་ན་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡོད།
 དེར་སྒོན་དྲང་ཤོང་རྩ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་པ་ལ་སྤྱད་ཆོང་མས་བསྐྱས་...
 བས་རྒྱ་འཕྲུལ་ཉམས་པའི་མཐར་སྤྱད་ཆོང་མས་སྤྲུག་པར་ཁྱུར་ནས་ཤོང་ཁྱིམ་ཏུ་
 ལོག་གོ་ཟེར་རོ། །ཤོང་ཁྱིམ་ན་ཏུ་ཤའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་རི་མཐོ་བ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེར་རྩ་སྒོན་པོ་ལས་རང་བྱོན་ཏུ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་སྐྱ་
 བརྟན་ཡོད། དེ་བྱིན་རྒྱལ་པོ་མཆོར་ཆེ་བས་ཡུལ་ཐག་ཉི་རིང་མེད་པ་ནས་
 གསོལ་འདེབས་སྤྲུག་མཆོད་ཏུ་ཆོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་མི་བྱེད་པའི་དད་བ་...
 ཅན་བྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། དད་པ་རྒྱུང་ཞན་པས་ཞག་བརྒྱན་ཏུ་
 སྒྱུར་བ་བྱས་པས་མཐོང་བ་སོགས་ཅི་རིགས་པ་དག་འདུག་གོ། །དེའི་ཞོལ་ན་
 དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་ན་བྱི་རོལ་པ་ལྷས་ལ་ཐལ་བ་བྱུགས་པ་འབའ་ཞིག་...
 གནས་སོ། །དབང་ཕྱུག་གི་སྐྱུག་པོ་ལྷ་བི་མ་ལའི་མཆོད་གནས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གྱུང་
 འདུག་གོ།

༡. ལུ་ད་ཀ་ཉན་ཐའི་གྲོང་ཁྱིམ།

དེའི་ཤར་སྒྲའི་མཚམས་སུ་རྒྱུང་གཤམ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་སར་ལུ་
ད་ཀ་ཉན་ཐའི་གྲོང་ཁྱིམ། དེའི་མཐའ་སྒྲར་དུ་རྒྱུང་གཤམ་ཉི་ཤུ་ལྷག་པ་སྒྲོ་རྒྱུ་
སུ་རྒྱུང་མིན་རྒྱུ་འབབས་པ། ནང་མི་བྱིས་གྲིས་གཏམ་པ་ལྷག་ལ་བདེ་བ།
རྒྱགས་ཀྱན་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་འདུས་པས་ཆོང་པའི་ཆོགས་མང་རོ། །

༢. བ་ར་དུ་རའི་སྒྲོང་ས་དང་བྲམ་ཟེ་པ་ཁི།

གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་རུབ་བྱང་མཚམས་སུ་རྒྱུང་གཤམ་ཉི་ཤུ་ལྷག་པ་བ་ར་དུ་
རའི་སྒྲོང་ས་ཉི། །འདི་ནི་བྲམ་ཟེ་པ་ཁིའི་འབྲངས་ལྷལ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་པ་ཁི་ཞེས་
བྱ་བ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་དུས་ལྷ་ཆངས་པ་དེར་བྱོན་ཏེ་སྒྲོན་གྱི་དྲང་སྒྲོང་ནམས་
ལ་སྒྲ་བའི་བརྟན་བཙས་བཤད་པས་དེར་གནས་པའི་སྒྲུ་པོ་ལལ་ཆེར་སྒྲ་རིག་ལ་
དགའ་བ་དང་སྒྲུངས་པ་མང་རོ། །རེ་ཞིག་ན་སྒྲ་རུབ་ནས་ཉོར་ཁོངས་སུ་ལྷག་པ་
ལ་ལ་བརྒྱ་བའི་དུས་སུ་བྲམ་ཟེ་པ་ཁི་སྒྲུས་ནས་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་པས་
འབྲུབ་སྟེ་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་། དབང་ལྷག་གིས་སྒྲ་བའི་བརྟན་བཙས་
གྱིས་པོན་བསྐྱལ། རི་རྒྱ་བཙོན་ཞིག་ཅེས་ལྷང་བརྟན་ལྷར་བཙམས་པས་ཆོག་
རྒྱུ་བཞི་རེར་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ཀ་སྒྲོང་ཆང་བ་ཞིག་མཛོང་
རོ། །དེའི་གདུང་འཛིན་བྲམ་ཟེ་སྒྲ་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་འབྱུང་བར་
འབྱུར་བཞིན་པ་དང་ད་དུང་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་སྤྱང་རོ། །སྒྲོན་པ་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་ནས་ཡོ་ལྷ་བརྒྱན་ཁ་ཆེའི་ལྷལ་ནས་དགའ་བཙས་པ་ཞིག་འདིར་

སྤྱི་ཏེ། རྩེད་ས་རྒྱ་པ་ན་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་ཁྱེད་ཅིག་ལ་སྒྲ་སྒྲོབ་པ་འདི་ཁྱིམ་སྒྲོས་
 ཤིང་བརྒྱུད་ས་པ་མཐོང་ནས་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པར་སྒྲ་རིག་པ་སྒྲོབ་པར་བཅོན་.....
 འགྲམ་མི་བསྐྱེད་པ་ཟེར་རོ། །དེར་དག་བཅོམ་པ་བཞད་མོ་ཞིག་ཤོར། དེ་ལ་
 བྲམ་ཟེ་དེས་དྲིས་པ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚས་ལྷགས་ནི་བྲམ་ས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེད་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་བདག་ལ་འཕུ་བ་མི་འོས་ཟེར། དག་བཅོམ་པ་ན་རེ་
 འཕུ་བ་མིན་ལོ་རྒྱས་ཤིག་དྲན་བྱུང་གསུངས། བྲམ་ཟེ་དེས་ཉན་པར་འདོད་
 བྲས་པས། དག་བཅོམ་པས་དེ་བཤད་ན་སྤྱོད་ཡིད་ཆེས་སམ་དྲིས་པས་སྦྱོན་
 མེད་ཤོད་ཟེར་རོ། །དག་བཅོམ་པ་སྒྲོན་གྱི་རྒྱས་སྒྲ་རིག་ལ་ཤིན་རྒྱ་མཁས་པ་བྲམ་
 ཟེ་པ་ཁི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་གྱིས་ཚས་སམ་ཞེས་དྲིས་སོ། །བྲམ་ཟེ་ན་རེ་ཤིན་རྒྱ་ཡང་
 ཤེས་ཏེ་རྩེད་ས་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་དེའི་འཁྲུངས་ལྷལ་ཡིན་པས་མི་ཐམས་ཅད་.....
 གྱིས་སྒྲ་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དག་བཅོམ་པས་
 སྒྲས་པ་ཁྱེད་འདི་ནི་པ་ཁིའི་སྒྲེ་བ་ཡིན་པ་ཁྱེད་གྱིས་མི་ཤེས་ཤིང་སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་
 ད་རྒྱང་ཐར་པ་མ་ཐོབ་འདུག་སྤྱིང་རེ་རྩེ་ལོ་རྒྱས་ནི་སྤྱིང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ལོ་.....
 མང་ལོན་པའི་ཤིང་སྤྱོད་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ན་པ་མང་ལྷ་བརྒྱས་ཚང་བྲས་སོ། །
 ལན་ཅིག་ཚོང་པ་མང་པོ་དེར་སླེབས་ཏེ་གར་ལྷག་ཆེ་བས་ཤིང་སྤྱོད་དེའི་རྒྱང་.....
 བས་མེ་སྒར་ཞིང་མེར་བསྐྱེད་ཞིང་འདུག་ན། ཚོང་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་ཚོང་པ་
 གཅིག་གིས་ཚས་མངོན་པ་འདོན་གྱིན་ཡོད་པ་ལ་པ་མང་དེ་དག་གིས་མེ་ལ་རི་.....
 ཅམ་གསུང་ཀྱང་། ཚས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཆགས་པས་གཞན་རྒྱ་མ་གྲོས་པར་དེ་ཉིད་རྒྱ་
 ཤིའོ། །དེ་ནས་པ་མང་དེ་དག་ཁ་ཆེའི་ལྷལ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མིར་སྒྲིམ་ནས།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོ་བརྟན་ལ་རིག་པ་རྣེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་བྱུང་ནས་སྤྱི་
 རྩེད་གསུམ་ཀར་སྤྱང་བ་ཆེ་བར་རྒྱར་ལ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པོ། །
 རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་རྟ་དང་། འཕགས་པ་ཕྱི་བས་ལོགས་གཉིས་གྱིས་ཁ་ཆེ་ནས་མཁས་

བ་བསྐྱུས་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་བསྐྱེད་བཙུག་མཛད་པ་པོ་ནི་ཁ་ཆེ་ནས་བྱོན་པའི་……
 མཁས་པ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཡིན་འདུག་ཁོ་པོ་ཡང་དེའི་གྲངས་སྟངས་གཏོགས་སོ། །
 དེ་ལྷ་ན་མ་སྟེད་རིག་པས་ཐར་པ་འཛོལ་མི་རྒྱས་པར་ངེས་པས་བྱ་ལ་བྱམས་ན་……
 རབ་རྒྱ་བྱང་པར་གནང་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ན་ལེགས་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །བྲམ་ཟེས་མ་སྟེད་རིག་པ་ལྷིང་པོ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས། དག་
 བཙུག་དེར་རྩ་འབྲུལ་བསྐྱེད་ཏེ་མི་སྟངས་བར་གྱུར་པ་དང་བྲམ་ཟེ་ལྷག་པར་རོ་……
 མཚར་ཏེ་ཉེ་སྐོར་བ་ནམས་ལ་ཚུལ་དེ་བསྐྱགས་ཏེ་བྲམ་ཟེས་བྱ་རབ་རྒྱ་བྱང་རོ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ། ཡུལ་བརྒྱད།

ཡུལ་ནའི་ཡུལ།

ཡུད་ད་ཀ་ཉན་ཐའི་ཤོང་ཁྱེར་ནས་བྱང་ཕྱགས་ལུ་རི་རུ་མ་དང་ཁྱུང་རུ་.....
མ་བཀལ་ཞིང་རྒྱང་གྲགས་རྒྱག་བརྒྱུན་པ་ན་ཡུལ་ནའི་ཡུལ་ལོ། །དེའི་མཐའ་
སྐར་རུ་ལེ་དབར་ལུ་སྟོང་ལྷག་ཅམ། །རི་ཁྱུང་འབབ་རྒྱ་ཐང་སྟོན་འདྲེས་མར་
གནས་པ་འབྱུ་མང་ཡང་འདེབས་རུང་ཡང་། །ཞིང་ས་གཤིན་པོ་མེད་དོ། །
དགུན་འབྱུམ་མོད་བྱར་ཤིང་ཉུང་ལྷགས་དང་གསེར་འབྱུང་དོ། །ཁྱར་གུམ་
འདེབས་རུང་དང་སྟོན་ཤིང་ནགས་ཚལ་ཤིང་རྟོག་དང་མེ་རྟོག་གི་རིགས་མང་།
གྲང་རྩོ་སྟོམས་པ་རྩོད་ཤས་རུང་ཟད་ཆེ་བ། །མའི་རང་བཞིན་པལ་ཆེར་སེམས་
སར་མ། །གཡོ་སྤྱུ་ཁྲམ་གསུམ་ལ་གོམས་པ་སྟོབ་གཉེར་ལ་དགའ་བ་ཅམ་ཡིན་
ཀྱང་ཚལ་སྟོབས་རྒྱུང་བས་མཐར་ཕྱིན་པ་དཀོན་ཞིང་། །རིག་སྤྲུགས་དང་ཐབས་
ཐན་ཆོགས་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད། །རས་རྒྱང་དཀར་པོ་ཕྱོན་ཞིང་གོས་གཞན་མི་
ཕྱོན། །སྐད་རིགས་རུང་ཟད་བྱུར་ཆག་པས་མི་འདྲ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གར་
དང་འདྲ། །ཡིག་རིགས་དང་སྟོད་ལམ་པལ་ཆེར་རྒྱ་གར་དང་མཐུན་ནོ། །
དཀོན་མཆོག་སྤྲ་མར་བཀྱར་བ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོད་པ། །སྤྱ་རྩ་མ་ཙ་ཏའི་སྤྱང་རྩོན་
ཆད་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པ་པལ་ཆེར་ཞིག་རལ་རུ་སྤོང་བ་.....
མང་ལ། །དེ་དག་ལ་གནས་པའི་དགེ་འདུན་སྟོན་པར་དགེ་འདུན་ཁྱི་བརྒྱད་
སྟོང་བཞུགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་འགྲིབ་པས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྤྱབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་

པ་འདྲེས་མར་གནས་ཤིང་། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་ཞིང་གསང་སྟགས་ལ་
 དགག་བྱ་ཆེ་བ་འདུལ་བའི་སྒྱུད་པ་གཙང་། ཆོས་སྤང་། ས་སྤང་། ཉེ་སྤང་།
 ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ། ཕལ་ཆེར་སྡེ་པ་སྡེ་སྡེ་ལཱའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་གནས་སོ།
 དེའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྟེ་གྲོང་ཁྱེར་མཁ་ལར་གནས་སོ། །གྲོང་
 ཁྱེར་དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ལེ་དབར་བཅུ་ལྷག་གཅིག་དང་དུག་བདུན་ཅམ་མི་ཁྱིམ་
 མང་པོས་གང་བའོ། །

༡. དྲང་སྤང་བཟོད་པའི་རྗེས་ཤུལ།

དེའི་ཤར་སྟོགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ལ་ཅམ་ན་མཚོད་རྟེན་བྱིན་རྒྱབས་.....
 ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟོན་སྟོན་པ་དྲང་སྤང་བཟོད་པར་སྐྱ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡུར་བའི་
 ཆོ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཀ་ལིང་ཀའི་རྒྱལ་པོས་བཅད་པའི་གནས་སོ། །

༢. ལྷ་རྒྱལ་སོག་མ་མེད་གནས་པའི་རྒྱ་མིག་དང་

སྟོན་པའི་རྗེས་ཤུལ།

དེ་ནས་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ལ་བཅུ་ཅམ་ན་རི་.....
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་བྱིན་པ་ན། ལྷ་རྒྱལ་སོག་མ་མེད་གནས་
 པའི་རྒྱ་མིག་སྟེ་བཅུ་གསུལ་པའི་སྤྱང་གི་རྒྱ་རྒྱན་ལྟ་བུ་མཚམས་སུ་འབབ་ཅིང་།
 དཔྱིད་དབྱར་གཉིས་ཀྱི་རུས་སུ་འབྱུག་རུམ་དང་འདྲེས་ནས་འབབ་ལ། ཁ་བ་
 རྒྱང་གི་བངས་ཆེ་བྱེ་མ་ཁ་དྲིག་ལྷ་པ་གཡངས་པར་སྤང་རོ། །ལྷ་སོག་མ་མེད་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས་ནི་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་གི་རུས་སུ་ག་གི་ཞེས་བྱ་བ་རིག་སྟགས་འཆང་.....
 མཐུ་ཅན་ཞིག་དུ་ཡུར་ཏེ་རྟག་དུ་ཞིང་ལ་མེར་བ་བསྤང་བར་བྱས་ཤིང་། ལུལ་

མི་ནམས་ཀྱིས་རེ་སྟོས་འཆང་ཡུལ་དུ་བྱུར་རྟོ། ། ཡུལ་མི་ཆང་མས་ཞིང་ལས་སྟོན་
 ཐོག་བསྐྱས་པ་དང་འབྲུའི་ཕྱད་ཐེ་ཆེན་རེ་འབྲུལ་བར་ཆད་བྱས་ཡོད་པ་ལ།
 ལན་ཅིག་ཡུལ་མི་ནམས་ཀྱིས་ཁས་སྲངས་པའི་འབྲུ་ཕྱད་མི་འབྲུལ་བ་དག་བྱུང་.....
 བས། རྒྱགས་འཆང་ག་གི་ཁོས་ནས་འཆི་བར་སྟོན་ལམ་བཅུ་བཞེ་མི་ནས་སྐྱ་
 གཏུག་པ་ཅན་ཞིག་དུ་བྱུར་ནས། ཞིང་ལ་སེར་བ་འབེབ་རེ་ལ་སོག་མ་ཅམ་ཡང་
 ལུས་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་མིང་ལ་སོག་མེད་ཅེས་གྲགས་སོ། ། བདག་ཅག་གི་
 སྟོན་པའི་རུས་སྐྱ་ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་ལོ་མང་པོ་ལ་སྐྱགས་བཅེ་བས་སྐྱག་ན་རྟོ་རྟེན་སྐྱལ་
 བས། གནས་དེའི་རི་བྲག་ནམས་ལ་རྟོ་རྟེན་འཕངས་པས་སྐྱ་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་
 རྒྱངས་ཏེ་སྐྱབས་སྐྱ་གསོལ་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པས་
 བདེན་པ་མཐོང་ཡང་། ཡུལ་མི་ནམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་བསོད་ནམས་ཞན་
 པའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྲར་གྱི་སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་མཐུ་དྲག་པས། མ་
 བཅུ་གཉིས་སྟོར་རེ་ལ་རྩ་པོ་ལྷད་དེ་གནོད་པ་གཏོང་བར་བྱས་པས། སྟོན་པས་
 གྲང་གནང་རོ། ། ད་ལྟ་དང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟོར་རེ་ལ་རྩ་པོ་ལྷད་པའི་གནོད་པ་
 རེ་འོང་བར་སྒྲུང་རོ། ། སོག་མ་མེད་གྱི་རྩ་མིག་གི་སྟོ་རུབ་མཆོམས་སྐྱ་རྒྱང་གྲགས་
 སུམ་རྩ་ལྷག་པའི་སར་པ་བོང་ཆེན་པོ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་.....
 ཞབས་རྗེས་ཆེ་རྒྱུ་བལྟ་མཁན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་རག་ལས་པ་ཅིག་ཡོད། དེ་
 བོ་སྐྱ་སོག་མ་མེད་བརྒྱལ་པའི་རྟགས་སྐྱ་བཞག་པ་ཡིན་སྟེ། ཟུངས་སྐྱ་ཡུལ་མི་
 ནམས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་ར་བས་བསྟར་ཞིང་མཆོད་པ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་གོ། དེ་
 ནས་འབབ་རྩའི་འགམ་བརྒྱད་དེ་རྒྱང་གྲགས་སུམ་རྩ་ལྷག་ཟིན་པ་ན། སྟོན་
 པས་ཆོས་གོས་བཀྲས་ཏེ་སྐྱེམ་པའི་རྟོ་ལེབ་ཞིག་ལ་ཆོས་གོས་ཀྱི་སྐྱད་རིས་གསལ་.....
 བར་སྒྲུང་རོ། །

३. རི་པོ་ཉེ་རུ།

གོང་ཁྱིམ་མཚན་ལའི་སྟོང་ས་སྒྲུབ་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ན་རི་པོ་ཉེ་རུ་……
ཟེར་བ་ཡིད། དེའི་རྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་གྱི་ཚུགས་སྒྲུབ་བཅའ་ཅིང་སྟེང་རུ་མེ་
རྟོག་སྒྲུ་ཚུགས་པ་དང་མཚན་པའི་ཤིང་རྟོག་དང་། རྟོའི་མཚུ་སྒྲུ་གང་བ་ཞིག་
འདུག་གོ། སྐབས་སྐབས་སྒྲུ་ཆ་མེད་པར་གཏམ་སྟེང་བ་དང་རྩ་མོའི་སྒྲུ་ཚན་
པ་ཡིད་པ་སྟོན་སྟོན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་སྦྱུད་པའི་ཆོ་ཚས་ཆོག་……
བཅད་བྱེད་གྱི་ཕྱིར་རུ་ལྷས་མཚན་སྦྱིན་རུ་བཏང་བའི་ས་ཡིན་སྟེན་དོ། །

༤. མ་རྒྱ་བ་ནའི་གཙུག་ལག་ཁང་།

གོང་ཁྱིམ་མཚན་ལ་ནས་སྟོར་རྒྱུ་གྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་སྟངས་བ་ན། རི་
ཆེན་པོ་ཅིག་ཡིད་པའི་ཕྱགས་སྒྲུ་མ་རྒྱ་བ་ན་སྟེན་གས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱ་བའི་གཙུག་
ལག་ཁང་ཡིད་པ། སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་
པ་སྦྱུད་རུས་སཐ་ད་ད་སྟེ་ཐམས་ཅད་གཏོར་བ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་སྐབས་……
པས་ཆོལ་གྱིས་པམ་སྟེ་རྒྱལ་སྟིད་སྟོར་བས་གསང་སྐབས་ཀྱིས་ལྷལ་འདིར་བྱོན་པ་
དང་། ཐམ་ཟེ་དབུལ་ལོ་ཞིག་དང་ཐུད་དེ་སྒྲོང་མོ་པ་ལ་སྟེར་རྒྱུ་མེད་ཅིང་ཕྱིར་
སྟོན་མི་རྒྱས་པར་གྱུར་བར་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་དང་། པ་རོལ་པོས་སྐར་ལ་
བྱམས་པར་གྱུར་ཏེ་ནོར་མང་པོ་བྱིན་པས་སྐར་ཡང་སྦྱིན་པ་པོར་གྱུར་ཏོ། །

༥. མ་ཤི་གཙུག་ལག་ཁང་།

མ་ཏ་པ་ནི་རུབ་བྱང་དུ་རྒྱང་གྲགས་སུ་མ་ཏུ་བཞི་བཅུ་ལྟ་ཅམ་གྱི་སར་
 མ་ཤི་སྟེ་སྟན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མཆོད་རྟེན་དཔངས་སུ་བྱ་བ་རྒྱ་
 ཅམ་གྱི་ལོགས་ལ་སྟན་པའི་ཞབས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྩོམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། སྟན་
 སྟན་པས་རྩོམ་པའི་ཞབས་རྒྱུ་བཞུགས་པ་ལས་འོད་ཟེར་བཀྲས་ཏེ་མ་རྒྱ་པ་ན་ལ་
 སྟག་པར་མཛད་པས། དེར་ལྟ་མི་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་བཅམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་
 འདི་ཕྱི་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མདོ་གསུངས་སྐད་དོ། །མཆོད་རྟེན་གྱི་མང་གཞིའི་རྩོ་
 ཐམས་ཅད་མདོག་དཀར་མེར་འབྲེས་མ་རྒྱུ་པ། སྟན་དུས་སྟན་པ་བྱང་རྒྱབ་
 ཀྱི་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་པའི་ཆེ་གནས་འདིར་ཆོས་ཡང་དག་པ་དྲིས་ཏེ་ཅུས་པས་རྒྱ་བྱ་
 བྱས་ཏེ་གསུང་རབ་བྱིས་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ལྟར་སྐད་དོ། །

༦. ཤི་བི་ཀར་རྒྱལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས།

མ་ཤི་དགོན་པའི་རུབ་རྩལ་དུ་རྒྱང་གྲགས་བདུན་ཏུ་ཅམ་གྱི་སར་རྒྱལ་པོ་
 རྒྱ་དན་མེད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡོད་པ། སྟན་དུས་བདག་ཅག་གི་
 སྟན་པ་བྱང་རྒྱབ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཤི་བི་ཀར་ལྟར་ཏེ་ལྟག་རྩོན་གྱི་སྟོག་བསྐྱོ་
 བའི་ཕྱིད་དུ་ཁྲ་ལ་སྐྱེ་ཤི་བཏང་བའི་གནས་སོ། །

༧. སང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་།

དེ་ནས་རུབ་ཚུགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་པའི་སར་ཤེན་རྒྱ་ཅ་.....
ཞེས་པའི་བྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ཆེན་པོར་སང་པ་ཉེ་སྤྱུལ་སྤན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་.....
པ། དེ་ནི་ལྷོན་པས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྱུར་པ་ན་གནས་
འདིར་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་དབུལ་ཞིང་རིམ་ནད་མཆོད་པས་སྤྱོད་པ་མང་པོ་འཆི་བ་
ལ། མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མ་བཟོད་པར་སྤྱུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་སྤྱུལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་ཡུལ་
གྱི་མི་རྣམས་གྱིས་ཅི་དགར་བཅད་དེ་ཚོས་པས། དབུལ་བ་བསལ་ཞིང་རིམ་
ནད་ལས་ཐར་བར་མཛད་པས་མིང་དེ་ལྟར་དུ་གྲགས་སོ། དེར་མཆོད་རྟེན་
དཔངས་སུ་བརྒྱ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་ཡོད། དེར་བྲག་བཙན་པ་ཅིག་གི་བྱ་གནས་
རྩ་གཙང་འབབ་པ་ཅིག་འདུག་པ། དེ་ནི་ལྷོན་བདག་ཅག་གི་ལྷོན་པ་མ་བྱའི་
རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་འདིར་ཚུགས་གཞན་ནས་འོངས་པ་ལ་བྱ་ངམ་ཐང་ལ་.....
རྩ་མེད་པས་འཁོར་བཅས་སྒྲིམ་གྱིས་གདུངས་པ་ལ། མ་བྱའི་རྒྱལ་པོའི་མཆུས་
བྲག་རྩོལ་ཏེ་རྩ་བྱང་བ་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྒྲིམ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་ཞིང་ཆོས་པར་.....
འཕུར་ཏེ། བྲག་གི་ཐོག་དུ་མ་བྱའི་བྱ་བཅས་པའི་སྤེར་རྗེས་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་། །

༨. རྒྱལ་པོ་སྤེམ་མཆོག་གིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན།

མྱིང་ཁྱེད་མཁྱེན་ལའི་ལྷོ་རུབ་མཆོམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་དུག་རྩ་ཅམ་ན་རྩ་.....
སྤང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཤར་ཡོགས་སུ་བྱ་རྩ་ལྷག་གི་མཆོད་རྟེན་རྒྱལ་པོ་.....
སྤེམ་མཆོག་གིས་བཞེངས་པ། དེ་ལྷོན་ལྷོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་འཁོར་

རྣམས་ལ་བཀའ་བསྩལ་པ། ང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་མུ་མུ་ནའི་རྒྱལ་
 བོ་ཐེ་མཆོག་ལ་གཏུང་སྐལ་སྦྱིན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེར་རྒྱལ་བོ་ཐེ་
 མཆོག་འོང་བ་ཕྱིས་པས་རྒྱལ་བོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཉེར་བར་བཅམས་པ་ན།
 རྒྱལ་བོ་ཐེ་མཆོག་མ་དགའ་བས་སྒྲིང་ག་བཏོན་པས་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་
 བཀའ་ཆེམས་བསྐྱགས་པས་གཏུང་སྐལ་ཐོབ་ཏེ་རང་གི་གནས་སུ་གདན་དྲངས་་་་
 ནས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་སོ། །དེའི་འོགས་ཤིག་ན་རྒྱ་མུང་ཞིག་རྒྱ་བའི་འགམ་ཏུ་
 སྤང་བོ་ཆེ་འདྲ་བའི་ཡ་ཤོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། རྒྱལ་བོ་ཐེ་མཆོག་གིས་
 སྟོན་པའི་རིང་བསྐལ་སྤང་བོ་ཆེའི་རྒྱབ་ཏུ་བཀལ་ནས་འོངས་པ་ས་འདིར་སླེབས་་
 མ་ཐག་སྤང་ཆེན་སྒོ་བྱར་ས་ལ་འབྱལ་ཏེ་ཤི་བ་དྲིའི་ཡ་ཤོང་ཏུ་ལྷུང་ཞེས་བྲེན་རོ། །
 གཏུང་རྟེན་ཡང་དེ་དང་མི་རིང་བར་གནས་སོ། །

༡. ལོ་ཉི་ར་ཀ་རྩྱེར་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་འཕགས་པ་སྦྱོན་རས་ གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་སྦྱ་བརྟན།

གྲོང་ཁྱིམ་མཁྱེལ་ལའི་ལུབ་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་ལ་བརྩུ་ལྷག་ཅམ་སོང་བ་ནས་རྒྱ་
 སྤང་བཀལ་བ་ན། ལོ་ཉི་ར་ཀ་རྩྱེར་ཏེ་མཆོད་རྟེན་དམར་པོ་དབངས་སུ་སྤང་ལ་
 བརྩུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྒྱལ་བོ་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་པ་ཡོད་པ་དེ། སྟོན་བདག་ཅག་གི་
 སྟོན་པ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྦྱང་པ་སྦྱང་པའི་སྐབས་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཞེས་་་
 བྱ་བའི་རྒྱལ་བོར་ལྷུང་བའི་ཆེ་སྦྱལས་ཤིང་བཅད་ཅིང་ཁྲག་གིས་གནོད་སྦྱིན་ལ་་་་་་
 གསོས་པའི་གནས་ཡིན་སྐད་དོ། །གྲོང་ཁྱིམ་མཁྱེལ་བྱང་ཤར་མཆོམས་སུ་རྒྱང་
 གྲགས་སུ་མ་རྩུ་ལྷག་ཅམ་གྱི་སར་ཨ་རྒྱ་ཏེ་རོ་མཆར་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་རྟེན་་་་་
 དབངས་སུ་སྤང་བཞི་བརྩུ་ལྷག་ཡོད་པ། དེ་སྟོན་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་

སྐབས་གནས་འདིར་ལྟ་དང་མི་ལ་ཚུལ་བཞུག་པའི་གནས་ཏེ། རྩོན་པ་འདས་
 པའི་རྗེས་སུ་ས་འོག་ནས་བརྗོད་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རོ་མཚར་རྩ་གྲགས་སོ། །
 དམངས་མ་ཚུལ་གྱིས་རྒྱན་རྩ་མེ་རྟག་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་མཚོན་པ་ལུན་སྤུམ་ཚུགས་་་
 པ་འབྲུལ་བཞིན་པའོ། །དེ་ནས་རྩལ་བྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱུང་གྲགས་བཞི་བཅུ་ཙམ་
 གྱིས་སར་ཀྱུན་དགའ་ར་བ་ཞིག་ན་འཕགས་པ་རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱག་གི་་་
 སྤྱ་བརྟན་ཞིག་བཞུགས་པ་དེ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཤིན་རྩ་ཆེ་བས་ཡུལ་ཉེ་རིང་གི་མི་དག་་་
 རྒྱག་དང་མཚོན་པ་བྱེད་པར་གྲགས་མེད་གཅིག་བྱ་དང་། གྲགས་དང་སྤོངས་
 པ་བགྲངས་ཡས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་རྩ་འདུས་པ་ཡོད་དོ། །

༡༠. རི་རྩོད་འདི་རི་བོ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཆེན་དང་ རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུས།

རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཀྱུན་དགའ་ར་བ་ནས་རྩལ་བྱང་རྩ་རྒྱུང་གྲགས་་་་་་
 ཆེག་བརྒྱ་དང་ལུ་བཅུ་ལྟ་ཙམ་ན་རི་རྩོད་ལེ་ཟེར་བའི་རི་བོ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་་་་་་
 ཆེན་པོ་ཞིག་གནས་པའི་མཚོན་པའི་མཐའ་སྤྱོད་རྩ་ལེ་དབར་སྤུམ་རྩ་ལྟ་ཙམ་་་་་་
 མཚོ་དེ་དྲངས་པ་བསེལ་བ་རྩོག་པ་མེད་པ་སྐབས་སུ་བ་རྒྱལ་ས་གཡོ་བ་དཀར་ལ་་་་
 མེ་ཡོང་ཆེན་པོ་འདྲ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ། རྩོན་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྤྱོད་པོས་ཤྱུག་འི་
 རུལ་སྤྱོད་མེད་རྩ་བཙུག་པའི་སྐབས། ཤྱུག་འི་དབང་པོ་མི་བཞིས་ཕྱི་བསྐྱུང་
 བྱེད་ཅིང་ཡོད་པ་སོ་སོ་ཐར་ནས་སོང་ངོ་། །ཤྱུག་འི་རིགས་ཀྱི་མི་གཅིག་གིས་
 ལམ་སྟོར་ནས་ཐབས་ཟད་པ་ན་ཁྱུང་ཁྱུང་ཞིག་དེའི་དྲུང་རྩ་བབས་ཅིང་བསྐྱུན་པ་
 ཞིག་འདུག་པས་དེ་ལ་ཞོན་ཏེ་རང་གར་བཏང་བ་མཚོན་རྟོག་དེའི་འགྲམ་རྩ་་་་་་
 བབས་ཤྱུག་འི་རིགས་ཀྱི་མི་དེ་རྩོན་པའི་གྲིབ་བསེལ་རྩ་ཉལ་བར་སྤྱེད་བྱ་མོ་ཞིག་་་་

ཆགས་ཏེ་མི་མོར་སྤྱལ་པ་ཆགས་པ་སྤྱད། དེ་ནས་སྤྱོ་མོ་སྤྱོ་བ་རེ་ཞིག་འུ་ཅག་གི་
 འདྲི་དང་པ་འབྲུག་ཀྱང་། བ་མས་མ་གནང་བས་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་གིས་ཤིག །
 རྒྱུའི་རིགས་གིས་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པས་སྤྱོ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་རྒྱུའི་རིགས་གིས་་
 གཏན་འཁོགས་བྱེད་པར་འདྲི་ནས། སྤོན་ལམ་བཏབ་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་
 བདེན་པ་དང་། བདག་གི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ནམས་
 གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས། སྤྱོ་མོ་འདི་སྤར་སྤྱལ་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞེན་གྱི་མི་མོར་སྤྱལ་པར་ལྟར་ཅིག་ཅེས་སྤོན་ལམ་བཏབ་མ་ཐག དགོན་
 མཚོག་དང་བསྐྱོད་ནམས་གྱི་མཐུ་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱུང་གིས་སྤྱོ་མོ་དེ་རིམ་གྱིས་
 མི་མོར་སྤྱལ་ལོ། །དེར་སྤྱོ་མོ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགུ་ཉེ། བ་མའི་དྲིན་བསབས་
 ཟུར་རེ་ཞིག་རང་གནས་སུ་ལོག་ཏེ་རང་གི་ཡ་མ་ལ་གནས་ཚུལ་སྤྱུས་པས། བ་
 མ་གཉིས་ཀྱང་དགའ་བ་སྤྱུས་ཏེ། རྒྱུའི་རིགས་དེ་སྤྱི་ཙམ་བྱང་དུ་བྱངས་ཏེ་
 ལོངས་སྤྱད་སྤྲ་དགུས་ཆོམ་པར་བྱས་སོ། །ཉིན་བཞིན་དགའ་སྤོན་བྱས་བས་
 ལོངས་སྤྱད་ཀྱ་ལྟོ་མས་པར་ལྟར་ཀྱང་། སྤྱི་ལུས་ངན་ནས་རྒྱུའི་རིགས་བསུན་
 ནས་རང་རང་གནས་སུ་ཞོག་པར་ཁྱས་པས་སྤྱི་རྒྱལ་པོས་གནང་ཏེ་ཐག་རིང་དུ་
 མ་སོང་བར་ཨུ་ནའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ཐོབ་ན་འུ་ཅག་ལྟན་དུ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཡོང་.....
 ཟེར་བས། རྒྱལ་ས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་དྲིས་ཅ་ན། རལ་གྱི་ཅིག་དང་རས་
 མཚོག་ཅིག་བྱིན་ཏེ་འདི་སྤྱོད་བསྐྱབ་པོ། །རས་འདི་སྤྱོད་ནའི་རྒྱལ་པོར་སྤྱལ་ཅིག་
 དང་ཁོ་དགའ་ནས་ཞིབ་དུ་བལྟ་བར་འཇུར་པས་སྤྱུགས་ཆེད་པར་འཇུར་བས་.....
 རལ་གྱི་འདིས་བསྐྱབ་ཞིག དེས་སྤྱོ་ཀོང་པར་བྱས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་
 དབང་དུ་འཇུར་རོ་ཞེས་བསྐྱབས་པ་ལྟར། རས་ཡུག་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་བའི་
 རོལ་གྱིས་སྤྱོད་ནའི་རྒྱལ་པོ་བཀུམས་ཏེ་ཡུལ་ཐོབ་པར་ལྟར་རྟོ། །དེ་ནས་རྒྱུའི་
 རིགས་དེས་རྒྱལ་མྱིད་ཆོས་བཞིན་བསྐྱུངས་པས་སྤོན་གསུམ་རྒྱས་པར་ལྟར་རྟོ།

དཔུང་ཆེན་རྣམས་བཞི་རྒྱུ་ལས་པར་བྱས་ནས་སྤྱུ་རྒྱལ་ཡལ་ཡུམ་གཉིས་ལ་བྲིན་.....
 གཞོ་བ་དང་། མན་ལ་མ་བསྟ་བར་ཕྱིན་ཏེ་སྤྱི་ལུ་མོ་ལྷུ་ཞུ་ནི་ཡུལ་དུ་གྲགས་
 གོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལུ་མོ་དེ་རན་སོང་གི་བག་ཆགས་དང་ལྷན་པས་གཉིད་དུ་
 རྣམ་ལོག་པ་ན་མགོ་བོའི་སྤྱི་ལུ་སྤྱུ་ལྱི་གདེངས་ཀ་དག་རྒྱངས་ཏེ་བྱུང་བར།
 རྒྱུ་ལེ་རིགས་སྤྱུ་ཅིང་བསྟན་པས་ལན་ཅིག་གཉིད་ལོག་དུས་སྤྱུ་གས་རྟེན་དེ་.....
 རལ་གྱིས་བཅད་དེ། དེར་སྤྱུ་མོ་ཐངས་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་འདི་རིགས་རྒྱད་ལ་
 གནོད་དོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལས་སྤྱུ་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྷེ་མཆོག་གོ། །ཕྱིས་སུ་རྒྱུ་ལེ་
 རིགས་འདས་པ་ན་ལྷེ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་བསྐྱུངས་སོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་
 རིགས་རྒྱད་ན་རིམས་ལ་སྐབས་སྐབས་སུ་མགོ་བོ་ན་བའི་ནད་ཀྱི་གདུངས་པར་.....
 ལྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱེད་ནས་ནས་མཁར་འཕགས་
 ཏེ་ལྷུ་ཞུ་ནི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྤྱུ་ཆེ་རིང་བས་སྤྱུ་མོ་དེ་དུས་སྤྱུ་ཡང་འཆོ་ཞིང་།
 རྒྱལ་པོ་ལྷེ་མཆོག་རི་དྲགས་བཤར་བར་སོང་བ་ལས་རང་ཡུལ་དུ་འོད་ལུང་འབར་
 བ་རྒྱངས་མ་ནས་མཐོང་ངོ་། །མཐོང་ནས་ཡུལ་དུ་ཕེ་མཆོད་པ་མིན་ནས་བསམ་
 རྣམ་ལྱུར་བར་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་གོ། །དེར་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱུ་མོ་ལ་ཁྱེད་
 ཀྱི་ལུ་དེ་དང་ཏེ་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྒྱུད་དེ་ཆོས་བསྟན་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པོ་.....
 གསུངས་ཤིང་སྤྱུ་མོ་ལ་ཅི་རིགས་པའི་ཆོས་བཤད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་མ་བསྟག་པར་ཤིང་
 ས་ལའི་དུང་དུ་གཤེགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལྷེ་མཆོག་འཁྱོར་བ་དང་ཡུམ་གྱིས་གནས་
 རྒྱལ་སྤྱུ་ཏེ་ཁྱེད་མཁྱེགས་པར་སོང་ལ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུང་སྐལ་
 རྒྱས་ཤིག་ཟེར་བ་ལྟར་འོངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལྷེ་མཆོག་འོངས་འཕྱིས་པས་གདུང་
 སྐལ་ཀྱང་ཕྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པོའི་མིང་ལ་
 ལྷུ་མེ་ན་ཟེར། མེ་ན་ཞེས་པ་ལྷུར་ན་ལེགས་སམ་སྤྱུ་མོ། །

༡༡. བ་རི་རའི་ཐང་།

ཁྱོད་ཁྱེད་མཁལ་ནས་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་རི་སྐྱང་འགའ་བཀལ་བ་ན་...
 མི་རྒྱའི་སྐྱང་འགའ་བཀལ་དེ་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕྲང་གིན་ཏུ་བཤོད་དཀའ་ཞིང་།
 སྐབས་འགའ་ཞིག་ན་ལྷགས་ཐག་ལ་གིང་ལེབ་བཏགས་པ་དང་། སྐབས་འགའ་
 ན་གིང་སྐམ་པོའི་ཡལ་ག་ལ་གིང་ལེབ་ཀྱི་ཐེམ་སྐས་བཏགས་པ། སྐབས་འགའ་
 གིག་ཏུ་གིང་རིང་པོའི་རྩེ་གཉིས་ལ་བཅུགས་ཏེ་བར་སྟོང་བཞག་པའི་བར་ཏུ་ས་...
 རྩེ་གིང་སོགས་ཅི་རིགས་པ་བཏགས་པ་ལམ་གིན་ཏུ་བཤོད་དཀའ་བ་རྒྱང་གྲགས་...
 རྩེ་གྲག་གཅིག་ཕྱིན་པ་ན་བ་རི་ར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐང་ཏུ་སྐྱེབས་སོ། །དེ་ནི་ལྷ་རྩེ་
 ན་འི་ཡུལ་རྩིང་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེར་གསེར་དང་གྲུ་གྲུ་མོད་དོ། །དེའི་དབུས་སུ་
 གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཡོད་པའི་ལོགས་སུ་གིང་ལས་བཞེངས་ཏེ་གསེར་བྱག་པའི་...
 བྱམས་པའི་སྐྱ་བརྟན་གསེར་མདངས་འོད་ཏུ་འབར་བ་དཔངས་སུ་སྤྲ་བརྒྱ་ལྟག་...
 ཅམ་ཡོད་པ་དག་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གྱང་པས་བཞེངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དག་བཅོམ་
 པས་བཅོ་བོ་བྲིད་དེ་དགའ་ལྡན་ཏུ་ལན་གསུམ་ཕྱིན་ཏེ་མཐར་འཇུག་པ་བརྟེན་ནས་
 བཞེངས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །སྐྱ་གཟུགས་འདི་ཉིད་ལ་དཔེ་སྤྲངས་ཏེ་བྱམས་མགོན་
 ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་ཆེ་བ་རྒྱ་ནག་དང་། བོ་རྩ་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་
 མང་ཏུ་ཡོད་དོ། །

བ་རུ་རའི་ཡུལ།

ཐང་པོ་ཆེ་དེ་ལས་ཤར་ཏུ་སྐར་སྐྱས་པ་བཞིན་ཀྱི་བཤོད་དཀའ་བའི་ལམ་...

རྒྱུད་གྲགས་ལུ་བརྒྱ་ལྷག་མེན་པ་ན་བ་རུ་རའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའམ་སྤ། །བ་རུ་རའི་
 ཡུལ་དེའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ལེ་དབར་བཞི་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་གངས་རི་ཆེན་པོའི་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་ལ། རི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤར་རུབ་གཉིས་རིར་སྟེ་སྟོ་བྱང་དོགས་པ།
 གོ་དང་སྐན་མ་འདེབས་པ་གསེར་དབུལ་གཉིས་ཀ་མོད་ཅིང་། གསེར་ཤམ་ལ་
 ལོངས་སྟོད་སྟེས་བུ་ནམས་ལྷག་ལ་ལོངས་སྟོད་ཆེ་བ་རྩལ་པ་མི་ཆོས་སྤབ་པ།
 དད་གུས་རྒྱུད་བ་སྐད་དང་ཡི་གེ་ལལ་ཆེར་རྒྱ་གར་དང་མཚུངས་ལ་ཡུལ་གཞན་...
 ནམས་དང་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ། །

རྩ་ཤི་ནའི་ཡུལ།

ཡུལ་ར་ཤི་ནའི་ཁོར་ཡུག་དུ་ལེ་དབར་ཉིས་སྟོང་དང་། དབུས་ཀྱི་
 གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ལེ་དབར་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་དོ། །རྒྱབ་བྱང་
 མཚམས་སུ་རྒྱུད་གྲགས་བདུན་ཅུ་ལྷག་པ་ན་ཨེ་ལ་པ་རྩོ་སྟེ། སྤྱིའི་ཨེ་ལས་འདབ་
 ཀྱི་མཚོའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་གོམ་པ་བརྒྱ་ལྷག་པ་ལ་ནང་དུ་རྩ་ཤིན་དུ་དྲངས་སར་མེ་
 རྟག་པར་འདྲེད་པས་འདྲ་བ་ལ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་འདི་ནི་སངས་
 རྒྱལ་འོད་སྤྱང་གི་དུས་སུ་དགེ་སྦྱང་ཨེ་ལེ་འདབ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐན་པ་བྱང་ཆེ་
 དེས་པར་དགེ་སྦྱང་ཞིག་མཚོ་འགམ་དུ་མེན་ཏེ་སེ་གོལ་གརྟགས་ཏེ་གོ་བར་བྱས་...
 ནས་གསལ་བ་བཏབ་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་དོན་འགྲུབ་པོ། །

༡. གཏེར་ཆེན་བཞི་འབྱུང་ས།

དེ་ནས་ཤར་སྟོའི་མཚམས་སུ་རྒྱུད་གྲགས་སུམ་ཅུ་ལྷག་པ་རི་གཉིས་ཀྱི་...
 བར་དུ་ཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀལ་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་དཔངས་སུ་

བྱ་བྱ་ལྟག་ཡང་བ་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་སྔོན་སྔོན་པའི་བཀའ་ལས་མ་འོངས་པའི་
 རུས་ན་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་འབྱོན་པའི་རུས་སུ་གཏིར་.....
 ཆེན་པོ་བཞི་འབྱུང་བར་ལྷན་བསྟན་པའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །རུས་ཀྱིས་
 གཡོ་བ་རི་ཅམ་ཆེ་བ་བྱུང་ཡང་ས་འདིར་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་གོམ་པ་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་ཆོད་རྒྱ་
 གཞོད་པ་མི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་སྤྱན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་གཏིར་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པར་གྲགས་པ་ཐོས་པས། གཏིར་དེ་འདྲོན་འདྲོད་གྱིས་ས་སྔོ་བ་དང་བརྒྱ་
 བ་བྱེད་པ་ན། འགྲོ་ས་དང་འདུག་པ་མི་ཚུགས་ཅིང་ས་ལ་འགྲེ་པ་དང་འབྲེལ་
 པ་འབྱུང་སྐད་དོ། །དེའི་ཡོགས་སུ་གཅུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་ཞིག་
 རལ་ཆེ་བས་དགེ་འདུན་མི་ཆགས་སོ། །

༡. རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞིངས་པའི་མཆོད་རྟེན།

གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་རྒྱབ་རྒྱ་རྒྱང་གྲགས་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་སུ་མ་ན། རྒྱལ་པོ་
 ཨ་ཤོ་ཀས་བཞིངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡོད་པ། སྐབས་སྐབས་སུ་གསོ་སྦྱང་གི་
 རྟེན་པར་འོད་ལུང་འབྱེད་པ་དང་། མེ་རྟོག་གི་ཆར་འབབས་པ་དང་། ལྷའི་
 རྩལ་མའི་སྒྲ་དང་འབྱེན་པ་སོགས་ཐོས་པ་ཡོད་དོ། །གཏམ་རྒྱུད་ལ་ཉེ་ལམ་བུད་
 མེད་ལུས་སྤུལ་པོ་བལྟར་མི་བཟོད་པ་ཞིག་སྤྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཅར་
 བྱེན་ཏེ་ཕྱག་སྐོར་སྔོན་རྒྱ་འབྱོར་བས་ནོངས་བཤགས་བྱས་པས། ལུས་སྤུལ་པོ་དེ་
 རྟེན་རྒྱ་འབྱོར་དོར་ནས་གཟུགས་བཟང་བ་དང་དྲི་ཞིམ་མར་གྱུར་ཞིང་། ས་སྤྱོགས་
 དེར་མེ་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་འགྲེམས་པ་དང་ལྷག་པར་དྲི་ཞིམ་འཕུལ་པའི་ལྷན་ལས་.....
 ས་སྤྱོགས་དེ་ཀ་གཡོག་པར་གྱུར་རོ་ཟེར་རོ། །གནས་འདི་སྔོན་བདག་ཅག་གི་
 རྟེན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་བའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཅན་པ་རྩ་ལྷེ་ལྷེ་བའི་འོད་.....
 ཅས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་མགོ་པོ་སྤྱིན་པར་

བཏང་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལོགས་ན་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱུ་པ་ཅིག་ཡོད་
 པར་དགེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཁྱུང་ངོ། །སྒྲོན་མདྲོ་སྤེལ་པའི་སྒྲོན་པོ་ཀུ་མུ་ར་ད་ད་སྤེལ་
 གཞོན་ཏུ་སྦྱིན་གྱིས་མངོན་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ཞིག་མཛད་པའི་གནས་སོ། །

༡. ཤར་སྒྲོའི་མཆོམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་དང་རྒྱལ་པོ་ཐུ་ངན་ མེད་ཀྱི་བྱ་བུ་ན་ལའི་ལོ་རྒྱུས།

སྒྲོང་བྱུང་གི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཤར་སྒྲོའི་མཆོམས་སུ་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་.....
 རྒྱལ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཐུ་
 ངན་མེད་ཀྱི་བྱ་བུ་པོ་རྒྱལ་ཆོབ་ཀྱ་ན་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་མིག་མ་ཡར་གྱིས་སྤྱད་བའི་.....
 ས་ཡིན། དེར་རྒྱལ་པོ་ཐུ་ངན་མེད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་བཞེངས་སོ། །མིག་ཡོང་
 བའི་སྒྲུ་པོ་པལ་ཆེར་གྱིས་སྤྱག་མཆོད་བསྐྱར་བ་བྱས་ན་སྤྱར་ཡང་མིག་ཐོབ་པར་.....
 འཇུར་པ་ཡོད་ངོ། །དེའི་གཏམ་རྒྱུད་ནི་ཐུ་ངན་མེད་ཀྱི་བཅུན་མོ་དམ་པ་ལས་
 སྤྱས་ཀྱ་ན་ལ་འབྲུངས་ཤིང་། སྤྱས་དེ་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་གཙང་ལ་སྤྱིང་རྒྱུ་
 སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཡུམ་འདས་ཏེ། ཐུ་ངན་མེད་ཀྱིས་བཅུན་
 མོ་ཞིག་ཁབ་ཏུ་བཞེས་སོ། །བཅུན་མོ་དེ་རྒྱགས་ཤིང་འདྲོད་ཆགས་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ།
 ལན་ཅིག་འདྲོད་པས་ཐོས་ནས་རྒྱལ་ཆོབ་ཀྱ་ན་ལ་དང་སྤྱད་པར་འདྲོད་པ་ན་ཀྱ་
 ན་ལས་གཏན་ནས་མི་འོས་པའི་ལས་འདི་འདྲ་མི་རུང་ཞེས་མ་ཉན་པས། མ་
 ཡར་གྱིས་འཁོན་ཏུ་བབྱང་སྟེ་སྐབས་ཤིག་སྤྱགས་རྟེན་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་.....
 བདག་ཅག་གི་ཡུལ་ར་ལྷ་ཤི་ར་འདིར་གལ་ཆེ་བ་ནི་ཕྱི་རི་ལྷགས་རི་སྟེ། དེའི་སྒོ་
 བསྐྱེད་རྒྱལ་པོ་མཉེས་ཤིང་ཀྱ་ན་གྱིས་བཀྱར་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་ཡིད་.....
 བརྟན་དཀའ་བས། དེར་རྒྱལ་ཆོབ་འདི་ཉིད་སེམས་དཔལ་ཞིང་སྒྲོན་དང་ལྡན་

པའི་གྲགས་པས་སྐྱེ་བོ་ཉི་འོད་མེད་པར་མཐའ་དག་མཐུ་བ་དང་དགའ་བར་སྒྲུང་
 བས། རྒྱགས་རིམ་སྒྲིལ་བའི་བསྐྱར་བར་བཏང་ན་འུ་བྱ་ཅག་ཡུལ་རིང་ཏུ་བདེ་བར་
 འཆོ་བར་མི་འཐུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་མ་གསུང་པར་བཅུན་མོས་
 ཞུས་པ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལོ་ལྔ་པའི་ལོ་དེ་གི་བཀའ་
 ཤིག་གང་བསྐྱར་བ་མ་དེས་ཀྱི་སའི་རྒྱགས་འདེབས་པ་རྒྱགས་པ་རྒྱགས་ཤིག་སྟེ་
 བྱི་རའི་ཁའི་ནང་ཏུ་ཡོད་པས་བསྐྱར་བར་མི་འཐུར་རྟེན་ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱལ་པོ་
 གྲུ་ན་ལ་བཀའ་མཛོས་ནས་སོང་རྟེན། ལན་ཅིག་བཅུན་མོ་དེས་ཡིག་རྒྱས་མ་བྲིས་
 པར་ཡབ་ཀྱིས་བཀའ་བཏུན་པའས་ཏེ། གྲུ་ན་ལའི་མིག་གཉིས་ལྷུང་ལ་ས་ཆ་
 རྒྱས་མེད་ཏུ་སྒྲུག་ཅིག་ཅེས་པའི་ཡིག་བྲིས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཉིན་མོ་གཉིད་ལོག་པ་.....
 བྱས་སྟེ་རྒྱགས་བསྐྱར་ཏེ་བྱ་མ་རྒྱར་གཏད་དེ་བསྐྱར་རོ། རྟེན་ནང་སྒྲོན་རྣམས་
 ཀྱིས་མ་དགའ་ཞེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་བཅོས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་གྲུ་ན་ལས་ཡབ་
 ཀྱིས་བཀའ་བཏུན་ལན་ཅིག་བའས་ཕྱིན་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་མཉེས་པར་ལྷུང་ན་
 ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷུང་རྟེན་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷུང་རྟེན་པར་བཤན་པ་བཀུག་ཞེ་
 མིག་གཉིས་ལྷུང་ཞེ་ཕྱོག་གཉིས་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷུང་ལྷུགས་ཆ་མེད་པར་.....
 འབྱམས་སོ། རྟེན་ནས་ལན་ཅིག་ཡབ་ཀྱི་མོ་བྱང་ཏུ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷུང་ཏེ་ཕི་ལང་
 བརྒྱུད་ཞིང་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷུང་མོ་བྱས་པས། རྒྱལ་པོས་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་
 བྱས་ཐོས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷུང་ཏེ་ཕི་ལང་དང་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་བདག་གི་ཏུ་
 དང་འདྲ་བ་འདི་ལྷུ་ཞིག་ཞེས་དྲིས་པས། བྱང་མི་རྣམས་ཀྱིས་མིག་ཁོང་པའི་
 སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷུ་ལགས་ཟེར་བས། པོས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་ཏུང་ཏུ་
 བྱིད་ཡོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་རྟེན་མེས་ནས་ཏུ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷུ་ཞིག་གིས་
 གཞོད་པ་འདི་ལྷུ་བྱས་ཞེས་དྲིས་པར། རྒྱལ་པོས་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་མ་བཞོག་
 པས་ཡིན་ནོ། བཀའ་ཤིག་ལ་རྒྱགས་ཅི་འདྲ་འདྲུག་དྲིས་པར་ཆོམས་རྒྱགས་

འབྲུལ་མེད་འདུག་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་རན་པ་དེས་བསྐྱུས་པར་
 རྟགས་ཏེ་བཙུན་མོ་དེ་དེ་ཉིད་ཏུ་བསང་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལྷན་གིང་གི་
 དགོན་པར་དགྲ་བཙམ་པ་ཀྱུ་ཤ་ཞིས་བྱ་བ་རྩུ་འབྲུལ་དང་མཛོན་ཤེས་ཐོགས་པ་.....
 མེད་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེ་སྐྱོན་དྲངས་ཏེ་གནས་རྒྱལ་ན་མས་གསོལ་བས། དགྲ་
 བཙམ་པས་ཆོས་བླ་མོ་ཞིག་འཆད་ཀྱིས་འབངས་མི་ན་མས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་.....
 རྩེད་རེ་ཐོགས་ཏེ་མཉན་ཏུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དྲིལ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་མི་ཐམས་ཅད་.....
 ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེད་རེ་ཐོགས་ཏེ་ཞག་མ་གསུམ་ཏུ་འདུས་པ་ན་དགྲ་བཙམ་.....
 པས་རྟེན་འབྲེལ་བཙུག་ཉིས་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཆོས་བཤད་པས་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་.....
 ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་མིག་ནས་མ་ཆེ་མ་བྲག་པ་བསྐྱུས་ནས་གཤེར་གཞིང་གཅིག་ཏུ་.....
 ལྷགས་ཏེ། རྒྱལ་བུས་གཙོས་ཡོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིག་བརྒྱ་ཏུ་བཙུག་ཅིང་
 བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པས་ཡོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གསལ་བ་དང་ལྷན་པར་.....
 ལྟར་ཏེ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྤར་བཀའ་ཤོག་རྩུས་མ་མ་ཞུས་ཤེས་ཁྲིས་པས།
 ལྷན་པོ་འགའ་ཞིག་བསྐྱང། འགའ་ཞིག་བརྒྱམས། འགའ་ཞིག་དམའ་ཐབས་
 བྱིམས་ཀྱིས་ཆར་བཅད་དོ། །

སེར་ག་ལྷ་རའི་ཡུལ།

སྤང་ཁྱེར་དེ་ནས་ཤར་སྟོར་རེ་ལྷ་ལ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱང་གྲགས་བདུན་བརྒྱ་.....
 ལྷག་ཙམ་ཕྱིན་པ་ན། སེར་ག་ལྷ་རའི་ཡུལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་ལུ་སྟོང་ལྷ་
 བརྒྱ་དུག་བརྒྱ་ལྷག་ཡོང་བ། དཔུས་ཀྱི་མཁར་ཆེན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་བཙོ་
 ལྷ་ལྷག་ཙམ་རི་ལ་བརྟེན་པ་བྲག་དོ་དང་གྲ་ལྷ་མང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་བསྟོད་དཀའ་བ་
 བཅུན་པ་འཕྲང་བསྟོད་དཀའ་བ། མིའི་རང་བཞིན་དཔལ་བ་གདུག་པ་བསྐྱེད་
 སྤིང་ཆེ་བ་ཆེད་གཉེར་གྱི་དཔོན་མེད་ཅིང་ཀུའི་ར་སྟེ་ཁ་ཆེའི་འཕངས་སུ་.....

२. རྫོག་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་བུ་མ་རྩ་པ་ཐར་ལུས་སྟག་མོ་ལྷན་པར་ བཏང་བའི་ཡོ་རྒྱལ་སྐྱར།

དེ་ནས་རྒྱ་སྤང་མིན་རྒྱ་བཀལ་ནས་ཤར་སྤྱོད་མཆོམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་.....
 ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་བཀལ་བ་ན། རྫོག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྤེལ་ས་ཏེ། དེ་ནི་རྫོན་
 བདག་ཅག་གི་རྫོན་པ་རྒྱལ་བུ་མ་རྩ་པ་ཐར་ལུས་སྟག་མོ་ལྷན་པར་.....
 བཏང་བའི་གནས་ཏེ། དེའི་ཅ་གེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་ཁ་བརྒྱར་བ་འདྲ་
 བ་ཁྲག་གི་མདོག་ཏུ་སྤང་རོ། །འདིར་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་གས་བཞེངས་པའི་མཆོད་
 རྟེན་དཔངས་སུ་སྤྱ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟག་ཙམ་ཡངས་པ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་རྫོད་ཁང་
 རྒྱང་མང་པོ་ཡོད་པའི་མཐར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་དང་། རིམས་ནད་ཀྱིས་
 ཐེབས་པ་དག་གིས་བསྐྱར་བ་བྱས་ན་ཕལ་ཆེར་ནད་ལས་གྲོལ་བར་ལྟར་པ་མང་.....
 དག་བྱུང་རོ། །མཆོད་རྟེན་གྱི་ཤར་ཡོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་པར་དགེ་
 འདུན་བརྒྱ་ལྟག་གནས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཁས་ལེན་པ་འོ། །

३. རི་ཆེག་རྒྱ་ཅིག་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག

དེ་ནས་ཤར་སྤྱོགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་བརྒྱ་ལྟག་ལྷན་པར་ན། རི་ཆེག་རྒྱ་
 ཅིག་ནང་གི་གསེབ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ན་དགེ་འདུན་ཉིས་བརྒྱ་ལྟག་.....
 བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་བ་ཁོ་ན་འོ། །བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་དང་
 རྒྱ་མིག་དང་མཆོ་དང་ཡིང་བུ་རྒྱ་དྲངས་མོས་གང་བ་དོན་མཐུན་པ་རོལ་པའི་.....
 གནས་ཏེ། དེར་མཆོད་རྟེན་དཔངས་སུ་སྤྱ་ལྟག་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་
 རྫོན་རྫོན་པ་གཞོད་ལྷན་མ་རུང་པ་ཞིག་བདུལ་ནས་ཤི་མེ་བར་དམ་བཅའ་.....

ཡུལ་བའི་གནས་ཡིན་ཟེར་རོ། །

ཡུ་ར་ཅིའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྟོང་མཆམས་སུ་རི་པོ་ཞིག་འདས་ནས་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་བརྒྱ་...
ཅམ་སོང་བ་ན་ཡུ་ར་ཅིའི་ཡུལ་དེའི་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ལེ་དབར་ཉིས་སྟོང་ལྷག་པར་རི་...
བྲག་དང་སྤང་དག་གིས་གཏམས་པ། ལམ་ཕྱང་དང་པོ་ལ་ཞིང་ས་བཟང་བ།
རང་མགོ་ཐོན་པའི་དཔོན་ཞིག་མེད་པས་ཁ་ཆེའི་མངའ་འོག་རྒྱ་གཉོགས་སོ། །
འབྲུ་ཞིང་འདེབས་པ་ཤིང་ཉོག་དང་མེ་ཉོག་ཆེས་དགོན་པ། ཡུལ་གྲང་རྩོ་སྟོན་...
པ་རྒྱང་བཟང་བསེལ་བ་མི་རྣམས་སྤྱི་བྱང་བ་མི་ཆོས་མི་ཤེས་ཤིང་། དཔའ་ཅལ་...
ཆེ་བ་རྒྱལ་མོད་པ་བསྐྱེད་འདྲེས་མར་ཡོད་པ། དགོན་མཆོག་ལ་མི་དད་དོ། །
དབུས་ཀྱི་མཁར་གྱི་སྟོ་རུབ་ཀྱི་མཆམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ལྷ་ཅམ་ན་ཨ་ཤོ་གས་...
བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་སྤྱི་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པའི་ལོག་ན་དགོན་སྤེ་ཞིག་ཡོད་...
པར་དགེ་འདུན་རྒྱང་ཤས་བཞུགས་པ་སྤེ་ཆེན་སྤྱི་བའོ། །

གམ་ར་བའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྟོང་མཆམས་སུ་རི་པོ་བཀལ་ཏེ་ཡུང་ལྷུང་ཞིག་ལ་ལྷགས་.....
ཐག་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱང་གྲགས་སྟོང་ལྷག་ཕྱིན་པ་ན་གམ་ར་ཉེ་སྤྱི་བའོ་...
བསྐྱར་བྱས་ན་རིག་འཇག་ཏེ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དེའི་མཐའ་སྤྱི་ལེ་དབར་བདུན་སྟོང་...
ལྷག་གོ་སྤྱི་བརྒྱ་བཞེང་འབར་འབྱར་ཤང་ཤོང་ཁོ་ནས་བསྐྱར་བ་འཇུག་སྟོང་ལམ་...
ཡོད་ཀྱང་འཕྲང་ཏ་ཅང་དོགས་པས་བསྟོད་དཀའ་བ་སྟོན་ནས་ད་བར་པ་རོལ་གྱི་...
དག་འཇུག་མ་སྟོང་ཟེར་རོ། །དཀྱིལ་མཁར་གྱི་རུབ་སྤྱི་བརྒྱ་སུ་རྒྱ་སྤྱི་བའོ་

གཞིལ་བ། རྩོམ་པ་རྒྱུ་གཤམ་སྤྱི་ལྟ་ཤིང་ལྟ་བུ་གཤམ་བཞི་ལྟ་ཅམ་
 པ། ས་ཤིན་ཏུ་གཤིན་པ་མེ་ཉིག་དང་ཤིང་ཉིག་གི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་། ལྷུ་འི་
 རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟ་ལྟ་ཡོད་དོ། །ཤུར་ཤུམ་དང་རང་བྱུང་མེ་ཤེལ་དང་སྤྲན་
 གྱི་རིགས་སྤྱོད་ཆོགས་སྟེ་ཡང་གྲང་དར་ཅུང་ཟད་ཆེ་བ། ཁ་བ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུང་ཅུང་
 བ། གོས་སྤྱ་རས་དང་ཐེར་མ་གྱོན་པ། མིའི་རང་བཞིན་སྒོ་སྤར་མ་གཡོ་སྒྱུ་
 ཅན་མང་བ་བྱད་གཞུགས་བཟང་བ་ནི་འབངས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་མ་སྤྱས་.....
 བྱས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །སྒྲོབ་གཉེར་ལ་དགའ་ཡང་ཕྱི་པ་ནང་པ་གཉེས་མཉམ་
 པར་སྦྱོད་པ། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ལྟ་ཡོད་པར་དགེ་འདུན་སྣང་པ་སྤྲན་ལྟ་
 གནས་པ། དེར་མཆོད་རྟེན་ཆེན་ཆོན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤི་གས་
 བཞེངས་པའོ། །

༡. ཡུལ་འདུགས་ཚུལ་སྐོར།

མཆོད་རྟེན་སོར་སོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་བྱེ་ལྟ་གཉིས་.....
 པོར་བཞུགས་སོ། །གཏམ་རྒྱུད་རྟིང་པ་ན་ཡུལ་འདི་སྤར་སྤྱུ་ཆེན་པོ་གནས་པའི་
 མཆོ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། སྤྲན་སྤྲན་པས་ཡུལ་ལྷུ་ནར་གཞོད་སྦྱིན་དན་པ་བདུལ་
 བས་ཐུར་གཤེགས་སྐབས་ནམ་མཁའ་ལས་རྒྱ་འཕུལ་གྱིས་འདིར་སྐབས་ཏེ་ཀུན་.....
 དགའ་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་བ། ད་ལྟ་དན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཉི་མ་གྲང་བ་
 ཞེས་པའི་དག་བཅོམ་པས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྐལ་པར་.....
 འཕུར་རོ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལྟ་དན་ལས་འདས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཡོ་ལྷ་བཅུའི་ཐོག་ ཀུན་
 དགའ་པོའི་སྒྲོབ་མ་དག་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གྲང་བ་ཞེས་པ་མངོན་ཤིང་དུག་དང་.....
 རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དེ་ཡུལ་འདིར་འདས་ཏེ། རི་བོ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ལ་མཉམ་

པར་བཞག་ཉེ་བཞག་པར་སྐྱ་ཆེན་པོས་མཛོད་དེ་དང་ཅིང་། དག་བཙམ་པ་
 ལ་ཅི་འདྲི་དྲིས་པས་མཚོ་འདི་ནི་མཐིལ་གནང་བར་བྱ་ཞེས་པས་སྐྱས་མཚོ་སྐམ་
 པར་བྱས་ནས་མཚོའི་མཐིལ་ཕྱལ། མཚོའི་རྩ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་བྱང་མཚམས་སྐྱ་
 ལུང་པར་བྱས་སོ། །མཚོ་དེའི་རྩ་རྒྱུན་ལེ་དབར་བརྒྱ་དང་མཚོ་ཕྱན་ཁྱད་མང་པོ་
 ཡོད་དོ། །ཉི་མ་གྲང་པ་སྐྱའི་འདྲི་པ་དྲིས་པས། འཕགས་པ་སྦྱོང་མཚོད་
 གནས་སྐྱ་བྱས་པར། ང་ཡུན་རིང་མི་གནས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པས་
 གནང་མི་སྐབ་ཟེར། སྐྱས་ཡང་གསོལ་བ་འཕགས་པའི་སྐྱབ་མ་ལུ་བརྒྱ་པོ་ཐམས་
 ཅད་དག་བཙམ་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་ལགས་པས་རིམ་པར་མཚོད་ཅིང་བསྐལ་བའི་.....
 མཐར་ཡུལ་འདི་སྐར་ཡང་མཚོ་རྩ་རྒྱར་ཉེ་དེ་སྐྱ་རྣམས་གནས་པའི་ཡུལ་བྱེད་.....
 པར་གསོལ་ཞེས་བྱས་པ་བཞིན་གནང་རོ། །དེ་ནས་དག་བཙམ་པ་ཉི་མ་གྲང་
 པས་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་མཐུས་གཙུག་ལག་ཁང་ལུ་བཞེངས་ཡུལ་གཞན་ནས་འབྱ་བྱེད་.....
 རྒྱལ་ཉོས་བའི་རིགས་དམན་མང་པོ་གནས་པ་མང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱང་པས་.....
 གནས་འདིར་འདུས་པ་ལས་མའི་ཡུལ་ཆགས་པའི་འབངས་ལ་རྒྱ་ཞེས་འབོད་.....
 བོད་སྐད་རྩ་ཉོས་ཐོབ་ཟེར་བྱིས་སྐ་མང་པོ་འཕེལ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡང་བྱང་མོད་.....
 གྱིས། རྒྱ་གར་དང་ཡུལ་གཞན་དག་གིས་རིགས་དམའ་བར་འཛིན་པས་ཉེ་
 འབྲེལ་མི་བྱེད་ཟེར་རོ། །

༡. དག་སྐྱང་ལུ་རྩོད་པའི་ལ་རྒྱས།

ཡུལ་མ་ག་རྩར་རྩོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྐྱར་ན་བྱ་ངན་.....
 མེད་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས། ས་སྐྱའི་དག་སྐྱང་ལུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་
 བརྟན་པ་དང་འགལ་བའི་བརྟན་བཙམ་བྱས་པས་ལམ་ཆེར་དེའི་རྩེས་སྐྱ་.....
 འབྱངས་པས་རྒྱལ་པོས་ཡང་དག་ལྟར་སྐྱང་དབྱེ་དཀའ་བ་བྱང་བས། དག་

འདུན་ནམས་ཆུ་པོ་གནའི་འགམ་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱུ་མེད་མང་གིས་བཀལ་ཏུ་བཅུགས་།
 བས་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་ལྷ་བ་ནས་འཆུབ་སྟེ་ཤི།   དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་གང་དག་
 བར་སྤང་ལ་འཕགས་ཏེ་ཡུལ་དེར་འོངས་སོ།   སྤྱིས་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀ་འཁྱེད་པ་སྦྱོ་
 སྟེ་བཤགས་བསྐྱེད་ལུ་ཏེ་སྤྱན་དྲངས་ཀྱང་མ་གཤམ་བས།   ཡུལ་དེ་ཉིད་ཏུ་
 གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་བུ་བཞེངས་ནས་རིམ་གྱོ་བྱས་སོ། །

༡. རྒྱལ་པོ་ཀ་ནིས།

ཡུལ་སྐྱ་རྩ་ར་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནིས།   རྟོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ཡོ་
 བཞི་བརྒྱའི་སྐྱར་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཞིང་སྤྱོད་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆོས་་
 རྒྱ་བ་པོ་རེ་རེ་རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་ནང་ཏུ་བཀྱར་སྟེ་བྱ་ཞིང་ཆོས་འཆད་ཏུ་བཅུག་་་་
 བས།   དེ་དག་གིས་བཤད་པ་མཐུན་པར་མ་ཀྱུར་པས་རྒྱལ་པོ་ཐེ་ཆོས་ཆོས་ཏེ།
 དག་སྤྱོད་ཅིབས་ལོགས་ལ་དྲིས་པས།   དག་སྤྱོད་ཅིབས་ལོགས་ཀྱིས་ངོ་པོ་ནི་
 རྟོན་པའི་བསྟན་པ་གཅིག་བྱ་ཡིན་ཞིང་སྟོན་པོ་སོ་སོའི་སྟོ་ལ་རྟོགས་པ་མཐོ་་་་་་་་
 དམན་ཡོད་པས་སྟོབ་མ་ནམས་ལའང་གོ་རྒྱལ་ནམ་པ་མང་བས་ལན་གསུངས་སོ།།
 དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དག་སྤྱོད་ཅིབས་ལོགས་ལ་བཀའ་བསྐྱེད་བར་གསོལ་བས།   དག་
 སྤྱོད་གིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་བཀའ་བསྐྱེད་བར་བཅུམས་པ་ན།   རྒྱལ་པོས་དྲིལ་
 བསྐྱེད་ཏེ་སྤྱོད་པ་བཞི་ནས་དག་འདུན་རིས་ལྷ་མ་ཆད་པ།   བྱང་སྟེ་སྤྱོད་
 གསུམ་དང་ཕྱི་རིགས་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ་བསྐྱེད་པས།   དག་འདུན་ལྟ་
 བརྒྱ་ལ་གཅིག་གི་མ་ཆོག་པ་བཞི་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཅ་དགུ་བྱང་ངོ་། །རྒྱལ་པོས་ཡུལ་
 བསྐྱེད་གཤེད་ཆེ་བས་གནོད་པ་བྱང་དོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་འོད་སྤྱང་ཆེན་་
 པོས་བཀའ་བསྐྱེད་མཛད་པའི་བྲག་ལྷག་ལ་བསྐྱེད་བའི་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་།   ཅིབ་
 ལོགས་སོགས་ལ་བསྟོན་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་མང་བས་་་་

ཚུལ་གྱི་བར་ཆད་ཏུ་ཐུར་དོགས་ནས། ཡུལ་འདི་ཕྱགས་བཞི་ནས་གང་བྱུང་
 འཇུག་དཀའ་བས། གནོད་ཕྱིན་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱུང་བས་བར་
 ཆད་མེད་ཅིང་ཡོངས་སྟོང་ཁྱད་ཀྱང་འདངས་ངེས་སྟེ། དག་བཙམ་ལྷ་བརྒྱལ་
 གཅིག་གིས་མ་ཡོགས་པའི་ཆོབས་སུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་བྱང་ངམ་མི་བྱང་...
 ཞེས་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་བློས་ཏེ། ཟན་རིལ་གྱི་བརྟགས་སྒྲིལ་བྱས་པས་ཟན་
 རིལ་ས་ལ་མ་ལྟར་བར་བར་སྒྲུང་ན་ལྟ་རྟུངས་ཀྱིས་བཟུང་འཇུག་པས་ཐམས་ཅད་
 རོ་མཚར་ཏུ་ཐུར་ནས་སྟོ་ཐག་ཆོད་དེ་གྲངས་ཚང་བར་བྱས་ཏེ། དག་བཙམ་པ་
 ལྷ་བརྒྱུས་བཀའ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་མཛད། རྩེ་སྟོང་གསུམ་ཀ་སྟོ་ཀ་འབྲུམ་རེ་
 འབྲུང་རོ། རྒྱལ་པོ་ཀ་འཕྲིལ་ཞེ་སྟོང་གསུམ་ཀ་སྟོ་ཀ་གསུམ་འབྲུམ་མ་ལུས་པ་
 ཟངས་སྒྲིགས་ལ་བཞོས་ཏེ་བམ་ཏོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་ཏུ་རྒྱས་.....
 བཏབ་པོ། དེ་ཡང་གནོད་ཕྱིན་དཀར་ཕྱགས་པ་རྣམས་ལ་གཉེར་གཏད་བྱས་
 ཤིང་། སྟོར་འཛིན་འདོད་དང་སྒྲིགས་བམ་ཁྱེ་འདོད་པ་བྱུང་བ་ལ་རེ་ཞིག་
 གཡར་པོ་བྱེད་ཅིང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྒྱུར་ལེན་ཞིང་མཆོད་རྟེན་གྱི་
 ནང་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །

༤ རྒྱ་ཏ་རའི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ངན་ཚར་བཅད་པའི་ལོ་རྒྱུས།

རྒྱལ་པོ་ཀ་འཕྲིལ་འདས་པ་ན་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱའི་སྐབས་སུ་
 ཉི་དའི་རིགས་ལས་རྒྱལ་པོར་ཐུར་པ་གཅིག་གིས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་འཆོ་ཞིང་
 འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱ་ཏ་རའི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་རྒྱ་ར་ཞེས་བྱ་བ་
 ཐོག་མར་ཤུག་རའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཅིག་གིས་ཆོང་བར་བརྟུག་ནས་.....
 ཡུལ་འདིར་ཡོང་བར་ཉི་དའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ངན་ཚར་བཅད་ནས་བསྟན་པ་.....
 གསོས་སོ། །ཡུལ་འདིར་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་བྱེ་རིལ་པའི་ལྟ་ཁང་དང་བསྟི་གནས་

མེད་དོ། །

༥. ལྷན་པའི་ཆེས་ས་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན།

གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཤར་སྒྲའི་མཆོས་ས་སུ་ལེ་དབར་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ན་རི་པོ་ཆེན་་་་
པོ་ཞིག་གི་རོས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཡོད་པར་དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་གནས་་་་
སོ། །འདིར་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ཡོད་པར་ལྷན་པའི་ཆེས་ས་ཤིག་བཞུགས་པའི་
ཆོད་ནི་ཆོན་གང་ཕྱིད་བཅས་ཙམ་མདོག་རྩུང་ཟད་སེར་ལ་དཀར་བ་གང་འོ། །དེ་
ཡང་ལྷན་ཏི་དའི་རིགས་ཀྱི་རྟིག་རྒྱལ་དེས་བལྟན་པ་བཞིག་པའི་སྐབས་སུ།
བཅུན་པ་ཅིག་ཡུལ་དབུས་སུ་འབྱོས་ཐབས་ཀྱིས་གནས་བསྐྱར་ལ་ཕྱིན་པ་ཕྱིས་་་་་
རང་ཡུལ་བདེ་འཇགས་སུ་ཡུར་པ་སྟོན་ཏེ་ཡོག་པ་ན། ལམ་རྒྱ་སྐང་པོ་ཆེའི་ཁྱེ་
ཞིག་སྐྱགས་དེས་མེད་རྒྱ་རྒྱག་ཅིང་ར་ར་རྒྱག་པོ་འདྲོན་ཞིང་བྱང་བར་བཅུན་པ་་་་
ཤིང་ལ་འཇོགས་དེ་བལྟས་པས་སྐང་པོའི་ཁྱེ་དེར་སྐྱག་རྒྱུ་ཀྱིས་ཆས་པའི་སྐང་པོ་
ཆེ་ཞིག་ཡོད་པ། བཅུན་པས་སྤྱིང་བཅེ་པས་སྐྱག་རྒྱུ་བཏོན་དེ་སྐྱན་བྱགས་
གས་ཀྱིས་དཀྱིས་པས། སྐང་པོ་ཆེ་གཞན་ཞིག་སྐྱས་གསེར་གྱི་སྐམ་ཆུང་ཞིག་
བཟུང་ཏེ་སྐང་ཆེན་ཆས་པ་ལ་ཕྱིན་དེས་བཅུན་པ་ལ་ཕྱིན། བཅུན་པས་སྐྱེ་སྟེ་
བལྟས་ཙན་ལྷན་པའི་ཆེས་ས་ཅིག་བཞུགས་འདུག དེའི་སང་ཉིན་སྐང་ཁྱེས་
ཤིང་རྟོག་མི་འདྲ་བ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆེས་ས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །སྐར་བཅུན་པ་
རྒྱལ་ལ་བཏོགས་ཏེ་ནགས་ཆེལ་འགྲིམ་སྟེ་ལེ་དབར་བཅུ་ལྷག་རྒྱ་མ་འདས་པའི་་་་
སར་བཅུན་པ་བཞག་སྟེ་བསྐྱར་ནས་འདུད་ཚུལ་དང་ལྷག་བྱའི་ཚུལ་བྱས་ནས་་་་
སོང་ངོ་། །བཅུན་པས་རང་ཡུལ་རྒྱ་ཕྱིན་ཏེ་ས་མཆོས་ས་ཀྱི་རྒྱ་སྐང་སྐྱལ་བར་གྱ་
ལ་ཞུགས་པ་ན། སྐང་གི་བར་རྒྱ་བྱིངས་པར་བཅུམས་པ་ན་གྱ་ལ་གནས་པའི་
མི་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་བཅུན་པ་འདིས་ལན་ཏེ་འདི་ལ་ལྷན་པའི་རིང་བསྐལ་་་་

༤. གཞུག་ལག་ཅུང་བ་དང་སྒྲོབ་དཔལ་དགེ་འདུན་
བཟང་པོའི་རྗེས་ལྷན།

78

པ་གང་དག་གི་གཏུང་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་དེ་དག་ལ་སྤྱུ་དང་རི་
 དྲགས་ནམས་ཤིང་རྟོག་དང་མེ་རྟོག་གི་རིགས་བརྒྱུན་ནས་མཆོད་པ་ཡོད་དོ། །རི་
 དེའི་རྫོང་དང་བྲག་ནམས་སུ་རོ་མཚར་བའི་རི་མའི་བཞོད་པ་ལྷ་ཆོགས་པ་དང་།
 དག་བཙམ་པ་ནམས་དང་བཅུན་པ་དེ་ཀས་ཅེད་མའི་ཚུལ་གྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་ཟེར་
 བ་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

༡. སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སུ་གཞུ་ར་དང་དག་བཙམ་པ་ ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུ།

སྟོན་པའི་ཆོམས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་ཤར་འདབས་སུ་.....
 རྒྱང་གྲགས་བརྩ་ལྷག་ཙམ་གྱི་སར་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱང་བ་ཞིག་ཡོད། དེར་
 སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སུ་གཞུ་ར་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནམ་པར་དབྱེ་བ་...
 ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཙམ་མཛད་པའི་གནས་སོ། །དེའི་ནང་དུ་རྫོང་མཆོད་རྟེན་
 དཔངས་སུ་འདོམ་ལྔ་བརྩ་ཙམ་ཡོད་པར། དག་བཙམ་པ་ཞིག་གི་གཏུང་
 བཞུགས་སོ། །དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། དག་བཙམ་པ་ཞིག་ཟེ་འབྱུང་སྐང་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་
 བས་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་ལ་ཆེ་བས་མ་མཐོང་བས། ཟ་བ་དང་ཉལ་བ་ཁོ་
 བས་དུས་འདའ་བའི་དགེ་བཤེས་ཟེར་ཞིང་འཕྱ་བར་དག་བཙམ་པ་འདའ་ཁར།
 ང་ནི་མི་རིང་བར་འདའ་བས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་ངའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོས་ཤིག་...
 ཅེས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷག་པར་ཡ་ག་སྟོག་ཅིང་འདུས་པ་ན། དག་བཙམ་པ་
 ཀྱན་ལ་སྦྱས་པས་ང་སྦྱེ་བ་ལྷ་མར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྐང་པོ་ཆེ་ཞིག་དུ་བྱུར་...
 ཏེ། དུལ་འདིའི་བཅུན་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་གནས་སྐོར་
 དང་ཆོས་ཆོལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ། ཇི་སྟེད་པའི་

ཚེས་མཇུག་པ་ལ་རུ་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་དཔེ་རྒྱུ་ལ་བཀལ་ཏེ་བྱོན་པས། རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་མིའི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་རབ་རུ་བྱུང་ནས་རྒྱུ་གྱོན་པ་དང་མངོན་.....
 པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་ཐོབ་ཅིང་ཁམས་གསུམ་ལས་ནམ་པར་འདས་མོད་གྱི། འོན་
 ། གྲུང་སྐྱེ་བ་སྔོན་མོའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་བཟོ་འབྱུང་ཉལ་གསུམ་ནི་སྤངས་.....
 བེ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ད་རུང་ཡིད་མ་ཆེས་.....
 པར་དེ་ཉིད་རུ་ནམ་མཁའ་འཕགས་ཏེ་མིའི་ཁམས་ལ་སྦྲུམས་པར་བྱགས་ཏེ་བྱ་.....
 ངན་ལས་འདས་ཤིང་བསམ་གཏན་གྱི་མེས་བཞུས་སོ། །

༡. གང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་འགྲེལ་པ་མཁའ་ཙན་ གཉིས་ཀྱི་རྩིས་ཤུལ།

ལུལ་དེ་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྡོ་རུབ་མཚམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཉིས་.....
 བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ན་ཤང་ཡི་རྒྱའི་ནགས་ཚལ་ཞེས་བྱ་བར་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ན་.....
 སྔོན་དག་བཙམ་པ་ཤུཆ་སྟེ་གང་པོ་ཞེས་པས་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་རང་འགྲེལ་.....
 མཛད་ཟེར་རོ། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེ་རྒྱུ་ལ་སྦྱགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ལྷག་བཞི་ལྷ་ཙམ་
 ན་རྒྱ་རྒྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་རི་ནས་སྡོ་རིའི་བར་མཐའ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་བྱིན་པ་ན་
 དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེར་སྟེ་བའི་བཙུན་པ་བརྒྱ་ལྷག་གནས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་.....
 ཞིག་ཡོད་པར། རྒྱ་རུས་སྒྲོབ་དཔོན་བུ་རྩྭ་ར་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པས་དགེ་འདུན་
 ཕལ་ཆེན་སྟེ་བའི་བཀའ་བསྐུས་པའི་ཡང་དག་འགྲེལ་ཆེན་མཛད་དོ། །

ན་རྒྱལ་ཡི་ཡུལ།

དེ་ནས་ལྷོ་རྒྱ་བ་གྱི་མཚམས་སུ་ལམ་འབར་འབྱར་དང་ཤར་ཤོར་མི་.....
 ལྷོ་མས་པ་འགྲོ་དཀའ་བ་རྒྱང་གྲགས་བརྟན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཞོད་པ་ན། ལྷོ་
 རྒྱལ་ཡི་ཡུལ་ལོ་དེའི་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ལོ་དབར་ཉིས་ལྷོང་ཙམ། རི་ཐང་འདྲེས་མར་
 ཡོད་ཅིང་ས་ལྷོ་མས་ཞིང་ག་ཤིན་པ་ནགས་ཚལ་རྒྱན་འབྲུམ་མ་གཏོགས་ཤིང་ཏྲག་...
 མེ་ཏྲག་གི་རིགས་མང་བ་བྱུར་ཤིང་དང་ཨ་ཕ་ལྷག་པར་མང་ཞིང་། རྒྱ་དང་
 དེའུ་ཤིན་རྒྱ་དཀོན་ནོ། །ནམ་རྒྱས་བསེལ་དྲོད་ལྷོ་མས་ཤིང་མི་རྣམས་དཔའ་ཅལ་
 ཆེ་ལ་དྲང་ཞིང་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་འདུན་ཅན། གྲོན་པ་རས་དང་ཐེར་མ་
 སྒྲགས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་རལ་ཆེས་པས་གོག་རྟིང་ལྷ་ཡོད་པར་དག་
 འདུན་ཡང་ཤིན་རྒྱ་དཀོན་ནོ། །སྤེལ་པོན་སེལ་བྱ་རྒྱུ་ལས་རང་རྒྱུགས་ཐུབ་
 པའི་རྒྱལ་པོ་མེད་དོ། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀ་སྒྲི་རར་ལྷན་ནས་དབྱེ་འབྱེད་ཐག་
 གཙང་བྱེད་འཇུག་པ་ཞིག་གོ། །རྫོང་མཚོད་རྟེན་བྱིན་རྒྱལ་ཆེ་བས་ངོ་མཚར་
 པའི་རྟགས་མཚན་འབྲུལ་མེད་རྒྱ་དངོས་སུ་རྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

ཀ་རྒྱ་ཡུ་རྒྱ་རའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་ལྷོ་འཛམ་ས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ན་ཀ་རྒྱ་ཡུ་རྒྱ་ར་
 ཞེས་བྱ་བ་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ལོ་དབར་བཞི་ལྷོང་ལྷག་ཡོད་པ་ལ། རྟེ་བའི་མཁར་གྱི་
 མཐའ་སྒྲར་རྒྱ་ལོ་དབར་བརྒྱ་ཙམ། རི་སུལ་གྱི་རྒྱུད་རིང་བ་འདྲིས་ཤིང་གོམ་པ་
 མ་གཏོགས་པས་བཞོད་དཀའ་བ། ས་ཁང་མི་ལྷོ་མས་ཤིང་རྒྱལ་པ། མི་རྣམས་

ས་བཅད་བཞི་པ།   ཡུལ་བཙུག་ལ།

ཁྱེ་ཀའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྒྲིའི་མཚམས་སུ་རི་དང་རྒྱ་པོ་བཀལ་ནས་རྒྱུད་གཤམས་.....
བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཐུན་པར་ཁྱེ་ཀའི་ཡུལ་ལ།   རེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ལེ་དབར་གྱི་ཆོ་
གཅིག་ལྷག་ཡོད་དོ།   ཤར་བེ་རྩ་རྒྱའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་ཐུག་ཅིང་རུབ་རྒྱུད་སེ་རྩུ་ལ་
རེག་པ།   རྩེ་བའི་མཁར་ཁོར་ཡུག་དུ་ལེ་དབར་ཉི་ཤུ་ལྷག་ས་ཆ་ཞིང་དྲོད་ཤས་
ཆེ་བས་འབྲས་སྐྱུགས་རྒྱ་ཞིང་སྤྲོ་ཆོགས་དང་།   ནས་སྒོ་སྐྱུགས་འདེབས་སོ།   །
གཤེར་དདུལ་ཟངས་ལྷགས་འབྱུང་རོ།   མིའི་རང་བཞིན་རྩེ་རྒྱུད་ལ་རྟུབ་རྟོབ་ཆེ།
སྤྲོན་པལ་གྱི་སྐོས་ལྷག་པོའི་རིགས་ཀྱིས་ཁོངས་སྤྱོད་ཅིང་།   རས་དང་ཐེར་མ་
རྣམས་དམངས་དང་ཐུན་མོང་གིས་སྤྱོད་དོ།   རང་པ་ཆེས་དགོན་ཞིང་ཕྱི་རལ་པ་
ཆེས་མང་རོ།   རང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ཙམ་དང་ཕྱི་བའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་
ཡག་དུ་མ་སྤྲང་རོ།   འབྱོར་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་མགོན་མེད་པ་དག་ལ་ཟས་དང་
གོས་དང་སྤྲོན་གྱི་སྤྲོན་པ་གཏོང་བའི་ཁང་པ་སོ་སོར་བཅེགས་མང་ཞིང་ཆད་མེད་
དུ་སྤྲོན་པའི་སྒྲུལ་རྒྱགས་སྤྲང་རོ།   །

༡. ཅ་ཀ་རའི་གྲོང་ཁྱེར་རྩིང་པ་ཞིག་དང་རིགས་ཆེན་རྒྱལ་པོ།

གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་སྒོ་རུབ་དུ་རྒྱུད་གཤམས་བརྒྱ་དང་བཞི་ལྷ་ཙམ་གྱིས་.....

སར་ཅ་ཀ་རའི་ཤོང་ཁྱེད་ཆིང་པའི་མང་གཞི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་ཉི་ཤུ་ལྷག་པ་
 ལ་ཤོང་ཁྱེད་གསར་པ་ཁོར་ཡུག་ལེ་དབར་དུག་བདུན་ཅམ། མི་བྱིས་མང་ལ་
 འབྱོར་བ། སོ་བརྒྱ་ཡག་མང་པོའི་སྤང་རྩལ་རྒྱལ་པོ་མ་ཉེ་ཀྱུ་ལ་ཤོང་ཁྱེད་དེར་
 གནས་ཤིང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་དབར་བསྐྱར་བ་ཅིག་བྱུང་བེར་རོ། །
 རྒྱལ་པོ་དེས་རང་ཉིད་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀར་མཁས་སྐྱམ་ནས། ལན་
 གཅིག་སྐྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིལ་བསྐྱགས་ནས་བཅུན་པ་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་.....
 བྱིན་པ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་བླ་མ་ཆོད་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་ཀྱང་སྟོན་
 ཡོད་པ་དག་རང་ཆོད་རང་ལ་སྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་བས་ཁས་ལེན་པ་མ་བྱུང་རོ། །
 རྒྱལ་པོའི་གཡོག་རྟེན་པ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྟེན་བཀུར་འདོད་པས་
 བདག་རྒྱགས་གམ་ཅེས་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་.....
 ཐམས་ཅད་གྱི་བཅུན་པ་བཅད་དམ་ཅི། གཡོག་རན་འདི་དང་སྤྱི་ཞིག་མོལ་
 མ་ཆོད་བཟུང་། མགོ་ཤིག་འདི་ཆོས་ཅི་བྱེད་བེར་ཞིང་བཅུན་པ་ཡིན་ཆོད་ལྟས་
 པ་མེད་པར་བསད། དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་བཤིག་ནས་བཟུན་པ་
 ལན་ཅིག་ཅུབ་པར་བྱས་སོ། །དུས་དེར་མི་ག་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་སྐྱུ་མའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་
 བས་རང་རྩྭ་གས་བྱབ་པ་བྱས་ནས་མ་བདུད་པས། མ་ཉེ་ཀྱུ་ལ་རྟེ་རིགས་ཆེན་པོ་
 ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་པོས་འཐབ་པར་བརྩམས་པས། སྐྱུ་མའི་ཉི་མས་བསམ་པ་
 བདག་གཅིག་བུའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྐྱུག་བཤལ་བར་གྱུར་ན་རི་ལྟར་བཅོད་....
 རོ། །དེ་བས་བདག་གཅིག་བུ་སྤང་ཞིང་འབྲམས་པ་དག་འཇམ་རྟེ་གཅིག་བུར་མོ་
 བང་ནས་ཐོན་ཏེ། ཡུལ་རྒྱས་མེད་དུ་འབྲམས་པར་བརྩམས་པས་ཡུལ་མི་རྣམས་
 གྱིས་རྒྱལ་པོ་སྐྱོན་མ་ཐོང་པས་ཡུལ་མི་མ་ལྟས་པ་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་སོ། །
 དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རིགས་ཆེས་དམག་རྒྱབ་ཀྱང་ཡུལ་མི་ཀྱང་རིགས་ཆེ་ལ་མི་དག་....
 བས་རིགས་ཆེ་མམ་པས་བབྱུང་རྟེ། རྒྱལ་པོ་སྐྱུ་མའི་དུང་དུ་སྐོན་པོ་རྣམས་གྱིས་

རིགས་ཆེན་ཅུན་ཏུ་བྱིད་བྱུང་བར། རིགས་ཆེན་གྱིས་གདོང་གོས་ཀྱི་ཐུ་བས་
 བཀའ་ནས་མི་བཟུ་བས། རྒྱ་མའི་ཉི་མས་གདོང་བ་མ་འགེབས་ཤེས་སྒྲིལ་གྱི་
 མི་ཉན་པས་ཁྲིམས་ལ་སྦྱར་བར་བརྟམས་པ་ན། རིགས་ཆེན་གྱིས་རེ་ཞིག་ཕྱིར་
 འཐེན་དང་ལན་ཅིག་མངལ་པར་འདྲི་བེར་བ་རྒྱ་མའི་ཉི་མའི་ཡུམ་གྱིས་ཐོས་.....
 ས། །རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མའི་ཉི་མས་རིགས་ཆེན་ཡུམ་གྱིས་པོ་བྱང་ཏུ་བྱིད་དེ་མངལ་
 བཅུག་གྱིང་། གནམ་ས་བཟུ་བ་ལ་ངོ་གནོད་བེར་ནས་གདོང་གཡོག་བསལ་མ་
 འདྲི་བས། ཡུམ་གྱིས་སྒྲིལ་པ། འཇིག་རྟེན་པ་མཐོ་དམན་ཏུ་གྱུར་པ་ངས་པ་
 མེད། གནོད་ས་འགྱིད་བསྐྱབས་པས་མི་ཉན་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འགྱོད་
 བཤགས་གྱིས་མི་འདགས་པའི་རྣུང་བ་མེད་དོ། །ཁྱོད་བདག་གི་བྱ་དང་འདྲ་
 བདག་ཁྱོད་ཀྱི་མ་དང་འདྲ་བས། ཁྱོད་གྱིས་ནོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
 མཐོལ་བཤགས་ཁྱོས་ཤིག་གདོང་གཡོག་སྤལ་ཅིག་ཞེས་གསུངས་པས། རིགས་
 ཆེན་གདོང་གཡོགས་བསལ་ཏེ་བརྟུང་ཅིང་ཕྱག་བཙལ་བ་ན། ཡུམ་གྱིས་དེའི་
 སེམས་གསོ་བའི་གྲུམ་སྟན་པོས་དབུགས་སྦྱང་ངོ། །དེ་ནས་བུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མའི་
 ཉི་མ་ལ་སྒྲིལ་པ། རིགས་ཆེན་གྱི་སྟོབས་འགྲིལ་གྱིང་དུང་བསྟན་ནམས་ཀྱི་
 འཕྲོ་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པས། གནམ་ཡུལ་ཐུན་ཞིག་ཏུ་
 བརྟེ་བས་བསྐྱངས་ཆོག་གསུངས་པ་ལྟར། འབངས་ཐེ་ཆུང་ཏུ་ཞིག་གི་ཐེ་དཔོན་
 གྱི་བཀུར་སྟེ་སྟོབས་ཏེ་ཡུམ་རང་གི་བྱ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་བག་མར་བྱིན་ཏེ་ཁོ་རང་གི་
 མངའ་འོག་གི་མི་ལྷག་ལུས་ནམས་དང་སྟན་ཏུ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་སྒྲིང་ལག་ཞིག་....
 ཏུ་དབང་བར་བྱས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱངས་སོ། །རིགས་ཆེན་གྱི་རུ་པོས་ཕུ་པོ་དང་
 བལ་བ་ན་དམག་ཁུང་ཤས་ཤིག་བྲིད་དེ་རྒྱ་དཔོན་བྱེད་ཅིང་ཁ་ཆེར་སྒོས་པས།
 ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོས་ས་གཞི་དང་ཁང་པ་སོགས་གནང་སྟེ་བདག་ཁྱེན་དགའ་མོ་སྦྱང་
 གྱིང་། ཁོ་རེའི་གཡོག་པོ་མཐུ་ཆལ་ཆེ་བ་ཞིག་ངོ་ལོག་སྟེ་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་

བཀུམས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་པོར་བྱུང་ནི། །རིམ་གྱིས་རུབ་ཕྱགས་སུ་གཡུལ་
 བཤམས་ཏེ་ཡུལ་མྱ་རྫོང་ར་བཅོམས་ཡུལ་དེའི་ཀྱིལ་རིགས་དང་མི་ཆེན་ཟེར་ཚད་.....
 བསད། མཚོད་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་སྤྲོད་བྱས་བརྒྱ་བཤིག མི་
 བྱངས་ས་ཡ་དགུ་ཅམ་ལུས་པ་དག་བསོད་པར་བཅམས་པ་ན། །ཁོ་རེའི་སློབ་
 དཔོན་ཆེན་པོར་བྱུང་པ་རྣམས་གྱིས་བཀག་གྱུར་མ་ཉན་པར་བསད་པ་དང་རང་
 རྩེབས་གྱི་རོས་མི་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤོང་བར་བྱས་ཤིང་མི་ཟད་ལ་ཁད་དུ་བཏང་ངོ་། །
 མི་རིང་བར་སྤིག་ཀྱིས་དེ་ཤིངོ། །ཤི་བའི་ཉི་མར་གནམ་ཐིབས་པ་དང་གཡོ་བ་
 དང་རྒྱང་དྲག་ལྡང་ཞིང་དྲག་ཆར་བབས་པ་སོགས་ལྟས་ངན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཞིང་།
 རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་དྲན་ཞིང་ཤུགས་རིང་ཁོ་ན་འདྲོན་.....
 པ་བྱུང་ཟེར་ངོ་། །ཅ་ཀ་རའི་སྤྱང་རྩྱེད་ནང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ལ་དགེ་
 འདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ཉན་སོས་ལྡེ་པ་ཁོ་ནས་གནས་སོ། །

༡. སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་དེ་མིན་གྱི་རྗེས་ཤུལ།

རྩོན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱིས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་
 པའི་མདོ་འགྲེལ་མཛད་པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་བ་སྤང་ངོ་། །དེའི་སོགས་སུ་མཚོད་
 རྟེན་དཔངས་སུ་བྱ་གྱིས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་བཞིས་.....
 བཞུགས་པ་དང་འཆག་པའི་སྤྱོད་ལམ་མཛད་པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་ངོ་། །དེའི་
 རུབ་བྱང་མཚམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་དྲུག་ཅམ་ན་མཚོད་རྟེན་གྱི་ཚད་གོང་ཅམ་
 པ་ཀྱིས་པོ་ཐུ་ངན་མེད་གྱིས་བཞེངས་པ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་བཞིས་ཚས་
 གསུངས་པའི་གནས་སོ། །ཅ་ར་ཀ་རའི་སྤྱང་ཁྱེར་གསར་པའི་བྱང་ཤར་ཕྱགས་སུ་
 རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ཅམ་ན་རྩོན་བདག་ཅག་གི་སྤྱོད་པས་གྲོང་རྒྱ་བར་མཛད་དེ་བྱང་
 ཕྱགས་སུ་ཐེབས་པའི་ས་མཚམས་ཏེ་དེར་མཚོད་རྟེན་གྱི་དཔངས་ཚད་གོང་དང་...

མཚུངས་པ་དཀར་ཆ་ནི་རིང་བསྐལ་མང་པོ་བཞུགས་ཟེར་བ་རྒྱལ་པོ་ཟུང་ན་མེད་
ཀྱིས་བཞེངས་པ་གསེར་རྒྱུད་གི་ཉིན་མཁུགས་རྣམས་བཟང་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཡོད་དོ། །

ཅིན་བྲ་ཏའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་ཚུགས་སུ་རྒྱང་གཤམ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིན་པ་ན་ཅིན་བྲ་ཏ་ཉི་
རྒྱ་ནག་གི་བྲ་ཏའི་ཡུལ་དེའི་མཐའ་སྐར་ལེ་དབར་ཉིས་ཉིད་ལྷག་པའི་གཞུང་མཁར་
ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ལེ་དབར་བརྒྱ་ཅ་བཞི་ལྷ་ཡོངས་པ་ས་གཞི་གཤིན་པ་འབྱུང་དང་ཤིང་
ཏྲིག་གི་རིགས་ཆེས་མང་པ་ནས་རྣམས་བསེལ་དྲོད་སྟོམས་པ། མིའི་རང་བཞིན་
འཇམ་ལ་སྐར་མ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདྲེས་མར་གནས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་
དང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཡོད་པ།

༡. ཅིན་བྲ་ཏའི་ཡུལ་མིང་ཡོང་ཚུལ་སྐར།

དེ་སྔན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་རྒྱས་ཡུལ་ཕལ་ཆེར་ལ་དབར་པའི་རྣམས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་
པོ་གཅིག་གི་བྲ་གཏའ་མར་བཤངས་པ་ཀ་ནི་རྒྱས་བདག་རྒྱུན་ཚད་མེད་པ་བྲས་.....
ཤིང་། རྣམས་བཞི་དང་བརྒྱན་པའི་གནས་གཞི་སོ་སོར་སྔོན་དུ་འཇུག་པའི་ནང་གི་
དགུན་ཁྱི་སྔོན་གནས་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གར་རྒྱ་ལོ་གསུམ་ཁམ་བྲ་དང་རྒྱ་ལི་མེད་པས་
དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་བྲ་རྒྱ་ནག་ནས་ཁྱིར་ཏེ་བཏབ་པས་འབྲས་བྲ་རིམ་པར་འཁེལ་
བ་ལས། ལོ་གསུམ་ཁམ་བྲའི་མིང་ལ་ཅིན་མི་ཉེ་རྒྱ་ནག་ནས་བྱུང་བ་ཟེར། ལུ་
ལི་ལ་ཅིན་རྒྱ་རྒྱ་བྲ་ཏའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོའི་བྲ་ཞེས་འཛོད་པའོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་
ཡུལ་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་མི་ལ་ཤིན་རྒྱ་མཐོང་ཞིང་སྤང་ཆོ་སན་རྒྱུན་ལག་
པ་ནས་འཛིན་པ་དེད་ཆོའི་ཡུལ་རྟིང་གི་མི་ཞེས་ཟེར་རོ། །

༡. མི་བཏང་བའི་ནགས་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་

སློབ་དཔོན་ཀ་ཉའི་བུའི་རྗེས་ཤུལ།

གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་ཤར་སྒྲིའི་མཚམས་ན་རྒྱང་གྲགས་ལུ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་སར་རྟ་
ལྷ་ལུ་བ་ན་སྟེ་མི་བཏང་བའི་ནགས་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་ཐམས་ཅད་
ཡོད་སྟེ་བའི་ཐེ་པའི་དགེ་འདུན་སྤྱུ་བརྒྱ་ལྷག་གནས་པ་སྦྱོད་ལམ་ཤིན་ཏུ་གཙང་
བ་ཁོ་ན་གནས་སོ། །བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་གྱིས་གནས་འདིར་
ཟབ་མའི་རྩལ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་གསུངས་སོ། །གསུང་རྡོ་། །གསུངས་པར་བྱུར་
རྩ་ཟེར་ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ལོ་སྤྱུམ་བརྒྱ་
ཙམ་ན། འདིར་སློབ་དཔོན་ཀ་ཉའི་བུ་ཞེས་བྱ་བས་གནས་འདིར་བསྟན་བཅས་
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་ཟེར་རོ། །དགོན་པའི་ལོགས་སུ་ཨ་ཤོ་ཀས་
བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དཔངས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་བརྒྱ་ལྷག་པ། དེའི་ལོགས་ན་
འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཞེས་བཞུགས་ཁྱིམ་ཞེས་བཞགས་པའི་སར་
མཆོད་རྟེན་རྒྱུང་ཏུ་དང་རྡོ་ཁང་རྒྱུང་ཏུ་བཟངས་པས་མི་ཡོངས་པ་ཡོད་པ་ནི།
བསྐལ་པ་དང་པོ་ནས་རིམ་པར་གཤེགས་བཞུགས་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅགས་ཤུལ་ཏེ། ད་ཏུང་ཡང་ཆོམས་དང་སྦྱ་
གཏུང་གི་ཆོམས་བུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲང་རོ། །དེའི་རི་པོའི་ཁོར་ལུག་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་
ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་རྒྱུང་རྒྱུང་མང་པོ་
གཅིག་གི་གྲིབ་མས་གཅིག་ལོན་པས་མན་རྩུན་ཏུ་འབྲེལ་བ།

ཇ་ལ་རྩ་རའི་ཡུལ།

དེ་ནས་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་རྒྱུད་གྲགས་བཞི་བརྒྱུ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཕྱིན་པ་...
ན་ཇ་ལ་རྩ་རའི་ཡུལ་དེ་ཤར་རུབ་ལེ་དབར་སྟོང་ལྷག་སྟོང་བྱང་གྲགས་
བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །གཞུང་མཁར་ཆེན་པོ་ནི་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ལེ་དབར་བརྒྱ་དང་
གཉིས་གསུམ་ཡོད་དོ། །ནམ་རྩས་བསེལ་བྱོད་སྟོམས་ཤིང་རྩང་བྱོ་ཤས་ཆེ་བས།
བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་དང་ནགས་ཆེལ་གྱིས་གཏམ་པ། འབྲས་དཀར་མེར་དམར་
གསུམ་དང་། སྒོ་ནས་འདེབས་ཤིང་མེ་ཉྱག་གི་རིགས་ཀྱང་མང་པོ་སྤྲང་དོ། །
མིའི་བྱད་གཞུགས་མི་སྤྱག་པ་དཔའ་ཅལ་དང་ལྷན་པ། སྦྱོད་པ་ཆིངས་ཞིང་
ཁྱིམ་པ་པལ་ཆེར་སྤྱག་པ། གཙུག་ལག་ཁང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་དགེ་འདུན་ཉིས་སྟོང་
ལྷག་ཙམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོབ་བཞིན་པ། བྱི་རྩལ་པའི་ལྷ་ཁང་
གསུམ་ལ་ཕུ་སྟེགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་སྤྱག་པ་ཐལ་བ་...
སྤྱག་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡུལ་འདིའི་བདག་པོ་རྣམས་ནི་བྱི་རྩལ་པ་ལ་མོས་པ་ལ་བྱིས་
དགྲ་བཙམ་པ་ཞིག་དང་མངལ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་རོ་དེ་ནས་བཟུང་ནང་བའི་
ཆོས་ལ་མཚོག་རྒྱ་བཀྱར་ཞིང་། ཡུལ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
དང་ལང་བ་རྒྱས་བྱེད་དོ། །དེར་གནས་ཀྱི་བཙུན་པ་རྣམས་ཁྱིམ་ས་ལྷགས་དམ་མོ།

ཀྱ་རྩ་རའི་ཡུལ།

དེ་ནས་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་ལམ་ཤིན་རྒྱ་བསྐྱོད་དཀར་བ་སྤྲང་ག་ཤིང་...
དང་ཀྱ་རྩ་མང་བ་རྒྱུད་གྲགས་བརྒྱན་བརྒྱ་ཙམ་ཕྱིན་པ་ན། ཀྱ་རྩ་རའི་ཡུལ་དེའི་

མཐའ་སྐྱོད་ཏུ་ལེ་དབར་སྐྱམ་སྟོང་ཙམ་སྟེ། །ཉེ་བའི་མཁར་ཆེན་པོ་ནི་ཁོར་ཡུག་
 ཏུ་རྒྱུད་གྲགས་བརྩུ་དང་བཞི་ལྟ་ཙམ། །ས་གཤིན་པ་འབྲས་སྒྲ་གསུམ་སོགས་གྱི་
 ཞིང་འདེབས་ཤིང་། ཏུས་བཞི་ས་སའི་མེ་ཉོག་དང་ཤིང་འབྲས་མི་དགོན་པ།
 སྒྲན་གྱི་རིགས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བ། །གསེར་དདུལ་ཟུངས་སྐྱ་ཉིག་དམར་
 པོ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །མིའི་རང་བཞིན་མི་བསྐྱུན་པ་གྱིང་བ་དཔའ་ཆལ་ཆེ་བ་
 ཏུས་སྟོབས་ཅན་དག་ལ་རབ་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཙམ་ལ་སྟོམས་པའི་...
 དགེ་འདུན་སྟོང་ལྟ་ཙམ་གནས་པ་གཙུག་པོར་ཐེག་ཆེན་དང་ཞར་ལ་ཐེག་དམན་...
 སྟོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཁང་བཙུ་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་གནས་
 སྟེ། །ཤིན་ཏུ་བསྟོད་དཀའ་བའི་གནས་ལ་རྟེན་ཏེ་འདུག་གནས་རྟོ་ཁང་ཡང་
 མང་པོ་ཡོད་དོ། །ཡུལ་གྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་གས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་
 རྣམས་ཀྱང་སྟུང་ངོ་། །སྟོན་པ་འཆོ་ཞིང་གཞིས་པའི་ཏུས་འདིར་བྱོན་ཟེར་རོ། །
 དེ་ནས་བྱང་སྟོགས་སྐྱ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བསྟོད་དཀའ་བ་རྒྱུད་གྲགས་སྟོང་དང་
 བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱད་དུ་ཙམ་སོང་བ་ན་རྒྱ་ཏུ་ལའི་ཡུལ་སྟེ། །འདིའི་སྟུང་གཤོང་
 མཐོང་དམའི་ས་དག་གཉིས་ལོག་གསུམ་ལོགས་སྐྱ་ཡོད་པས་ཡུལ་སྟེ་མ་དག་ལས་...
 ཀྱང་ཆེ་བསྟོད་དཀའ་བའོ། །

ཤ་ར་རྩའི་ཡུལ།

དེ་ནས་བྱང་སྟོགས་སྐྱ་རྒྱུད་གྲགས་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ཕྱིན་པ་ན་མི་ར་སའི་...
 ཡུལ་དང་། །སམ་རྩ་རྩའི་ཡུལ་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཀྱ་ར་རྩའི་ཡུལ་ནས་སྟོ་སྟོགས་སྐྱ་
 རྒྱུད་གྲགས་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ཕྱིན་པ་ན་རི་ཆེན་པོ་འཛོགས། །རྒྱ་སྟུང་ཆེན་པོ་
 བཀལ་ཏེ་ཤ་ར་རྩའི་ཡུལ་ཏུ་སྟེབས་སྟེ། །ཡུལ་ཤ་ར་རྩའི་མཐའ་སྐྱོད་ཏུ་ལེ་
 དབར་ཉིས་སྟོང་ལྟ་ །གཞུང་མཁར་ཆེ་བ་ནི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བརྩུ་ཕྱག་གཅིག་དང་

བདུན་བརྒྱད་ཙམ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་མ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཞིང་སྤྱོད་མང་པོ་འདེབས་པ། ཤིང་
 རྟག་མེ་རྟག་གི་རིགས་ཀྱང་མང་བ་གསེར་དབུལ་ལྷ་རྟིག་འབྱུང་ངོ་། །ནམ་དུས་
 རྫོང་དང་གཤེར་ཆེས་ཆེ་བ། མིའི་རང་བཞིན་འཇམ་ལ་སྤྱི་མཐུན་ཆེ་བ་དཀོན་
 མཆོག་ལ་དད་པ་རྒྱལ་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་བརྟུ་ཐུག་ཡོད་
 ཀྱང་ཕལ་ཆེར་རྫིང་ཞིང་སོགས་པ་དགེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ངོ་། །གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
 ཤར་སྤྱོད་མཆོམས་སྤྱོད་ཀྱང་གྲགས་སྤྱོད་བཞི་ཙམ་ན་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་
 པའི་མཆོད་རྟེན་མཐོ་ཆོད་སྤྱི་ཤིང་བརྟུ་ཐུག་པ་སོགས་སྤྱོད་འདས་སངས་བཞེངས་
 བཞུགས་ཁྱིའི་ཤུལ་གདན་ནམས་ཡོད་ངོ་། །

ས་རི་ཡ་འཁྱེད་ཀྱི་ཕྱུལ།

དེ་ནས་སྤྱོད་ཕུབ་མཆོམས་སྤྱོད་ཀྱང་གྲགས་བརྒྱད་བརྟུ་ཐུག་ཕྱིན་པ་ན་ས་རི་
 ཡ་འཁྱེད་ཕྱུལ་དེའི་མཐའ་གྲུ་ལེ་དབར་སྤྱོད་ལྷག་ཙམ། དབུས་ཀྱི་མཁར་
 ཆེན་པོ་ནི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་བརྟུ་དང་བཞི་ལྷ་ཡོད་པ་ནམ་དུས་རྫོང་ལ་
 གཤེར་ཆེ་བ། སྤྱོད་མ་བཏབ་ནས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཙམ་ན་སྤྱོད་པ་ཡོད་ངོ་། །འབྲས་
 དང་གྲོ་ཡང་དེ་དང་མཆོངས་པ་ཡོད། རྟོར་ལུག་སོགས་ཐུགས་རིགས་ཡོད་པ།
 བཟའ་ཤིང་དང་མེ་རྟག་སྤྱོད་ཆོགས་པ་འབྲངས་པས་གཞི་རྒྱན་གཤེར་ཆེ་བ། མིའི་
 རང་བཞིན་ནི་དཔལ་བ་དང་རྩལ་པོ་ཆེ་ལ་མོ་རབས་སྤྱོད་བཅི་བ། རྒྱལ་པོ་ནི་སྤྱོད་
 ཙའི་རིགས་དཔལ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་པོ་ན་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཞིང་། རིག་གནས་
 གཞན་ལ་ཅིས་ཆུང་བ། ཕྱི་རྩལ་བ་སྤྱོད་མར་འཛིན་པ། གཙུག་ལག་ཁང་བརྟུད་
 ཆོང་མ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ཐེག་ཆུང་ཁོ་ན་སྤྱོད་
 ངོ། །ཕྱི་རྩལ་པའི་དགོན་སྤྱོད་བརྟུ་ཐུག་ཡོད་པར་ཕྱི་རྩལ་པ་ཆེག་སྤྱོད་ལྷག་གནས་
 གོ། །

མ་ཐུ་རའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་ཚུགས་སུ་རྒྱུ་གྲགས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱིན་པ་ན་མ་ཐུ་རའི་ཡུལ་.....
བཙམ་བརྒྱག་གི་ཡུལ་ཐ་གྲུ་ལེ་དབར་ལྷ་སྟོང་ཙམ། མཐིལ་མཁར་ནི་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་
རྒྱུ་གྲགས་ནི་ཉི་ཤུ་ལྷག་ས་གཤམ་ལ་ཞིང་ལྷ་ཚོགས་འདེབས་སོ། །ལྷག་པར་ཨ་
མའི་ཤིང་སྒྲིན་པས་ར་བ་པལ་ཆེར་ཤིང་དེའི་ནགས་ཆའ་གྱིས་གཏམས་པ། ཨ་
མ་ཞེས་པ་འབྲ་གོ་རྟེ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ལས་རྒྱུ་བ་ནི་སྒྲེ་བ་ན་
ཁ་དྲོག་སྟོན་པོ་སྒྲིན་པ་ན་ཁེར་པོ་འཕྱར་རྟོ། །ཆེ་བ་ནི་སྒྲིན་པ་ན་ཡང་སྟོན་པར་
གནས་པ་སྟེ་རིགས་གཉིས་སོ། །ནམ་རུས་རྟོད་ཤས་ཆེ་བ་མའི་རང་བཞིན་འཇམ་
ལ་བསྐྱལ་པ་ནམ་དགར་ལ་དགའ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཅིགས་སུ་ཆེ་ཞིང་སྟོན་ཅན་.....
ལ་བཀྱར་བ། གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་ཤུའི་སྐར་ལ་དགེ་འདུན་ཁྱོན་སྟོན་ཉིས་སྟོང་
ཙམ་གནས་རྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་སྟེལ་མར་སྟོད་པ་ཕྱི་རྩལ་པའི་ལྷ་ཁང་ལྷ་ལ་ཕྱི་
རྩལ་པ་སྟེ་ཚོགས་འདེབས་པར་གནས་པའོ། །

༡. སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ།

ཡུལ་དེར་མཚོད་ཉེན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་དན་...
མེད་ཀྱིས་བཞེངས་པ་ལོགས་ན་འདས་སངས་བཞིའི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤུལ་.....
དང་། ལྷག་པར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཤུལ་འཇགས་ཤིན་རྒྱ་
མང་བ། སྤྱི་རིའི་སྤྱ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་སྤྱ་དང་། བྱམས་མའི་སྤྱ་དང་།
འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་དང་། སྤྱ་གཅན་འཛིན་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཅི་རིགས་པའི་གདུང་བཞུགས་པའི་མཚོད་.....

རྟེན་ཤིན་རུ་མང་ངོ་། །ལོ་སྤར་གྱི་ཟླ་པ་མཚོག་གསུམ་གྱི་གསེ་སྤྱང་གི་ཉི་མ་དུག་
 ལ་འཕགས་ལྟལ་གྱི་དགེ་འདུན་ནམས་དུར་སྦྱིད་ཀྱིས་མཚོད་ཇས་ལྷ་ཚོགས་པ་.....
 བྱིར་ཏེ། ཚོས་མངོན་པ་ནམས་མཚོད་རྟེན་དང་སྦྱ་བརྟན་ལ། བསམ་གཏན་
 རྟེན་མཉམ་མཉམ་ལྱི་བུའི་མཚོད་རྟེན་དང་སྦྱ་བརྟན་ལ། མདོ་ལྷེ་འདོན་པ་
 རྟེན་གྱིས་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོའི་མཚོད་རྟེན་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་
 རྟེན་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་མཚོད་རྟེན་དང་སྦྱ་བརྟན་ལ། དགེ་སྦྱང་མའི་ལྷེ་
 རྟེན་གྱིས་ཀུན་དགའ་པོའི་མཚོད་རྟེན་དང་སྦྱ་བརྟན་ལ། བརྟེན་པར་མ་
 རྟོགས་པ་རྟེན་གྱིས་སྤྲུལ་སྦྱ་གཅན་འཛིན་གྱི་མཚོད་རྟེན་དང་སྦྱ་བརྟན་ལ།
 ཐེག་ཆེན་སྦྱོབ་པ་རྟེན་གྱིས་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་...
 རྟེན་གྱི་མཚོད་རྟེན་གཟུགས་བརྟན་རྟེན་ལ་སྟེ། གནས་རྟེན་སོ་སོར་རྒྱལ་
 མཚན་དང་བ་དན་དང་སྒྲ་བྱེ་རྟེན་མཉམ་མཉམ་མཉམ་པ་ལ། སྦྱོས་མོར་དང་
 བུམ་པ་སོགས་པ་རྟེན་གྱི་སྤྲུལ་ལ་བཤམས། ཚར་རུ་དངར་བའི་མཚོད་ཇས་
 སོ་སོ་ནས་འབྱུང་འོང་། བདུག་སྦྱོར་གྱི་རུད་པ་ཐིམ་རུ་འཁྲིགས། མེ་རྟོག་ལྷ་
 ཚོགས་པ་དབྱེད་སྦྱ་འཁོར་བས་མཚོན་བྱུང་རྒྱལ་རུ་བྱས་པ་དག་དཔག་གིས་མི་
 ལང་ངོ་། །དེ་ཆེ་ཉི་ཟླ་འབྲེལ་པ་སོགས་ལྷས་བྱུང་ན། ལྟལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་
 རྟོན་པོ་རྟེན་གྱི་རིམ་གྲོར་མཚོད་པ་འབྱུང་བ་ཡང་སྤུ་མ་བཞིན་ནོ། །

༡. དག་བཅམ་པ་ཉེར་སྦྱས་ཀྱི་རྟེན་ལྟལ།

གྲོང་བྱིར་ཆེན་པོའི་ཤར་ལོགས་སུ་རྒྱང་གསལ་ལྷ་དུག་ཅམ་གྱིས་སར་.....
 གཙུག་ལག་ཆེན་པོ་ཞིག་བྲག་རིའི་བྱ་སྦྱིབས་བརྒྱན་ནས་བྲག་ཕུག་ལ་སྦྱོར་དང་།
 རི་སྤུལ་རུ་འགོ་བའི་ལམ་བཟོས་པ། དག་བཅམ་པ་ཉེར་སྦྱས་ཀྱིས་བཞེངས་སོ། །
 དེ་ནས་བཅམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕུག་སེན་བཞུགས་པའི་མཚོད་རྟེན་ཞིག་སྤྱང་ངོ་། །

གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ན་ལྷ་ཁང་དཔངས་སུ་བྱ་ཉི་ཤུ་ལྷག་དང་རྒྱ་བྱ་སྐུ་ཅུ་ཙུ་.....
 བཞི་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་ཆར་ཞིང་ལེགས་པ་ཤིན་ཏུ་དྲང་བའི་ཚུལ་ཤིང་གང་པ། དེ་ནི་
 དག་བཙམ་པ་ཉེས་སུང་གིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྤྱིན་བདག་དང་ཅན་བཟའ་ཆོ་བྱང་..
 ཅིག་ཅར་དག་བཙམ་ཐོབ་པའི་གནས་ཡིན་སྟེ་དོ། །དེའི་མཐའ་འཁོར་ཏུ་དེ་
 ལས་དམའ་བའི་རྩོམ་ཆར་པོ་རིགས་གཞན་དག་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཟེར་བ་མང་རྩོ།

༡. སྤྱུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པ་ལ་སྤྱང་ཅི་སྤུལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ སྟོན་པའི་རྗེས་སྤུལ།

དེ་ནས་ཤར་ལྗོངས་མཆོམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་དང་བཞི་ལྷ་.....
 ཅམ་གྱི་སར། རིང་སྐམ་ཅིག་གིས་ལོགས་སུ་མཆོང་ཉེན་ཞིག་ཡོད་པ། སྟོན་སྟོན་
 པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་གནས་འདྲིར་འཆག་པ་དང་བཞུགས་པ་མཛད་པའི་....
 སྐབས་སྤྱུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པ་ལ་སྤྱང་ཅི་སྤུལ་པར། སྟོན་པས་རྒྱ་དང་རྒྱར་ཏེ་
 བཞིས་ཤིང་ལྷག་མ་དག་འདུན་ནམས་ལ་བྱིམས་པར་མཛད་པས། སྤྱུ་དེ་
 དགའ་བཞིན་འོབས་སུ་རྒྱང་ནས་ཤི་ནས་མིར་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྟེ་དོ། །སྐམ་
 རིང་དེའི་བྱང་ལོགས་སུ་མི་རིང་བར་ནགས་ཆོལ་ཆེན་པོའི་ནང་དང་བྱི་རོལ་.....
 གཉིས་སུ་འདས་སངས་རྒྱལ་བཞིའི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་སྤུལ་རྗེས་དང་།
 སྤྱ་རིའི་སྤྱ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་སྤུ་ལོགས་ཞབས་འབྲིང་པ་ཆེན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་.....
 བཅུས་མཉམ་བཞག་མཛད་པའི་གནས་སོ་སོར་མཆོང་ཉེན་རྒྱལ་སྟེ་དོ། །དེ་
 ཡང་བཙམ་ལྷན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་འདྲིར་ཡང་ཡང་གྲོང་རྒྱ.....
 ཞིང་གཤེགས་བཞུགས་མཛད་པའི་ཚུལ་དཀར་ཆག་དག་དང་གསུང་རབ་རྒྱལ་ས་
 སུའང་གསལ་བར་སྟེ་དོ། །

ས་རྩ་ནི་ཁ་རྩ་རའི་ཡུལ།

དེ་ནས་བྱང་ཤར་མཆོམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ལྟ་བུ་ཅམ་སང་བ་ན་ས་རྩ་ནི་
ཁ་རྩ་རའི་ཡུལ་མཐའ་སྐྱོར་ལེ་དབར་བརྟན་སྟོང་ཅམ་ལ། དབུས་ཀྱི་མཁར་ཁོར་
ཡུག་རུ་ལེ་དབར་ཉི་ཤུ་ལྷག་པར་ས་གཤིན་ཞིང་ནམ་རུས་རྩོད་ཤས་ཆེ་བ། ཡུག་པོ་
མང་ཞིང་མིའི་རང་བཞིན་ཡང་ལ་དྲེགས་འགྲན་ཆེ་བ། སྤྱུ་མ་མཁན་སྟགས་ལ་
མཆོན་པའི་རིགས་ལ་མཆོག་རུ་བཅི། གཙུག་ལག་ཁང་གསུམ་ལ་དགེ་འདུན་
བརྟན་བརྟུ་ལྷག་ཐེག་རྒྱང་ཁོ་ན་ལ་སྤྱང་བ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཁང་བརྟུ་ལྷག་པར་ལུ་
ཉེགས་པ་ཤིན་རུ་མང་པོ་གནས་སོ། །སྟེགས་སྤྱེ་ཆོགས་ནས་ཡོང་བའི་ཀ་ཅ་
འཆར་བར་འཆོང་བའི་ཕྱིར་འདུའོ། །

༡. བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས།

གཏམ་རྒྱུད་རྟིང་པར་སྟོན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཅམ་ལས་མེད་ཅིང་.....
བྲམ་ཟེ་ངན་པས་བསྐྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཐབ་ཅིང་བཅད་པས་གཡུལ་རུ་བསད་ན་
ཐར་པ་འཛོལ་པ་དང་། ཉེས་མེད་མང་པོ་བསད་པ་ལ་ནམ་སྤིན་ལྟའི་བདེ་བ་
འཛོལ་པར་འདོད་དེ། འཐབ་མོས་ཤི་བ་མང་པོའི་མི་རུས་སྤངས་པ་ལ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཞིང་རུ་འཛིན་པའི་རྒྱན་ད་ལྟའི་བར་རུ་སྤང་རོ། །

༡. རྟོན་པའི་རིང་བསྐལ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་དང་ གོ་མི་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་།

གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱལ་བྱང་སྐྱགས་ན་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ལུ་ཅམ་ན་མཆོད་རྟེན་...
 དཔངས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་བརྒྱ་ལྷག་པ། རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀམ་བཞེངས་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་
 དུམ་ནང་དུ་དུམ་པ་དམར་ལེར་གྱི་ནང་དུ་རྟོན་པའི་རིང་བསྐལ་བྱེ་རྒྱུ་གང་.....
 བཞུགས་པ་སྐབས་སུ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་འདུག་གོ། རྟོན་བྱོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱུ་མང་
 པོ་ཡང་ཡོད་དོ། གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་ལྷོ་སྐྱགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ན། གོ་
 མི་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པ་ཁང་བཙུགས་དང་། མགོ་རྒྱན་སྐལ་བས་བརྒྱན་
 པ་དེར་བཞུགས་གྱི་དགོ་འདུན་ནམས་ཚུལ་ཁྱིམ་འདུལ་སྦྱོང་ཤིན་ཏུ་གཙང་.....
 བའོ།

ཚུ་ཏ་ལི་ནའི་ཡུལ།

དེ་ནས་བྱང་ཤར་མཆོམས་ན་རྒྱང་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་གྱིས་ཕྱིན་...
 པ་ན་ཚུ་ཏ་ལི་ནའི་ཡུལ། དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་རྒྱང་གྲགས་དུག་རྟོན་ལྷག་ཤར་དུ་
 རྒྱ་པོ་གར་ལ་ཐུག་པ། རྒྱལ་རི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ། རྒྱ་པོ་ལ་ཐུན་པ་ཡུལ་གྱི་
 གཞུང་གཤགས་ཏེ་འབབ་པ། རྟེ་བའི་མཁར་ཆེན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་ཉི་ཤུ་
 ལྷག་ རྒྱ་པོ་ལ་ཐུན་པ་ཉི་ཡང་མང་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་རྒྱའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །
 ནམ་དུས་སའི་བསལ་དྲོད་སྐགས་ནི་ས་ཏ་ནི་རྩྭ་རའི་ཡུལ་དང་འདྲ་ཤས་ཆེ་བ།
 མའི་རང་བཞིན་དྲང་ཞིང་ལིང་པ་ཡོན་ཏན་སྒྲོབ་པ་ལ་མས་པ་ཡོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་...

པ་ལ་ཞེན་ཆེ་བ། བསོད་ནམས་དང་རིག་པ་བྱུང་འབྲེལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་འོ། །
གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ལྷ་ཙམ་ཡོད་པར་དགེ་འདུན་ཆེག་སྒྲིང་ལྷག་ཐེག་དམན་ལ་སྒྲོབ་
གཞེར་བྱེད་དོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་ཡོད་པར་གསང་ཆོག་སྲ་
བ་མང་དག་གནས་སོ། །

༡. རྟོན་པ་དང་དག་བཙམ་པ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན།

གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཤར་སྒྲོའི་མཆོམས་ཡ་ལུ་ནའི་རུབ་ལོགས་སུ་གཙུག་ལག་.....
ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཤར་སྒྲོའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ངན་མེད་ཀྱིས་
བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ། རྟོན་རྟོན་པ་གཤེགས་བཞུད་མཛད་
པའི་ཐུག་རྗེས་ནམས་དང་། རྟོན་པའི་དབུ་ལོ་དང་ཐུག་ལེན་བཞུགས་པའི་
མཆོད་རྟེན། མཆོག་བྱུང་སོགས་དག་བཙམ་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་དབུ་སྲ་ཐུག་ལེན་
བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་མ། ལོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་
བཞུགས་པ། རྟོན་པ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་ཕྱི་རོལ་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
ནས་ཕྱི་རོལ་པར་བསྐྱར་རྩ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། ད་ལྟ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཡོད་ཀྱང་
ཆོང་མ་བྲམ་ཟེ་ཕྱི་པ་གསང་ཆོག་སྲ་བ་དག་གིས་གང་སྟེ་གནས་སོ། །

༢. རྩ་སྤྱང་གསྐྱའི་སྒྲིང་།

རྩ་པོ་ལུ་ན་ལས་ཤར་ཏུ་རྒྱང་གསལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བ་ན། རྩ་
སྤྱང་གསྐྱ་སྟེ་ཞིང་སུ་ལེ་དབར་བཞི་ལྷ་ཙམ། མཐར་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པ་དང་ཉེ་
པ་ན་ཞིང་ཏུ་རྒྱང་གསལ་བརྒྱ་ལྷག་པ་མདོག་སྟེ་ཞིང་ནག་པ་བ་སྤྱང་དང་སྤྱ་.....
རིགས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ་ཡང་གནོད་པ་མེད་པ། རྩ་མངར་ལ་བསེལ་བ་རྩལ་དང་

འདྲེས་མར་རྒྱ་བས་ཕྱད་ཟད་སྟོག་པ།   གཏམ་རྒྱད་རྟེན་པ་ན་རྒྱ་པོ་འདིར་ལྷན་
 དང་ཡན་ལག་བཀྲས་པས་ཐིག་སྒྲིབ་འདག་པ་དང་།   རྩེབ་སྟེ་མཆོང་ན་ལྷའི་
 བདེ་བ་ཐྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲེ་བ་ལེན་པར་གྲགས་པས་སྒྲེ་པོ་སྒྲན་སྒྲོང་ས་འགའ་
 གརྒྱར་མཆོང་ལྟེབས་མང་པོ་བྱུང་ངོ་།   །སྟོན་སྒྲོབ་དཔོན་ཅུ་དེ་བས་སྒྲོང་ས་པ་
 དག་འདུལ་བའི་སྒྲིབ་དུ་ས་སྟོགས་དེར་ལེབས་ཏེ།   རྒྱག་མ་རིང་པོ་ཞིག་
 གཤགས་ཏེ་མ་བྱས་ནས་རྒྱ་འགོ་བར་མཛད་པས།   ལུ་སྟེགས་པ་འགས་ཅི་བྱེད་
 ཟེར།   འཕགས་པ་ལྷས་བདག་གི་ཡ་མ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་སིལ་སྒྲིང་ན་ཡོད་པས།
 གརྒྱའི་རྒྱ་མི་རྟེན་པས་ཁོ་པོས་རྒྱུང་རིང་པོ་འདི་ནས་རྒྱ་སྒྲངས་ཏེ་སྒྲོང་ས་པ་ཡིན་...
 ཞེས་པས།   བྱེ་རྩལ་པས་སྒྲས་པ།   བཞིན་བཟང་སྟོན་ཆེར་འབྲུལ་ལམ།
 སིལ་ལ་འདི་ནས་དཔག་ཚད་མང་པོ་རི་རྒྱུང་ཐང་ཁྱོད་རི་སྟེད་གྱི་བར་ཆོད་པ་.....
 ལགས་ན་རྒྱ་དེར་སྒྲིབས་པར་མི་རུས་པས་ཐན་སྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རྟོ་ཟེར་བས།
 སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འོ་ན་ཤི་གསོན་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ཐ་དད་པ་ལགས་པ་དགེ་ཐིག་...
 གི་རྣམ་སྟོན་ཀྱང་དངོས་པ་རགས་པ་མིན་པས།   འདིར་ལྟེབས་ནས་ཤི་བ་འཇིག་
 རྟེན་པ་རྩལ་ན་ལྷའི་བདེ་བ་རི་རྒྱར་འཐོབ་ཅེས་གསུངས་པས།   བྱེ་རྩལ་པ་ལན་
 གྱི་སྒྲིབས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་རང་གི་བྱུབ་མཐའ་བཏང་སྟེ་ནང་བའི་བྱུབ་མཐའ་
 ལ་ཞུགས་སོ། །

མ་ཏི་རྒྱ་རའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྟོགས་སུ་གརྒྱ་བཀལ་བ་ན་མི་ཏི་རྒྱ་རའི་ཡུལ་སོ།   །དེའི་ཐ་
 བྱར་རྒྱུང་གྲགས་དུག་སྟོང་དང་།   གཞུང་མཁར་མཐའ་སྐྱོར་དུ་རྒྱུང་གྲགས་ཉི་ཤུ་
 ལྷག   བས་དཔུགས་རྩོ་བ་ནས་སྟོ་བྱས་མ་འདེབས་ཤིང་མེ་ཏོག་གི་རིགས་མང་
 ངོ་།   །མིའི་ངང་རྒྱད་འཇམ་ཞིང་བསྐྱུན་པ།   རིག་པ་བཀྲ་བ་ཐབས་དང་མཐུད་

१. ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས།

99

བཞིན་བཟང་འཁྲུལ་ལས། ཁོ་མོ་རབ་རྩ་བྱུང་བ་ཚོས་གོས་གསུམ་ལྟ་ལགས་
 ཏེ། མ་ལམ་པ་འདྲི་ལྟའི་ཆ་ལྟགས་ཅན་ལ་བྱག་རིམ་ལྟར་འཛུལ་བེད་བས།
 ལྟ་སྟེན་དེའི་ར་རྒྱལ་ཞེས་ག་དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་བསྐྱར་ཏེ་དགའ་ལྟན་རྩ་འགྲོ་.....
 འོང་བྱས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་སེལ་མ་རྣམས་པས་ཆེ་དེ་ལ་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་བེད་རོ། །

༡. སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་དང་དབྱིག་གཉེན་ གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།

ཡོན་ཏན་འོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་བྱང་ལོགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་གསུམ་
 བཞི་ཅམ་གྱི་སར་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ལ་དགེ་འདུན་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་པ་ཐེག་.....
 དམན་པ་ཁོ་ནས། སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་རྩ་དན་ལས་འདས་པའི་
 གནས་སོ། །འདི་ཁ་ཆེ་འདུན་བཟང་ཡིན་ནམ་བཟགས། སློབ་དཔོན་ནི་ཀམྱི་
 ར་རྟེ་ཁ་ཆེའི་མི་རིགས་ཡོད་སྟེ་བའི་སྟེ་པ་ལྟག་མཐོང་ཁིག་ཆེན་མཛད་པ་པོ་རྟེ།
 སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་གཞོན་ནུའི་རྩས་ནས་སློ་རྩོ་བར་.....
 གྲགས་ཤིང་བྱིས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ཡོད་སྟེ་བའི་སྟེ་པ་ལྟག་མཐོང་ཁིག་
 ཆེན་མཛད་པས། སྐབས་དེར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཟུང་འཛིན་
 ལྷན་འབྲེན་པའི་བྱིར་རྩ་ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་མཛོད་པ་བརྗོད་བྱ་ལྟར་སྟུང་.....
 ཆོགས་ཤིང་བརྗོད་བྱེད་ཟབ་ཅིང་བརྗོད་པས་འདུན་བཟང་གིས་མཐོང་ནས་.....
 དྲགས་པ་སྟེན་ཏེ། ཡོ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་མཛོད་ཀྱི་སེར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་
 བཅོས་སྟོ་ཀ་ཉིས་ཁྱིམ་སྟོང་པ་ཆོག་བརྒྱུད་ཁྱིམ་ཡོང་བ་ཞིག་མཛོད་ནས་སློབ་མ་...
 རྣམས་ལ་སྟུང་པ། བདག་གི་བརྟན་བཅོས་རྣམས་དཔྱེད་ལུས་རྩ་བྱིན་པས་ཤིན་རྩ་
 བརྟན་པར་བྱས་པས། དབྱིག་གཉེན་རིག་བྱེད་ཆཀ་པོའི་ར་རྒྱལ་བསྟོལ་རྩ་ཉི་

ཡིན། རིག་བྱེད་ཀྱན་པོ་མི་གཅིག་གི་སྟན་གྲགས་ཀྱི་སྐལ་བའི་བདག་པོར་
 དབང་ཐོབ་ཏུ་ཉེར་མི་བྱང་། བྱིད་ཚོས་ཁོང་ལ་བལྟ་བུ་ཆུག་ཅིས་གསུངས་པས།
 སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱིག་གཉེན་བཅའ་བ་དང་། དེ་དུས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཀ་
 ན་ཙེ་གྱེ་རའི་གོང་ཁྱེར་ན་བཞུགས་པ་གཏམ་དེ་ཐོས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཐེབས་……
 པའི་གྲབས་མཛད་པར། སློབ་མ་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་དུ་ལྷུར་པ་ན། དབྱིག་གཉེན་
 ཀྱིས་སླས་པ་བདག་ཀས་འཁོག་ཅིང་། ཁོང་གཞོན་པ་དར་དྲག་ང་རྒལ་ཆེ་བས་
 བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། ཡུལ་འདིར་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་
 མཁས་པ་དབང་པོར་འོས་པ་མེད་པས། ཡུལ་དཔུས་སུ་ཐིམ་ཏེ། སློན་བཞེས་
 པའི་མཁས་པ་དག་ལ་གཏུག་ཏེ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅའ་འདོད་པ་ཡིན་
 གསུངས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དཔུས་སུ་ཆས་སོ། །དབྱིག་གཉེན་བྱོན་པའི་ཕྱི་ཉིན་
 འདུན་བཟང་དེ་ཀར་བྱོན་པ་དང་སློ་བྱར་མེས་འབྱུར་ང་རྒལ་ཆག་ཏེ་འཁྱོད་པ་
 རྒྱུས་ཏེ། སློབ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱིངས་ཡིག་གཏད་ནས་དབྱིག་གཉེན་ལ་འབུལ་དུ་
 བཏང་བར། འདི་སྐད་ཅིས་སྤང་ཏེ། གྱེ་མ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལགས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ཆོད་མའི་རྒྱུས་བྱ་རྩལ་པ་དང་། རྗེས་
 འཇུག་རྣམས་སོ་སོ་ནས་གསུང་རབ་ལ་གོ་ཡུལ་མི་འདྲ་བར་ལྷུར་པ་ན་གྲུབ་པའི་……
 མཐའ་ཡང་མང་པོར་གྱུས་ནས། སོ་སའི་སློབ་མས་རང་རང་གི་ལྟེ་བའི་ཁ་
 འཛིན་བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་མི་མཐུན་ཏེ་ཆོད་པ་བྱེད་མོད་ཀྱང་། ཚ་བ་བྱས་
 ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱན་མི་འགལ་བས་ན། བདག་ཚུར་
 མཐོང་གི་སློ་གྲོས་རྒྱུད་དུས་བཏགས་ཆེ་མཐོན་པའི་བསྟན་བཅས་མཛོད་ནི་……
 ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་བརྟོག་བྱ་ཆེད་དུ་དམིགས་པས་དགག་……
 པར་སྤང་བས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་དཔོག་པར་རིག་ཆེན་འདི་བྱས་ཀྱང་། ད་
 དུང་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔའི་དགོངས་པ་ཡང་མ་ཁོན་པར་……

ལྟང་བས།   རྣངས་ཀྱང་འབྱོད་ཐལ་ཆེ་བས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
 སྒྱུན་སྨར།   མཐོལ་ཞིང་བཤགས་སོ་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བར་མཛད་ཏུ་གསོལ་
 ལོ།   །བསྟན་བཙས་འདི་ལ་ཉེ་བར་གཟིགས་ནས་མ་ཕྱིན་པ་དང་མ་ཡོང་བ་
 རྣམས་ལ་ངེ་ལྟར་དབྱེས་དབྱེས་སུ་བཞོད་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པ་སྟུང་རོ།   །འདུན་
 བཟང་དེ་ཉིད་ཏུ་འདས་སོ།   །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡིག་དང་བསྟན་བཙས་རྣམས་
 ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ནས།   རྒྱགས་རིང་བརྟོན་ཏེ་བསྟན་བཙས་ཀྱི་ནང་གི་ཆོག་
 འགའ་ཞིག་དང་ལྷག་ཏུ་བསྟན་བཙས་ཀྱི་མིང་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་རྣམ་པར་.....
 འབྱེད་པ་ཞེས་པ་འཆོས་པར་བརྟམས་པ་ན།   འདུན་བཟང་གི་སྒྲོབ་མ་འགས་
 སྒྲུལ་པ།   འདུན་བཟང་འཆོ་བའི་རུས་སུ་ཁོང་དང་མཇལ་མ་རུས་པར་ཡུལ་
 གཞན་ཏུ་བྱོས་ཤིང་།   ཁོང་འདས་པ་དང་ཁོང་གི་བསྟན་བཙས་ལ་བསྐྱགས་པ་
 མི་མཛད་ཅིང་མིང་བཟང་པོ་བཞེ་བར་མཛད་ན་རོ་ཆ་ཟེར་བས།   དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས་བདག་ཁོང་ལས་འཇིགས་ཏེ་བྱོལ་བ་མིན་པ་སྒྲེ་བོ་ཀྱན་གྱིས་ཤེས།
 ཁོང་གིས་བྱས་པའི་བསྟན་བཙས་སུན་འབྱིན་བྱེད་ཆེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་མོད།   འོན་
 ཀྱང་ཁོང་གི་བསྟན་བཙས་ཀྱི་དོན་མཐར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་།   ཆོག་སྦྱར་སུན་སུམ་
 ཆོགས་པར་འདུག་ཅིང་རང་རེའི་ཀྱབ་མཐའ་དང་རྗེས་འཇུག་ལ་ཡང་ཕན་ཆེར་...
 ཐོག་པ་འབྱུང་།   དེར་མ་ཟད་འདའ་ཁར་ཡང་ཉེས་པ་འཆགས་ཤིང་སྒྲོན་གྱི་
 བབ་བཙོལ་གྱི་སྦྱོད་པར་རྣངས་འབྱོད་སྒྱེས་པ་སྦྱིང་རེ་རྗེ།   ཞེས་སྤྱགས་བྱམས་
 དཔག་མེད་མཛད་ཟེར་རོ།   །འདུན་བཟང་འདས་ཏེ་སྨར་སྨངས་ནས་གཙུག་
 ལག་ཁང་དེའི་རྩབ་བྱང་མཆོམས་སུ་གོམ་པ་ཉིས་བརྒྱ་མཆོམས་སུ་གོམ་པ་ཉིས་.....
 བརྒྱ་ཙམ་ན་ཨ་ཟའི་ནགས་ཆལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ཏུ་མཆོད་རྟེན་བཙུགས་ཏེ་.....
 སྒྲུལ་པའི་མཆོད་རྟེན་ད་དུང་ཡང་སྟུང་རོ།   །

३. སློབ་དཔོན་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡ་ཟུལ།

དེའི་མཐའ་ཡག་ས་ཤིག་ན་སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་ཉེ་དྲི་མེད་བཤེས་.....
 གཉེན་གྱི་སྐྱ་གཏུང་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡོད་དོ། །སློབ་དཔོན་དེ་ནི་ཡུལ་ཁ་
 ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་བའི་ཕྱེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མི་སློབ་ཟེར་བ་མེད་དེ་རྒྱ་གར་སྤྱགས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་གྲགས་ཏེ།
 ལན་ཅིག་ཁ་ཆེ་འདུན་བཟང་གི་བསྟན་བཅས་མཐོང་ནས་དང་དེ་ཡང་ཡང་.....
 བསྟགས་པ་མཛད་ཅིང་། མཁས་པ་དབྱིག་གཉེན་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛད་ཅིང་
 གྲགས་ཆེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་སྟན་འབྱེན་པ་རོ་མཆར། མཁས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཐོང་
 ཟེར་བས་གནས་དེ་ཉིད་ཏུ་སྤྱོད་འཕྱོགས་གྱིས་བཏབ་ལྟེ་ཁ་ནས་ཁྲག་ཟག་པ་མ་.....
 ཆད་པས། མི་འཆོ་བར་ཤེས་ནས་བཤེས་བསྟན་གྱི་ཡི་གེ་མཛད་ཀྱང་། ན་
 ཆབས་ཆེ་དྲག་པས་འདས་ཤིང་དེ་དུས་ས་གཡོས་ཏེ་གས་ཤོར་བྱུང་རོ། །དེར་
 དག་བཅོམ་པ་ཞིག་གིས་སྒྲིང་རྒྱུ་ཏེ་ལྷ་རྒྱ་རིག་པ་རྫོང་དྲག་པ་གདེངས་བཟུང་ལྟེ་
 ལས་འབྲས་ཁྱད་ཏུ་བསད་དེ་གང་དྲན་ལག་ཏུ་གྲངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྐྱར་
 བ་བཏབ་པས་མནར་མེད་ཏུ་བྱུང་བར་བྱུར་ཏེ་ཟེར་རོ། །

ॣ. མ་ཡུལ་རའི་གྲོང་ཁྱིམ།

གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱབ་བྱང་མཆོམས་ཚུ་བོ་གསྐྱའི་གཡོན་ཡོགས་སུ་མ་ཡུ་རའི་...
 ཡུལ་དེའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུང་གྲགས་ཏེ་ཤུ་མི་བྱིས་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཏམ་པ་མཐའ་...
 རྒྱ་རགས་གྱིས་བསྐྱར་བ། ར་གན་དང་རྒྱ་ཤེལ་ཡོད། གྲོང་ཁྱིམ་ནས་མི་རིང་

བར་གསུམ་འགྲམ་ཏུ་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་རྩ་མཆར་བའི་རྟགས་.....
 ལྷ་ཆོགས་པའི་མཆོ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབུས་ན་རྩ་མཆར་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ཏུ་.....
 གསུམ་ཆུ་ཆུན་དངས་ཉེ་མཆོ་དེར་འབབ་པར་བྱས་པ་ལ།   རྒྱ་གར་པ་ལལ་གྱིས་
 གསུམ་སྒྲོར་འཛོད་ཅིང་།   དེར་སྤྱོད་བྱས་ན་ཕྱིག་པ་ཟད་ཅིང་དགེ་ཆུ་འཕེལ་
 པའི་གཏམ་གྲགས་ཀྱིས་ས་ཐག་རིང་བ་དག་ནས་ཀྱང་མི་རྣམས་འདུས་ནས་ལྷས་
 དང་ཡན་ལག་བསྟུ་བ།   རྟགས་ལྡེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟའ་བཏུང་དང་
 ལྷ་སྟགས་སྦྱོར་པར་གཏོང་བའི་གནས་སོ་སོ་དང་།   སོ་ཡན་སོ་ཡན་དང་ལྷགས་
 ས་དང་ད་ལྷག་རྣམས་སྦྱོར་པས་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཁང་བྱིས་ར་བ་སྟགས་ཡོད་
 དོ། །

བྲ་ཕི་མ་ལྷ་རའི་ལྷལ།

དེ་ནས་བྱང་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་སུ་མ་བརྒྱཅ་ཕྱིན་པ་ན་བྲ་ཕི་མ་ལྷ་རའི་.....
 ལྷལ། དེའི་ཐ་གྲུ་ལེ་དབར་བཞི་སྟེང་། གཞུང་མཁར་གྱི་ཁོར་ལྷག་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་
 ཉེ་ལྷག་ལ་མི་བྱིས་ལྷག་པོ་རབ་ཏུ་མང་པོས་གང་བ།   མིའི་རང་བཞིན་དཔལ་
 བརྒྱལ་ཆེ་བ་ནས་དབུགས་བསེལ་དྲོད་སྟོམས་ལ་བསེལ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཡོད།
 གསེར་རྒྱས་མ་དང་རྒྱ་ཤེལ་འབྱུང་སྟོབ་གཉེར་དང་རིག་བྱེད་སྒྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཁྱུང་།
 ནང་པ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་པ་ལ་མོས་པའི་སྡེ་རིས་གཉིས་མཉམ་བ།   ནང་བའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་ལྷ་ཅམ་ལ་དགེ་འདུན་ཆེས་ཁྱུང་རོ།   བྱི་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་
 ལ་ཕྱི་པ་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་འདྲེས་མར་གནས་སོ།   དེ་ནས་བྱང་རྟགས་གངས་རི་
 ཆེན་པོའི་ལྷལ་ན་ལྷན་ཀྱ་མ་རྩ་རྩེ་གསེར་གྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷལ་དེར་གསེར་སེར་པོ་
 འབྱུང་བས་མིང་དེ་ལྟར་གྲགས་སོ།   ལྷལ་དེའི་ཤར་རུབ་ཏུ་རིང་ཞིང་བྱང་རོས་

དོགས། བྱད་མེད་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དེའི་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོར་འབོད་ཀྱང་།
 རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མོ་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོར་འབོད་ཅིང་། རྒྲིམ་
 པ་འཐབ་ཚྭ་དང་གཡུལ་སྤྱོད་པ་དང་ཞིང་ཚོ་བ་སོགས་ཕྱིའི་ལས་ཁོ་ན་ལ་.....
 དབང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མི་དབང་ངོ་། ། ཁྱོ་ནས་འདེབས་ཤིང་རྟ་ཐུགས་
 མང་ངོ་། ། མིའི་རང་བཞིན་ཏུ་བརྟེན་ཅེ་དཔའ་ཚལ་ཆེ། ཤར་ཐུགས་བོད་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་ཐུག་པ། བྱང་ཐུགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ལ་རེག་པ། རུབ་ཐུགས་ལི་རྩ་
 ཏའི་ཡུལ་ན་བསྐྱེགས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ངོ་། །

རྟ་ཤུལ་འཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ། (ག་བི་ཤན་གྱི་ཡུལ།)

མ་རི་ཕུ་རའི་ཡུལ་ནས་ཤར་སྒྲོའི་མཚམས་སུ་ལེ་དབར་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་.....
 སང་བ་ན་རྟ་ཤུལ་འཁྱེད་(ག་བི་ཤན་གྱི་)ཡུལ། དེའི་མཐའ་འཁོར་རྒྱང་གྲགས་
 ཉིས་སྟོང་ལྷག་དང་། དབུས་མཁར་ཁོར་ཡུག་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་དང་
 བཞི་ལྷ་ཙམ་ཤར་ཤོང་ཆེ་ཞིང་འགྲོ་མི་བདེ་བ། མི་བྱིས་མང་ལ་བཟའ་ཤིང་གི་ར་
 བར་ཤིང་ཏོག་དང་མེ་ཏོག་གི་རིགས་ལྷག་པར་མང་། བམ་དུས་དང་ས་ཞིང་
 ཡུལ་མ་རི་ཕུ་ར་དང་སལ་ཆེར་མཐུན་པ། མིའི་རང་བཞིན་འཇམ་ཞིང་བསོད་
 བམས་ལ་མོས་པ། བྱི་པ་ལ་དད་ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཙམ་ན་དག་
 འདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གནས་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐེག་རྒྱུང་ཁོ་ན་སློབ་པ། བྱིའི་
 ལྟ་ཁང་སུམ་ཙུ་ལྷག་ལ་བྱི་པའི་ཡུགས་མི་འདྲ་བ་སྤྲ་ཆོགས་པ་འདྲེས་ཏེ་གནས་སོ། །
 སྒོང་བྱིར་ཆེན་པོའི་བྱི་རོལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གས་སོ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་དང་.....
 མེད་གྱིས་བཞེངས་པའི་མཚན་རྟེན་དཔངས་སུ་བྱུ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་པ། རྩོན་རྩོན་
 པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་འདིར་ཟླ་བ་གཅིག་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ནོ། །
 འདས་སངས་ནམ་བཞིའི་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ་དང་རྩོན་པའི་དབུ་སྒྲོ་

དང་མེན་མོ་བཞུགས་པའི་མཚན་རྟེན་དཔངས་སུ་འདོམ་དོ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་རྟེན་པོ། །

ཨ་ཁི་ཙི་ཏུ་འེ་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྟོ་མཚམས་རྒྱུ་གཤམ་བཞི་བརྒྱ་ཕྱིན་པ་ན།   ཨ་ཁི་ཙི་
ཏུ་འེ་ཡུལ་དེའི་ཐ་གྲུར་ལེ་དབར་སུམ་སྟོང་ལྷག་གཞུང་མཁར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུང་.....
གཤམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱན་བརྒྱུད་ཡོད་པ།   སྒང་འབར་འབྱར་མ་བརྟེན་ཞིང་།
ནམ་དབུགས་ཆ་གང་སྟོམ་པ།   ནས་གྲོ་བྱུས་མ་འདེབས་པ་ནས་ཆལ་དང་རྒྱ་
མི་མང་བ།   མའི་རང་བཞིན་ཞི་ཞིང་རྒྱུང་ལ་དྲང་བ།   སྟོན་པ་སློབ་པ་ལ་
དགའ་བ།   གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ལྷག་པ་དགེ་འདུན་སྟོང་ལྷག་གནས་ཤིང་
གནས་བརྟན་རྩེ་པ་ཤ་ལྷག་དང་།   ཕྱི་པའི་ལྷ་ཁང་དགུ་ཙམ་ལ་ཕྱི་པ་སུམ་བརྒྱ་
ལྷག་ཡུགས་མི་གཅིག་པ་གནས་ཀྱང་གཙུ་ཆེར་འབྱུག་པ་མང་ཙམ་སྟེ།   ཁྲོང་ཁྲོར་
ཁྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྟུ་གནས་པའི་མཚན་ཡོད་པར་སྟོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་བཞུགས་
ཏུས་འདིར་སྟུ་རྒྱལ་ལ་ཞག་བརྒྱན་ཆོས་གསུངས་པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་ཞིང་།
འདས་སངས་བཞིའི་ཤུལ་རྗེས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

ཕྱི་ཤར་ཏུ་འེ་ཡུལ།

དེ་ནས་སྟོ་ཕྱགས་སུ་རྒྱུ་གཤམ་གྱིས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་བརྒྱན་ཅུའི་སར་...
གརྒྱ་བརྒྱལ་ནས་སྟོ་རུབ་མཚམས་སུ་ཕྱི་ཤར་ཏུ་འེ་ཡུལ་ལོ།   དེའི་ཐ་གྲུར་རྒྱུང་གཤམ་
གྱིས་སྟོང་ཙམ་རྟེ་བའི་མཁར་མཐའ་སྒྲོར་རྒྱུང་གཤམ་བརྒྱ་ལྷག་   ནམ་ཏུས་ས་
གཞི་སྟགས་པལ་ཆེར་ཨ་ཁི་ཙི་ཏུ་དང་ཆ་མཚུངས་སྟེ།   མའི་རང་བཞིན་རྒྱུང་
རྟོན་ཅིང་གཏུམ་པ་སློབ་པ་ལ་དགའ་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མོས་སྟེ།   ཁང་པ་ལ་དད་པ་

ཅུང་ངོ་། །གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་སུ་དགོ་འདུན་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ཐེག་ཆེན་པོ། །
 བྱི་པའི་ལྷ་ཁང་ལྷ་ལ་བྱི་པ་ལྷ་ཆོགས་པ་གནས་སོ། །ཤོང་བྱིར་རྟིང་པའི་ནང་དུ་
 གཙུག་ལག་རྟིང་པའི་ནང་དུ་མཆོད་རྟེན་གྱི་མང་ཙམ་ཡོད་པ་སྤྱི་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་
 པར་སྟོན་པས་ཆོས་གསུངས་པའི་གནས་སོ། །

ཀ་རྩི་ཏའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྟོང་རྒྱུད་གྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བ་ན་ཀ་རྩི་ཏའི་.....
 སྐྱེ་ཤིང་ཡུལ་ལོ། །དེའི་མཐའ་ཡུར་རྒྱུད་གྲགས་ཉིས་སྟོང་ཙམ། རྩི་པའི་མཁར་
 རྒྱ་ཁྱིམ་རྒྱུད་གྲགས་ཉི་ཤུ་ཙམ། རྩེས་བྱུང་དང་མིའི་རང་བཞིན་སྤྱི་ཤུ་ཏའི་ཡུལ་
 དང་མཆོངས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་བཞི་ལ་དགོ་འདུན་ཆེག་སྟོང་ལྷག་གནས་པ་
 ཀུན་གནས་བརྟན་ལྡན་པོ། །བྱི་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ལ་བྱི་པ་ལྷ་ཆོགས་འདྲེས་
 ཉི་གནས་པ་སོགས་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །

༡. གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་ གསུམ་དང་དེའི་ཡོ་རྒྱས།

ཤོང་བྱིར་གྱི་བྱིར་ལེ་དཔར་ཉི་ཤུ་ཙམ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཅིག་ན་
 སངས་རྒྱུ་བྱུང་སེམས་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་བཟོ་བྱུང་དུ་འཕགས་
 པ་དུ་མ་སྟོང་ངོ་། །དེར་དགོ་འདུན་གནས་བརྟན་ལྡན་པ་བརྒྱ་སྟག་དུ་མ་གནས་
 ཤིང་། རྩེས་པ་ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་ཁྲི་སྟག་ལྷག་པའི་ཤོང་རྒྱལ་ཞིག་ཀྱང་དེའི་
 མཐའ་ལོགས་ཤིག་ན་གནས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དེའི་ར་བའི་ནང་དུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་གསུམ་དབུས་མ་གསེར་གཡས་མ་རྩུ་ཤེལ་གཡོན་མ་དབུལ་

ལས་གྲུབ་པ། མདུན་ནས་རྒྱུ་བ་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་གཡོན་རྩིས་འབབ་སྟེང་ཅན་སྟོན་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ནས་ཡུམ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ཅེན་
 ལྷ་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ་མིའི་རྒྱ་བ་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་ཕྱིར་གཤེགས་པ་ན་བརྒྱ་
 ཕྱིན་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་གསུམ་རྒྱལ་ཏེ་དབུས་མ་ནས་སྟོན་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་
 ཀྱིས་གདུགས་དཀར་པོ་ཐོགས་ཏེ་གཡས་མ་ནས། ཆངས་ཆེན་རྩ་ཡབ་དཀར་པོ་
 ཐོགས་ནས་གཡོན་མ་ནས་ལྷའི་བྱ་མང་པོས་མེ་ཏྲིག་གི་ཆར་འབབས་བཞིན་སྟོན་
 པའི་ཞམ་རིང་བྱེད་པས་གནས་འདི་ཉིད་བབས་སོ། །གཏམ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱ་མཚན་
 ལ་བསམ་སྟེ་ཐེམ་སྐས་བཞེངས་པ་སྟར་སྟུ་བདུན་བཅུ་ལྷག་ཡོད་ཟེར། ད་ལྟར་
 རྗེས་ཅམ་ལས་མི་སྟར་རོ། །དེར་ལྟ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་སྐབ་པ་ཤོར་བྱིར་མའི་
 རྩ་སྟེང་གཡས་གཡོན་ཏུ་ཆངས་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་གཉིས་ཀྱི་སྟར་བརྟན། ཟུར་བཞི་
 ན་རྩི་ཀ་བ་དཔངས་སྟུ་བདུན་བཅུ་ལྷག་ཅེ་མོན་མེད་གེ་ཙག་བྱར་འདུག་པའི་
 གཞུགས་རྩི་ལས་བསྐྱེས་པ་བཅོ་བྱེད་ཏུ་འཕགས་པ་ཀ་བ་གྲུ་བཞིར་ཡོད་པའི་ལྷག་
 བཞི་ནས་བལྟས་ཆེ་དགེ་ཐིག་གི་རི་མོ་བཀྲ་བར་སྟར་བ་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་རན་མེད་ཀྱིས་
 བྱས་པ། །དེའི་ལྷགས་སུ་མི་རིང་བར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམ་བཞིའི་བྱལ་
 རྗེས་འགའ་ཞིག་དང་། སྟོན་པས་བྱས་བཞེས་པ་དང་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་ཁང་བྱལ་
 ཏུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། དེའི་ལྷགས་ན་པ་པོར་ཆེན་པོ་རྩིས་ཡངས་
 པ་གོམ་པ་སྟེ་བཅུ་ཅམ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ཞབས་རྗེས་པར་རིས་ཅན་དང་།
 གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་རྩི་མཆོད་རྟེན་ཡོད་པ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱིས་
 བཞེངས་སོ། །

༡. དགེ་སྤྱོད་མ་ཟུང་ལའི་མདོག་གིས་སྟོན་པ་ མཇལ་པའི་གནས།

སྟོན་དགེ་སྤྱོད་མ་ཟུང་ལའི་མདོག་གིས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བསྐྱར་དུ་སྤྱུལ་.....
 ནས་སྟོན་པ་མཇལ་པའི་གནས་སོ། །དེ་དུས་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་རྒྱ་ཁར་ན་
 བཞུགས་ཤིང་། འདི་སྟེན་དུ་ད་ལྟ་བཙམ་ལྟ་འདས་ལྟ་ལས་མི་ཡུལ་དུ་བབས་
 ལྟ་ནམས་ཀྱང་སྟོན་པ་པོར་ནས་ལྟ་གནས་སུ་ཡོག་སྟོན་པ་ཡང་མི་རིང་བར་བྱ་.....
 ངན་ལས་འདའ་བར་འདུག བདག་གིས་བརྟེན་ས་དང་ཐེ་ཆོམ་འདྲི་ས་མེད་
 པར་འཕྱར། བདག་ནི་བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ལས་
 འོས་མ་མཆིས་པས། བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་གཟུགས་བརྟན་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྟག་ཅིང་། བཙམ་ལྟ་
 འདས་ཀྱིས་འཁོར་ནམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རབ་འབྱོར་ནི་ཐོག་མར་བདེན་པ་
 མཐོང་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དུ་ནམ་པར་བརྟའོ་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་རྟོག་པའི་གནས་སོ། །དེར་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་
 ཤར་སྟོར་མཆོ་ཞིག་ཡོད་པར་སྐྱེ་དཀར་བྱུགས་པ་ཞིག་གནས་ཏེ། སྟོན་པའི་
 ཞབས་རྒྱུས་ནམས་མདོན་མཆོན་མེད་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱང་བར་བྱེད་དོ། །

ས་བཅད་ལྔ་པ། དུལ་རྒྱལ།

ཀུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ།

དེ་ནས་རྒྱལ་བྱང་མཆོམས་སུ་ལེ་དབར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ན་ཀུན་.....
ཀུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ལ། དེའི་ཐ་གྲུ་ལེ་དབར་བཞི་སྟོང་། དབུས་མཁར་གཡས་འགྲམ་
གར་དང་ཉེ་ཞིང་དུས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཉི་ཤུ་ལྷག་གོ། རྒྱང་གྲགས་བཞི་ལྔ་ཙམ་
དབྱིབས་ནར་མོ་ཀུན་གྲུབ་ཡིན། མཁར་རག་སྐྱེས་བཟན་ཞིང་སྤྲ་བ། ཁང་
བཅིགས་དང་ཡང་བཅིགས་མང་བ། བཟའ་ཤིང་དང་མེ་རྟོག་གི་རིགས་དང་
མཆོ་དང་རྩིང་བུ་སྐྱེས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། དུལ་གཞན་ནས་སྤྱད་པ་ཡ་མཆོན་པ་
ནམས་འདུ་ལྷོང་ཆེ་བ། མི་བྱིས་ཕུག་པོ་མང་པོས་གཏམ་པ། ནམ་དབུགས་དང་
ས་གཞི་ཆ་གང་སྟོན་པ། སྤྱི་པོའི་རང་བཞིན་དུལ་ཞིང་འཇམ་པ་གཟུགས་བཟང་
བ་ཤས་ཆེ། སྤྱི་བཞེད་ལ་མཁས་སྟམ་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་བ་གཉེར་ལ་དགའ། སྤྱི་པ་ནང་པ་
གཉིས་ལ་དད་པ་མཉམ་པ། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པར་དགེ་འདུན་ཁྲི་
ཕྲག་གཅིག་ལྷག་ཡོད་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་པོ། སྤྱི་པའི་ལྷ་ཁང་
ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་པར་སྤྱི་ཕྱོགས་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་གནས་སོ། །

༡. དུལ་མིང་ཡོང་ཚུལ།

སྤྱིར་དུལ་འདིའི་མི་ནམས་ཆེ་རིང་བ། དེའི་རྒྱལ་པོའི་མཁར་རྩིང་གི་

མིང་ལ་ཀྱ་སུ་མ་ཕུ་ར་ཉེ་མེ་རྟག་གི་སྤོང་བྱིར་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པོའི་མིང་ལ་ཚངས་
 རྒྱུན་ཟེར། །རིག་བྱེད་དང་ཕོ་ཅལ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་སོ། །བྱ་སྤྱོད་དང་བྱ་ཕོ་
 ཆིག་བརྒྱ་ཡོད། །བྱ་སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་གསལ་ཞིང་མཁས་པའི་གྲགས་
 པས་འཛམ་གླིང་བྱལ་པའི་རྩས་སུ། །གརྒྱའི་འགྲམ་ན་དྲང་སྤྱོད་ཞིག་ཤིང་ལ་
 ཚང་བཅས་ཏེ་ལོ་ཁྲི་སྟག་རྩ་མར་མཉམ་པར་བཞག་པ། །ཤ་ལྷགས་སྒེམ་ཏེ་སྤྱོད་
 བྱན་ལྟར་གྱུར་པ་ཞིག །ལན་ཅིག་ཏིང་དེ་འཛིན་ལས་ལངས་ཏེ་གརྒྱའི་འགྲམ་ན་
 འཆག་པ་དང་འདུག་པ་ན། །རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཕོ་རྣམས་མེ་རྟག་འབྲུ་བ་མཐོང་ནས་
 ཆགས་པ་སྒྲེས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་རྩ་ལོངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་ཁྱས་པས་རྒྱལ་པོ་
 དགའ་ཉེ་བསུ་བ་དང་འདུད་པ་སྟོན་རྩ་འགྲོ་བས་དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲོད་དེ་...
 ཐེབས་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པར། །དྲང་སྤྱོད་གིས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཕོ་འདྲོད་དོ་ཞེས་
 རྒྱས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མ་དགའ་ཡང་དྲང་སྤྱོད་གིས་དམོད་པ་བྱེད་པར་དོགས་ནས་
 ཁས་བླངས་ཤིང་། འཕྱོད་སྒྱུར་བརྟགས་ཏེ་འབུལ་བར་ཁས་བླངས་སོ། །དྲང་
 སྤྱོད་ལྱུར་ལོག་པ་དང་རྒྱལ་པོས་བྱ་ཕོ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དྲིས་པས་སུ་ཡང་.....
 འགྲོ་མི་འདྲོད་པས་རྒྱལ་པོ་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་དང་། །བྱ་ཕོ་ཐ་ཆར་གིས་རྒྱ་
 མཚན་དྲིས་པས་བྱ་ཕོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདྲོད་པས་དྲང་སྤྱོད་གི་འདྲོད་པ་མི་ཚོགས་
 པ་དང་བཀག་ན་དྲང་སྤྱོད་གི་དམོད་པ་ལ་འཇིགས་ཚུལ་སྒྲས་པས་བྱ་ཕོ་ཐ་ཆར་...
 གིས་སྒྲས་པ་ལོ་ན་བདག་ཕྱིན་མི་རྩང་ངམ་ཟེར་པས། །རྒྱལ་པོས་དྲང་སྤྱོད་ལ་
 ཁྱེད་ཟེར་ནས་ཚུལ་དེ་དྲང་སྤྱོད་ལ་བཤད་པས། །དེ་ཁྱོས་པས་དམོད་པ་པོར་
 ཞིང་ཤགས་བཤངས་པས་བྱ་ཕོ་དགུ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་པོ་རྩས་གཅིག་ལ་སྒྱུར་པོར་བྱས་
 སོ། །དེ་ནས་བཟུང་བྱ་ཕོ་སྒྱུར་པོའི་སྤོང་བྱིར་ཞེས་གྲགས་སོ། །

༡. རྩལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་དང་རྩལ་སྲིད་སྦྱང་བའི་སྐོར།

ད་ལྟའི་རྩལ་པོའི་མིང་ལ་ཉ་རྩ་རྩ་ར་ན་ཟེར། དེའི་པོའི་མིང་ས་ར་ཀྱ་ར་
 རྩ་ར་ན་ཟེར་རོ། །ཕུ་པོའི་མིང་ཉི་ཅ་རྩ་ཉ་ན་ཟེར། རྩལ་པོ་འདིའི་བཅའ་
 ཁྲིམས་ལེགས་པས་རྒྱ་གར་གར་སྤྱེགས་ཀྱི་རྩལ་པོ་གི་རུ་མ་རྩ་ཉི་གསེར་སྟན་ཅན་...
 ཞེས་པ་ཐུག་དོག་སྟེན་ཏེ་རང་ལས་ལྷག་པས་རྩལ་སྲིད་ལ་གཞོན་གྱི་དོགས་ནས་...
 བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱིས་མཛའ་བོ་བྱས་ནས་དགའ་སྟོན་གྱི་རྩལ་གྱིས་མགྲོན་རུ་བོས་ཏེ་...
 རུག་གིས་བཀུམས་སོ། །དེར་འབངས་ནམས་ལ་བདག་པོ་མེད་པས་འབྲུགས་པ་
 ལངས་ཤིང་སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བས་གྲོས་བཀོད་ཏེ། ཉ་རྩ་རྩ་ར་ན་རྩལ་
 པོར་དབང་བསྐྱར་བར། དེས་སྤྱིས་པ་ཁོ་བོ་བསོད་ནམས་དམན་པས་ཡལ་གྱིས་
 རུ་སྤྱུག་རུ་བོར། ཕུ་པོ་དགུ་ལག་རུ་ཤོར་རྩལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་
 བས་རུས་སམ་མི་རུས་ཀྱི་ཆོམ་རུ་མི་བྱེད་པར། གར་ཁྲའི་འགམ་ན་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་ལྟ་ཁང་ན་འཇིག་རྟེན་དབང་ཐུག་དངོས་དང་འདྲ་བའི་སྦྱ་བརྟན་...
 བརྟགས་པ་སྟོན་པ་ཤིན་རུ་རྩོད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱིན་ཏེ་བརྟགས་པ་བྱའོ་སྟམས་...
 ཏེ། དེར་བྱིན་ཏེ་དམོན་བོར་བས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཅི་འདྲི་ཟེར།
 དེར་རྒྱ་མཆོན་ནམས་རྟོགས་པར་གསོལ་བ་དང་། བཀའ་སྤྱལ་བ། རིགས་ཀྱི་
 བུ་ཁྱོད་སྟེ་བ་སྤྱ་མར་རི་ནགས་འདིར་དཀའ་ཐུབ་སྦྱོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་རུ་...
 རྩལ་ཤིང་རྩལ་ཁྲུགས་མ་ཞིག་མ་རལ་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེའི་མཐུ་ལས་རྩལ་...
 པོར་འཇུར་བའི་སྟེ་བ་སྤངས་པ་ཡིན་གྱིས། རྩལ་པོ་གསེར་སྟན་ཅན་གྱིས་ཕུ་པོ་
 བཀྲོངས་པར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པས། ཁྱོད་རྒྱར་
 བར་ལ་བྱུང་བཟུང་ཉི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ཅི་རུས་གྱིས། རྩལ་

སྤྱི་ཤར་གསེར་གྱི་ལ་མ་འདུག་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་མིང་མ་འཛིན། ཁོ་པོས་མི་
 མཛོན་པས་ཀླགས་བཅུད་དོ་གསུངས་པའི་ཡུང་ཐོབ་ལྟེ། ཀྱལ་སར་བསྐྱད་པའི་
 མཛོན་གྱི་ལྷ་ཏི་ཅུ་ཉེ་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་ཉི་མའོ། །ལན་ཅིག་ཀྱལ་པོ་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་ཉི་
 མས་ལུ་བོའི་ཤ་ཁོན་ལེན་པར་བསམ་ལྟེ་སྤང་པོ་ཆེ་ལྟོང་རྟ་བྱི་ཐག་གཉིས།
 དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཆོ་གཉིས་བཏེགས་ཏེ་རྒྱ་གར་པ་ནས་བཟུང་མ་རུང་མ་དང་.....
 པའི་ལོག་ཐུང་ཅན་རིས་མེད་པར་དམག་རྒྱལ་ཆེབས་ཀྱི་སྐ་མི་བསལ་དམག་མིའི་
 སྐ་ཆ་མི་བསྐོལ་བར་ལོ་དུག་གི་རིང་བརྒལ་པར་མཛད་པས། རྒྱ་གར་གྱི་ཚུགས་
 ལྷ་ཀ་དབང་རུ་བསྐྱུས་མངའ་འོག་རུ་བཅུགས་ཏེ། སྤང་པོ་ཆེའི་དཔུང་རྟ་པ་བྱི་
 ཐག་འབུམ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཟུང་ལོ་སྐུམ་ཅུའི་རིང་ལ་སྐ་མཛོན་
 མི་བསྐྱུས་ཀྱལ་གྱིས་མཉམ་ཁི་རུལ་བདེ་འཇགས་ཀྱིས་གནས་སོ། །ཤ་བཟ་བ་ནི་སྐོན་
 པའི་ཚུལ་ལོ་ཞིས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་ཚུགས་ལྷ་ཀར་ཤ་མི་བཟ་བའི་གྱིས་མཉམ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚུགས་བཅད་ན་རང་ཚུགས་དེའི་ལན་རུ་འཇལ་བའི་
 གྱིས་དམ་པོ་བཅས་པས། ཤ་བཟ་བ་དང་ཚུགས་གཙོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་དོ། །གར་ཁྱེ་
 འགམ་ན་མཛོད་རྟེན་རྟོང་ཐག་རུ་མ་རེ་རེའི་དཔངས་སྒྲ་བརྒྱ་རེ་ལྟག་པ་.....
 བཞེངས་སོ། །རྒྱ་གར་ཚུགས་ལྷའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཞིག་གསོས་
 མཛད་ལམ་འཕྲང་སྤང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགགས་བསལ་ཡོན་པོ་བསྐྱང་དེབ་....
 རལ་གསོས། ལམ་ཐག་རིང་སྤང་ཀྱན་གྱི་མི་རྣམས་རལ་གསོས་བའི་གནས་
 རྣམས་སྒྲ་ལྷིང་ཁང་ར་བ་དང་བཅས་པ་ལ་བཟའ་བ་དང་བརྒྱང་བ་དང་། མལ་
 ཆ་དང་གསོས་སྒྲན་གྱི་ལས་བྱེད་བཅས་ལོ་ལྷ་རེ་ནས་གསར་རྟོང་བཞེ་བ།
 མཛོན་ཆའི་རིགས་མ་གཏོགས་མི་སྤྱིན་པ་མེད་དོ། །ལོ་བཞིན་ཆོགས་ཆེན་རེ་
 ཆོགས་ནས་དེའི་སྐབས་སྒྲ་བཤགས་བསྐྱུས་སྤོན་རུ་འགྲོ་བའི་གསོ་སྤྱོད་དང་།
 ཆོས་འདོན་དང་བཀྲ་སྤྱོད་དང་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ལ་གང་ལ་གང་རུས་རྣམས་སོ་སོར་

བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་མཁན་པོ་ཆེས་མཁས་པ་དང་དཀའ་
 སྤྱོད་ཆེས་བཟོད་པ་རྣམས་གསེར་གྲི་ལ་བཞུགས་སུ་བཅུགས་ཏེ་ཞལ་བས་དང་ཡོ་
 བྱེད་རྣམས་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གིས་འབུལ་བ་སོགས་བཀུར་གཞོན་ཆེན་
 པོ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤན་དང་སྒོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་སྒོ་དང་སྦྱོང་
 པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་དང་མཚུངས་སོ། །ལག་པ་སྒྲེལ་ཞིང་མལ་གཅིག་པ་མཛད་ཅིང་
 དགེ་བའི་གོགས་སུ་འཛོད་ཅིང་བཞུགས་གྲི་ཡང་སྤུན་མོང་ཏུ་མཛད་དོ། །དེ་དག་
 ལས་གཞན་པ་མཇུག་པ་དང་གཏམ་འདྲི་བ་སོགས་གཏན་ནས་མི་མཛད་ཅིང་།
 འཕྲད་དགོས་པ་བྱུང་ཆེ་ལོ་ལྟ་བུ་གནས་ཏེ་གཏམ་འདྲི་བར་མཛད་དོ། །
 དབྱར་ཟླ་གསུམ་ཆར་བའི་ཏུས་མ་གཏོགས། ཟླ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་འདྲའོ། །
 དེ་ལྟར་མཐར་ཆགས་སུ་འཇག་སྒྱུལ་ལ་གནས་པ་མང་ཞིང་། ཞལ་བས་སྤུལ་ཏུ་
 བྱུང་བ་བཤམས་ཏེ་སྤྲོག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྤྲོམ་པའི་དགེ་འདུན་ཆེག་གྲི་དང་བུམ་བེ་.....
 རིག་བྱེད་པ་ལྟ་དང་སྤུན་མོང་ཏུ་སྦྱོང་དོ། །ཉིན་བཞིན་ཏུས་གསུམ་ཏུ་
 དགོས་པའི་སྤུན་གཉིས་སུ་ཆོས་སྦྱོང་ཁོ་ནས་འདའ་ཞིང་། སྤུན་གཅིག་ལ་རྒྱལ་
 སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པའོ། །

༣. རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་དང་མཇུག་སྐྱེ་མ་མཇུག་བ།

བདག་ཐང་བཟན་སྐད་གཉིས་པའི་ཐ་ཤལ་དེ་ཀར་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་...
 ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་སྤྱག་པས། ཀ་མ་ཏུ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་ཏེ། བ་
 མཚུགས་འདོན་པར་རྒྱུད་པེན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་འགའ་འབྱོར་བྱུང་བ་བལྟར་ཕྱིན་...
 པས། རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་དང་མཇུག་བསྐྱེད་སོགས་མཛད་ཅིང་བག་
 སེབས་པར་མཛད། རིམ་གྱིས་མ་རྟ་ཅོན་ཞེས་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་གས་གང་ཏུ་ཡོད་
 ཟེར་བས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་དེ་བ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པས་དཀྱིས་པ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །

ཨ་ལ་ལ་རྟོ་ ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ་དག་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཉི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལྡན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་འཕྲད། ཚོས་སྲིད་
 གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རྩལ་ཞིང་མི་ཚེ་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 སྦྱིད་པ་མཐོང་། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཤིན་ཏུ་འཕྲད་དཀའ་བ་དང་ཕྲད་པ་ཤིན་
 ཏུ་ཡང་ངོ་མཚར་མདན་ཏུ་བྱུང་བའོ། །

༩. གྲོང་ཁྱིམ་གཞུང་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་སྦྱོང་གི་ཚོགས་ཆེན།

ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཉིས་པོ་བྲང་གཡོན་གྱི་གནས་སུ་བྱིར་ཐོག་པ་.....
 བཅའ་མས་པ་ན། གཞུང་འབྲེལ་ཏུ་ཚོས་སྦྱོང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་སྤེལ་ལྟར་
 མཛད། ཡུལ་སོ་སོ་ནས་འདུས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ་འདུས་གཞུང་གཡུང་ས་
 རོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚལ་ནས་བཟུང་གྲོང་ཁྱིམ་སྐྱོད་གཡོན་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཚུལ་ཉི་
 དང་ཀུ་མ་ར་གཉིས་ཀྱིས་དབྱང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིའི་མི་མཚོག་དཔན་འབྲིང་...
 གསུམ་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱང་གཞོན་དར་མ་འབྲུམ་ཕྱག་ཏུ་མས་རྩལ་མོ་ཤེས་.....
 མཁན་གྱིས་འབྲུད་བརྟུང་བསྐྱེད་བ་དང་དགྲོལ་བ་དང་། རྩལ་མོ་སེལ་སྟོན་གྱི་
 རིགས་ལྷ་ཚོགས་པ་དགྲོལ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་གཞུང་ཚུལ་གྱུར་ཞུགས་ནས།
 རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་དང་གཏུང་དང་རྩལ་མོ་དང་དཔྱངས་དང་བཀྲ་.....
 ཤིས་ཁྲ་རིང་དང་། རྩལ་མོ་དང་རྩལ་མོ་ཕྱོད་བ་དང་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་འཕྲང་
 འཕྲུལ་བ་ར་ཚོགས་ཐོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྩལ་མོ་སྐྱེས་ཐང་སྐྱེས་གང་
 ཡང་ཅུང་བ་དང་། དར་བུ་ལས་བཅོས་པ་བསྐྱེད་དེ་བཞེད་འདུག་སྟེས་དང་།
 བྱེ་བྱུར་དང་བརྟུང་བ་རེངས་བྱུར་བྱས་པ་སོགས་སྟེས་ཀྱི་རིགས་དང་། འབྲུ་
 མར་དང་ཅི་མར་གྱི་སྟོན་མེ་ཤུབས་ཅན་དང་འཛིན་པ་དང་། རྩལ་མོ་གི་སྟོན་
 ལྟེན་འདམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། འབྲས་ཆན་དང་ཐུག་པ་དང་

116

འདི་མ་བསད་ན་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་ལ་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་ཞུས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཚུལ་
 ཉེས་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་འདི་དགས་གསུངས་ཏེ་དྲིས་ཅ་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་ཐུགས་བསམ་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་མཛད་འཕྱོད་ཐུལ་བྱུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐུ་སྟེགས་པ་.....
 རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་བདག་ལྟ་བུའི་ཐོན་པ་ལ་ཀ་ཅ་མང་པོའི་བརྟན་བྱུང་།
 པས་ཁས་ལྷངས་ཏེ། ཐོག་མར་འཇག་སྒྱི་ལ་མེ་རྒྱབ་སྟེ་སྤར་པས་མི་མང་པོ་སྟབ་
 སྟབ་བྱེད་པས་སྤྲུགས་རྟེན་པས་རྒྱལ་པོ་བཀོང་ཞིག་ཞེས་བཏང་བ་ལྟར་དོན་.....
 འབྱུང་དེས་སྟམ་པ་བྱི་པའི་བུ་མ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་ནོངས་ཟེར་རོ། རྒྱལ་
 པོས་མི་གཞན་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་ཁོ་རང་གིས་ཉེས་པ་མིན་གསུངས། དེའི་བསྐྱས་
 ཀྱི་གཏེ་པོ་ཞིག་དང་བུ་མ་ཟེ་ལུ་བརྒྱ་རྒྱ་གར་གྱི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པའི་མཐའ་...
 འཁོར་བུ་སྐྱུགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་གནས་སུ་ལོག་གོ།

༥. སྒྲོང་ཁྱིམ་གཞུང་གཞུང་ཉེ་འདབས་ཀྱི་སྟོན་པའི་རྗེས་ལུ།

སྒྲོང་ཁྱིམ་དེའི་རུབ་བྱང་གི་མཚམས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་པའི་...
 མཚོད་རྟེན་ཡོད་པ། དེ་ནི་སྟོན་སྟོན་པ་ཞག་བདུན་ལ་ཞབས་འཇགས་མཛད་དེ་
 ཚོས་གསུངས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལོགས་ན་འདས་སངས་བཞི་འདས་
 པའི་རྗེས་སྤང་། སྟོན་པའི་ཐུག་མེན་དབུ་སྐྱ་བཞུགས་པའི་མཚོད་རྟེན་ཀྱང་ཡོད་
 དོ། །དེའི་ལྟ་རོལ་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ར་བ་གཅིག་པ་འཇུག་སྐོ་སོ་སོ་བ་ཞིག་ཡོད་
 པར་སྐྱ་འབྲུབ་བཟོ་བྱུང་བུ་འཕགས་ཤིང་། དགེ་འདུན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 མངག་གཞུག་པ་དགེ་བསྟོན་གྱི་ཚོགས་བཅས་སྒྲོང་ཐུག་བུ་མ་ཡོད། སྟོན་པའི་
 ཚེས་མིང་བུ་ཚོན་གང་དང་བྱེད་བུ་རིང་བ། རུས་རུས་སུ་མདོག་འཕྱར་བ་རིན་
 པོ་ཆེའི་སྐྱམ་བུ་བཞུགས་སོ། །ཐག་ཉེ་རིང་གི་ཡུལ་ནས་སྐྱེ་བོ་མཚོག་དམན་རིས་
 སུ་མ་ཆད་པར་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རྒྱན་བུ་འདུས་པ། རུས་བཟང་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་

ཚོགས་པ་ན་སྒྲུལ་སྒྲེ་སྒྲི་མཐོན་པོའི་སྒྲིང་རུ་བཞག་ནས་སྒྲོན་པ་ན་བཟུ་བ་སོ་.....
 སའི་མཐོང་སྒྲུང་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲོན་པ།   དེ་བཟུ་བ་ལ་གསེར་ཏམ་རེ་
 བླངས་ཀྱང་མི་སྒྲུན་པར་འདུག་གོ།   །དེ་ནས་ཤར་སྒྲོར་མི་རིང་བར་གཙུག་ལག་
 ཁང་ཞིག་ན་སྒྲོན་པའི་སྒྲ་བརྒྱན་བཞེངས་སྒྲ་བས་མ་དབངས་སུ་བྲུ་སྒྲུམ་ཅུ་ལྟག་པ།
 དེའི་ཡང་སྒྲོ་རོས་སུ་སྒྲེ་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་སྒྲུང་བརྒྱན་.....
 ཞིང་ལྷོ་ལ་ལས་གྲུབ་པ།   དེའི་ལྷ་ཁང་དང་སྒྲོན་པའི་སྒྲ་བརྒྱན་བཞུགས་པའི་
 གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཚད་དང་མཉམ་པ།   ཕྱག་དར་མཁན་དང་རྒྱན་མཚད་
 མཁན་རེ་ལྷ་འབངས་མི་བྱིམ་ཆིག་སྒྲིང་ཡོད་དོ། །

༥. སྒྲིང་བྲེར་ན་རྒྱ་ཏི་ཀྱ་ཏི།

གཞུའི་ཤར་གྱི་འགྲམ་ན་སྒྲིང་མོས་ཚལ་ཁོར་ཡུག་རུ་རྒྱང་གྲགས་ཉི་ཤུ་.....
 ཅམ་ཡོད་པར་མེ་ཏོག་དང་ཤིང་ཏོག་གི་ནགས་ཚལ།   རྒྱ་མིག་འབབ་རྒྱ་དང་
 མཚོ་དང་རྩིང་བུ་སོགས་ཀྱིས་གང་བ།   མཚོ་དེའི་ནང་རུ་དེའི་ཉེ་འཁོར་རུ་ཡོད་
 པའི་སྒྲིང་བྲེར་ན་རྒྱ་ཏི་ཀྱ་ཏིའི་གཟུགས་བརྒྱན་གསལ་པོར་འཆར་བ།   ཡང་
 གཞུའི་ཤར་ལོགས་ན་སྒྲེ་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཁང་བཅིགས་དང་སྒྲིགས་བུ་མཐོ་བ་.....
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་རོ་མཚར་བྱུང་འཕགས་ཤིག་སྒྲུང་དོ།   །ཡང་གཙུག་ལག་
 ཁང་གསུམ་ར་བ་གཅིག་ལ་སྒྲོ་བ་དང་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དགེ་འདུན་ལྷ་.....
 བརྒྱ་ཅམ་ཐེག་དཔན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་གནས་སོ།   །དེར་མཚོད་
 ཉེན་ཞིག་དབངས་སུ་བྲུ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ལས་ལྟག་པ།   མང་གཞི་ཞིག་པ་གཅིག་
 མཆིས་པ་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་བཞེངས་པའོ།   །ནང་རུ་སྒྲོན་པའི་རིང་སྒྲེལ་བཞུགས་
 སོ།   །སྒྲོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་འདིར་ཉེན་ཞག་བདུན་བཞུགས་ཏི་
 ཚས་གསུངས་འདས་སངས་རྣམ་བཞིའི་རྩེས་བཀོད་ཀྱང་སྒྲུང་དོ། །

གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ནས་བྱང་དུ་ལེ་དབར་གཉིས་གསུམ་འདས་པའི་ས་.....
 གརྱའི་འགམ་དང་ཉེ་བར་མཆོད་རྟེན་དཔངས་སུ་བྱུ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་སྟོན་སྟོན་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ཆོས་གསུངས་པ་ན་འདྲེ་ལྟ་བུ་སྟོན་སྟོན་
 ཉེ་ཆོས་ཐོས་པས་འདྲེ་ལུས་སྤངས་ཉེ་ལྟར་སྒྲེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཅན་གྱི་ལོ་ལྟ་སྟོན་
 གས་བཞེངས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ལོགས་ན་འདས་སངས་རྒྱལ་བཞིའི་བཞུགས་
 ཁྲི་དང་རྗེས་བཀོད་ཅི་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྤང་དོ། ། ཡང་དེའི་ལོགས་ན་
 སྟོན་པའི་སྐུ་མེན་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡོད་དོ། །

ཡ་ཤོ་ཀའི་ཡུལ།

དེ་ནས་བྱང་ཤར་མཆོམས་སུ་རྒྱུད་གྲགས་དུག་བརྒྱ་ཙམ་ཕྱིན་པ་ན་.....
 གརྱའི་འགམ་དང་ཉེ་བར་ཡ་ཤོ་ཀའི་ཡུལ་ཡོ། ། དེའི་ཐ་གྱུར་རྒྱུད་གྲགས་ལྟ་སྟོན་
 ལྟ་སྟོན་དང་། གཞུང་མཁར་ཆེན་པོ་ཁོར་ཡུག་རྒྱུ་རྒྱུད་གྲགས་ཉི་ཤུ་ལྟ་སྟོན་ཡོད་དོ། །
 ས་གཞི་གཤམ་ལ་ནམ་དུགས་རྩོ་བ། འབྲུ་མར་ཡུངས་དཀར་ནག་ནས་སྟོ་
 འབྲས་ཤིང་རྟོག་མེ་རྟོག་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་མའི་རང་བཞིན་དུལ་བ་བསྐྱུན་པ།
 དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་འདུན་ཞིང་འབད་པ་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་དགའ་བ། གཙུག་ལག་
 ཁང་བརྒྱ་ལྟ་སྟོན་ཡོད་པར་དགེ་འདུན་སུམ་སྟོང་ལྟ་སྟོན་གནས་པ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་
 གཉིས་ལ་འདྲེས་མར་སྒྲོབ་པ། ཕྱི་པའི་སྐུ་ཁང་བརྒྱ་ལྟ་སྟོན་གཅིག་འདུག་ཀྱང་ཉི་མེ་
 ཀ་ཀྱང་ཙམ་གནས་སོ། །

༡. སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་དཔལ་སྒྱུན།

གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་ནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་བྱང་.....

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བ་ལྷ་རྩུ་ཉི་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཐོག་མར་འདིར་གནས་ནས་...
 ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱལ་གི་བརྟན་བཅས་ཤིག་མཛད་དེ་བྲམ་ཟེ་མང་པོ་དང་བརྟུ་སྒྲིང་གི་...
 སྒོ་ནས་སུན་པར་མཛད་པའི་གནས་ཡིན་སྐད་དོ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་བྱང་སྟོགས་ལྷ་
 གརྲའི་འགམ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་མཆོད་རྟེན་དཔངས་ལྷ་ལྷ་ཉིས་...
 བརྒྱ་ལྷག་པ་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་གས་བཞེངས་པ། སྟོན་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ལྷ་
 འདིར་ཟླ་བ་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་ཟེར་རོ། །འདས་སངས་རྒྱལ་
 བཞིའི་བཞུགས་ཁྱི་རྩོལས་གྲུབ་པ་རྗེས་བཞག་བཞོད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་རུབ་
 ཏུ་རྒྱལ་གསུམ་བཞེ་ལྷ་ཙམ་གྱི་སར་སྟོན་པའི་དབུ་ཡོད་དང་ལྷག་སེན་གྱི་མཆོད་.....
 རྟེན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེར་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆང་གཞི་སྟོན་མདོ་སྡེ་
 པའི་སྒོབ་དཔོན་གྱི་ཏ་ཉི་དཔལ་སྟེན་གྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་གྱི་ལྷག་མཐོང་.....
 མཛད་པའི་གནས་རྟིང་ཡིན་ཟེར་རོ། །

༡. སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་ གཉེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར།

ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྟོན་རུབ་ཏུ་རྒྱལ་གསུམ་ལྷ་རྩུག་ཙམ་ན་ཤིང་ཏྲིག་ཨ་ལྷའི་.....
 གནས་ཆོལ་ཆེན་པོའི་ནང་གཙུག་ལག་ཁང་རྟིང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཉིང་དགའ་ལུན་དུ་ཐེབས་ཏེ་རྒྱལ་བ་...
 མ་པམ་པར་བྱམས་པའི་ཆོས་སྡེ་ལྷ་མདོས་ནས་བྱིར་ལོག་སྟེ། རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་
 པའི་ས་སྡེའི་རྩ་འགྲེལ་དང་། དབུས་མཐའ་རྒྱལ་འབྱེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་མཛད་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལྷའི་གནས་གྱི་རུབ་བྱང་མཆོམས་
 གོམ་པ་བརྒྱ་ཙམ་ན་སྟོན་པའི་དབུ་སྐྱོད་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ཡོད།

ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་བཤད་པའི་ལྷིང་ཁང་གི་བྱལ་རྒྱུ་ནས་རྒྱུ་བྱང་མཆོམས་...
 ལུ་ལེ་དབར་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ན།   གཞུང་འགྲམ་དུ་སོ་ཕག་གི་གཙུག་ལག་
 ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་.....
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སོ།   རྟེ་ཡང་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་སྐྱ་
 མཆེད་ཡིན་ཀྱང་།   རབ་དུ་བྱང་བའི་ཕྱེ་བ་དང་པས་མོས་པ་མི་མཐུན་ནོ། |
 གཙུག་ལག་ཁང་གིས་ཐེག་ཆེན་ལ་གཏན་ནས་མ་རངས་པ་ལ།   ལན་ཅིག་
 ཐོགས་མེད་དེར་ཐེགས་ཏེ་སློབ་མ་ཞིག་ལ་གསུངས་པ།   རའི་རུ་བོ་འབྱོར་གྱིས་
 སྐབས་པ་དང་བྱོད་ཀྱིས་མདོ་ཕྱེ་ས་བཅུ་པ་ཐོན་གསུངས་པ་ལྟར་མ་འབྱུངས་པར་
 དབྱིག་གཉེན་ཡུལ་དབུས་ནས་འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་.....
 བཞིན་པར་སྐབས་སོ། |ཐོགས་མེད་ཀྱི་སློབ་མ་བཅུན་པ་ཞིག་གིས་མདོ་ཕྱེ་ས་
 བཅུ་པ་འདོན་པ་གསན་ཏེ་བསམ་པ་གཏད་པས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲ་བ་བཅད་དེ་ཐེག་...
 ཆེན་ལ་མ་རངས་པ་སྐར་བྱས་པ་ལ་འབྱོད་པ་སྐྱེས་ནས།   སྐར་མ་རྩོགས་པའི་
 དུས་སུ་ཐེག་ཆེན་ལ་མ་རངས་པས་སྐར་འདེབས་མང་པོ་བྱས་པ་ལྷེས་ཉེས་སོ་.....
 ཞེས་ལྷེ་གཙོད་པར་བཅུམས་པ་ན།   ཐོགས་མེད་ཐེགས་ཏེ་གཟིགས་པས་དེ་ཅི་
 ཕན་སྟོན་ལྷེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིག་པ།   ད་ལྟ་ལྷེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་
 དགོས་གསུངས་པས།   ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བའི་རིགས་དང་བརྟོད་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོགས་བམ་བརྒྱ་ལྷག་མཛད་པར་ད་ལྟར་དར་སོ་ཆེ་བར་སྦྱང་.....
 རོ། |

ཨ་ཡ་མུ་ཁའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུང་གྲགས་སུ་མ་བརྒྱ་ཙམ་སོང་ཕྱི་གརྒྱ་བཟལ་བ་...
 བ།   ཨ་ཡ་མུ་ཁའི་ཡུལ་ལོ། |དེའི་ཁོར་ཡུག་དུ་རྒྱུང་གྲགས་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་དང་

བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ། རྟེ་པའི་མཁར་ཆེན་པོ་ལེ་དབར་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་གརྒྱ་ལ་
 སྤྱག་པ། ཉམ་རུས་དང་ས་གཞི་མིའི་རང་བཞིན་སྟགས་ལྷལ་ཨ་ཤོ་ཀས་ལྷལ་དང་
 མཚུངས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ལྔ་ལ་དགེ་འདུན་སྣང་ལྷག་གནས་ཤིང་ཐམས་
 ཅད་གནས་བརྟན་ལྡེ་པ་པའོ། །ཕྱི་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ལ་ཕྱི་པའི་ལྷགས་སྣ་ཆོགས་
 འདྲེས་མར་གནས་སོ། །སྤོང་བྱིར་གྱི་ཤར་སྣོའི་མཚམས་སུ་མི་རིང་བར་གརྒྱའི་
 འགམ་དང་ཉེ་བར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་རན་མེད་གྱིས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་གྱིད་རུ་བྱ་
 ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྟོན་སྟོན་པ་རྒྱ་བ་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་
 བརྟན་པའི་ལྷལ་རྟགས་དང་འདས་སངས་བཞིའི་རྗེས་བཀོད་གྲུང་ཡོད་དོ། །
 སྟོན་པའི་སྐྱ་མེན་བཞུགས་པའི་མཚོད་རྟེན་རྩི་སྟོན་པོ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། གཙུག་
 ལག་ཁང་ལ་དགེ་འདུན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་གནས་པ་དང་། སྟོན་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 སྐས་ལྡེ་པའི་ལྷག་མཚོང་མཚོད་པ་པོ་བུརྒྱ་བ་ལ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་འབངས་ཟེར་བ་
 བཞུགས་པའི་གནས་ཡོད་དོ། །དེར་བཞུགས་པའི་སྐྱ་རྟེན་ནམས་ཀྱི་བཀོད་པ་
 རྒྱན་བཟོ་བྱས་རུ་འཕགས་པ་ཞིག་གོ།

ལྟ་ར་ན་གའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྣོའི་མཚམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་སར་གརྒྱ་
 བཀལ་ནས་རྒྱ་པོ་ལ་ལྷ་ནའི་རྒྱ་རྩལ་ན་ལྟ་ར་ན་ག་ཟེར་བའི་ཡུལ་ལོ་དེའི་ཐ་གྲར་
 རྒྱང་གྲགས་ལྔ་སྣང་ལྷག་དབུས་མཁར་ཆེན་པོའི་ཁོར་ཡུག་རུ་ལེ་དབར་ཉི་ཤུ་ལྷག་
 གརྒྱ་དང་ལ་ལྷ་ན་རྟེ་རྒྱ་རྒྱང་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་མཐའ་གཉིས་བརྟེན་པ། ཉམ་
 རུས་དང་ས་གཞི་མི་སྟགས་ལྷལ་ལྔ་མ་གཉིས་དང་འདྲའི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བ་ནི་
 ཕྱི་པ་ལ་དད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་དང་དགེ་འདུན་ལྷང་ཞིང་ཐེག་དམན་
 པ་ཁོ་ནའོ། །ཕྱི་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ལྷག་རུ་མ་ལ་རྟིཊ་ཀ་ལྷགས་སྣ་ཆོགས་པ་མང་

7. སྟོན་པའི་རྗེས་ཤུལ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཨུ་དེ་བའི་ལོ་རྒྱུས།

སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་ལྟ་བུ་མཚན་སྒྲུབ་ཅན་པ་ཀའི་ཆལ་ཆེན་པོ་དེར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 བས་མཁུ་སྒྲིགས་པའི་སྒྲུབ་པ་དུག་བདུལ་བའི་གནས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་
 བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབུ་སྒྲ་དང་ཕྱག་སེན་བཞུགས་སོ། །
 གཙུག་ལག་ཁང་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཡོད་པ་སྒྲུབ་ཨུ་དེ་བས་ཡིག་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བཞུན་བཅོས་མཛད་དེ་ཐེག་དམན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲིགས་ཆར་བཅད་པ་གནས་
 སོ། །དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དཔོན་ཨུ་དེ་བ་ཐོག་མར་ཡུལ་ལྷོ་ལ་ནས་
 འདིར་ཐེབས་སོ། །དེ་དུས་ཕྱི་རྒྱལ་པ་རིག་གནས་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་
 དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་སྤྱོད་འཕྲོག་སོ་བྱང་གླེ་མི་བརྒྱུད་བའི་བཅས་པ་བྱས་ཏེ། དགོ་
 འདུན་ལ་དབང་ཐེད་པས་གླེ་མ་བརྒྱུད་བར་ཆོས་སྒྲུབ་གསལ་བ་གཟིགས་ནས་
 རྒྱ་མཚན་དེས་པར་རྒྱལ་དེ་བཤད་པས། ཨུ་དེ་བས་ཁང་བཞུགས་ཀྱི་ཉིང་དུ་
 ཕྱིན་ཏེ་གླེ་མ་བརྒྱུད་བར་མཁུ་སྒྲིགས་པས་བྱོང་སྒྲུ་ཡིན། ལན་ལ་ལྟོ། །ལྟ་ཟེར་སྒྲུ་
 ཡིན། ལན་ལ་ངའོ། །ང་སྒྲུ་ཡིན། ལན་ལ་བྱོ། །བྱི་སྒྲུ་ཡིན། ལན་ལ་བྱོང་དོ། །
 བྱོང་སྒྲུ་ཡིན། ལན་ལ་ལྟོ། །ལྟ་སྒྲུ་ཡིན། ལན་ལ་ངའོ། །ང་སྒྲུ་ཡིན་བྱོ། །དེ་
 བཞེན་དུ་བྱི་སྒྲུ་ཡིན། བྱོང་དོ། །བྱོང་སྒྲུ་ཡིན། ལྟོ། །ལྟ་སྒྲུ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 རྒྱུད་མར་དེ་བ་དེས་ལན་བྱས་པས་ཕྱི་བསྐྱབས་པ་མེད་པར་རྒྱུར་ནས་ཐམ་པ་
 ཁས་སྐྱབས་ཏེ་རྟོགས་པ་སྦྱངས་སོ། །

༡. མི་པའི་སྣ་ཁང་དང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིམ།

མང་ཁྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱི་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེར་འཕག་ཀུན་ན་
 འཕག་ཀའི་དུ་འཕྱར་བའི་གྲགས་པ་ཅན་གྱི་བོད་ཀྱང་ལུང་ལུང་སྒྲིགས་པ་.....
 ཞིག་སྤྲང་དོ། །ལྷ་ཁང་གི་མཆོད་ན་གིང་སྤྲང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་པར་བརྟུང་
 རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཞིག་གནས་ཏེ། ལྷན་དང་ཅན་འགའ་ཞིག་བསྐྱུས་ནས་སྤྲིག་འདོར་
 བསད་མང་པོ་ཞིག་སྤྲང་བ་ཕྱིས་སྤྲི་རིག་པ་རྣམས་ཞིག་སྤྲི་རིགས་རྣམས་རྒྱུན་
 བརྒྱུ་ཏེ་གྲུག་ལ་བཞད་པས་བསྐྱུ་པའི་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་ཆད་པར་ལྷུང་ཏོ། །

3. ལྷན་པའི་གྲིང་ཆེན།

ཁྱེད་ཀྱིས་ཆེན་པོའི་ཤར་མཆོམས་ལུ་ཆུ་ཁྱུང་གཞིས་བརྒྱལ་བའི་སར་རྒྱར་
 རྒྱར་གྲགས་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པར་ས་གཞི་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ལ་སྤྱེ་མས་གཏམས་པ།
 དེ་ནི་གནང་ཏུམ་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་སྒྲིང་ཆེན་པོར་འཁོད་པ་སྤྲུགས་སྤྲུགས་
 བས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བཟན་ཐམས་ཅད་འདྲིར་ཕྱོད་ཆད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་མི་སྦྱིན་པ་མེད་
 ལ་སྤྱེ་གསལ་པས་བསྐྱུས་ནས་ལྷན་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་དང་། དེར་རྒྱ་ཁྱུང་ལ་
 ལྷན་བྱས་ནས་ན་རྟིག་པ་འདག་པའི་གྲགས་པས་གལ་ཏེ་བྱུང་བའམ་འཆུབ་ཤིང་ཤི་
 བ་ལྟ་གནས་ལུ་སྦྱེ་བའི་གྲགས་པས་བསྐྱུས་པས་དག་ཀྱང་སྤྱང་རྟོ། །རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་
 བེམས་ཉི་མས་ཀྱང་དེར་མེདས་ཏེ་མོག་མར་རྟོན་པའི་སྤྱུ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་སྤྲོ་
 རྒྱལ་། དེ་ནས་ནང་བའི་དགེ་འདུན་དེ་ནས་བུམ་ཟེ་རིག་བྱེད་པ་འདུས་པ།
 དེ་ནས་མགོན་མེད་བཞི་ནི། རྒྱང་ཏུ་ནས་ས་མ་མེད་པའི་དུ་སྤྲུག་ ལས་ནས་

ལུ་ཤི་བ།   ཀླུ་ཁར་ཁྱོ་ཤི་བའམ་ཤུག་ཤི་བ་བཞི་ལ་མགོན་མེད་བཞི་ཟེར་ཆུ་
 ནག་གི་ཐ་སྙད་དོ།   །དེ་ནས་ངན་སྦྱང་གི་ཚོགས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བོ་སྦྱང་
 སྐྱུ་ཏུ་མ་ལ་ས་སར་རེ་རེ་ནས་སྦྱིན་པ་རྣམས་བཞིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་མཛད།
 བཟའ་བཏུང་།   གོས།   མལ་ཆ།   གསོས་སྦྱན་ཏེ་བཞི་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་
 རྣམས་བཞི་ཟེར་རོ།   །དེ་དག་རྫོགས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཐེབས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་
 ཡོངས་སྦྱང་ཐམས་ཅད་དང་གཙུག་གི་འོར་བུ་དང་།   སྤྱི་ལོ་ཤལ་གྱི་བར་ཚམས་
 མེད་པར་བཏང་ནས།   ཨ་ལ་ལ་རྟོ་   བདག་གི་ཡོངས་སྦྱང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་
 མི་ཤིག་པའི་དོ་རྩེའི་གནས་མཛོད་གང་བར་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དབྱེས་པ་
 མཛད་དོ།   །གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཚོས་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་གཉིས་སུ་ན་ཡུལ་
 ཚོས་གཏན་ཆགས་སུ་བཟན་པས།   རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་
 ལུ་རྩུགས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་ཅིང་།
 འགའ་ཞིག་ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་ཟེར་ཞིང་རྒྱུ་ལྟེབས་པ་དང་ཟས་བཅད་ནས་.....
 འཆི་བ་ཡང་ཡོད་དོ།   །མི་ལྟ་ཞིག་ཏུ་དཔྱད་འགྲོའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའང་ལང་མོ་
 བྱེད་པ་མཆིས་ཏེ།   རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཉིས་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་རྩེས་སུ་སྤྱུ་ཞིག་ཤིང་
 ཏུང་ཏུ་བསྐྱད་དེ་ཞག་ཏུ་མ་འདས་པ་ན་ལྟོགས་ཏེ་ཤི་བ་མཐོང་ངོ་།   །རྒྱ་སྤང་གི་
 ནང་ན་རྩོའི་ཀ་བ་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་ལྷགས་སྦྱང་ཟེར་.....
 ནས་ལུས་གཅེར་བུར་བྱུང་།   ཀླང་པ་གཅིག་ཀ་བའི་ཚ་བ་ལ་རྟེན།   ལག་པ་
 གཅིག་གི་ཀ་བ་ནས་བཟུང་།   ཀླང་ལ་གཅིག་ཤོས་བསྐྱམས་ཏེ་བར་སྤང་ལ་སྤར་ཏེ་
 མགུལ་བ་བཟུང་ནས་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་ཉི་མས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མིག་མི་འཛུམ་.....
 པར་སྤང་མིག་ཏུ་བལྟ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཀྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སོགས་.....
 མཐའ་ཡས་བྱུང་ངོ་།   །

རྟོ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ།

དེ་ནས་ལྷོ་རུ་བ་གྱི་མཚམས་སུ་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོའི་ནང་སྤང་ཁྱོད་དང་...
 ལྷག་གཟིག་དོམ་དྲེད་སོགས་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པས་གང་བ་མི་ཉུང་རུས་རྒྱ་...
 འགྲུལ་འགྲོ་འདུག་ཟེད་མི་རུང་བའི་གནས་ཤིག་འདུག་པ། དེ་ནས་ཡང་རུ་བ་
 རྩེ་སྤྱོད་སུ་རྒྱུང་གྲགས་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིན་པ་ན་རྟོ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །དེའི་ཁོར་
 ཡུག་ལེ་དཔར་རྒྱག་སྤྱོད་ལྷག་གཞུང་མཁར་ཆེན་པོ་ཁོར་ཡུག་རྒྱུང་གྲགས་སུ་མ་
 རྒྱུ་ལྷག་པ། ས་གཞི་ཤིན་ཏུ་གཤིན་པ་ནས་དཔུགས་དྲོ་བ་འབྲས་རིགས་གསུམ་
 དང་བྱར་ཤིང་མོད་པ། མིའི་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཅིང་གཏུམ་པ་རྒྱལ་མོད་ཆེ་བ་སྦྲོབ་
 གཉེར་ལ་དགའ་བ་ཆོས་ལ་ཆེས་དགའ་བ། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་
 ལྷག་ཅམ་ལ་དགོ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཐེག་དམན་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་སོ། །
 ཟླ་པའི་ལྷ་ཁང་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་ན་ཉི་ཁྲི་ཀ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འདུག་གོ།

༡. ཅན་དན་ལས་ཟུབ་པའི་སྟོན་པའི་སྐྱབ་བརྟན།

གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ནང་ན་ལྷོང་ཁང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དཔངས་སུ་སྤྱོད་ལྷག་ལྷག་...
 ཅམ་གྱི་ནང་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྐྱབ་བརྟན་ཅན་དན་ལས་ཟུབ་པ་དཔུང་...
 ཐོག་ན་རྩོམ་གཏུགས་པར་སྤྱོད་ན་ཡོད་པའི་ཅན་དན་རྩོམ་པའི་སྐྱབ་ཆབ་ཡིན་ཟེར་...
 བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་སྤྱོད་འདྲེན་པར་འདྲོད་པས་མི་མང་པོས་...
 བཏེགས་ཀྱང་འདེགས་མ་རུས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་སྐྱབ་བརྟན་ནས་ཞག་བདུན་
 གྱི་ཐོག་ ཡུམ་སྐྱབ་མ་ལྷ་མཛེས་ཆེ་འཕྲོས་ནས་ལྷ་གནས་སུ་མ་རྒྱུ་ཅ་གསུམ་རུ་སྐྱེས་

བ་དེ་ཉིད་ལ་ཚས་སྟོན་པའི་བྱིར་གཤེགས་ནས།   དེར་མིའི་ཟླ་བ་གསུམ་
 བཞུགས་པར།   རྒྱལ་པོ་ཟུ་ཏུ་ཡ་ནས་སྟོན་པ་དན་པས་མ་བཟོད་ནས་ཅན་དན་
 གློ་ཤིན་ལས་བཞེངས་པའི་སྐྱ་བརྟན་ངོ་མ་ནི་ཅན་དན་རྩོམ་མེ་ལྷ་རྒྱས་སུ་གསལ་...
 བ་ལྟར་དང་།   སྐྱ་བརྟན་འདི་ནི་དེའི་ཚབ་མ་ཡིན་ནོ།   །བཞེངས་མཁན་ནི་ལོ་
 རྒྱས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་།   །ཤོང་བྱིར་ནང་ཤར་སྟོའི་མཚམས་སུ་བྱིམ་བདག་གོ་ཤ་
 ལའི་བྱིམ་ཤུལ་དེར་སྟོན་པའི་དབུ་སྐྱ་དང་ཕྱག་ལེན་བཞུགས་པའི་མཚོད་རྟེན་.....
 ཡོད་དོ། །

༡. གོ་ས་ལའི་དང་དབྱིག་གཞེན།   ཐོགས་མེད་ བཅས་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ།

ཤོང་བྱིར་བྱི་བྱི་རྩལ་རྒྱ་ཤར་སྟོའི་མཚམས་སུ་མི་རིང་བར་བྱིམ་བདག་གོ་
 ས་ལའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་བྱི་ཤུལ་ཡིན་ཟེར་བའི་ས་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་དང་།
 དེར་རྒྱལ་པོ་ཟུ་རན་མེད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་དཔངས་སུ་སྐྱ་ཉིས་བརྒྱ་
 རྟེན་དང་།   འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཞིའི་བཞུགས་ཁྲི་རྩོམ་གྲུབ་པ་དང་།
 རྗེས་བཀོད་རྒྱ་མ་ཡང་སྤང་ངོ་།   །གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ཤར་སྟོའི་མཚམས་སུ་སོ་
 བག་གི་ཁང་པ་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི།   རྟོན་བྱང་རྒྱུ་ལེན་སྟེན་དཔའ་
 དབྱིག་གཞེན་བཞུགས་ཏེ།   ལེན་ཅམ་གྱི་བརྟན་བཅས་མཛད་དེ་ཐེག་རྒྱུད་སྟན་
 རྒྱུད་སྐྱེགས་ཚད་བཅད་པར་མཛད་དོ།   །དེའི་ཤར་ལོགས་སུ་ཨ་ཟའི་ནགས་
 ཚལ་ཆེན་པོ་ན་རྟོན་བྱང་རྒྱུ་ལེན་སྟེན་དཔའ་ཐོགས་མེད་བཞུགས་ཤིང་བྱམས་.....
 ཚས་སྟོན་ལྷ་ཡི་ཤར་བཀོད་པའི་གནས་སོ།   །ཤོང་བྱིར་བྱི་ལྷ་རྒྱུབ་མཚམས་སུ་ལེ་
 དཔར་བརྒྱུད་དབུ་ཅམ་ན་གཙུག་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་རྩོམ་ཁྲི་སྐྱ་རྟོན་རྟོན་པས་.....

བདུལ་ཟེར་རོ། །དེའི་ལོགས་སུ་ཨ་ཤི་ཀས་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་གྱི་དུ་ཁྱ་
 ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོན་པའི་རྗེས་བཞོན་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བོས་
 མཐོང་ན་རང་དབང་མེད་པར་དད་པ་དང་བྱམས་པ་སྦྱོས་ཏེ་མིག་ནས་མཆི་མ་
 འཛར་བ་དང་། ནད་པས་བྱིན་རྒྱལས་ཞུས་པས་བདེ་བར་འཕྱུར་བའི་རོ་མཚར་
 ཅན་དུ་མ་བཞུགས་སོ། །

༡. ཀ་ཅ་ཕུ་རའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་དཔལ་ལྷན་ཚས་སྦྱང་གིས་ ཕྱ་སྟེགས་པ་བདུལ་བའི་སྐོར།

སྤྱ་ཁྱང་གི་བྱང་ཤར་མཚམས་རྒྱང་གྲགས་བདུན་བརྒྱ་ཕྱིན་ཏེ་རྩ་པོ་གརྒྱ་
 བརྒྱལ་བ་ནི་ཀ་ཅ་ཕུ་རའི་གྲོང་ཁྱིམ་། དེའི་མཐའ་སྐོར་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ལྷག་
 གཅིག་ལྷག་པ་ལ་མི་བྱིས་བྱིས་གཏམས་པ། ཐམས་ཅད་སྤྱག་པ་ནོར་བྱ་ནོར་ཆེ་
 བ། ལོགས་ཤིག་ན་གཙུག་ལག་ཁང་རྫིང་པའི་ཤུལ་དུ་ཁང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དགྲ་
 བཅོམ་པ་དཔལ་ལྷན་ཚས་སྦྱང་གིས་ཕྱ་སྟེགས་པ་བདུལ་བའི་གནས་ཡིན་ཟེར་རོ།
 དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ལན་ཅིག་གོ་ཤིང་ཁྱེད་ཀྱི་པོ་ཕྱ་རོལ་བར་ཤིན་དུ་མཁྱ་བར་གྱུར་
 བའི་སྐབས་ཤིག་རིག་པ་རྣེས་པའི་ཕྱ་སྟེགས་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་སྟོབས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་
 རྒྱལ་པོ་གྲོགས་སུ་སྤྱན་ནས་ནང་པའི་བསྟན་པ་བསྟུབ་པར་ཁས་ལྷངས། ལོག་
 པའི་བསྟན་བཅོས་སྒོ་ཀ་སྟོང་ཡངས་པ་ཆོགས་སུ་མ་བྱི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་བྱས་
 བས། རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུ་བཞག་ནས་ནང་པ་དང་ཚོད་ཟེར་བ་ན། ནང་པའི་
 པརྟེ་ཏ་རྣམས་ཞུས་པར་གྱུར་པ་ན་དཔལ་ལྷན་ཚས་སྦྱང་དེ་དུས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་
 གཉིས་བཞེས་པ་བྱུང་སྟེ་ཚོད་པར་འདོད་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་ཏེ།
 ཁ་འཆམ་པར་ནང་པ་རྒྱལ་ན་ཕྱ་རོལ་པས་ཚུར་བདུད་ཅིང་གྲུབ་མཐའ་ལ་.....

འབྲུག བྱི་རིལ་པ་རྒྱལ་ན་པ་རྩི་ཏེ་མེ་གཙོད་པར་བཅས་ནས་རྒྱལ་པོ་དབུས་
 དང་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་བྱི་པ་ནང་པ་གཉིས་བཟང་ནས། ལུ་སྟེགས་པས་
 མོག་མར་ཚོད་པ་རང་གིས་བཅམས་པའི་ཚས་གཞུང་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་.....
 བཏོན་ཏེ། དེ་ནས་དེའི་འགྲེལ་བ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལྟར་བཀྲལ་ལོ། །དེ་རྗེས་
 རང་པས་བཟོ་ལ་བའི་རེས་ལ་བབས་པ་ན་པ་རྩི་ཏེ་སྟོན་པའི་ཆ་བ་དེ་ཁོ་ན་
 ལྟར་བཏོན་ནས། འགྲེལ་བའི་སྐབས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་
 ཅིང་སྐྱ་སྐྱར་ཀྲང་གཞུང་དང་མཐུན་ཞིང་སྐྱ་ཡང་མ་ཡོག་པས་ལུ་སྟེགས་པ་ཆེག་
 མེད་ཏུ་པམ་སྟེ་ཁོ་རང་རོ་མཚར་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་མེ་གཙོད་པར་བཅམས་པ་
 ན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་བཀག་སྟེ་ནང་པའི་བཟུན་ལ་བཅུད་དོ། །དེའི་ལོགས་ན་སྟོན་
 པའི་དབུ་སྐྱ་དང་ལུག་སེན་བཞུགས་པའི་མཚོད་རྟེན་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤི་ཀས་བཞེངས་
 པ་མང་གཞི་རྩུང་ཞིག་ཀྲང་མཚོད་རྟེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཁྲ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་པ། དེ་སྟོན་
 པ་ཞལ་བཞུགས་ཏུས་ལྷ་བ་དབུག་གི་རིང་ཚས་གསུངས་པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་རོ། །

བི་སུ་ཀལ་འི་ཡུལ།

དེའི་བྱང་སྟེགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་དང་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་.....
 བརྒྱད་ཅམ་ཕྱིན་པ་ན་བི་སུ་ཀལ་འི་ཡུལ་ལོ། །དེའི་ཐ་བྱར་རྒྱང་གྲགས་བཞི་སྟོང་
 ལྷག་ཡོད་དོ། །དབུས་ཀྱི་མཁར་ཆེན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལེ་དབར་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད།
 བམ་དབུགས་རྩོ་ཞིང་ས་གཤིན་པ་འབྲུ་མར་སོགས་འབྲུ་སྐྱ་ཆོགས་འདེབས་སོ། །
 ཤིང་རྟོག་དང་མེ་རྟོག་སྐྱ་ཆོགས་འབྲུངས་པ་མིའི་རང་བཞིན་དྲང་ལ་གསུང་བ།
 སྟོན་སྐྱོབ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་བཙོན་འབྲས་ཆེ་བ། གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་ཤུ་ལྷག་
 པར་དགེ་འདུན་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཆོཌ་པ་ཐམས་ཅད་གནས་བརྟན་སྟེ་པ་པོ། །
 བྱི་པའི་སྐྱ་ཁང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་ལུ་སྟེགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་གནས་སོ། །

གྲོང་ཁྱིམ་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྗེས་ཕྱལ།

སྒྲིང་བྱི་ལྷོ་རྩུ་ལམ་གྱི་གཡོན་རྩུ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་.....
 ཞིག་ཡོད་པ། རྩོད་དག་བཅས་པ་དེ་བ་མེན་སྟེ་སྟེ་ཞེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་
 བོ་ཟེར་བའི་བསྟན་བཅས་མཛད་དེ་བདག་དང་གཞན་མེད་པར་བསྟན་ནོ།
 དག་བཅས་པ་གི་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའི་རྩོམ་ཆོག་ཡང་དག་པ་ཞེས་པའི་.....
 བསྟན་བཅས་མཛད་དེ་བདག་དང་གཞན་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་...
 འབྲང་སན་ཚུན་ཚད་པར་གྱུར་ནོ། །ཡང་དག་བཅས་པ་ཆོས་རྒྱུབས་ཀྱིས་
 འདིར་ཞག་བདུན་བཞུགས་ཏེ་ཐེག་དམན་ལུན་དབྱེར་བར་མཛད་དོ། །དེར་
 རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་གས་བཞེངས་པའི་མཛོད་རྟེན་ཁྱེས་བརྒྱ་ཡོད་པ། རྩོན་རྩོན་པ་
 ཞལ་འཆོ་སྐབས་གནས་འདིར་ལོ་དྲུག་གི་རིང་བཞུགས་ནས་ཆོས་བསྟན་ཟེར་བ་...
 དང་། ཡང་བཅས་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོམས་ཤིང་བཙུགས་པ་ལས་རྒྱུས་པའི་རྩོན་པ་
 སྤིང་དུ་ཁྱེས་བདུན་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལོ་འདུབ་རྩོན་མི་སྤྱལ་འཕེལ་འགྲེལ་མི་མང་འ.....
 བས་རོ་མཆར་ཆེ་བ། ལུ་རྟེགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟ་རེས་བཅད་ཀྱང་མི་
 འགྲངས་བར་འཆོབ་པར་གྱུར་བ་ཡོད་དོ། །དེ་དང་མི་རིང་བར་འདས་སངས་
 བཞིའི་བཞུགས་ཁྱི་སྟགས་དང་། བདག་ཅག་གི་རྩོན་པའི་དབུ་སྐྱ་ལྷག་མེན་
 བཞུགས་པའི་མཛོད་རྟེན་རྣམས་ཡོད་དོ། །

ས་བཅད་རྒྱག་པ།   ཡུལ་བཞི།

ཤ་ར་ལ་སྒྲེའི་ཡུལ།

དེ་ནས་བྱང་ཤར་མཆོམས་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་སྤྱོད་པ་ན་ཤ་ར་ལ་.....
སྒྲེའི་ཡུལ།   ཤ་ར་ལ་སྒྲེའི་མཉན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་རྒྱང་གྲགས་
རྒྱག་སྒྲོང་སྒྲེའི་མཁར་ཆེན་པོའི་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་རྒྱང་གྲགས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཞེས་.....
རལ་ཆེ།   ནང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གནས་མེད་འོན་ཀྱང་མི་བྱིས་ཐོར་བྱ་ཡོད་པས་
གཞི་ནི་གཤེར་ཆེ་བ་འབྱུང་གས་འབྱུང་རིགས་འདེབས་པ།   མིའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་
བ་དབང་པོ་རྣེ་བ་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་དགའ་བ།   གཙུག་ལག་ཁང་ལོག་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་
རྒྱ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་གནས་བརྟན་སྒྲེའི་དགེ་འདུན་ཤིན་རྒྱ་རྒྱང་.....
བཞུགས་སོ།   སྤྱི་རྒྱལ་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ལ་མུ་སྤྱོད་པ་མང་པོ་
གནས་སོ།   ।

༡. མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་ཀྱི་བཞུགས་ཁང་གི་ཡུལ།

དེ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་གྲང་
བྱེར་རོ།   ཁོ་བྱང་ནང་ན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཁང་ཡུལ་དང་།   དེའི་གཡོན་
རྒྱལ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཁྲིའི་ཡུལ་ན་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བྱིས་སུ་བཞེངས་པ་དང་།
དེའི་ལོགས་ཤིག་ན་གཙུག་ལག་ཁང་རྫིང་པ་ཅིག་གི་ཡུལ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་དགའི་བདག་.....

མི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཤར་ལོགས་སུ་བྱིས་བདག་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བཞུགས་ཁང་གི་ཤུལ་དང་། དེར་མཆོད་ཆེ་བ་ཞིག་དང་།
སོར་འབྲེང་ཅན་གྱི་ཁང་རྒྱུད་གི་ཤུལ་དང་། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་སོར་མའི་འབྲེང་བ་
ལ་ཕན་པའི་མདོར་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

༢. རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་གྱི་ཤུལ།

སྒོར་བྱིར་གྱི་སྒོ་རོས་ལ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ལ་ཅམ་གྱི་སར་རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་གྱི་
ཤུལ་ཏུ་སྒོན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ད་ལྟ་ཞིག་རལ་གྱིས་ཤུལ་ཅམ་...
ལས་མེད་རོ། །སྒོར་བྱིར་གྱི་ཤར་སྒྲིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ལོགས་གཉིས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་
བ་རེ་རེ་སྤྱང་ཏུ་བྱ་བ་ཏུ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པའི་དངོས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རི་མོ་.....
བརྒྱུ་ཤིང་། གཡས་མའི་ཕྱིར་ན་བ་སྒྲུང་ཞིག་བརྒྱུ་པ་སྒྲུང་རོ། །སྒོར་བྱིར་གྱི་
བྱེད་ལ་ནས་སོ་ཕག་གི་ཁང་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཅིག་གི་ནང་ན་སྐུ་བརྙན་ཆེན་པོ་...
ཞིག་ཡོད་པ་ནི། སྒོན་སྒོན་པ་ལྟ་ལས་བབས་བྱུང་བ་ན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་
རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཡ་ནས་ཅན་རྒྱ་རྒྱུ་བཞེངས་པ་སོས་ཏེ་གསེར་ཟངས་ལས་སྐུ་.....
བརྙན་འདི་བཞེངས་པར་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་ཏུ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་
སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་མདོ་ཕྱེ་མཛངས་སྐུ་ན་གསལ་ལོ། །

༣. སྒོན་པས་དགེ་སྦྱོར་ནད་པ་ལ་བྱས་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས།

དེའི་ཤར་ལོགས་ན་སྒོན་པས་དགེ་སྦྱོར་ནད་པ་ལ་བྱས་གནང་བའི་.....
གནས་སུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་དགེ་སྦྱོར་
ཞིག་ནད་གྱིས་བཏབ་པས་འགྲུལ་བསྐྱོད་མི་རུས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་

བྱང་ཏུ་གཤེགས་ནས་ཅི་ཉེས་དྲིས་བས། གསལ་བ་བདག་གིས་པའི་ཏུས་ནད་
 གིས་སྐབས་པས་གཙང་ཅན་ཞིག་སྟེ་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་བྱུག་ཏུ་མི་བཟོད་པ་ལགས་ཏེ་.....
 ནད་རོ་འཕར་བས་མི་བཟོད་ཅིང་ནད་གཡོག་མེད་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་པར་གྱུར་ནྟོ།
 ཞེས་གསལ་བ་དང་། བཙམ་ལྟན་འདས་གིས་ན་སར་ཐུག་གིས་མཉེས་ཞིང་
 ཕྱིན་གིས་བསྐྱབས་པས་ཞི་བདེ་སྐྱབ་པོ། ། བཙམ་ལྟན་འདས་གིས་ནད་པའི་
 མཆན་འོག་ནས་བསྐྱར་ནས་ཁང་པའི་ཕྱིར་བཏོན་ཏེ་བཤང་གཅི་བྱེད་ཏུ་བཅུག་...
 ནས་ཡན་ལག་ལྷ་བཀྱས་ཏེ་གོས་གསར་བ་བཞེས་ཏེ། བཀའ་བསྐྱལ་བ། ཆེ་
 དང་ལྟན་པ་བཙོན་འགྲུས་ཙམས་ཤིག་གི་བསྐྱལ་ཆོག་གནང་བས། དགེ་སྦྱང་
 དེས་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་ཞིང་བཀའ་ནོད་པས་སེམས་དགའ་ཞིང་.....
 གཞུགས་ཕུང་བ་བདེ་བ་སྐྱབ་པོ། །

༩ སྤ་རིའི་བྱ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས་རྒྱ་འཕྲུལ་གནང་ས་དང་ སྟན་པའི་རྗེས་བྲལ།

རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གྱི་རུབ་བྱང་མཆམས་ན། མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས་རྒྱ་འཕྲུལ་
 གྱི་ཐུགས་རྒྱལ་ཆག་པའི་གནས་ཡོད་དོ། ། དེར་མཆོད་རྟེན་རྒྱུད་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྟན་བཙམ་ལྟན་འདས་མཆོ་མ་རྣམས་པར་གཤེགས་པ་ན་འཁོར་
 རམས་ཀྱང་ཕྱི་བཞིན་འབྲངས་ཏེ་དེར་སླེབས་པ་ན། སྤ་རིའི་བྱ་མ་གཏོགས་མ་
 སླེབས་པས། སྟན་པས་སྤ་རིའི་བྱ་པོས་ཤིག་ཞེས་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་བཀའ་
 བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཕྱིན་ཏེ་པོས་པ་ན། སྤ་རིའི་བྱ་གོས་ལ་ལྟན་པ་རྒྱབ་ཀྱིན་འདུག་
 པས་རེ་ཤིག་སྐྱག་ཞིག་ལྟག་པ་རྒྒྱགས་པ་དང་འགྲོའི་ཐེར་བས། མོའུ་འགལ་གྱི་
 བྱས་ཁྱད་རིངས་པར་མི་འབྱོན་ན། བདག་གི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་རྟོ་ཁང་བཅས་

བཀྲེགས་ནས་ཁྱེད་རྩེར། དེར་ཕྱི་རི་བྱས་མཁུན་ཏུ་སྒྲིལ་གསལ་བཞག་ཡོད་
 པ་དེ་བཀྲེགས་ནས་སྒྲིལ་ལ་སོང་ཞིག་ཟེར་བ་ལྟར་སྒྲིལ་གསལ་བཀྲེགས་པས་བསྐྱལ་
 པར་མ་ཁུས་སོ། །དེ་རུས་ས་ནས་པ་རུག་རུག་ཡོས་སོ། །དེ་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་
 བུའི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ཆལ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆལ་གྱི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ་ཟེར་ཞིང་སྟོན་
 པའི་གམ་རུ་ཕྱིན་པ་ན། ཕྱི་རི་བྱ་ལྟར་འོངས་ཏེ་སྟོན་པའི་རྩུང་ན་འདུག་སྟེང་
 རོ། །དེའི་ཡོགས་ཤིག་ན་སྟོན་པ་ཞལ་འཆོ་རུས་སྒྲིམས་བཞེས་པ་དང་ཞལ་ཕྱག་
 འཕུ་བ་རྒྱན་པར་མཛད་པའི་ཁྲོན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་རྒྱལ་པོ་ཕྱང་ན་མེད་ཀྱིས་.....
 བཞེངས་པའི་མཛད་རྟེན་རིང་བསྐལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཞིག་འདུག་གོ། །དེ་ཕྱིན་
 རྒྱབས་རོ་མཛར་ཅན་ཏེ། སྐབས་སྐབས་སུ་ལྟའི་རྩེ་དང་རོལ་མའི་སྐྱ་སྐྱགས་པ་
 དང་། ལྟའི་རྩེ་དང་སྐོ་བ་ཡོད་དོ། །

༥. གཙུག་ལག་ཁང་ཉེ་འཁོར་རུ་ས་གཤོངས་ཆེན་པོ་ གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས།

གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་རྒྱལ་ཡོགས་སུ་མི་རིང་བར་ཕྱི་རོལ་པ་ཞིག་གིས་.....
 སྤང་འཆོད་མ་བསད་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་སྐྱར་འདེབས་གསོལ་བའི་གནས་
 ཤིག་ཡོད་དོ། །དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྟོན་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 རེ་སྟོན་ཆེ་ཞིང་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པར་གྱུར་པ་ན། སུ་སྟེགས་པ་ཡོག་མེད་ཅན་གྱིས་
 ཕྱག་དྲོག་གིས་མ་བཟོད་པར་སྤང་འཆོད་མ་ཞིག་ཆོས་མཉན་རུ་འཇུག་པའི་.....
 བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་ཆོགས་གྱི་ནང་རུ་གསང་ནས་བསད་དོ། །རྒྱལ་པོ་གསལ་
 རྒྱལ་སྟོན་འབངས་ཀྱན་ལ་གཏམ་ངན་བསྐྱགས་པ་ན། བར་སྤང་ནས་ལྟ་རྣམས་
 ཀྱིས་སུ་སྟེགས་ངན་པས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་ཆོག་ངན་གྱི་སྐྱར་བ་འདེབས་སུ་མ་

འཇུག་ཅིག་ཅེས་བའི་སྐུ་བྱུང་ངོ་། །གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ཤར་དུ་གོམ་པ་བརྒྱ་
 ལྷག་ཙམ་གྱིས་སར་ས་གཤོངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་གསོན་པོར་མནར་.....
 མེད་དུ་ལྷང་བའི་གནས་ཡོད་དོ། །ལོ་རྒྱུས་ནི། ལྷས་བྱིན་ནི། རྒྱལ་པོ་ལྷའི་
 ཟས་ཀྱི་བྱ་རྩེ་དེ་བཙུན་འབྲུག་གི་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་མདོ་ལྷེ་བརྒྱད་ཁྲི་སྟོར་.....
 བཟུང་ཞིང་ཁ་ཏྲོན་དུ་བྱེད་ལ། ཕྱིས་བརྟེན་བཀྲར་གྱི་ཕྱིར་དུ་བཙུན་ལྷན་འདས་
 ལ་གདམས་རག་ཞུས་ནས་སྐབས་པས་རྩ་འབྲུལ་ཚོབ་རྩེ་ཁོ་རང་ལ་མཚན་བཟང་..
 ལུས་རྩ་ཡོད་པས་རྟོན་པ་ལ་འགན་སེམས་སྦྱེས་ཤིང་། དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱས་
 པས་མོལ་འགལ་གྱི་བྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་མཛོད་ཏེ་ཁོ་བའི་རྩ་འབྲུལ་..
 ཉམས་པར་མཛད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་བ་བརྒྱུད་པར་མཛད་དོ། །ཡང་མི་
 དགེ་བའི་བསེས་ཀྱི་སྒྲིགས་བྱས་ཏེ་རེག་དུག་མི་བཟང་པ་སེམ་མའི་སྐབ་དུ་བཅུག་
 རྩེ་བྱ་བའི་རྩེད་ཀྱིས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བསྐྱུས་པའི་ནམ་པར་སྦྱིན་པས་.....
 ས་གས་ཏེ་གསོན་པོར་དཔུལ་བར་ལྷང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་རྩ་རྩེ་སྐུ་ཡང་ས་
 གཤོང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤང་རྩེ་དགེ་སྦྱང་ཀོ་ཀ་ལི་ཀས་རྟོན་པ་ལ་གཏན་ནས་མ་.....
 རངས་པས་ན་རག་དུ་གསོན་པོར་ལྷང་བའི་གཤོང་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྩ་རྩེ་གས་
 ལྷ་གོམ་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་སྐུ་རྩེ་གས་མོ་དཔུལ་བར་ལྷང་བའི་གཤོང་བྱ་ཡོད་དོ། །
 དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ནང་པར་མི་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་བཅས་ཟེ་མོ་ཞིག་གིས་ཤིང་གི་.....
 གཞོང་པ་ཞིག་པར་དུ་བཅངས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱིན་ཏེ་ཆོགས་པའི་ནང་དུ་
 སྤང་ཆེན་པོས། དགེ་སྦྱང་གོ་ཏ་མ་དགེ་སྦྱང་གི་རྒྱལ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
 ལགས་པ་རོ་མི་ཆ་བར་ཆོགས་པའི་མགོ་པོ་བསྟོར་རམ། འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་མིན་
 ནམ་ཞེས་བསྐྱགས་པ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱི་བའི་ཞིག་དུ་སྐུལ་ནས་སྤང་གཤོག་གི་
 བཅིངས་ཐག་ལུར་ནས་བཅད་པས་གཞོང་པ་ས་ལ་ལྷང་རྩེ་ས་ཆེན་པོ་གཤོས་སོ། །
 དེ་ནས་མི་ཞིག་གིས་གཞོང་པ་དེ་བླངས་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་འདི་ཡིན་ནམ། ཞེས་དྲིས་

ཤིང་ཁྱིམ་ཞིག་ཅེས་གཏད་པས། བཅ་ཟེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་བའི་ངང་ལ་ས་གས་ཏེ་
ན་རག་ཏུ་གསོན་པོར་ལྷུང་བར་བྱུར་རྟོ། །ས་གཤོང་འདི་གསུམ་ལ་དབྱར་གྱི་
དུས་སུ་ཆར་ཆུ་ཅི་ཅམ་ཆེ་ཡང་ཆུས་མི་ཁིང་ས་སོ། །

༤. གྲི་གཅོང་ཁང་གི་གྲིབ་མ་སྤྱི་པའི་ལྟ་ཁང་སྤྱིབ་པའི་སྐོར།

གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ཤར་རོས་སུ་གྲི་གཅོང་ཁང་མཐོན་པོ་སྤྱུག་ཏུ་.....
ལྟག་ཡོད་པའི་ནང་དུ་སྤྱབ་པའི་སྤྱ་བརྟན་ཞལ་ཤར་སྤྱགས་སུ་གཟིགས་པ་ཞིག་.....
ཡོད། སྤྱན་སྤྱན་པ་ཞལ་འཆོ་བའི་དུས་སྤྱི་རྩལ་པ་རྣམས་དང་བསྟོ་སྤྱོད་གནང་
བའི་གནས་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེའི་ཡང་ཤར་རོས་སུ་སྤྱི་པའི་ལྟ་ཁང་གཅིག་ཆེ་ཆུང་
མཐོ་དམའ་དྲི་གཅོང་ཁང་དང་ཆད་མཉམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་ཤར་དུས་གྲིབ་མ་.....
དྲི་གཅོང་ཁང་ལ་མི་ཐོག་ཅིང་། ལུབ་དུས་དྲི་གཅོང་ཁང་གི་གྲིབ་མས་སྤྱི་པའི་ལྟ་
ཁང་སྤྱིབ་སྟེ་འདུག་པ་རོ་མཆར་བ་ཞིག་སྤྱང་རོ། །

༥. རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་སྐོར།

དེའི་ཤར་ཡོགས་སུ་རྒྱུང་གྲགས་གསུམ་བཞི་ཅམ་གྱི་སར་འཕགས་པ་སྤྱི་.....
རིའི་དུས་སུ་སྤྱོད་མཐུན་པར་མཛད་པའི་གནས་སུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་.....
དང་། རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྤྱོད་པོས་སྤྱུ་རྣམས་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ལམ་བར་དུ་
སྤྱན་པ་མཐོང་ནས་སྤྱི་པའི་སར་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་མཐའ་.....
ཡོགས་སུ་སྤྱུ་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་བར་བྱུར་བའི་གནས་སུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་.....
རྟེན་ཡོད་རོ། །དེ་ནས་འཕགས་སྤྱོད་པོས་སྤྱུ་རྣམས་བསད་པ་ན་སྤྱུ་མོ་རྣམས་
སྤྱགས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་འཕགས་སྤྱོད་པོ་དྲག་རིགས་དམན་པ་ཞེས་གཤེས་པ་.....

འཕགས་སྒྲིབ་པོས་ཐོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་འཕགས་ཏེ་བཤན་པ་སྒྲིབ་སྐྱུ་མོ་.....
 རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅད་པ་ན། སྐྱུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
 མཚན་ནས་བརྗོད་ཅིང་སྒྲིབ་སྐྱུ་མོ་ཀྱིས་བཏོན་པས། རྣམས་པས་དག་སྤྱོད་གཅིག་བཏང་
 བས་ཚུལ་བཤད་པས་སྐྱུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ཉེ་དུས་གཅིག་ལ་ཆེ་འདས་....
 བས་ལྟ་གནས་སྐྱུ་མོ་སོ། །དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བམ་ཟེ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུ་མོ་རྣམས་སྐྱུ་མོ་
 རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་སྒྲིབ་སྐྱུ་མོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་མེས་སྤྱངས་ཏེ། ཐལ་བ་སྤྱངས་
 པའི་ཉེར་ཏུ་སྐྱུ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་བྱང་བཏབ་པ་ཞིག་སྤྱང་ངོ་། །སྐྱུ་
 རྣམས་བསད་སར་བཞེངས་པའི་མཚན་རྟེན་གྱི་མཐའ་ལོགས་སུ་མི་རིང་བར་.....
 རིང་སྐམ་ཞིག་སྤྱང་ཉེ་དེ་ནི་འཕགས་སྒྲིབ་པོ་ཆེ་བའི་དཔུལ་བར་ལྟར་བའི་གནས་
 སོ། །དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྒྲིབ་པོས་སྐྱུ་རྣམས་བསད་པས་རིགས་
 བཅད་པར་གྱུར་པ་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བཀའ་བ་
 བསྐྱུལ་བ། རྒྱུ་ཅན་འདི་ད་ལྟ་ཞག་བདུན་ན་མེས་བསྐྱེད་ཉེ་མི་ནས་ཆ་དཔུལ་
 ཏུ་སྤྱང་བར་ལྱང་བཞུག་པས། འཕགས་སྒྲིབ་པོས་ཐོས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུ་མོ་བསྐྱུལ་
 བར་གྱུར་བ་དང་། ཉིན་ཞག་བསྐྱངས་ནས་ཉིན་ཞག་བདུན་ཐལ་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་
 བྱང་བར་གནས་པས་ཡིད་མི་ཆེས་པར་གྱུར་ཏེ་བྱང་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱར་ཞིང་
 རིང་འགམ་ཏུ་བྱིན་ཏེ་དགའ་བས་རྩལ་པའི་སྐབས་སྤོ་བྱར་ཏུ་རིང་བྱ་དེ་ཁོ་ལ་.....
 ཞིང་མེ་ལྷེ་བ་ནི་ཆེད་དེ་རིམ་པ་ལྟར་མར་ནག་བསྐྱུལ་བ་ལྟར་གྱུར་ཞིང་མེ་ལྷེ་རབ་
 ཏུ་འབར་བའི་མེ་དཔུང་གིས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཆ་དཔུལ་ཏུ་སྤྱང་ཞིང་....
 ལྟག་བསྐྱུལ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །

༡. མིག་ཐོབ་པའི་ནགས་ཚལ།

གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་རུབ་བྱང་གི་ཚུགས་སུ་རྒྱུ་གས་གསུམ་བཞི་ཙམ་
 ཟུན་པ་ན་མིག་ཐོབ་པའི་ནགས་ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་ཡོད་ལ་དེར་སྒྲོན་སྒྲོན་པའི་……
 རྗེས་བཞོན་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲུམས་པར་བཞུགས་
 པའི་གནས་ཏུ་མར་སོ་བྱང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་དོ། །དེའི་ལོ་རྒྱུས་
 བྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་རུས་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ས་དང་སྤྱོད་
 རལ་མང་སོ་བཅོམ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་མི་བདེ་བར་བྱེད་པས། རྒྱལ་པོ་གསལ་
 རྒྱལ་གྱིས་དཔུང་བཏེགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ་ཆང་མའི་མིག་ཟུང་སྟེ།
 རགས་ཚལ་དེའི་ནང་ཏུ་འབྱམས་སུ་བཙུག་པས་རྒྱལ་པ་དེ་དག་འབྱལ་ལྟོག་གི་……
 རྒྱལ་བཟུལ་གྱིས་ཉེན་ཏེ་སློེ་སྒྱལས་བཏོན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་
 བྱེད་ཚལ་ནས་ཏུ་སྐད་གསན་པས་གངས་རི་ལས་སྐྱུན་སྐྱངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱི་……
 མིག་ལ་བྱུག་པས་སྐར་སོས་ནས་མིག་ཐོབ་སྟེ་བལྟས་ཅན་ན། སྒྲོན་པ་མཐུན་ཏུ་
 བཞུགས་པ་མཆོང་ནས་དགའ་སྟེ་ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་། བྱང་རྒྱབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པས་ནགས་ཀྱི་མིང་དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །

༢. སངས་རྒྱལ་འོད་སྤྱང་སྐུ་འབྱུངས་སའི་གྲོང་ཁྱིམ།

གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོའི་ཤར་ལྗོངས་མཆོམས་སུ་རྒྱུ་གས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ན་……
 སོ་བྱང་རྟིང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མི་རྣམས་ཆེ་མོ་ཉེས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཏུ་སྤྱང་བའི་སངས་
 རྒྱལ་འོད་སྤྱང་གི་སྐུ་འབྱུངས་སའི་གྲོང་ཁྱིམ་རོ། །དེའི་ལྟ་ཚུགས་སུ་སྒྲོན་པ་
 སངས་རྒྱལ་ནས་སོག་མར་ཡབ་དང་མཇལ་བའི་སར་རྒྱལ་པོ་བྱང་ན་མེད་གྱིས་……

བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡོད་དོ། །ཞོར་ཁྱིམ་དེའི་རྒྱལ་རྩལ་ན་སངས་རྒྱས་འོད་
སྤང་གི་སྤྱོད་གཏུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཨ་ཤོ་ཀམ་བཞེངས་པ་.....
འདུག་གོ།

ཀ་པིལ་ལའི་ཡུལ།

དེ་ནས་ཤར་སྤྱོད་མཆོམས་སུ་རྒྱུང་གཤགས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱིན་པ་ན་ཀ་པིལ་ལའི་
ཡུལ་ལོ། །དེའི་ཐ་གྱུར་ལེ་དབར་བཞི་སྟོང་ལྷག་པའི་ནང་ན་ཞོར་ཁྱིམ་སྟོང་པ་
བཅུ་ལྷག་ཏུ་མ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་པོ་བྱང་ཡང་ཏ་ཅང་རྟེན་ཆེ་པས་མི་བྱིས་ཀྱང་
མེད་ལ་གང་དང་གང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་རྟགས་ཅམ་ཡང་མི་གནས་སོ། །ཐུན་
མོང་ལ་དབར་བའི་རྒྱལ་པོ་མེད་ཅིང་ཞོར་ཁྱིམ་སེལ་བྱ་རྩམས་ལ་བདག་པོ་སེལ་.....
བྱ་རྩམས་འདུག་གོ། །ས་གཞི་ཤིན་ཏུ་གཤིན་པ་འབྱུངས་ལ་ཆེར་འདེབས་པ། ཆ་
གང་སྟོམ་པ་ལྷ་ཁང་དང་ཞོར་ཁྱིམ་གྱི་གྲོག་པོ་སྟོང་ཅམ་ལྷག་པ་དཀྱིལ་མཁར་གྱི་.....
མཐའ་ལོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ལ་དགེ་འདུན་སྤྱོད་ལྷག་ཐེག་.....
དམན་གནས་བརྟན་ཞེ་པའོ། །ཕྱི་རྩལ་པའི་ལྷ་ཁང་གཉིས་སུ་ཁོ་རང་གི་ཡུགས་
སྤྱོད་ཆོགས་པ་འདྲེས་མར་གནས་སོ། །

༡. སྟོན་པ་རྒྱལ་བུའི་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།

དཔུས་སུ་རྒྱལ་པོ་བྱས་གཙང་གི་པོ་བྱང་གི་ཡུལ་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་.....
བཅིགས་པའི་འབྲུལ་ནང་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དེ་དང་མི་རིང་
བར་བཅུན་མ་སྤྱོད་མ་ཆེན་མོའི་འདུ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ། དེ་དང་ཐག་ཉེ་བར་སྟོན་
པ་རྩམས་ཞུགས་ཀྱི་གནས་ཏེ། དེར་སྟོན་པ་རྩམས་སུ་ཞུགས་པའི་གཟུགས་

བརྟན་སྒྲུང་རོ། །དེའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་མཚོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དྲུག་སྤྱང་
 ཞུས་ཀྱིས་བུའི་མཚན་བཟང་བལྟས་པའི་གནས་སོ། །དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། རྒྱལ་
 བོ་ཟས་གཙང་གིས་སྟོན་པ་བལྟམས་མ་ཐག་མཚན་མཁན་མང་པོ་བསྐྱས་ནས་.....
 བལྟ་ཏུ་བརྟག་པས། མཚན་དཔེ་སླ་ན་མ་མཆིས་པ་ལགས་ཏེ་བྱིས་ན་གནས་ཆེ་
 འཁོར་ཡོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བལྟན་ཏེ་མཚན་མཁན་.....
 ཏུས་པས། རྒྱལ་པོས་ཅི་ནོངས་ཅེས་དྲིས་པས་དྲུག་སྤྱང་ཞུས་སྐྱུས་པ། བདག་
 ལྟའི་གནས་སུ་ཏིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅོན། དེ་རིང་ལྟ་ན་མས་
 དགའ་བས་བྲེལ་ལག་པས་གར་དང་རྒྱང་པས་བྱོ་བརྟུང་བཞིན་ས་ལ་བབས་པ་.....
 མཚོར་སྟེ་དྲིས་པས། འཛམ་བུ་གླིང་ཏུ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་
 བུར་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཤུག་མེད་གཏི་སྐྱེ་འཁྲུངས་པས་བསུ་ཏུ་འགྲོའོ་ཞེས་.....
 ཟེར་བ་ཐོས་པས་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ལོ་ཀླས་པས་དམ་
 པའི་ཆོས་ཉན་པ་མི་ཟིན་པས་སྐལ་པ་མི་འདུག་སྟམ་ནས་ཏུས་པ་ལགས་སོ་ཟེར་.....
 རོ། །ཤྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོ་སྟོའི་བྱི་རྩལ་ན་སྟོན་པ་སྐྱེ་ན་གཞོན་ཏུས་སྟན་ཟེ་ཤུག་ན་མས་
 དང་སྟོབས་བཀྱེ་བའི་གནས་སུ་བཞེངས་པའི་མཚོད་རྟེན་ཡོད་རོ། །དེའི་ལོ་རྒྱུས་
 ནི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་རྒྱལ་བུ་ཁམས་སངས་སུ་མེབས་བཞེད་པས་སྤྱང་པོའི་
 རྩི་པོ་མ་སྤང་པོ་ཆེ་བྲིད་ཤོག་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་ཆེན་བྲིད་ནས་ཡོད་བ་ན།
 ལམ་ཏུ་ལྟས་བྱིན་དང་འཕད་དེ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་དྲིས་པས་སྤང་རྩིས་རྒྱ་མཚན་.....
 བསྟད་རོ། །ལྟས་བྱིན་ཆལ་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེམས་པས་སྤང་ཆེན་ལ་ཐལ་ལྷག་བསྐྱར་
 པས་སྤང་ཆེན་ཤིང། སྤང་རོ་ལམ་ར་འབྲེལ་ཏེ་གནས་པ། གཙུང་དགའ་པོ་བྱོན་
 བས་དྲིས་པས་སྤང་རྩིས་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པས། གཙུང་གིས་སྤང་པོའི་མཇུག་མ་
 བས་བཟུང་སྟེ་ལམ་ཀྱི་ལོགས་སུ་པོར་ཞིང་ལམ་བཀག་པ་བསལ་ཡོ། །གཞོན་ཏུ་

དོན་གྲུབ་ཐེབས་ཏེ་དྲིས་པས་རྒྱ་མཚན་ནམས་ཞུས་པས་རྒྱལ་པུས་སྤང་པོའི་སྒྲོ་
 བས་བཟུང་སྟེ་ཤོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་པོར་བར་ས་ལ་གཤོང་བྱུང་ལ་བ་སྤང་པོའི་.....
 གཤོང་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་ལོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ན་རྒྱལ་པུའི་སྒྲོ་
 བརྟན་དང་དེ་དང་ཉེ་བར་གྲགས་འཛིན་མའི་གཟིམ་ཁང་གི་ཤུལ་དུ་ལྟ་ཁང་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ན་གྲགས་འཛིན་མ་དང་། སྐས་སྐྱ་གཙན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་
 བརྟན་བཞུགས་པ་དང་། གཙང་ཁང་ཞིག་ཀྱང་འདུག་པ་ནི་སྟོན་པས་བཟོ་བའི་
 གནས་ལ་སྒྲོབ་པའི་གནས་སོ། །དེར་ལོ་རྒྱས་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་པའི་སྒྲོ་
 བརྟན་ཀྱང་བཞུགས་སོ། །

༡. རྒྱལ་པུ་རྟ་དཀར་ལ་བཅེབས་པ།

ཤོང་ཁྱེད་དེའི་ཤར་སྟོང་མཚམས་སུ་གཙང་ཁང་ཞིག་གི་ནང་ན་སྟོན་.....
 པའི་སྒྲོ་བརྟན་དཔུ་རལ་ཅན་རྟ་དཀར་ལ་བཅེབས་པ་སྤང་ངོ་། །དེ་ནི་ཁྱིམ་ནས་
 ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་འབྱུང་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །ཤོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་བཞི་
 ཀར་གཙང་ཁང་ཆེ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པར་གཞོན་ཅུའི་སྒྲོ་བརྟན་རེ་དང་། སྒྲེ་ག་ན་
 འཆིའི་སྒྲུག་བསུལ་གྱིས་ཉེན་པའི་ནམ་པ་རེ་དང་། དགེ་སྦྱང་གི་སྤང་བརྟན་དང་
 བཅས་པ་ཡོད་ངོ་། །

༡. འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མི་ལོ་ཁྲི་པའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་

གཉིས་ཀྱི་འབྲུང་ས་ཡུལ།

ཤོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་ཚུགས་ན་རྒྱང་གྲགས་ལྷ་བརྟ་ཅམ་གྱི་སར་མཚོད་རྟེན་.....
 ཞིག་ཡོད་པ་ནི། འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མི་ལོ་དུག་ཁྲི་པའི་དུས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་

འཇིག་སྤྱི་འབྲངས་པའི་གནས་སོ། །ཤོང་བྱིར་དེའི་སྤྱི་ཚུགས་སུ་མི་རིང་བར་
 མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་རིང་བསྐལ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཡོགས་སུ་སྤྱི་
 ཅུ་བྱ་སུམ་ཅུ་ལྟག་ཡོད་པའི་རྫོང་ཀ་བ་སེང་གའི་རྟོག་ཅན་སྟོན་པ་བྱ་ངན་ལས་.....
 འདས་རྗེས་བྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བཞེངས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་
 འཇིག་གི་སོ་བྱང་གི་ཤུལ་གྱི་བྱང་ཤར་མཆོམས་སུ་རྒྱང་གྲགས་སུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི་.....
 སར་ཤོང་བྱིར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྐལ་བཟང་གི་དུས་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་.....
 ཀ་ནི་ཀ་སྤྱི་ནི་སྟེ་གསེར་བྱབ་སྤྱི་འབྲངས་པའི་གནས་སུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་
 ཡོད་དོ། །དེའི་ཤར་དུ་མི་རིང་བར་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་པས་ཡབ་
 བདུལ་བའི་གནས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུགས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གི་ནང་དུ་རིང་
 བསྐལ་དང་། དེའི་ཡོགས་སུ་རྫོང་ཀ་བ་སེང་གའི་རྟོག་ཅན་བྱུར་བཞི་པ་བྱ་ཉི་
 ཤུ་ཡོད་པའི་རྫོང་ན་སྟོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཐར་བཀོས་པ་རྒྱལ་པོ་.....
 བྱ་ངན་མེད་ཀྱི་བཞེངས་པ་ཡོད་དོ། །

༤ སྟོན་པ་གྲིབ་བསེལ་ལ་བཞུགས།

ཤོང་བྱིར་གྱི་ཤར་ཚུགས་རྒྱང་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་སར་མཆོད་རྟེན་.....
 ཡོད་པ་ནི་སྟོན་པ་གཞོན་ཅུའི་དུས་སུ་ཤིང་གི་གྲིབ་བསེལ་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཞིང་རྩ་.....
 བ་གཟིགས་པ་ན། ཡབ་རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས་པའི་ཆོ་གཞོན་ཅུ་གཤེགས་ཀྱང་
 ཤིང་གྲིབ་མ་ཉམས་པར་གཞོན་ཅུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་མཐོང་ནས་ཡབ་དད་པ་.....
 རྒྱུས་པའི་གནས་སོ། །

༥. རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤྲུག་བསྐྱབས་པའི་གནས།

གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱལ་བྱང་མཚམས་ན་མཚོན་རྟེན་བརྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་པ་...
ནི། རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤྲུག་བསྐྱབས་པའི་གནས་སོ། །དེ་ནི་འཕགས་
སྐྱེས་པོས་ཤྲུག་འཛི་མི་དག་རྒྱུ་དག་བརྒྱ་དག་ཁྱིམ་བསད་པ་ན་ལྟ་དང་མི་རྣམས་.....
ཀྱིས་སྒྲིང་རྩེ་སྐྱེས་ཏེ། རུས་པ་རྣམས་སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་ནས་མཚོན་རྟེན་དེ་
དག་བཅིགས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཤྲུག་རྣམས་དང་
མཛའ་བར་གྱུར་ནས་བུ་མོ་སྒྲིང་བ་ན། ཤྲུག་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་དཔྱེ་ཟེར་ནས་
མ་ཕྱིན་པར་བྱན་མོ་ཞིག་བུ་མོར་བརྒྱས་ནས་བཏང་རོ། །གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཁབ་
ཏུ་སྒྲངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་བུ་རྩ་ཤ་ཀ་དེ་ཕྱིས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ནི་ཞང་པོ་.....
རྣམས་ལས་ས་ཡོན་པར་ཕྱིན་ཏེ། འདུག་ཁང་གཙང་བ་ཞིག་མཐོང་། དེར་
ངལ་བསོ་བ་ན་ཤྲུག་རྣམས་ཀྱིས་སོས་ནས་བྱན་མོའི་བུ་དཔྱ་པ་སོང་ཞིག ཁང་
པ་འདི་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་དེད་ཤྲུག་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་ཡིན།
ཁྱོད་ལྟ་བུས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་བསྐྱད་པས་བུ་རྩ་ཤ་ཀས་ཁོ་ན་ཏུ་བཟུང་ནས་ཤྲུག་
རྣམས་ལ་དམག་དྲངས་པས་ཤྲུག་འཛི་མི་བཞིས་ཞིང་སྒྲོད་ཅིང་གནས་པས་གཡུལ་...
བརྒྱག་པར་བྱས་ཤིང་། བུ་རྩ་ཤ་ཀ་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམས་པར་རབ་ཏུ་རྒྱལ་
པར་འདོད་ནས་བསད་བརྒྱུ་ཆེ་བ་ན། གྲོང་གི་མི་རྣམས་ལལ་ཆེས་པས། །
ཤྲུག་དག་འཁོར་བསྐྱར་གྱིས་རིགས་ཡིན་པ་དང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་ཏུ་
ཡིན་པས་གཞོད་འཆོ་འདི་འདྲ་མི་འོས་ཅེས་སྐྱབས་སོ། །ཤྲུག་འཛི་མི་བཞི་པོ་གངས་
རིའི་ཁྱལ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་སོ་སོར་རྒྱལ་པོ་བྱས་པ་ནི་གཅིག་ནི་ཁྱུ་རྒྱལ་པོ་བྱས་...
སོ། །གཞན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ལྟ་ལ་ནའི་རྒྱལ་པོ། ཉེ་མ་རྩ་རིམ་རྒྱལ་པོ།